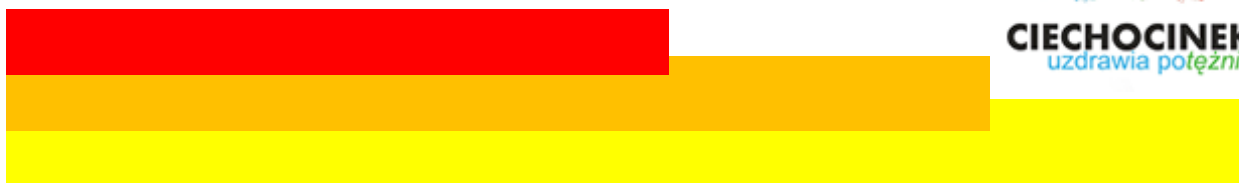

OPERAT UZDROWISKOWY UZDROWISKA CIECHOCINEK

Październik 2019 r.

1. WPROWADZENIE

Niniejszy dokument został opracowany na zlecenie Miasta Ciechocinka, które jako gmina uzdrowiskowa zobligowane jest art. 43 ust. 1 ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych do sporządzenia operatu uzdrowiskowego w celu potwierdzenia spełnienia przez jej obszar wymagań zawartych w ww. ustawie.

Z racji na szeroki zakres badań w przygotowaniu niniejszego dokumentu skorzystano z następujących metod badawczych:

I. Desk research – analiza danych zastanych:

1. Analiza wielu dokumentów o tematyce związanej z lecznictwem uzdrowiskowym, w tym obowiązującego prawa, m.in.:

- 1) Właściwości lecznicze klimatu Uzdrowiska Ciechocinek, IGiZP, PAN Warszawa 2018 r.,
- 2) Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu,
- 3) Właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych – wód mineralnych i termalnych, NIZP-PZH, Poznań 2018 r.,
- 4) Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze wody z odwiertu 11, 14, 16 i 19A,
- 5) „Spełnienie wymogów określonych dla uzdrowisk” – raport NIK, Warszawa 2016 r.,
- 6) Raport Zespołu. Raport końcowy Zespołu ds. opracowania koncepcji zmian w zakresie systemu lecznictwa uzdrowiskowego, Warszawa 11.12.2017 r.,
- 7) Statut uzdrowiska – uchwała Rady Miejskiej w Ciechocinku Nr XI/54/15 z 05.08.2015 r.,
- 8) Ustawa o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1056 ze zm.),
- 9) Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie określenia wymagań, jakim powinny odpowiadać zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 496),
- 10) Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 605),
- 11) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. z 2018 r. poz. 1119),
- 12) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007r., poz. 826),
- 13) Rozporządzenie Ministra zdrowia z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie sposobu kierowania i kwalifikowania pacjentów do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego (Dz.U. z 2012 r., poz. 14).

2. Analiza danych, w tym statystycznych, udostępnianych przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Miejski w Ciechocinku, Państwowy Instytut Geologiczny, Starostwo Powiatowe w Aleksandrowie Kujawskim, Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska:

- 1) Bank danych lokalnych (BDL),
- 2) Istniejąca baza zakładów i urządzeń leczniczych,
- 3) Obszary i tereny górnicze,
- 4) Bilans surowców naturalnych w Polsce,
- 5) Geoportal powiatu aleksandrowskiego,
- 6) Obszary/tereny chronione.

II. Badania ankietowe za pomocą kwestionariusza ankietowego – ankiety skierowano do kuracjuszy przebywających w Uzdrowisku Ciechocinek. Badanie ankietowe przeprowadzono w dniach 27.09.-05.10.2018 r., a kwestionariusz ankietowy dotyczył zadowolenia z usług świadczonych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego w Ciechocinku oraz ogólnej satysfakcji z przebywania w mieście Ciechocinku.

III. Inwentaryzacja terenu mająca na celu określenie sposobu użytkowania terenu, a szczególnie zidentyfikowanie poszczególnych funkcji terenu względem stref ochrony uzdrowiskowej. Badanie terenowe wykonano w dniach 29-31.09.2018 r.

IV. Konsultacje z Naczelnym Lekarzem Uzdrawiska, w tym wywiad telefoniczny przeprowadzony w dniu 10.10.2018 r.

V. Uwagi Komisji Uzdrawiskowej Uzdrawiska Ciechocinek (posiedzenie w dniu 02.10.2018 r. oraz w dniu 19.10.2018 r.)

Analizy podsumowano i skonstruowano wniosek określający czy gmina uzdrawiskowa Ciechocinek spełnia warunki określone w art. 34 ww. ustawy o lecznictwie uzdrawiskowym (...).

Opracowanie składa się z części opisowej – tekstu oraz części graficznej - zawierającej trzy załączniki graficzne: w skali 1:5 000 dla strefy „A” ochrony uzdrawiskowej; w skali 1:10 000 wspólnie dla stref „A” i „B” ochrony uzdrawiskowej; w skali 1:25000 wspólnie dla stref „A”, „B” i „C” ochrony uzdrawiskowej.

2. NAZWA GMINY

Miasto Ciechocinek to gmina miejska, która w statystyce publicznej¹ funkcjonuje jako jednostka terytorialna o kodzie 0401021, należąca do makroregionu północnego, regionu kujawsko-pomorskiego, podregionu włocławskiego.

3. OKREŚLENIE OBSZARU, KTÓRY JEST OBJĘTY WYSTĄPIENIEM O UTRZYMANIE STATUSU UZDRAWISKA

Przedmiotowy obszar stanowi miasto Ciechocinek w swych granicach administracyjnych, które jako cała jednostka posiada status uzdrawiska². Miasto administracyjnie należy do powiatu Aleksandrowskiego w województwie kujawsko-pomorskim.

Położone jest w północno-wschodniej części powiatu oraz środkowo-wschodniej części województwa. Graniczy z czterema gminami, w tym z dwoma z rodzimego powiatu Aleksandrowskiego – Aleksandrów Kujawski (gmina wiejska), Raciążek oraz z dwoma z powiatu toruńskiego – Obrowo, Czernikowo.

Rysunek 1. Położenie miasta Ciechocinka na tle województwa kujawsko-pomorskiego i kraju
Źródło: Opracowanie własne

¹ Główny Urząd Statystyczny.

² Decyzja Ministra Zdrowia nr 6, pismo znak MZ-OZU-520-15305-2/WS/08 z dn. 08.10.2015 r.

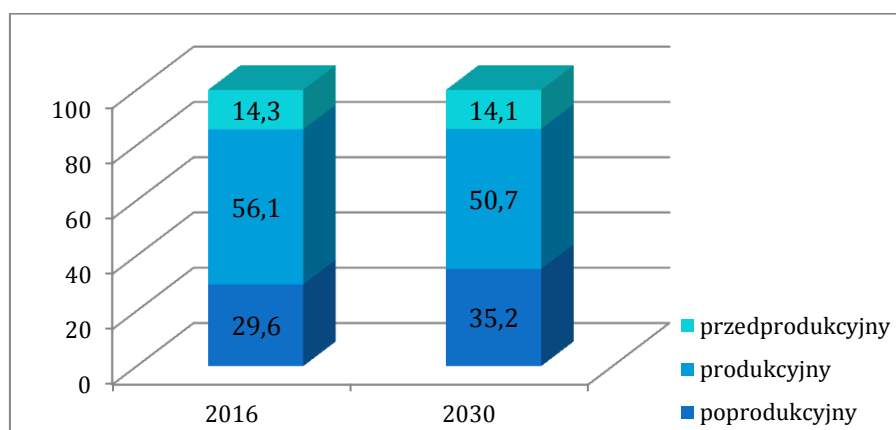
Historia miasta sięga XIII wieku, a rozwój miasta jako uzdrowiska rozpoczął się w XIX w., kiedy to w latach 1824-1833 wybudowano dwie tężnie, a w roku 1836 zainstalowano cztery pierwsze miedziane wanny lecznicze w zajezdzie. To właśnie od tej pory odbywał się intensywny rozwój działalności uzdrowiskowej w mieście, czemu sprzyjało wybudowanie połączenia kolejowego z koleją warszawsko-bydgoską w 1867 roku i oddanie do użytku dworca kolejowego dwa lata później. Ciągły i szybki rozwój kurortu doprowadził do przyznania mu w 1916 r. praw miejskich. W 1922 r. uchwalono ustawę o uzdrowiskach, na mocy której Ciechocinek został włączony do uzdrowisk państwowych. Została też powołana Komisja Zdrojowa, która odgrywała znaczącą rolę w podejmowaniu decyzji dotyczących spraw uzdrowiska. Po zniszczeniach II-giej Wojny Światowej miasto szybko reaktywowało swą uzdrowiskową działalność w nowych warunkach politycznych, a jej rozwój trwa do dzisiaj – miasto Ciechocinek to jedno z największych uzdrowisk w Polsce i największe w województwie kujawsko-pomorskim.

Miasto odznacza się bardzo dobrym położeniem – w odległości ok. 3,5 km znajduje się węzeł autostrady A1 nr 13 „Ciechocinek”, który umożliwia szybkie włączenie się w krajowy system dróg ekspresowych i autostrad. W niedalekiej odległości zlokalizowane jest drugie co do wielkości miasto województwa – Toruń, co zapewnia obsługę mieszkańców i kuracjuszy Ciechocinka w zakresie usług poziomu regionalnego i ponadregionalnego.

Miasto Ciechocinek zajmujące powierzchnię 15,3 km² zamieszkuje 10 526 osób. Tak więc zarówno pod względem powierzchni jak i liczby ludności zalicza się ono do miast małych regionu, zajmując odpowiednio 0,1% powierzchni i 0,5% mieszkańców województwa. Średnia gęstość zaludnienia jest najwyższa w powiecie i wynosi 690 osób/km².

W mieście od kilku lat obserwuje się negatywne tendencje zmiany liczby ludności, która na przestrzeni lat 2006-2016 zmalała o 3,1%.

Prognoza demograficzna³ przedstawia się również mało optymistycznie i zakłada spadek liczby ludności w mieście o 11,4% do poziomu 9 323 osób w 2030 r.

Rysunek 2. Struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku w roku 2016 i prognozowanym 2030

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, BDL

Miasto ze względu na swoją specyfikę posiada bardzo niekorzystną sytuację demograficzną – odznacza się bardzo dużym udziałem osób w wieku poprodukcyjnym sięgającym blisko 30%, przy średniej dla powiatu aleksandrowskiego wynoszącej 19,9% i dla województwa 19,1%. Prognoza demograficzna zgodnie z ogólnokrajową tendencją wskazuje na pogłębianie się problemu – ludność w wieku poprodukcyjnym w roku 2030 będzie stanowić aż 35,2% ogólnej liczby ludności przy jednoczesnym spadku udziału osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym do poziomu odpowiednio 50,7% i 14,1%. Taki rozkład

³ Główny Urząd Statystyczny.

struktury wieku w mieście jest źródłem wysokiego wskaźnika obciążenia demograficznego⁴, który obecnie wynosi 78 osób, co oznacza iż 100 osób w wieku produkcyjnym musi utrzymać 78 osób w wieku nieprodukcyjnym, a w roku 2030 ww. wskaźnik będzie wynosił aż 97 osób. Tak niekorzystne tendencje demograficzne są wynikiem zarówno ujemnego przyrostu naturalnego (-4,9‰) jak i ujemnego salda migracji (-2,3‰).

Miasto odznacza się niższym niż średnio w powiecie (9,8%) wskaźnikiem bezrobocia wynoszącym 9,0%, który jest jednak większy o 1,4 p.p. niż w województwie. Korzystnie rozkłada się natomiast struktura bezrobotnych wg płci. W Ciechocinku kobiety stanowią niższy niż w powiecie (10,7%) i województwie (9,3%) udział w ogóle bezrobotnych (8,4%). Podobnie jak w całym kraju od kilku lat w mieście utrzymuje się tendencja malejąca bezrobocia. Na przestrzeni lat 2006-2016 zjawisko to zmalało o 4,2 p.p.

Mieszkańcy miasta odznaczają się wysoką aktywnością społeczną. Mimo niewysokiej frekwencji wyborczej w wyborach samorządowych w 2014 r. - 51,13% na terenie miasta działa szereg organizacji i stowarzyszeń, a mieszkańcy chętnie biorą udział w wydarzeniach miejskich.

Mieszkańcy miasta mają bardzo dobry, a nawet wyższy niż przeciętnie miasta tej wielkości, dostęp do usług podstawowego i wyższego rzędu. Jest to wynikiem z jednej strony uzdrowiskowego charakteru miasta, z drugiej strony bliskości położenia miasta Torunia – ośrodka wojewódzkiego (obok Bydgoszczy). Bliskość Torunia (24 km) powoduje, iż mieszkańcy Ciechocinka mają dostęp do szerokiego wachlarza usług poziomu ponadregionalnego – szpitale specjalistyczne, szkolnictwo średnie specjalistyczne, szkolnictwo wyższe, teatry, galerie, wydarzenia rangi międzynarodowej.

W zakresie usług edukacji w mieście funkcjonują: 2 szkoły podstawowe, 1 gimnazjum (wygaszane zgodnie z reformą edukacji), 1 liceum oraz zespół szkół specjalnych, w którym uczą się dzieci przewlekle chore i niepełnosprawne, a także dwa przedszkola samorządowe i dwa przedszkola niepubliczne. Miasto odznacza się wysokim odsetkiem dzieci w wieku przedszkolnym objętych opieką przedszkolną - blisko 88%.

W zakresie usług zdrowia w mieście funkcjonuje 10 podmiotów ambulatoryjnych i duża liczba przychodni, w tym specjalistycznych znajdujących się przy obiektach uzdrowiskowych (szczegółowy opis sfery w rozdziale 8).

W zakresie usług kultury miasto posiada m.in.: 1 kino, w którym filmy obejrzało w 2016 r. 23 645 osób, 5 klubów sportowych, w których działa 7 sekcji, 1 bibliotekę, w której średnio 1 osoba w ciągu roku wypożycza 23 pozycje, 1 centrum kultury, w którym działa 11 grup artystycznych, Teatr letni, Muszlę koncertową w Parku Zdrojowym.

W roku 2016 zorganizowano 313 imprez, w tym rangi międzynarodowej i krajowej, w których brało udział 13 000 osób.

Miasto odznacza się korzystną sytuacją w zakresie aktywności gospodarczej i zawodowej. W roku 2016 zarejestrowanych było 1 484 podmiotów gospodarczych, a w latach 2009-2016 zanotowano wzrost ich liczby o blisko 2%. W mieście wskaźnik rozwoju gospodarczego⁵ wynosi 1 410 i jest znacznie wyższy niż średnio w powiecie (878) i w województwie (931). Podobnie wskaźnik aktywności gospodarczej⁶, który wynosi 107 jest wyższy niż średnio w powiecie (66,6) i w województwie (67,6).

Miasto Ciechocinek z racji położenia nad największą rzeką w kraju – Wisłą, charakteryzuje się znacznym udziałem obszarów cennych przyrodniczo, w tym chronionych⁷. Wg koncepcji sieci ekologicznej ECONET-

⁴ Liczony jako stosunek osób w wieku nieprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym.

⁵ Mierzony liczbą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych na 10 000 mieszkańców.

⁶ Mierzony liczbą osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1 000 osób.

⁷ Dane na temat obszarów chronionych uzyskano z: www.geoserwis.gdos.gov.pl, wejście w dniu 15.09.2018 r.

POLSKA miasto zlokalizowane jest w obrębie korytarza ekologicznego o znaczeniu międzynarodowym, który stanowi łącznik pomiędzy obszarami węzłowymi Polski Środkowej a Morzem Bałtyckim. Wg projektu korytarza ekologicznych⁸ miasto znajduje się w korytarzu ekologicznym Wschodnia Dolina Noteci. Do obszarów chronionych w mieście należy:

Obszar Natura 2000 – kod PLH040012, nazwa „Nieszawska Dolina Wisły” - obejmuje odcinek Wisły o długości 22,5 km wraz z terenami zalewowymi (706-728,5 km biegu rzeki), między miejscowością Nieszawa, a ujściem Drwęcy. Rzeka na tym odcinku ma charakter uregulowanej rzeki nizinnej. Szczególne znaczenie mają koryta boczne rzeki i utrwalone wyspy. W skali regionu są środowiskami rzadkimi. Wskazuje się na duże znaczenie tego typu środowiska dla ichtiofauny, jako miejsc rozrodu i żerowania. Obszar ma znaczenie przede wszystkim dla ochrony mozaiki siedlisk nadrzecznych, charakterystycznych dla doliny dużej rzeki nizinnej oraz fauny związanej z rzeką i środowiskami dna jej doliny. Obszar stanowi cenny zasób zróżnicowanych siedlisk dla gatunków zwierząt rzadkich i poddanych ochronie związanych ze środowiskiem wodnym – występują tu liczne i zróżnicowane siedliska przyrodnicze wymienione w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunki roślin i zwierząt wymienione w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej.

Występują tu m.in.: minóg rzeczny, łosoś atlantycki, boleń, koza, różanka, kiełb białopłetwy, piskorz, bóbr, wydra, łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe.

Zagrożenia stanowią m.in.: intensywne koszenie, wypas intensywny, nawożenie nawozami sztucznymi, zalesianie terenów otwartych, wydobywanie piasku i żwiru.

Obszar Natura 2000 – kod PLH040019, nazwa „Ciechocinek” - obejmuje fragment łąk nadwiślańskich i pól uprawnych między tak zwanym „wałem wstecznym” (groblą biegnącą od wschodniego skraju łąki III i północnego łąki I, w kierunku warzelnicy soli), rowem melioracyjnym i drogą dojazdową do dawnej rzeźni miejskiej oraz bezpośrednio otoczenie łąki III. W granicach obszaru znajduje się rezerwat przyrody „Ciechocinek”, w którym chronione są zespoły słonorośli. Halofity, wśród nich soliród zielny (*Salicornia herbacea*, *Spergularia salina*, *Puccinellia distans* i *Glaux maritima*). Obejmuje następujące siedliska: Śródlądowe błotniste solniska z solirodem (*Salicornion ramosissimae*); Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwały (*Glaucopuccinellia* część — zbiorowiska śródlądowe); Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*).

Zagrożenie stanowi: zaniechanie/brak koszenia, zarzucenie pasterstwa, brak wypasu, wypas intensywny, płodozmian, brak zalewania.

Obszar Natura 2000 – kod PLB040003, nazwa „Dolina Dolnej Wisły” - obszar rozciągnięty jest wzdłuż ponad 260 kilometrowego odcinka rzeki Wisły. Na niektórych jej odcinkach, w tym właśnie w Ciechocinku, obecne są liczne mielizny i wyspy, odsłaniane szczególnie podczas niskiego stanu wody. Na obszarze międzywała znajdują się rozległe podmokłe łąki. Na terasie zalewowej obecne są starorzecza i pozostałości lasów łęgowych. Ostoja jest ważnym miejscem dla ptaków wodno-błotnych podczas migracji i zimowania, ale także podczas łęgów.

W okresie łęgowym obszar ważny dla następujących gatunków ptaków wymienionych w zał. I Dyrektywy Ptasiej: błotniaka stawowego, bielika, rybitwy rzecznej, rybitwy białoczelnej, zimorodka i jarzębatki oraz dla pięciu gatunków spoza zał. I Dyrektywy Ptasiej: ohara, nurogęsia, sieweczki rzecznej, brodziec piskliwego, mewy srebrzystej i brzegówki. W stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje łabędź niemy, mewa pospolita, trzciniak.

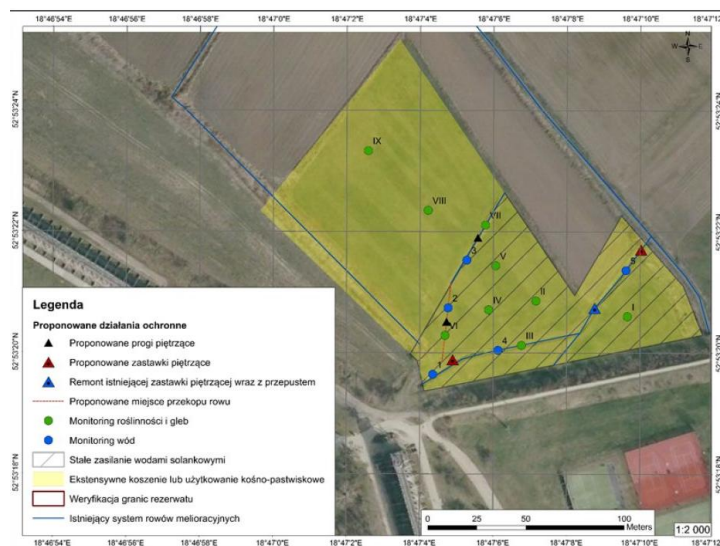
W okresie migracji, zimowania występuje 59 gatunków ptaków wodnych i wodno-błotnych, w tym 16 gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, np.: gągoł, krzyżówka, żuraw, gęś zbożowa.

---

⁸ Opracowany na zlecenie Ministra Środowiska przez Polską Akademię Nauk - Zakład Badania Ssaków w Białowieży w 2005 roku.

Zagrożenie stanowi m.in.: pozbywanie się odpadów przemysłowych, napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne, obce gatunki inwazyjne, rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem.

Rezerwat przyrody „Ciechocinek” o powierzchni 1,8 ha: rodzaj rezerwatu – halofilny, typ rezerwatu – fitocenotyczny. Rezerwat utworzono w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych bogatego zespołu słonorośli. Rezerwat posiada Plan ochrony⁹, w którym ustanowiono działania ochronne.

Rysunek 3. Plan ochrony dla rezerwatu „Ciechocinek”- proponowane działania ochronne

Źródło: Plan ochrony dla rezerwatu „Ciechocinek” Zarządzenie RDOŚ z 30.11.2017 r.

Pomnik przyrody¹⁰ – dąb szypułkowy rosnący na działce nr 176/9 w Parku Zdrojowym przy kortach tenisowych.

Rysunek 4. pomnik przyrody w Ciechocinku

Źródło: Zarządzenie nr 59/88 Wojewody Włocławskiego z dnia 20.12.1988

⁹ Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Ciechocinek”.

¹⁰ Zarządzenie nr 59/88 Wojewody Włocławskiego z dnia 20.12.1988 w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody.

Użytek ekologiczny¹¹ – „Zielona Kępa” powierzchnia: 5,39 km². obszar pozostający w zarządzie Nadleśnictwa Dobrzejowice, oznaczony w ewidencji gruntów Nadleśnictwa Dobrzejowice jako obręb ewidencyjny Pokrzywno. Użytek utworzono w celu zabezpieczenia i zachowania naturalnych procesów ekologicznych i ekosystemów - w różnych fazach rozwoju - naturalnych i powstałych w wyniku działalności człowieka, mających wyjątkowe znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej.

Obszar Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej¹² – położony jest pod względem fizyczno-geograficznym w obrębie Kotliny Toruńskiej, stanowiącej fragment Pradoliny Wisły. Rzeźba powierzchni charakteryzuje się niewielkimi spadkami i jest płaska. Ośią hydrologiczną opisywanego terenu jest rzeka Wisła. Uzupełnienie sieci hydrograficznej stanowi rzeka Tążyna stanowiąca lewobrzeżny dopływ Wisły oraz system drobnych cieków i rowów. Trwałym i bardzo ważnym składnikiem szaty roślinnej są lasy. Zajmują one łączną powierzchnię około 1 150 ha, co stanowi 3% ogólnej powierzchni. Są to przede wszystkim bory sosnowe mające ogromne znaczenie dla mikroklimatu Ciechocinka. Charakterystycznym elementem klimatycznym opisywanego terenu jest stosunkowo duży udział cisz wynoszący dla Ciechocinka 20%. Bardzo interesującym i decydującym o funkcji terenu jest mikroklimat ciechociński. Jest to zjawisko powstałe między innymi w wyniku połączenia naturalnych predyspozycji z działalnością człowieka - budową i eksploatacją tężni solankowych.

Miasto Ciechocinek ze względu na swoją bogatą historię odznacza się dużą liczbą cennych obiektów dziedzictwa kulturowego, w tym szczególnie związanych z uzdrowskim charakterem miasta. Do najcenniejszych zabytków miasta należy zaliczyć:

- Warzelnia soli – zespół budynków: projektant - J. Graff, data budowy - lata 1824-1833;
- Zespół tężni – trzy konstrukcje drewniane służące odparowywaniu wody z solanki, ich łączna długość to 1 742,5 m: projektant - J. Graff, data budowy - lata 1824-1828 i 1859;
- Łazienki Główne – budynek murowany, obecnie Zakład Przyrodolecznicy nr 1: projektant - H. Marconi, data budowy – lata 1845-1849;
- Łazienki II - budynek murowany, obecnie Zakład Przyrodolecznicy nr 2: projektant – J. Majewski, data budowy –1885;
- Łazienki III - budynek murowany, obecnie Zakład Przyrodolecznicy nr 3: projektant – J. Majewski, data budowy – lata 1898- 1900;
- Łazienki IV - budynek murowany, obecnie Szpital Uzdrowski nr 1: projektant – J. Majewski, data budowy – 1906;
- Pijalnia wód zlokalizowana w Parku Zdrojowym, budynek drewniany w stylu „szwajcarskim”, projektant – E. Cichocki, data budowy – 1880-1881;
- Park Zdrojowy: projektant – F. Szanior, data powstania – 1875 r.;
- Park Sosnowy: projektant – F. Szanior, data powstania – 1889 r.;
- Park Zdrowia: projektant – A. Łączycki, R. Serwaczyński, data powstania – 1932 r.;
- Dworzec kolejowy – budynek murowany: projektant – C. Domaniewski, data budowy – lata 1901-1902;
- Teatr letni – budynek drewniany z rozbudowaną sceną z cegły: projektant – Schimmelpfennig, data budowy – lata 1888-1890;
- Muszla koncertowa zlokalizowana w Parku Zdrojowym: projektant – W. Fedders, data budowy – 1909.

¹¹ Rozporządzenie Nr 22/2006 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z 13.02.2006 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego.

¹² Uchwała Nr XX/92/83 Wojewódzkiej Rady Narodowej we Włocławku z dnia 15 czerwca 1983 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu-dokument powołujący; UCHWAŁA Nr X/252/15 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej.

Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 listopada 2017 roku za **pomnik historii** uznano „Ciechocinek – zespół tężni i warzelnii soli wraz z parkami Tężniowym i Zdrojowym”.

Powyżej opisane walory środowiska przyrodniczego i kulturowego wskazują jednoznacznie na znaczący potencjał miasta w zakresie rozwoju turystyki, w tym szczególnie kwalifikowanej – zdrowotnej, która stanowi istotną dziedzinę gospodarki miasta, ale także krajoznawczej. Ogółem turystycznych obiektów noclegowych całorocznych funkcjonuje w mieście 48, które dysponują 5 284 miejscami. W mieście funkcjonuje 8 hoteli, w tym dwa hotele 4-gwiazdkowe i sześć hoteli 3-gwiazdkowych. Wszystkie one dysponują 624 miejscami oraz jeden pensjonat 3-gwiazdkowy dysponujący 139 miejscami. Ponadto zlokalizowanych jest również 35 obiektów noclegowych krótkotrwałego zakwaterowania: domy wczasowe, kempingi, pokoje gościnne, kwatery agroturystyczne, itp. Uzupełnieniem atrakcji turystycznych znajdujących się w mieście są walory okolicznych miejscowości, przez które prowadzą wycieczne piesze szlaki turystyczne:

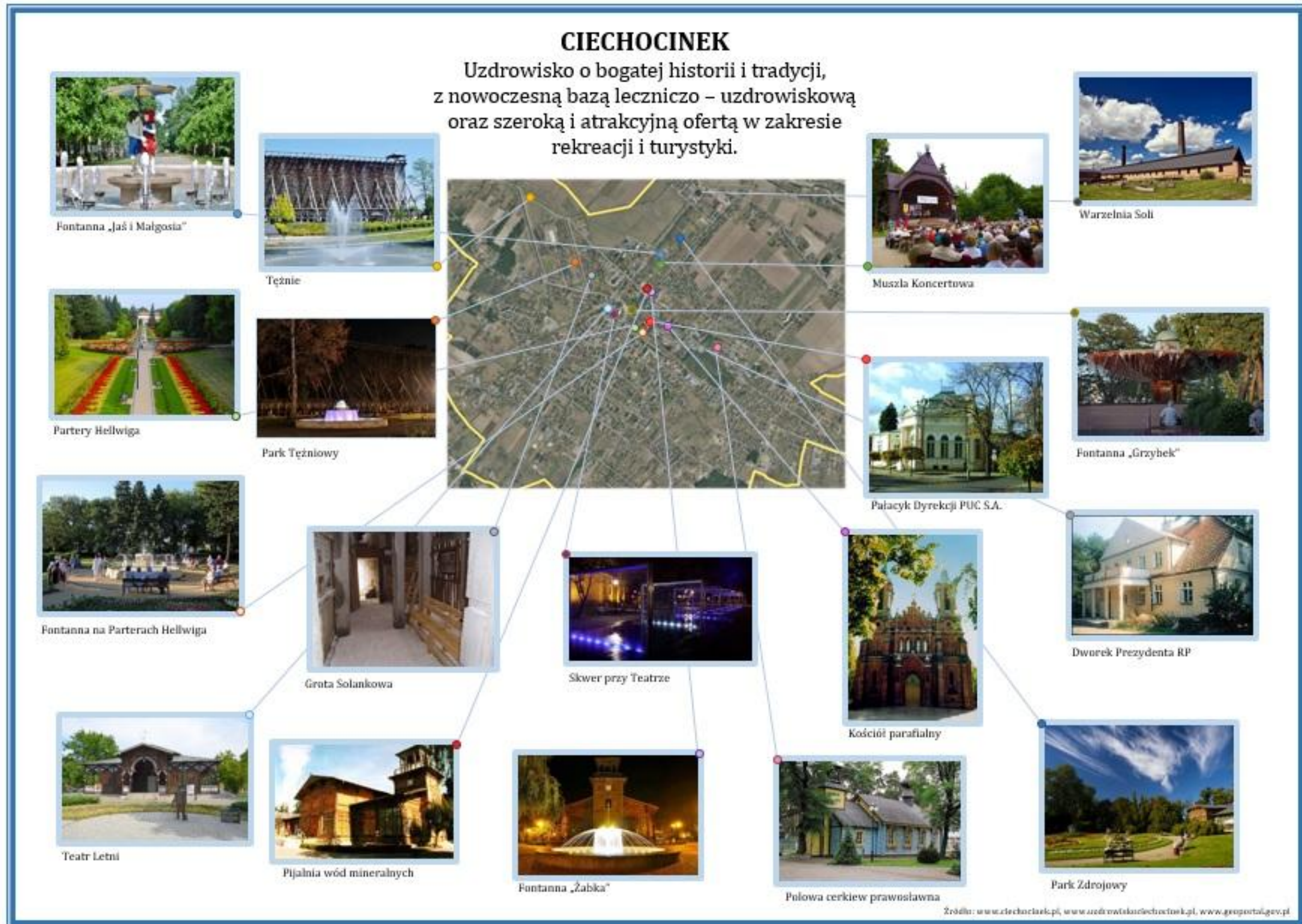
- im. S. Noakowskiego, długości 18,3 km, relacji Nieszawa – Ciechocinek – Wołuszewo - Otłoczyn;
- Kujawski, długości 24 km, relacji Służewo - Aleksandrów Kujawski – Ciechocinek - Słońsk Górny - Podole;
- Wiślany, długości 7,6 km, relacji fontanna Grzybek – ul. Traugutta - wał wiślany - Wołuszewo;
- Krystynki, długości 7,1 km, relacji fontanna Grzybek – ul. Zdrojowa – ul. Bema – Kuczek – Raciążek;
- Solny, długości 11,3 km, relacji Kuczek – Odolion – Las Ciechociński – Otłoczyn,

oraz trasa rowerowa, długości 63 km, relacji Toruń – Ciechocinek – Włocławek.

Atrakcje turystyczne na ww. szlakach to między innymi ruiny zamku w miejscowości Raciążek, przeprawa promowa przez Wisłę w mieście Nieszawa, rejs statkiem po Wiśle z przystani w Ciechocinku (zlokalizowanej w północno-wschodniej części miasta).

Dodatkowo Uzdrowisko Ciechocinek S.A. przygotowało szlak solankowy, długości 4 km – łączy on charakterystyczne obiekty w mieście tak, by poznać dzieje zagospodarowania złóż solankowych i wykorzystania ich do celów leczniczych. Czas spaceru bez zwiedzania: 2 godziny, czas spaceru ze zwiedzaniem zabytkowych obiektów: 3-4 godziny. Obraz najważniejszych miejsc w Ciechocinku przedstawia Rys. 5.

Rysunek 5. Położenie najważniejszych przestrzeni i obiektów w Ciechocinku

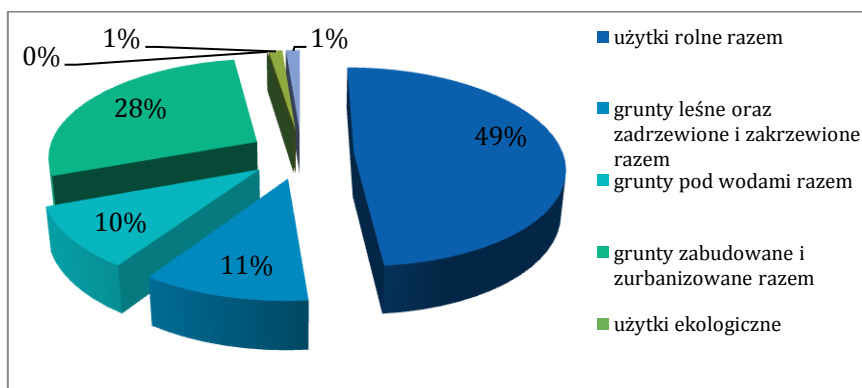

4. OPIS ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU

Użytkowanie przestrzeni

W strukturze użytkowania gruntów miasta duży udział mają użytki rolne zlokalizowane głównie w zachodniej (grunty orne) i północnej (łąki i pastwiska) części miasta. Tereny leśne oraz zadrzewione i zakrzewione stanowią 11%, jednak same lasy już tylko niecałe 5%, nie stanowią one zwartej przestrzeni, a jedynie pokrywają wyspowo niewielkie fragmenty terenu głównie w zachodniej części miasta.

Rysunek 6. Użytkowanie gruntów w mieście Ciechocinek w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, BDL

Strefa A odznacza się dość uporządkowanym zagospodarowaniem. Struktura przestrzenna tej części miasta została ukształtowana w wyniku procesów historycznych i odznacza się wysokimi walorami urbanistycznymi i architektonicznymi. Znajdują się tutaj liczne obiekty zabytkowe, w tym trzy łąki. Znaczną część zajmują obiekty uzdrowiskowe – sanatoria, szpitale sanatoryjne oraz infrastruktura okołouzdrawiskowa. Zlokalizowane są tutaj również parki: Zdrojowy, Tężniowy, Sosnowy oraz skwery, zieleńce, w tym partery Hellwiga. Z racji, iż jest to centralna część miasta znajduje się tutaj wiele obiektów usługowych, w tym handlu z firmowym sklepem Uzdrowiska Ciechocinek przy ulicy Zdrojowej. Obszar w zdecydowanej większości jest obszarem intensywnej zabudowy, a tereny jeszcze niezagospodarowane znajdują się w zachodniej, północnej i północno-wschodniej części strefy i zostały do niej włączone w 2015 r. Obecnie są one wykorzystywane rolniczo. W obszarze pomiędzy łąkami znajduje się duża przestrzeń zdegradowana – dawny basen solankowy zewnętrzny z zabytkowymi zabudowaniami. Obecnie obiekt jest w bardzo złym stanie technicznym i wymaga, ze względu na położenie w bezpośrednim sąsiedztwie łąki i na funkcję jaką pełnił, pilnej odbudowy. W sąsiedztwie łąki znajduje się również rezerwat przyrody „Ciechocinek”. Na zachód od łąki przy ul. Wołoszewskiej znajduje się cmentarz, natomiast w północno-wschodniej części strefy znajdują się ogródki działkowe. Przy ulicy Kopernika zlokalizowana jest szkoła licealna.

Strefa B to w głównej mierze zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna oraz zabudowa usługowa. Tereny tej strefy odznaczają się dość intensywną zabudową, która wraz ze wzrostem odległości od granic ze strefą A ulega rozproszeniu. Wyjątek stanowią dość znaczne fragmenty w północno-wschodniej części strefy, które nie są zagospodarowane. Obecnie są one wykorzystywane rolniczo lub stanowią nieużytki. W strefie tej znajdują się liczne obiekty pensjonatowe i hotelowe oraz usługowe, w tym sklepy oraz hala targowa przy ulicy Broniewskiego. Szkoły podstawowe znajdują się przy ulicy Kopernika i Wojska Polskiego, a budynek urzędu miasta przy ulicy Kopernika. W strefie tej również znajdują się, aczkolwiek mniej licznie w porównaniu do strefy A, obiekty zabytkowe, w tym warzelnia soli.

Strefa C to tereny w znacznej mierze niezagospodarowane, a w jej północnej części znajduje się Kępa Dzikowska stanowiąca bardzo cenny przyrodniczo obszar, będący miejscem występowania licznych

gatunków chronionych zwierząt, ptaków i roślin – objęty ochroną Natura 2000. Zagospodarowana część strefy to teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej i produkcyjnej (działalność gospodarcza), zlokalizowane są tutaj: stacja paliw, zakłady mechaniki samochodowej, myjnie samochodowe, sklepy wielkopowierzchniowe i inne punkty usługowo-produkcyjne. We wschodniej części strefy zlokalizowany jest cmentarz.

Gospodarka przestrzenna

Polityka przestrzenna będąca kompetencją władz samorządowych na terenie miasta o funkcji uzdrowiskowej nabiera szczególnego znaczenia, bowiem zgodnie z obowiązującymi przepisami w strefie uzdrowiskowej A inwestycje (pozwolenia na budowę) mogą odbywać się tylko na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp). Miasto Ciechocinek zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, gospodarkę planistyczną na terenie miasta prowadzi na podstawie następujących dokumentów planistycznych:

- suikzp miasta Ciechocinka
- mpzp
- decyzji o warunkach zabudowy (jedynie w strefie uzdrowiskowej B i C) i decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ciechocinka¹³ (suikzp) jako główne elementy kształtujące strukturę przestrzenną miasta wyznaczono cztery jednostki strukturalne - określające ogólne wskazanie funkcji przestrzeni miasta (Usługowa, Mieszkaniowo-wielofunkcyjna, Zieleni, Uzdrowiskowa). Jedną z nich jest jednostka „Uzdrowiskowa”, dla której zastosowano następujące zapisy: Obszar lokalizacji głównie szeroko rozumianych funkcji związanych z lecznictwem uzdrowiskowym i obsługą uzdrowiska oraz ochroną zdrowia. Wszelka działalność prowadzona w tym obszarze winna być podporządkowana działalności uzdrowiskowej. Ze względu na charakter zabudowy należy położyć nacisk na konieczność zachowania wartości kulturowych. Należy dążyć do dostosowania architektury projektowanych budynków zarówno pod względem gabarytu bryły, jak też detalu architektonicznego do tradycyjnej dla tego terenu architektury uzdrowiskowej, co wynika głównie z uznania większości tego terenu za obszar ścisłej ochrony konserwatorskiej. Zainwestowanie powinno mieć zatem charakter ekstensywny i być dobrze wkomponowane w zieleni i krajobraz. Należy dążyć do ograniczenia ruchu samochodowego. Prowadzenie wszelkiej działalności (nie tylko inwestycyjnej) na tym terenie musi uwzględniać wymogi prawne wynikające z jego położenia w obszarze górniczym, strefie uzdrowiskowej „A” oraz strefie ścisłej ochrony konserwatorskiej. Teren wymaga rewitalizacji, renowacji, szczególnie fragmentów miasta z zachowaną zabytkową zabudową.

Dla pozostałych jednostek strukturalnych zapisano ogólne przeznaczenie jako

II. Usługowa

Obszar ukształtowanych i kształtujących się centrow miasta. Obszar dominacji funkcji związanych z obsługą mieszkańców miasta, kuracjuszy, turystów, ale także zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Wymaga on restrukturyzacji, przekształceń i modernizacji, szczególnie starej zabudowy i dostosowania jej do nowych standardów. Zainwestowanie intensywne za wyjątkiem ukształtowanych już historycznych zespołów urbanistycznych. Prowadzenie wszelkiej działalności (nie tylko inwestycyjnej) na tym terenie musi uwzględniać wymogi prawne wynikające z jego położenia w obszarze górniczym, w strefie uzdrowiskowej „B” oraz w strefie ścisłej ochrony konserwatorskiej.

III. Mieszkaniowo - wielofunkcyjna

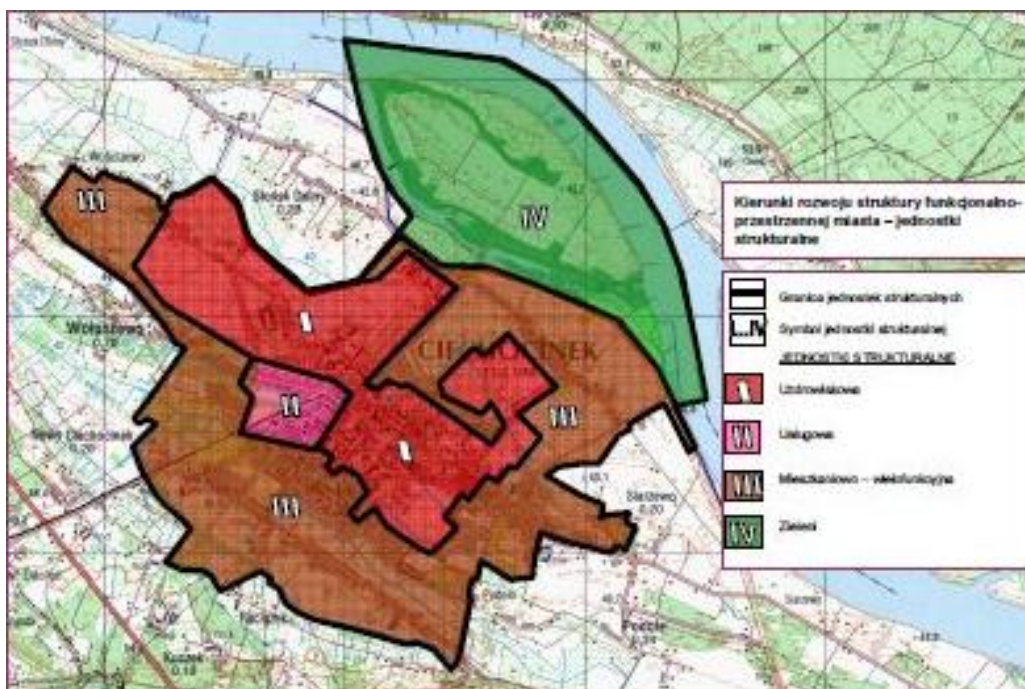
---

¹³ Uchwała Rady Miejskiej w Ciechocinku Nr XXXV/195/17 z dn. 29 maja 2017 r.

Obszar lokalizacji funkcji mieszkalnych oraz usług związanych z obsługą głównie mieszkańców, rzadziej turystów i kuracjuszy. Obszar ukształtowanej i kształtującej się zabudowy mieszkaniowej. Wymaga on restrukturyzacji, przekształceń i modernizacji starej zabudowy i dostosowania jej do nowych standardów. Zainwestowanie intensywne dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, dla zabudowy jednorodzinnej, willowej i pensjonatowej ekstensywne.

IV. Zieleni

Obszar różnorodnych form zieleni: urządzonej i nieurządzonej oraz leśnej. Obszar dominacji funkcji zieleni, ale z dużym udziałem urządzeń sportowo-rekreacyjnych. Zainwestowanie ekstensywne.

Rysunek 7. SUiKZP miasta Ciechocinka - struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ciechocinka, 2017 r.

Tabela 1. Tereny funkcjonalne miasta Ciechocinka ustalone w suikzpj

Jednostka strukturalna	Teren funkcjonalny	Symbol
Uzdrowskowa	Zabudowy uzdrowskowej i usług ochrony zdrowia	UZD, UZD1, UZD2
Usługowa	Wielofunkcyjnego centrum miasta	CU, CU1
Usługowa	Zabudowy wielofunkcyjnej poza centrum	CP, CP1
Mieszkańcwo-wielofunkcyjna/Uzdrowskowa	Zabudowy hotelowej, pensjonatowej i rezydencjalnej	UMP, UMP1
Zieleni	Zabudowy turystycznej, rekreacyjnej i sportowej w zieleni	US, US1
Mieszkańcwo-wielofunkcyjna	Zabudowy mieszkaniowej i usługowej o utrwalonej strukturze	MN
Mieszkańcwo-wielofunkcyjna	Zabudowy mieszkaniowej i usługowej o kształtującej się strukturze	MK
Uzdrowskowa/Usługowa/Zieleni	Zieleni urządzonej i komponowanej, w tym uznanej za zabytkową	ZP
Zieleni	Zieleni otwartej	ZO
Usługowa/Mieszkańcwo-wielofunkcyjna/Uzdrowskowa	Zieleni leśnej	ZL
Usługowa/Mieszkańcwo-wielofunkcyjna	Zieleni cmentarzy	ZC, ZCn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie suikzpj

Kierunki rozwoju poszczególnych (wybranych) terenów funkcjonalnych:

Wielofunkcyjne Centrum miasta CU, CU1

Teren w przeważającej części istniejącej już zabudowy wymagający uporządkowania i doinwestowania. Teren CU1 to obszar objęty strefą ochrony uzdrowiskowej „A”.

Przeznaczenie: usługi publiczne, w szczególności w dziedzinie administracji, oświaty, kultury, zdrowia, opieki społecznej, inwestycje celu publicznego z zakresu infrastruktury społecznej, technicznej, komunikacyjnej i usług o charakterze lokalnym i ponadlokalnym wraz z możliwym adaptowanym uzupełniającym programem mieszkaniowym wielorodzinnym w terenie CU.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego

1. Racjonalne wykorzystanie terenu dla realizacji różnorodnego programu usługowego.
2. Kształtowanie zabudowy w sposób tworzący miejską przestrzeń o wysokiej jakości architektury i układu urbanistycznego.
3. Nakaz kształtowania zabudowy z uwzględnieniem lokalnego charakteru miasta.
4. Eksponowanie zabytkowych obiektów i historycznych układów zabudowy związanych z historycznym rozwojem miasta.
5. Zachowanie istniejących i kształtowanie nowych przestrzeni publicznych w oparciu o sieć usług, system terenów zieleni publicznej i układ komunikacyjny.
6. Nakaz kształtowania zabudowy publicznej i terenów publicznych w dostosowaniu do osób niepełnosprawnych.
7. Ochrona wynikająca z odpowiednich przepisów, w tym wynikających z objęcia strefą uzdrowiskową „A” i „B”, strefą ochrony konserwatorskiej, historycznej struktury przestrzennej miasta, ochrony przyrody w odniesieniu do zakazów zabudowy i zasad zagospodarowania przestrzennego w związku z położeniem w Obszarze Chronionego Krajobrazu Nizina Ciechocińska.
8. Nakaz zapewnienia miejsc parkingowych w liczbie odpowiedniej do obiektu wg tabeli nr 5 przy jednoczesnym maksymalnym ograniczeniu terenów parkingów na poziomie terenu.
9. Nakaz systemowego rozwiązania w zakresie gospodarki wodno - ściekowej i ciepłownictwa.
10. Zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z układem transportowym miasta.
11. Część terenu funkcjonalnego została wyznaczona jako jednostka kompozycyjna 3 „Śródmieście”.
12. Wskaźniki kształtowania zabudowy zapisano w rozdziale 2. *Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy.*

Zabudowa wielofunkcyjna poza centrum CP, CP1

Tereny, w przeważającej części nowej zabudowy, w północnej części miasta, wymagające zaadaptowania historycznej zabudowy.

Przeznaczenie: usługi publiczne, w szczególności w dziedzinie handlu, kultury, usługi komercyjne, w tym hotelowe, inwestycje celu publicznego z zakresu infrastruktury społecznej, technicznej, komunikacyjnej, usługi o charakterze lokalnym i ponadlokalnym wraz z możliwym uzupełniającym programem mieszkaniowym wielorodzinnym. Miejsce lokalizacji imprez masowych i węzła transportowego.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego

1. Racjonalne wykorzystanie terenu dla realizacji różnorodnego programu usługowego.
2. Kształtowanie nowych zespołów zabudowy o czytelnym układzie i kompozycji przestrzennej, tworzących miejską przestrzeń o wysokiej jakości architektury z uwzględnieniem lokalnego charakteru miasta.
3. Eksponowanie zabytkowych obiektów i historycznych układów zabudowy związanych z historycznym rozwojem miasta.
4. Zachowanie istniejących i kształtowanie nowych przestrzeni publicznych w oparciu o sieć usług, system terenów zieleni publicznej i układ komunikacyjny.
5. Nakaz kształtowania zabudowy publicznej i terenów publicznych w dostosowaniu do osób niepełnosprawnych.
6. Ochrona wynikająca z odpowiednich przepisów, w tym wynikających z objęcia strefą uzdrowiskową A, B i C, oraz strefą ochrony konserwatorskiej - historycznej struktury przestrzennej miasta, prawa wodnego

w zakresie odległości od stopy wału przeciwpowodziowego, ochrony przyrody w odniesieniu do zakazów zabudowy i zasad zagospodarowania przestrzennego w związku z położeniem w Obszarze Chronionego Krajobrazu Nizina Ciechocińska.

7. W miejscu oznaczonym na rysunku Studium symbolem CP1 określa się lokalizację węzła transportowego z ograniczeniami obowiązującymi dla uzdrowiska.

8. W miejscu oznaczonym na rysunku Studium symbolem CP1 określa się lokalizację miejsca organizacji imprez masowych z ograniczeniami obowiązującymi dla uzdrowiska.

9. Nakaz zapewnienia miejsc parkingowych w liczbie odpowiedniej do obiektu wg tabeli nr 5 przy jednoczesnym maksymalnym ograniczeniu terenów parkingów na poziomie terenu.

10. Nakaz systemowego rozwiązania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i ciepłownictwa.

11. Zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z układem transportowym miasta.

12. Wskaźniki kształtowania zabudowy zapisano w rozdziale 2. *Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączane spod zabudowy.*

Zabudowy uzdrowskiej i usług ochrony zdrowia UZD, UZD1, UZD2

UZD - tereny historycznie ukształtowanej części miasta obejmujące zabudowę sanatoryjną połączoną z terenami zieleni ogrodów sanatoryjnych. Teren UZD1 to obszar występowania form ochrony przyrody Natura 2000. Teren UZD2 to teren planowanej nowej zabudowy uzdrowskiej zlokalizowany od zachodniej i wschodniej strony tężni nr II (na kierunku przewietrzania tężni).

Przeznaczenie: usługi związane z ochroną zdrowia i działalnością uzdrowską, spa, rehabilitacyjną, poprawiającą sylwetkę i urodę, w tym medycyny estetycznej regeneracji biologicznej, usługi towarzyszące: restauracje, kawiarnie, galerie, zieleni urządzona.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego

1. Na terenach zabudowy uzdrowskiej i ochrony zdrowia dopuszcza się lokalizację obiektów kubaturowych, związanych z usługami towarzyszącymi funkcji uzdrowskiej, tj. placów zabaw, kawiarni, restauracji, obsługi kuracjuszy oraz zieleni urządzonej.
2. Nakaz kształtowania zabudowy z uwzględnieniem uzdrowskiego charakteru miasta.
3. Kształtowanie nowych zespołów zabudowy o czytelnym układzie i kompozycji przestrzennej, tworzących miejską przestrzeń o wysokiej jakości architektury z uwzględnieniem lokalnego charakteru miasta.
4. Rewaloryzacja zabytkowych i historycznych układów przestrzennych oraz zespołów zabudowy i obiektów, stosownie do wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych.
5. Ekspozowanie zabytkowych obiektów i historycznych układów zabudowy związanych z historycznym rozwojem miasta.
6. Nakaz zachowania lokalnych gabarytów budynków w sytuacjach konieczności uzupełniania istniejącej zabudowy pojedynczymi obiektami.
7. Uzupełnianie zabudowy miasta w sposób zapewniający zachowanie i wyeksponowanie powiązań kompozycyjno - przestrzennych pomiędzy układami zabudowy, a obszarami zieleni parkowej.
8. Zachowanie i ochrona zabytkowych założeń zieleni towarzyszącej obiektom lecznictwa uzdrowskiego.
9. Zachowanie istniejących i kształtowanie nowych przestrzeni publicznych w oparciu o system terenów zieleni publicznej i układ komunikacyjny.
10. Nakaz kształtowania zabudowy publicznej i terenów publicznych w dostosowaniu do potrzeb osób niepełnosprawnych.
11. Dla terenu oznaczonego symbolem UZD1, położonego w Obszarze Natura 2000 mają zastosowanie aktualne przepisy prawne wynikające z przepisów o ochronie przyrody, w tym zarządzenia, programy i inne normy określające zasady zagospodarowania przestrzennego i wprowadzające zakazy oraz ograniczenia dla jego ochrony.

12. W terenie UZD2 dopuszcza się adaptację, renowację obiektu basenu wyłącznie wg zapisów ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych, zgodnie z warunkami konserwatora zabytków.
13. Zachowanie wartości zabytkowych obiektu poprzez przeprowadzenie kompleksowego, odtworzeniowego remontu konserwatorskiego w oparciu o dokumentację opracowaną na podstawie archiwalnego projektu Romualda Gutta i Aleksandra Szniolisa, inwentaryzację inż. Jerzego Dąbrowskiego z 1973 r. oraz wnikliwą analizę zachowanej architektury, ze szczególnym uwzględnieniem materiałów wykończeniowych zastosowanych przy realizacji obiektu w 1931 r.
14. Oczekiwany efektem realizacji remontu kompleksu basenu termalno - solankowego jest przywrócenie stanu architektury i zagospodarowania terenu z czasu oddania obiektu do użytku - w 1932 r.
15. Dopuszczalne jest zastosowanie współczesnych technologii i instalacji oraz wprowadzenie w uzgodnieniu ze służbami konserwatorskimi - pewnych odstępstw od skrupulatnego odtworzenia projektu pierwotnego, niezbędnych z uwagi na aktualne przepisy, normy i wymagania.
16. Realizacja inwestycji na terenach UZD2 w sposób umożliwiający utrzymanie warunków niezbędnych dla prawidłowego przewietrzania tężni i zachowania ekspozycji tężni od strony Alei Pojednania.
17. Dla terenu oznaczonego symbolem UZD2 wprowadza się nakaz lokalizacji obiektów związanych z lecznictwem uzdrowiskowym i ochroną zdrowia w odległości nie mniejszej niż 50,0 m od ogrodzenia czynnego cmentarza i urzędnia w tym 50 - metrowym pasie terenów zieleni urządzonej.
18. W terenie UZD2 dopuszcza się modernizację obiektu sportowego (stadionu sportowego) wyłącznie wg zapisów ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych.
19. Część terenu funkcjonalnego została wyznaczona jako jednostka kompozycyjna 1 „Tężni i Parku Tężniowego” oraz jednostka kompozycyjna 2 „Parku Zdrojowego”,
20. Ochrona wynikająca z odpowiednich przepisów, w tym wynikających z objęcia strefą uzdrowiskową „A” oraz strefą ochrony konserwatorskiej-histerycznej struktury przestrzennej miasta, ochrony przyrody w odniesieniu do zakazów zabudowy i zasad zagospodarowania przestrzennego w związku z położeniem w Obszarze Chronionego Krajobrazu Nizina Ciechocińska.
21. Nakaz zapewnienia miejsc parkingowych w ilości odpowiedniej do obiektu wg tabeli nr 5 przy jednoczesnym maksymalnym ograniczeniu terenów parkingów na poziomie terenu. Dla strefy ochrony uzdrowiskowej „A” zgodnie z przepisami odrębnymi.
22. Nakaz systemowego rozwiązania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i ciepłownictwa.
23. Zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z układem transportowym miasta.
24. Wskaźniki kształtowania zabudowy zapisano w rozdziale 2 *Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy.*

Zabudowa turystyczna, rekreacyjna i sportowa w zieleni US, US1

Tereny istniejącej bazy turystycznej, rekreacyjnej i sportowej, w tym teren basenu solankowego oraz tereny kształtującej się nowej działalności turystyczno-rekreacyjno-sportowej.

Przeznaczenie: zabudowa rekreacyjna, turystyczna, sportowa, w tym przystań rzeczna, bulwary i plaża miejska z niezbędną infrastrukturą techniczną.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego

1. Urządzenie terenów jako przestrzeni publicznych o wysokich walorach estetycznych i funkcjonalnych.
2. Kształtowanie zespołów rekreacji nadwodnej w oparciu o rzekę Wisłę - realizacja bulwarów, plaży miejskiej, utrzymanie i modernizacja istniejącej przystani.
3. Kształtowanie terenów sportowych jako „wtopionych” w zieleń.
4. Kształtowanie terenów w powiązaniu z istniejącymi terenami zieleni urządzonej, leśnej.

5. Zachowanie otwartych przestrzeni o wysokich wartościach krajobrazowych, w tym szczególnie płaszczyzn widokowych i panoram oglądanych z punktów i ciągów widokowych.
6. Budowa niezbędnych ciągów infrastruktury technicznej z zachowaniem zasad ochrony terenów zielonych.
7. Dla terenu oznaczonego symbolem US1 (istniejącej przystani rzecznej), położonego w Obszarze Natura 2000 mają zastosowanie aktualne przepisy prawne wynikające z przepisów o ochronie przyrody, w tym zarządzenia, programy i inne normy określające zasady zagospodarowania przestrzennego oraz wprowadzające zakazy i ograniczenia dla jego ochrony.
8. W terenie US1 (istniejącej przystani rzecznej wskazanej do modernizacji) zakaz realizacji robót i czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe oraz sprzecznych z ochroną obszaru Natura 2000.
9. Ochrona wynikająca z odpowiednich przepisów, w tym wynikających z objęcia strefą uzdrowiskową „A”, „B” oraz strefą ochrony konserwatorskiej-histerycznej struktury przestrzennej miasta, prawa wodnego w zakresie odległości od stopy wału przeciwpowodziowego, ochrony przyrody w odniesieniu do zakazów zabudowy i zasad zagospodarowania przestrzennego w związku z położeniem w Obszarze Chronionego Krajobrazu Nizina Ciechocińska.
10. Nakaz zapewnienia miejsc parkingowych w liczbie odpowiedniej do obiektu wg tabeli nr 5, przy jednoczesnym maksymalnym ograniczeniu terenów parkingów na poziomie terenu. Dla strefy uzdrowiskowej „A” zgodnie z przepisami odrębnymi.
11. Nakaz systemowego rozwiązania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i ciepłownictwa.
12. Zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z układem transportowym miasta.
13. Wskaźniki kształtowania zabudowy zapisano w rozdziale 2) *Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy.*

Zieleń urządzona i komponowana, w tym uznana za zabytkową ZP

Tereny parków miejskich, skwerów, zieleńców, w tym objętych ochroną Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Przeznaczenie: zieleń urządzona parków, skwerów, zieleńców miejskich

Kierunki zagospodarowania przestrzennego

1. Kształtowanie terenów zieleni w sposób zapewniający zachowanie powiązań przyrodniczych.
2. Kształtowanie i realizacja niezbędnej infrastruktury służącej publicznemu wykorzystaniu obszarów dla celów rekreacji i wypoczynku.
3. Zróżnicowanie wyposażenia terenu w urządzenia parkowe (ścieżki, place, obiekty rekreacyjne) w zależności od potrzeb.
4. Urządzenie terenów zieleni jako przestrzeni publicznych o wysokich walorach estetycznych, przyrodniczych, funkcjonalnych i krajobrazowych.
5. Zachowanie otwartych przestrzeni o wysokich wartościach krajobrazowych, w tym szczególnie płaszczyzn widokowych i panoram oglądanych z punktów i ciągów widokowych.
6. Realizacja nowych terenów zieleni parkowej w sposób zapewniający utrzymanie warunków niezbędnych dla prawidłowego przewietrzania tężni.
7. W przypadku likwidacji ogrodów działkowych zmiana funkcji na zieleń parkową.
8. Budowa niezbędnych ciągów infrastruktury technicznej z zachowaniem zasad ochrony terenów zielonych.
9. Część terenu funkcjonalnego została wyznaczona jako jednostka kompozycyjna 1 „Tężni i parku Tężniowego” i jednostka kompozycyjna 2 „Parku Zdrojowego”.
10. Ochrona wynikająca z odpowiednich przepisów, w tym wynikających z objęcia strefą uzdrowiskową „A”, „B” i „C” oraz strefą ochrony konserwatorskiej-histerycznej struktury przestrzennej miasta, ochrony przyrody w odniesieniu do zakazów zabudowy i zasad zagospodarowania przestrzennego w związku z położeniem w Obszarze Chronionego Krajobrazu Nizina Ciechocińska.
11. Przeniesienie odcinka drogi miejskiej ul. Sportowej i wykorzystanie obecnej jezdni jako ciągu spacerowego, drogi rowerowej bez możliwości ruchu pojazdów nieuprzywilejowanych.

12. Zakaz zabudowy i zasady zagospodarowania wg ustaleń zawartych w rozdziale 2) *Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy.*

Zieleń otwarta ZO

Tereny zieleni nieurządzonej wymagające uporządkowania i zagospodarowania.

Przeznaczenie: zieleń łąk i upraw rolniczych (zioła, warzywa, kwiaty)

Kierunki zagospodarowania przestrzennego

1. Odtwarzanie i uzupełnianie zdegradowanych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych.
2. Zagospodarowanie terenów objętych ochroną prawną zgodnie z przepisami ustalonymi dla tych terenów oraz planami ochrony.
3. Dla terenu położonego w Obszarze Natura 2000 mają zastosowanie aktualne przepisy prawne wynikające z przepisów o ochronie przyrody w tym zarządzenia, programy i inne normy określające zasady zagospodarowania przestrzennego oraz wprowadzające zakazy i ograniczenia dla jego ochrony.
4. Zakaz wykonywania robót i czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe.
5. Udostępnienie terenów jako ciągów spacerowych i rowerowych ze szczególnym uwzględnieniem połączeń z terenami zieleni urządzonej.
6. Ochrona wynikająca z odpowiednich przepisów, w tym wynikających z objęcia strefą uzdrowiskową „B” i „C” oraz strefą ochrony konserwatorskiej, historycznej struktury przestrzennej miasta, prawa wodnego w zakresie odległości od stopy wału przeciwpowodziowego, ochrony przyrody w odniesieniu do zakazów zabudowy i zasad zagospodarowania przestrzennego w związku z położeniem w Obszarze Chronionego Krajobrazu Nizina Ciechocińska i rezerwacie Ciechocinek.
7. Stosowanie nakazów i zakazów wynikających z przepisów szczególnych dotyczących terenów zagrożonych powodzią, w tym zakaz zabudowy oraz ustaleń zawartych w rozdziale 2) *Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy.*

Zieleń leśna i zalesienia ZL

Tereny istniejącej zieleni lasów i tereny do zalesienia.

Przeznaczenie: zieleń leśna oraz niezbędne obiekty obsługi gospodarki leśnej oraz urządzenia udostępniania rekreacyjnego lasów.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego

1. Zagospodarowanie lasów zgodne z ich ochronnymi funkcjami na podstawie uproszczonych planów urządzenia lasów.
2. Urządzenie lasów jako terenów rekreacyjnych (parków leśnych) w zakresie niekolidującym z zadaniami gospodarki leśnej i niezagrożającym walorom przyrodniczym.
3. Zakaz wykonywania robót i czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe.
4. Zakaz zabudowy wg ustaleń zawartych w rozdziale 2) *Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy.*
5. Ochrona wynikająca z odpowiednich przepisów, w tym wynikających z objęcia strefą uzdrowiskową „B” i „C” oraz strefą ochrony konserwatorskiej-historycznej struktury przestrzennej miasta, ochrony przyrody w odniesieniu do zakazów zabudowy i zasad zagospodarowania przestrzennego w związku z położeniem w Obszarze Chronionego Krajobrazu Nizina Ciechocińska.

Ustalenia (kierunki zagospodarowania przestrzennego terenu/przestrzeni miasta) określone w suikzps są wiążące przy sporządzaniu mpzp (art. 9 ust 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Obecnie na terenie miasta Ciechocinka obowiązuje dziesięć mpzp, które łącznie obejmują 381,86 ha (25% całkowitej powierzchni miasta).

Tabela 2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w Ciechocinku - stan na wrzesień 2018 r.

Lp.	Nazwa mpzp/nr uchwały	Strefa uzdrowska (A,B,C)	Powierzchnia mpzp (ha)	Przeznaczenie terenów objętych mpzp
1.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania Miasta Ciechocinka dla terenu lokalizacji urządzeń i budowli oczyszczalni ścieków Uchwała nr XXIII/287/97 z dnia 26 lutego 1997 r.	B	3,0	Teren urządzeń i budowli oczyszczania ścieków wraz ze strefą ochronną
2.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów wielofunkcyjnych położonych w obszarze jednostki bilansowej „D” miasta Ciechocinka Uchwała nr V/33/98 z dnia 21 grudnia 1998 r.	A, B	5,9	Cmentarz ze strefą ochronną, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
3.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w zakresie terenów budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego z usługami nieuciążliwymi w jednostkach bilansowych: „A i B” oraz „E i F” miasta Ciechocinka oznaczonych numerami od Nr 1 do Nr 34 Uchwała nr V/34/98 z dnia 21 grudnia 1998 r.	A, B, C	55,4	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami nieuciążliwymi, zabudowa zagrodowa
4.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego składającego się z części „A” i części „B” przy ul. Nieszawskiej w Ciechocinku Uchwała nr XVI/186/99 z dnia 17 grudnia 1999 r.	B	0,95	Zabudowa mieszkaniowa
5.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ul. Bema obejmującego nieruchomość Nr 635/1 w Ciechocinku Uchwała nr XXXIII/424/02 z dnia 25 lutego 2002 r.	B	0,37	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, usługi ponadlokalne, zieleni
6.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w granicach administracyjnych miasta Ciechocinka Uchwała nr XXXIX/487/02 z dnia 10 października 2002 r.	A, B, C	220,94	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, rezydencjalna, pensjonatowa, zabudowa wielorodzinna, zabudowa usługowa, zabudowa produkcyjno – składowa, tereny obsługi ruchu kolejowego, tereny zieleni
7.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w obrębie ewidencyjnym miasto Ciechocinek, wyznaczonego: od granic miasta, ul. Kopernika, przejazdem przez istniejące torowisko, obejmując działki nr 433, 394/2, 396/40, 388/5, 389, 387/6, 387/8, 390, 391/2, 392/2, 395/4, 1631, 1587 i obszaru parku Tężniowego od zegara kwiatowego do tężni Nr 1, do ul. Solnej, wałem wstecznym przeciwpowodziowym od tężni Nr 1 do ul. Solnej, ul. Solną do parku Zdrojowego i obszaru Parku Zdrojowego w zakresie zasobów gminy, nieruchomość stanowiącą działkę nr 1158/11 z częścią ul. Zdrojowej i fontanną „Grzyb”, dalej skwery zielone i tereny położone pomiędzy ulicami Zdrojową, Piłsudskiego, Kościuszki, Aleją AK i Mickiewicza, Sienkiewicza i Leśną z obszarem parku Sosnowego i terenu zielonego aż do granic nieruchomości z lokalizacją Domu Zdrojowego Uchwała nr X/123/03 z dnia 29 grudnia 2003 r.	A, B, C	50,4	Infrastruktura turystyczna
8.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie terenu budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego z usługami nieuciążliwymi w jednostkach bilansowych „A i B” oraz „E” i „F” miasta Ciechocinka oznaczonych numerami od Nr. 1 do Nr. 34 Uchwała nr VIII/48/11 z dnia 23 maja 2011 r.	B	0,9	Teren usług sportu i rekreacji zabudowa uzdrowska, zabudowa turystyczna
9.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru znajdującego się pomiędzy ul. Kopernika a ul. Jana Pawła II Uchwała nr VI/38/15 z dnia 31 marca 2015 r.	B	2,0	Tereny usługowe i parkingowe
10.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla podobszaru zwanego „Północnym” wyodrębnionego z obszaru strefy „A” ochrony uzdrowskiej Uchwała nr XV/86/15 z dnia 18 grudnia 2015 r.	A	42,0	Tereny zabudowy usług zdrowia i lecznictwa uzdrowskiego

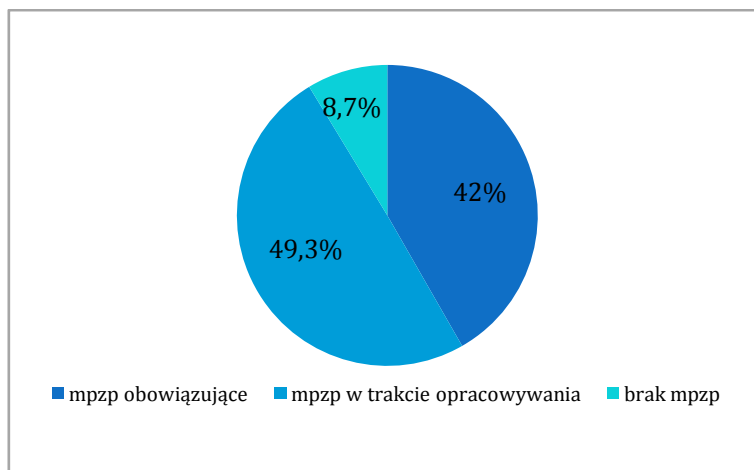
Źródło: „Analiza zmian w zagospodarowaniu oraz ocena aktualności suikzp miasta Ciechocinka i mpzp”, 2018 r.

Obecnie na terenie miasta Ciechocinka opracowuje się 7 miejscowych planów. Mają one bardzo duże znaczenie ponieważ dotyczą terenów zlokalizowanych w centrum miasta, w strefie uzdrowiskowej A (za wyjątkiem dwóch). Dodatkowo miejscowy plan „Zachód” obejmuje swą granicą tereny bezpośrednio sąsiadujące z łąkami. Są to miejscowe plany wywołane następującymi uchwałami rady miejskiej:

- UCHWAŁA Nr XLVII/354/14 RADY MIEJSKIEJ CIECHOCINKA z dnia 27 października 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części podobszaru zwanego „Centralny” wyodrębnionego z obszaru strefy „A” ochrony uzdrowiskowej.
- UCHWAŁA NR XIV/79/15 RADY MIEJSKIEJ CIECHOCINKA z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części podobszaru zwanego „Centralny” wyodrębnionego z obszaru strefy „A” ochrony uzdrowiskowej.
- UCHWAŁA NR XXVI/144/16 RADY MIEJSKIEJ CIECHOCINKA z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru znajdującego się przy ul. Ogrodowej.
- UCHWAŁA NR XXXVII/213/17 RADY MIEJSKIEJ CIECHOCINKA z dnia 18 września 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części podobszaru zwanego „Centralny” wyodrębnionego z obszaru strefy „A” ochrony uzdrowiskowej.
- UCHWAŁA NR XXXVII/214/17 RADY MIEJSKIEJ CIECHOCINKA z dnia 18 września 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części podobszaru zwanego „Zachodni” wyodrębnionego z obszaru strefy „A” ochrony uzdrowiskowej.
- UCHWAŁA NR XLIV/265/18 RADY MIEJSKIEJ CIECHOCINKA z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części podobszaru zwanego „Zachodni” wyodrębnionego z obszaru strefy „A” ochrony uzdrowiskowej.
- UCHWAŁA NR LII/309/18 RADY MIEJSKIEJ CIECHOCINKA z dnia 10 września 2018 r. w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru znajdującego się przy ul. Słowackiego i ul. Ogrodowej.

Procedowane miejscowe plany mają istotne znaczenie dla możliwości prawidłowego rozwoju miasta Ciechocinka. Zarówno ze względu na potrzebę bezwzględnego wyznaczenia konkretnych ustaleń zapewniających ład przestrzenny dla terenów centrum, stanowiących wizytówkę miasta, jak i ze względu na umożliwienie inwestowania w ogóle w strefie uzdrowiskowej A.

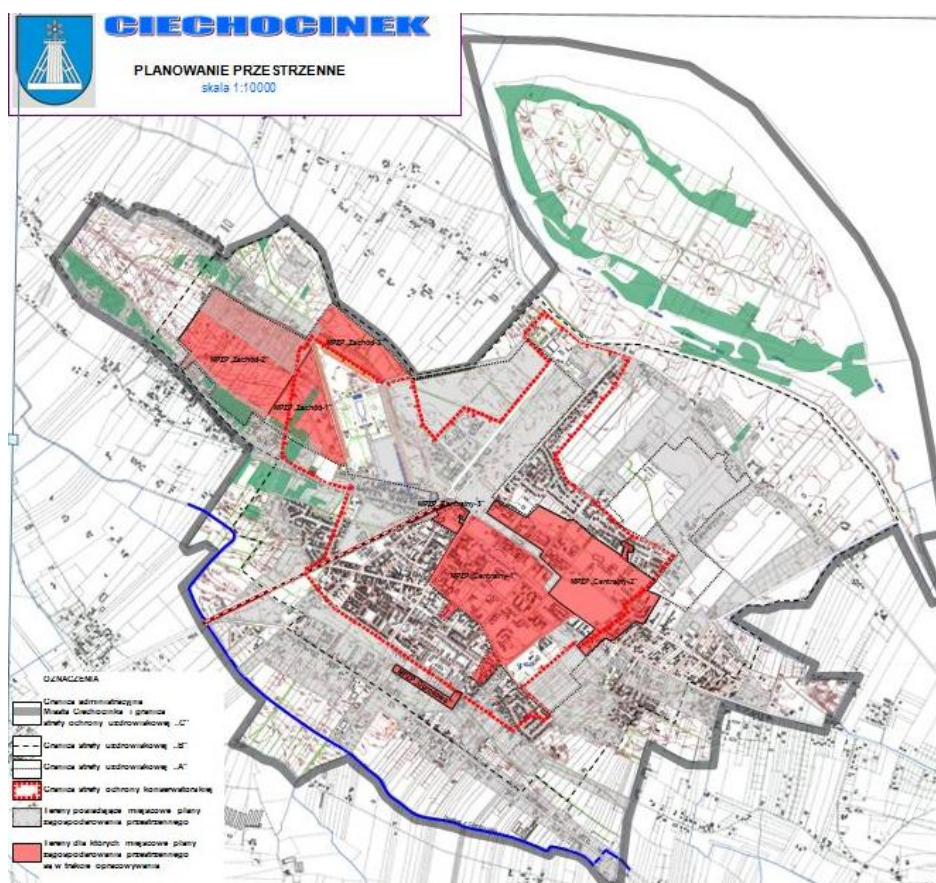
Procedowane obecnie mpzp dotyczą (za wyjątkiem mpzp obejmujących ul. Ogrodową) strefy uzdrowiskowej A i obejmują 49,3% jej powierzchni.

Rysunek 8. Polityka planistyczna miasta Ciechocinka w strefie uzdrowiskowej A

Źródło: Opracowanie własne na podstawie mpzp

Reasumując, w strefie uzdrowiskowej A obowiązujące mpzp zajmują powierzchnię 136,6 ha, natomiast mpzp, które są obecnie procedowane obejmują 160,3 ha co sprawia, że aż 91,3% powierzchni strefy uzdrowiskowej A jest objęta obowiązującymi mpzp lub plany te są w trakcie procedowania.

Rysunek 9. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące oraz w trakcie procedowania w Ciechocinku - stan na wrzesień 2018 r.

Źródło: Analiza zmian w zagospodarowaniu oraz ocena aktualności suikzp miasta Ciechocinka i mpzp, 2018 r.

Władze miasta Ciechocinek na bieżąco aktualizują¹⁴ mpzp, a politykę miasta w zakresie postępów w opracowywaniu miejscowych planów należy ocenić pozytywnie – znaczna część miasta pokryta jest miejscowymi planami, w tym strategiczna część centralna w strefie uzdrowskiej A lub właśnie miejscowe plany są w trakcie opracowywania. Podjęte uchwały o przystąpieniu do opracowania miejscowych planów są wynikiem polityki władz miasta oraz wniosków złożonych przez mieszkańców i inwestorów.

W obowiązujących mpzp kierunki zagospodarowania pod lecznictwo uzdrowskie oraz działalność rekreacyjną, wypoczynkową i gospodarczą obejmują tereny zlokalizowane w:

Lecznictwo uzdrowskie: w strefie uzdrowskiej A, wg Studium w jednostce strukturalnej „Uzdrowska”; zakładają budowę, rozbudowę i prowadzenie działalności związanej z leczeniem uzdrowskim, w tym działalności towarzyszących jak działalność kulturalna, gastronomiczna, itp. Wszystkie działania i inwestycje są podporządkowane funkcji podstawowej, tj. lecznictwu uzdrowskiemu. Wprowadzono ustalenia dotyczące ograniczenia ruchu samochodowego w centrum miasta oraz nasadzenia zieleni, w tym wzdłuż głównych dróg i ulic.

Działalność rekreacyjna i wypoczynkowa: w strefie uzdrowskiej A, B, C, wg Studium w jednostce strukturalnej „Uzdrowska”; „Usługowa”, „Mieszkaniowo-wielofunkcyjna”, „Zieleni”; zakładają budowę, rozbudowę i prowadzenie działalności związanej z rekreacją i wypoczynkiem, w tym w strefie uzdrowskiej A i jednostce strukturalnej „Uzdrowska” wyłącznie pod warunkiem towarzyszenia funkcji podstawowej, tj. lecznictwu uzdrowskiemu. Szczególne działania w tym zakresie są kierowane na wprowadzenie/rozwój terenów publicznych umożliwiających integrację i odpoczynek zarówno kuracjom jak i mieszkańcom miasta.

Działalność gospodarcza: w strefie uzdrowskiej C, wg Studium w jednostce strukturalnej „Usługowa”, „Mieszkaniowo-wielofunkcyjna”; zakładają budowę, rozbudowę i prowadzenie działalności związanej z rzemiosłem nieuciążliwym, infrastrukturą drogową (stacja benzynowa), handlem (supermarkety w jednostce „Mieszkaniowo-wielofunkcyjna”), zabudową mieszkaniową, w tym wielorodzinną, usługami kultury, sportu, gastronomii, a także zabudową pensjonatową i hotelową. Wprowadzono zieleni urządzonej i wyznaczono ścieżki rowerowe oraz szlaki pieszo-jezdne.

Infrastruktura ciepłownicza

Na terenie miasta Ciechocinka funkcjonuje Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej. Do miejskiej sieci ciepłowniczej podłączona jest głównie zabudowa mieszkaniowa wielorodzinną i obiekty pensjonatowe, hotelowe – głównie w kwartałach ulic: Polna, Słowackiego, Żytnia, Bema, Zdrojowa; Narutowicza, Zdrojowa, Łąkowa; Żelazna, Broniewskiego, Hermanowskiego, Kopernika; Piekarska, Broniewskiego, Strażacka, Kopernika, Widok, Słowackiego, Polna, Zdrojowa; oraz zakłady lecznictwa uzdrowskiego, a także obiekty użyteczności publicznej – szkoły, budynek urzędu miasta.

Infrastruktura wodociągowa

Miasto Ciechocinek zaopatrywane jest w wodę z trzech ujęć zlokalizowanych poza jego granicami, tj. z kierunku wschodniego „Siarzewo” będącego własnością Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Ciechocinku, z kierunku południowego „Kuczek” stanowiącego własność gminy Aleksandrow Kujawski oraz z kierunku zachodniego „Czerniewice” stanowiącego własność Toruńskich

---

¹⁴ Analiza zmian w zagospodarowaniu oraz ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ciechocinka oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego została wykonana w 2018 r.

Wodociągów sp. z o.o. Wokół ujęć wyznaczona została strefa ochrony bezpośredniej – jako pas gruntu o szerokości 10 m, licząc od zarysu budowli i urządzeń służących do poboru wody przy studniach wierconych. Na terenie ujęcia „Kuczek” znajduje się 9 studni. Na terenie ujęcia „Siarzewo” znajduje się 8 studni, które służą produkcji wody surowej oraz dwie studnie barierowe ze względu na podwyższone stężenie chlorków w warstwach nośnych.

Sieć wodociągowa w mieście jest bardzo dobrze rozwinięta i obejmuje blisko 100% jego mieszkańców. Wszystkie inwestycje dotyczące zaopatrzenia mieszkańców w wodę prowadzi Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Ciechocinku. Informacje na temat ujęć wody oraz sieci wodociągowej zawarto również w rozdziale 11.

Infrastruktura kanalizacyjna

Miasto Ciechocinek znajduje się w aglomeracji kanalizacyjnej PLKP017 „Ciechocinek-Raciążek”¹⁵ o RLM 16000. Funkcjonujący na terenie miasta system kanalizacji jest typu mieszanego i obejmuje następujące elementy: kanalizacja sanitarna grawitacyjna, kanalizacja deszczowa i częściowo ogólnospławna, kanalizacja solankowa grawitacyjna i tłoczna z systemem zbiorników i pompowni, przepompownia główna ścieków sanitarnych i przepompownia główna solanki, oczyszczalnia ścieków. Sieć kanalizacyjna na terenie miasta jest dobrze rozwinięta i obejmuje jego znaczną część. Oczyszczalnia ścieków zlokalizowana jest w północnej części miasta w strefie B (ul. Sportowa) i korzysta z niej blisko 97% mieszkańców. Projektowa przepustowość oczyszczalni (m³/d) to: średnia – 6500, maksymalna – 7200. Na oczyszczalni projektuje się działania inwestycyjne - projektowana maksymalna wydajność oczyszczalni 17760 RLM. Pozostałe formy gromadzenia i unieszkodliwiania ścieków to zbiorniki bezodpływowe – 107 sztuk, oczyszczalnie przydomowe – 9 szt. Wszystkie inwestycje dotyczące odprowadzania ścieków prowadzi Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Ciechocinku. Kanalizacja solankowa w Ciechocinku ma ok. 6,2 km. Odprowadza ona solankę z obiektów sanatoryjnych niezależną siecią kanalizacyjną na teren oczyszczalni, gdzie wybudowano reaktor do jej oczyszczania. Na terenie miasta, w poszczególnych zakładach leczniczych znajduje się 16 pompowni głównych solanki i 11 pompowni pośrednich, natomiast przy ul. Staszica znajduje się przepompownia zbiorcza. Informacje na temat oczyszczalni ścieków zawarto również w rozdziale 11.

Infrastruktura unieszkodliwiania odpadów

Na terenie miasta Ciechocinka nie jest zlokalizowane składowisko odpadów. Odpady komunalne z terenu miasta są wywożone poza obszar miasta, obecnie na składowisko w miejscowości Służewo. Całościowy system gospodarki odpadami w mieście funkcjonuje zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028, w ramach którego wyznaczono Regiony Gospodarki Odpadami Komunalnymi (RGOK). Miasto Ciechocinek należy do regionu 3 Południowego. Informacje na temat gospodarki odpadami zawarto również w rozdziale 11.

Infrastruktura gazowa

Miasto zasilane jest w gaz ziemny z gazociągu średniego ciśnienia DN 150 mm poprzez stację gazową zlokalizowaną w południowej części miasta. Zarówno gazociąg jak i stacja gazowa są własnością Krajowego Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Gdańsku. Miasto sukcesywnie realizuje program gazyfikacji i obecnie stopień jego gazyfikacji jest wysoki i wynosi 96,7%. Na terenie miasta zlokalizowane są¹⁶:

---

¹⁵ Na podstawie: V Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2017; rozporządzenie Nr 30/2006 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 4 kwietnia 2006 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Ciechocinek-Raciążek (Dz. Urz. WK-P Nr 48, poz. 813).

¹⁶ Wg suikzp miasta Ciechocinka, 2017 r.

- Gazociągi: średniego ciśnienia – o długości 23 km, niskiego ciśnienia – o długości 34 km.
- Przyłącza: gazowe średniego ciśnienia – dł. 5 km – 250 sztuk, gazowe niskiego ciśnienia – dł. 24 km – 1 379 sztuk.
- Stacje gazowe: ul. Narutowicza – przepustowość $Q = 3000 \text{ m}^3/\text{h}$, ul. Słowackiego - przepustowość $Q = 3000 \text{ m}^3/\text{h}$, ul. Lipnowska - przepustowość $Q = 2000 \text{ m}^3/\text{h}$, ul. Warzelniana - przepustowość $Q = 1800 \text{ m}^3/\text{h}$, ul. Mickiewicza - przepustowość $Q = 1200 \text{ m}^3/\text{h}$, ul. Południowa (do odbiorcy gazu) - przepustowość $Q = 200 \text{ m}^3/\text{h}$, ul. Armii Krajowej (do odbiorcy gazu) - przepustowość $Q = 200 \text{ m}^3/\text{h}$, ul. Kościuszki (do odbiorcy gazu) - przepustowość $Q = 200 \text{ m}^3/\text{h}$, ul. Bema (do odbiorcy gazu) - przepustowość $Q = 100 \text{ m}^3/\text{h}$.

Infrastruktura energetyczna

Miasto ma zapewnione pełne pokrycie zapotrzebowania na moc i energię elektryczną¹⁷ zarówno na potrzeby bieżące jak i w najbliższej perspektywie. Miasto korzysta z energii elektrycznej średniego i niskiego napięcia. Główny Punkt Zasilania (GPZ) zlokalizowany jest w południowej części miasta przy ul. Bema. Dostawy energii elektrycznej zapewniają stacje transformatorowo - rozdzielcze poprzez istniejącą sieć zasilającą. Ponadto na terenie miasta usytuowane są także następujące obiekty sieci elektroenergetycznej 110 kV: stacja transformatorowa Ciechocinek 110/15 kV GPZ Ciechocinek, na której zainstalowane są dwa transformatory po 25 MVA każdy. Z tej stacji wyprowadzonych jest szereg linii napowietrznych i kablowych, stanowiących sieć miejską średniego napięcia; linie elektroenergetyczne 110 kV relacji GPZ Ciechocinek – GPZ Toruń Południe; relacji GPZ Ciechocinek – GPZ Włocławek Azoty; relacji GPZ Ciechocinek - Gniewkowo.

Stan sieci elektroenergetycznej na terenie miasta jest dobry, a linie w centrum i na osiedlach mieszkaniowych są liniami głównie kablowymi, natomiast na przedmieściach liniami napowietrznymi. Stacje transformatorowe na terenie miasta są wykonane z prefabrykatów i są to stacje wolnostojące lub wbudowane w obiekty kubaturowe lub napowietrzne, słupowe. Sieć energetyczna, na terenie miasta jest administrowana i eksploatowana przez ENERGA OPERATOR S.A. Oddział w Toruniu.

Infrastruktura komunikacyjna

Miasto Ciechocinek za sprawą przebiegającej w niedalekiej odległości (ok. 3 km) autostrady A1 wraz z węzłem autostradowym nr 13 „Ciechocinek” oraz drogi krajowej nr 91 posiada bardzo dobre włączenie w system dróg krajowych, ekspresowych i autostrad. Do miasta od ww. węzła autostradowego oraz od ww. drogi krajowej prowadzi droga wojewódzka nr 266, która w granicach miasta funkcjonuje jako ulica Kopernika.

Przez teren miasta nie przebiegają drogi tranzytowe (krajowe, wojewódzkie za wyjątkiem ww.), a odbywający się w mieście ruch jest ruchem lokalnym. Sieć dróg na terenie Ciechocinka tworzy niewielki odcinek drogi wojewódzkiej nr 266 (1,83 km) oraz drogi gminne (50 km), w tym ważne ze względu na powiązania zewnętrzne i wewnętrzne miasta:

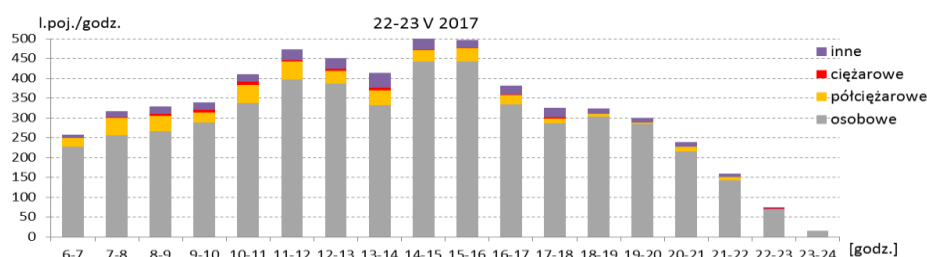
Nr 2647 C – ul. Armii Krajowej – o dł. 0,136 km, Nr 2635 C – ul. Bema - o dł. 2 575 km, Nr 2636 C – ul. Kolejowa – o dł. 0,466 km, Nr 2637 C – ul. Kościuszki – o dł. 0,646 km, Nr 2638 C - ul. Mickiewicza – o dł. 0,662 km, Nr 2639 C – ul. Narutowicza – o dł. 0,624 km, Nr 2603 C – ul. Nieszawska – o dł. 0,796 km, Nr 2644 C – ul. Widok – o dł. 0,695 km, Nr 2643 C – ul. Warzelniana – o dł. 1 004 km, Nr 2645 C – ul. Wojska Polskiego – o dł. 1 100 km, Nr 2640 C – ul. Słowackiego – o dł. 0,542 km, Nr 2641 C – ul. Słońsk Górny – o dł. 1 847 km, Nr 2642 C – ul. Traugutta – 1 359 km, Nr 2646 C – ul. Zdrojowa – 1 235 km, Nr 2602 C – aleja 700-lecia (Ciechocinek-Konstantynowo), Nr 2601 C – odcinek ul. Wołuszewskiej - Otlóczyn – Ciechocinek - 0,466 km.

¹⁷ Wg suikzp miasta Ciechocinka, 2017 r.

Stan¹⁸ większości dróg w mieście jest bardzo dobry (65%) lub dobry (17%). Zły stan lub bardzo zły został wskazany jedynie dla 11% dróg. Są to głównie dawne drogi powiatowe, przejęte przez miasto w 2014 r. Wśród dróg wymagających poprawy są np.: ul. Wołoszewska, ul. Lipnowska, ul. Wiślana, ul. Solna, ul. Żytunia, ul. Graniczna, ul. Rolna, ul. Widok.

Na terenie miasta nie funkcjonuje transport komunikacji miejskiej. Miasto jest zwarte i przestrzennie nie duże, dlatego też nie wymaga realizacji komunikacji publicznej miejskiej. Po mieście można się przemieszczać bryczkami konnymi oraz riksami, funkcjonuje również taxi. Miasto jest dostępne z zewnątrz, a centrum przesiadkowym jest teren dworca kolejowego, gdzie przyjeżdżają autobusy zarówno państwowych przewoźników jak i prywatnych. Obecnie istniejąca linia kolejowa relacji Aleksandrów Kujawski - Ciechocinek jest nieczynna, a teren torowiska stanowi teren zamknięty będący w gestii PKP.

Miasto rozwija cały czas sieć dróg i ścieżek rowerowych, która na dzień dzisiejszy jest jeszcze bardzo mało wykształcona - jej całkowita długość to niewiele powyżej 3 km. Sukcesywnie budowane są również parkingi i miejsca parkingowe, których z racji na turystyczny charakter miasta wciąż brakuje. Podejmowane są również działania w celu uspokojenia intensywnego ruchu samochodowego w centrum miasta. Z przeprowadzonych obserwacji¹⁹ wynika, że najbardziej obciążoną ruchem samochodowym jest ciąg komunikacyjny wyznaczony przez ulice: Zdrojową, Kościuszki, Kopernika. Analiza natężenia ruchu pojazdów w różnych porach doby, w podziale na rodzaje pojazdów wykazała, iż średnie dobowe natężenie ruchu pojazdów na skrzyżowaniu ul. Kopernika i Kościuszki wynosiło około 350 pojazdów w ciągu godziny. Największe natężenie ruchu pojazdów miało miejsce w porze południowej – około 500 pojazdów w ciągu godziny. Samochody osobowe stanowiły ponad 90% w ogólnej liczbie pojazdów.

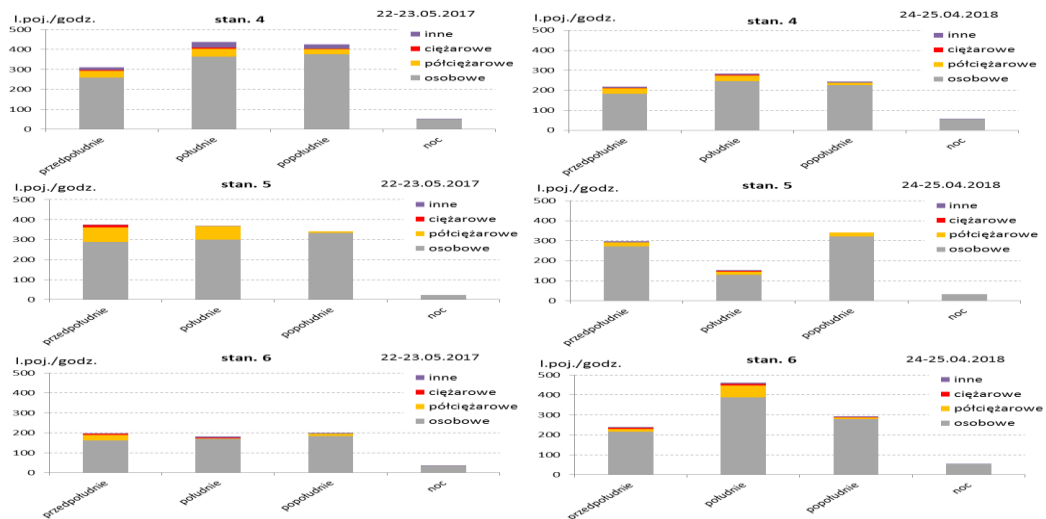
Rysunek 10. Średnie natężenie ruchu pojazdów w ciągu godziny w dniach 22-23 maja 2017 r. przy skrzyżowaniu ul. Kopernika i Kościuszki

Źródło: „Właściwości lecznicze klimatu uzdrowiska Ciechocinek”, IGiPZ PAN, Warszawa 2018

Przebieg natężenia ruchu pojazdów w dniach 22-23 maja 2017 r. i 24-25 kwietnia 2018 r. w miejscach o najintensywniejszym ruchu pojazdów - "Plac Gdański" (stan. 4), skwer pomiędzy ulicami Tadeusza Kościuszki i Marszałka Józefa Piłsudskiego (stan. 5), skrzyżowanie ulic Doktora Jana Szmurły i Juliusza Słowackiego (stan. 6) wskazuje jednoznacznie na największe natężenie ruchu pojazdów w godzinach południowych i popołudniowych, w nocy (od godziny 22 do 24) ruch samochodowy stopniowo zamierał. W ciągu doby zmieniała się również struktura strumienia pojazdów. Udział samochodów osobowych wahał się od 80% w godzinach przedpołudniowych do 96% wieczorem. Najwięcej samochodów półciężarowych (około 12%) obserwowano w godzinach przedpołudniowych. Udział pozostałych rodzajów pojazdów silnikowych nie przekraczał kilku procent.

¹⁸ Wg: „Raport z rocznego przeglądu dróg w roku 2015”.

¹⁹ Poniższy opis dotyczący natężenia ruchu pochodzi z: „Właściwości lecznicze klimatu uzdrowiska Ciechocinek”, IGiPZ PAN, Warszawa 2018.

Rysunek 11. Średnie natężenie ruchu pojazdów na wybranych stanowiskach w Uzdrawisku Ciechocinek w dniach 22-23 maja 2017 r. i 24-25 kwietnia 2018 r.

Źródło: „Właściwości lecznicze klimatu uzdrowiska Ciechocinek”, IGiPZ PAN, Warszawa 2018

5. OKREŚLENIE STREF OCHRONY UZDROWISKOWEJ WRAZ Z OKREŚLENIEM KONIECZNYCH DO ZACHOWANIA TERENÓW ZIELENI I TERENÓW BIOLOGICZNIE CZYNNYCH

Na podstawie Statutu Uzdrowiska Ciechocinek ustanowionego 03.11.2008 r. Uchwałą Nr XVIII/190/08 Rady Miejskiej Ciechocinka (zmiana - Uchwała Nr XI/54/15) w mieście Ciechocinku obowiązują trzy strefy ochrony uzdrowiskowej A, B, C.

STREFA A	
<p>Powierzchnia:</p> <p style="text-align: right;">325,2 ha</p>	
<p>Udział w powierzchni miasta:</p> <p style="text-align: right;">21%</p>	
<p>Udział terenów zieleni:</p> <p style="text-align: right;">79%</p>	
<p>Opis granic:</p> <p>Od północy: od płn.-zach. narożnika działki nr 126/3 z ul. Solną granica strefy „A” biegnie na wschód wzdłuż ul. Solnej granicami działek nr: 126/3, 134, 135, 136/3, 176/10, 176/11, dochodząc do ul. Traugutta, tj. płn.-wsch. narożnika działki nr 176/11. Następnie skręca na południe i biegnie ul. Traugutta na wysokość pld.-zach. narożnika działki nr 1221, skręca na wschód, przecinając ulicę Traugutta i prowadzi w kierunku wschodnim wzdłuż działek nr: 1221, 1223/6, 1225/4, dochodząc do pld.-zach. narożnika działki nr 2774/2, skąd skręca na północ i biegnie granicą zachodnią, a następnie północną tej działki, dochodząc do ulicy Mickiewicza, następnie przecina tę ulicę i skręcając na wschód i wzdłuż tej ulicy biegnie na wysokość działki nr 1295/39, skąd skręca na północ, przecinając ul. M. Konopnickiej, dochodzi do granicy pld.-zach. działki nr 1295/39. Dalej biegnie granicami działek nr: 1295/39, 1295/35, 1294/13, dochodząc do ul. Norwida, skąd skręca na wschód i ulicą Norwida biegnie granicami działek nr: 1294/13, 1295/45, dochodzi do płn.-wsch. narożnika działki nr 1295/45, skąd skręca na południe i granicami działek nr: 1295/45, 1295/39 dochodzi do ul. M. Konopnickiej. Przecina tę ulicę i skręcając na wschód ulicą M. Konopnickiej, biegnie w kierunku wschodnim, dochodząc do ul. Słońskiej. Biegając tą ulicą na północ, dochodzi do narożnika działki nr 1279/20, dalej skręca w kierunku zachodnim wzdłuż rowu (działka nr 1904), dochodzi do granicy z działką nr 1901, od tego miejsca skręca na południe, a następnie na zachód wzdłuż granicy działki nr 1273/2 biegnie do działki nr 1275, następnie biegnie na zachód wzdłuż południowych granic działek nr 1275 i 1274 i dochodzi do ulicy Reymonta. Następnie ulicą Reymonta biegnie na północ, a następnie na zachód dochodzi do pld.-zach. narożnika działki nr 1242/1, następnie skręca na północ i granicami działek nr: 1242/1, 1808, 1812/13 dochodzi do płn.-zach. narożnika działki nr 1812/13, skąd skręca na wschód i granicami działek nr: 1812/13, 1831/2, 1831/3, 1832/1, 1831/3, 1838, 1844 dochodzi do ulicy Słońskiej.</p> <p>Od wschodu: następnie ulicą Słońską skręca na południe i biegnie do granicy działki nr 1282/2, skąd skręca na wschód i granicami działek nr: 1282/2, 1282/6, 1283/6, 1283/5, 1283/4, 1284/1 dochodzi do płn.-wsch. narożnika działki nr 1284/1, skąd skręca na południe, a następnie granicami działek nr: 1284/1, 1291/1, 1288/5, 1316 dochodzi do płn.-zach. narożnika działki nr 1316, skąd skręca na południe i granicami tej działki dochodzi do ulicy Wojska Polskiego, skąd, skręcając na zachód, biegnie dalej ulicą Wojska Polskiego do ulicy Sosnowej, następnie biegnie na południe wzdłuż ul. Sosnowej do ulicy Nieszawskiej, przecina ulicę i skręcając na zachód, biegnąc ul. Nieszawską do działki nr 946/1, skąd skręca na południe i granicami działek o numerach: 945/1, 945/2, 945/3, 982/21, 982/17, 1004, 1050/3, 1050/1 dochodzi do ulicy Piaskowej.</p> <p>Od południa: ulicą Piaskową, a następnie ul. Widok biegnie do ul. Słowackiego. Następnie skręca wzdłuż ul. Słowackiego na południe do działki nr 830/11, dalej, skręcając na zachód po granicy tej działki i działki nr 829/6, następnie od pld.-zach. narożnika działki nr 829/6, skręca na północ i granicami działek nr: 829/5, 829/2, 829/3,</p>	

799/2, 799/1. Następnie dalej, biegnąc na północ, dochodzi do północnej granicy działki nr 776/2, tj. narożnika z ul. Widok. Skręcając na zachód, biegnie ul. Widok do granicy działki nr 764, dalej skręca na południe i granicą tej działki dochodzi do ulicy Wierzbowej, dalej skręca na zachód, a następnie na północ dochodzi do ulicy Widok. Ulicą Widok skręca na zachód i biegnie tą ulicą do ul. Zdrojowej. Następnie przecina ulicę Zdrojową, biegnie na północ wzdłuż ul. Zdrojowej do ulicy Żelaznej. Ulicą Żelazną biegnie na zachód, dochodząc do ulicy Mikołaja Kopernika. Dalej skręca na południe i ulicą Mikołaja Kopernika, jej zachodnią stroną dochodzi do działki nr 396/18, następnie skręca na zachód i granicą tej działki, biegnąc na zachód po przecięciu torów kolejowych (działka nr 396/60), dochodzi do działki nr 396/58 i wsch. granicą tej działki, biegnąc na północ, a następnie na zachód dochodzi do ulicy Wołoszewskiej, gdzie skręca w kierunku półn.-wsch. i zachodnią granicą tej ulicy dochodzi do działki nr 228/6, skąd skręca na zachód i południową granicą tej działki dochodzi do ulicy Tężniowej. Następnie skręca na zachód, biegnąc do ulicy Sportowej. Dalej ul. Sportową (około 30 m) skręca na zachód wzdłuż działek o nr: 85, 84/4, 76, 62, 61/1, 47/10, 2703/10, dochodząc do działki nr 37/42, skąd skręca na południe, a następnie na zachód i granicami działek nr: 37/42, 2710/2, 34/2, 28/23, 28/25, 25/14, 25/15, 22, 21/2, 2714/9, 19/27, 19/24 dochodzi do płd.-zach. narożnika tej działki.

Od zachodu: od płd.-zach. narożnika działki nr 19/24 skręca na północ, biegnie na północ wzdłuż zachodnich granic działek nr: 19/24, 19/18, 19/15 do ul. Sportowej. Następnie biegnie ul. Sportową na wschód do działki nr 17/18, dalej wzdłuż zachodniej strony działki nr 17/18 na północ do rowu zrzutowego (tj. wspólnej granicy stref „A” i „B”). Następnie wspólnie z granicą strefy „B” biegnie wzdłuż rowu zrzutowego na wschód do wału poprzecznego. Dalej biegnie w kierunku północno-wschodnim wałem poprzecznym do ul. Solnej do pkt. 1, zamykając obrys strefy „A” ochrony uzdrowskiej od strony północnej.

Działania zabronione dotyczą:

1) budowy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r. poz. 290, 961, 1165, 1250 i 2255):

- a) zakładów przemysłowych,
  - b) budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych,
  - c) garaży wolno stojących,
  - d) obiektów handlowych o powierzchni użytkowania większej niż 400 m²,
  - e) stacji paliw oraz punktów dystrybucji produktów naftowych,
  - f) autostrad i dróg ekspresowych,
  - g) parkingów naziemnych o liczbie miejsc postojowych większej niż 15% miejsc noclegowych w szpitalach uzdrowskich, sanatoriach uzdrowskich i pensjonatach, nie większej jednak niż 30 miejsc postojowych, oraz parkingów naziemnych przed obiektami usługowymi o liczbie miejsc postojowych nie większej niż 10,
  - h) stacji bazowych telefonii ruchomej, stacji nadawczych radiowych i telewizyjnych, stacji radiolokacyjnych i innych emitujących fale elektromagnetyczne, z wyłączeniem urządzeń łączności na potrzeby służb bezpieczeństwa publicznego i ratownictwa, z zastrzeżeniem że urządzenia te będą oddziaływały na środowisko polami elektromagnetycznymi o poziomie nie wyższym niż określone dla strefy "B",
  - i) obiektów budowlanych mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w szczególności takich jak: warsztaty samochodowe, wędzarnie, garbarnie, z wyjątkiem obiektów budowlanych służących poprawie stanu sanitarnego uzdrowska, w szczególności takich jak: sieć wodno-kanalizacyjna, sieć gazowa, kotłownie gazowe, wiercenia wykonywane w celu ujmowania wód leczniczych,
  - j) zapór piętrzących wodę na rzekach oraz elektrowni wodnych i wiatrowych;
- 2) uruchamiania zakładów odpadów stałych i płynnych, punktów skupu złomu i punktów skupu produktów rolnych, składów nawozów sztucznych, środków chemicznych i składów opału;
  - 3) uruchamiania pól biwakowych i campingowych, budowy domków turystycznych i campingowych;
  - 4) prowadzenia targowisk, z wyjątkiem punktów sprzedaży pamiątek, wyrobów ludowych, produktów regionalnych, w formach i miejscach wyznaczonych przez gminę;
  - 5) prowadzenia działalności rolniczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710, z późn. zm.);
  - 6) trzymania zwierząt gospodarskich w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. poz. 921, z 2008 r. poz. 1056, z 2009 r. poz. 1775, z 2010 r. poz. 857, z 2011 r. poz. 622 oraz z 2016 r. poz. 2260);
  - 7) organizacji rajdów samochodowych i motorowych;
  - 8) organizowania imprez masowych w rozumieniu ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2139, z 2016 r. poz. 1250 oraz z 2017 r. poz. 799), zakłócających proces leczenia uzdrowskiego albo rehabilitacji uzdrowskiej, i działalności o charakterze rozrywkowym zakłócającej ciszę nocną w godz. 22⁰⁰-6⁰⁰, z wyjątkiem imprez masowych znajdujących się w harmonogramie imprez gminnych;
  - 9) pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze;
  - 10) wycięcia drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych;
  - 11) prowadzenia robót melioracyjnych i innych działań powodujących niekorzystną zmianę istniejących stosunków wodnych;
  - 12) prowadzenia działań mających negatywny wpływ na fizjografię uzdrowska i jego układ urbanistyczny lub właściwości lecznicze klimatu.

STREFA B

Powierzchnia:

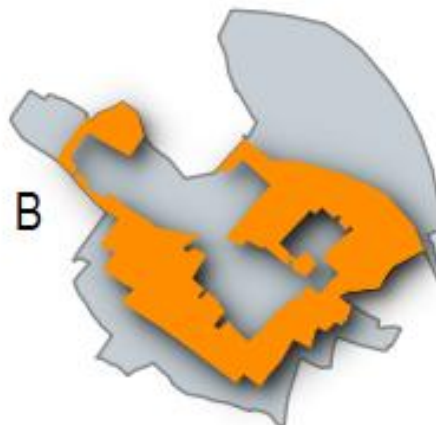
521,6 ha

Udział w powierzchni miasta:

34%

Udział terenów zieleni:

81%

Opis granic:

Od północy: od punktu początkującego „B1”, znajdującego się w pñ.-wsch. miejscu styku ul. Lipnowskiej (działka nr 1921) z narożnikiem działki nr 1655/2, biegnie na zachód wałem przeciwpowodziowym w stronę ul. Solnej do granic z gminą Aleksandrów Kujawski do działki nr 1998.

Od zachodu: od tego miejsca skręca na południe, a następnie na zachód i biegnie pokrywając się z granicą gminy Aleksandrów Kujawski wzdłuż wału poprzecznego wspólnie z granicą strefy „C” w kierunku tężni do końca rowu zrzutowego, (działka nr 5/9) i dalej biegnie na południe do narożnika działki nr 2024/2, skręca na zachód i północną granicą działek nr 2024/1 i 2023/1 dochodzi do pñ.-zach. narożnika działki nr 2023/2, skąd skręca na południe, biegnąc wzdłuż zachodnich granic działek nr: 2023/2, 2034/3, 2706/7, 2706/8, 2706/9, 2706/11, 2035/1, 2053/1, dochodzi do ul. Wołuszewskiej.

Od południa: ulicą Wołuszewską skręca na wschód i dochodzi do działki nr 267/1, skąd skręca na południe i granicami działek nr: 267/1, 313/41, 313/36, 313/28, 313/25 dochodzi od pñd.-zach. granicy tej działki, skąd skręca na wschód i granicą tej działki dochodzi do ulicy Władysława Jagiełły, przecina ją i granicami działek nr: 315/25, 315/3, 315/1 biegnąc na wschód, dochodzi do działki nr 317/3 /droga/, skąd skręca na południe i dochodzi do działki nr 387/41, skręca na wschód i granicą tej działki, a następnie dz. Nr: 387/41, 387/42, 387/59, 387/63, 387/23, 387/22, 387/20 dochodzi do ulicy Jana Pawła II, gdzie przecina tę ulicę a następnie ul. Kolejową i dalej granicami działek nr 423, 431/1, 431/2, 431/3 dochodzi do ul. Mikołaja Kopernika. Następnie skręca na południe, biegnąc do ulicy Gen. Józefa Bema, tą ulicą biegnie na wschód do wschodniej granicy działki nr 2251.

Od wschodu: od pñd.-wsch. narożnika działki 2251 biegnie na północ do granicy działki nr 2194/3, następnie skręca na wschód po granicach południowych działek nr: 2194/3, 2195/3, 2196, 2197/6, 2198/11 i dochodzi do narożnika działki nr 2199. Dalej skręca na północ i biegnie zachodnią granicą działki nr 2199, przecinając ulicę Żytnią (działka nr 2359) i biegnie wzdłuż zachodniej granicy działek nr: 2173 i 1065/5 1065/4, 1065/3, 1065/2, 1065/1, dochodzi do ulicy Klonowej, dalej biegnie na północ, przecinając ul. Świerkową, dochodzi do ul. Topolowej. Dalej skręca na wschód i biegnąc północną stroną tej ulicy, przecinając aleję 700-lecia biegnie drogą działki nr 2382, dochodzi do działki nr 2369/5, od pñd.-wsch. narożnika tej działki skręca na północ i biegnie do ulicy Nieszawskiej, następnie ulicą Nieszawską skręca na wschód i północną stroną tej ulicy dochodzi do ulicy Dobrej, następnie skręca na północ i ulicą Dobrą dochodzi do ul. Wojska Polskiego, następnie skręca na wschód i dochodząc do narożnika działki nr 2139/11, skręca na północ i biegnąc wschodnią stroną działek nr: 2139/11, 2139/4, 2139/5, 2139/6, 2139/8, dochodzi do ulicy Rolnej, przecinając ul. Rolną, dochodzi do działki nr 2090, którą biegnie na północ dochodzi do drogi (działka nr 2081), skąd, skręcając na zachód, dochodzi do ulicy Lipnowskiej, następnie, skręcając na północ wschodnią stroną tej ulicy dochodzi do granicy działki nr 1887/3, następnie, biegnąc granicą miasta z gminą Raciążek, dochodzi ponownie do ulicy Lipnowskiej, a następnie tą ulicą, biegnąc na północ, dochodzi do punktu początkującego, zamykając granicę strefy „B”.

Działania zabronione dotyczą:

1) budowy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane:

a) stacji paliw, bliżej niż 500 m od granicy strefy "A" ochrony uzdrowiskowej,

b) urządzeń emitujących fale elektromagnetyczne, będących przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco

oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.), oddziałujących na strefę "A" ochrony elektromagnetycznej polami elektromagnetycznymi o poziomach wyższych niż dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych - charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych - dla miejsc dostępnych dla ludności, określone na podstawie art. 122 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, 785 i 898),

c) parkingów naziemnych o liczbie miejsc postojowych powyżej 50, z wyjątkiem podziemnych i naziemnych parkingów wielopoziomowych;

2) wyciętu drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych i wyciętu określonego w planie urządzenia lasu;

3) budowy lub innych czynności, o których mowa w strefie A - pkt 1 lit. a, d oraz pkt 2, 9, 11 i 12.

STREFA C

Powierzchnia:

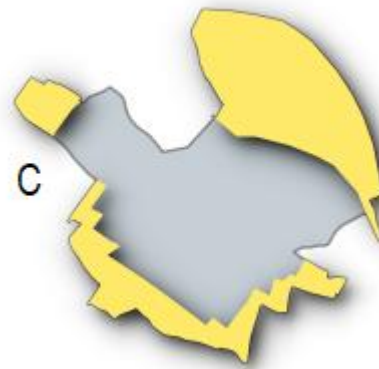
679,2 ha

Udział w powierzchni miasta:

45%

Udział terenów zieleni:

97%

Opis granic:

Przebieg strefy poprowadzony jest wzdłuż granicy administracyjnej miasta gminy Ciechocinek, przylega do strefy "B" i stanowi jej otoczenie, obejmuje obszar mający wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę źródeł naturalnych surowców leczniczych.

Działania zabronione dotyczą:

budowy lub innych czynności, o których mowa w strefie A pkt 1 lit. a, pkt 9, 11 i 12 oraz w strefie B pkt 2.

6. OPIS WŁAŚCIWOŚCI LECZNICZYCH NATURALNYCH SUROWCÓW LECZNICZYCH I WŁAŚCIWOŚCI LECZNICZYCH KLIMATU

Zgodnie z art. 34 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych, gmina, która występuje o nadanie obszarowi statusu uzdrowiska, winna posiadać złoża naturalnych surowców leczniczych oraz klimat o właściwościach leczniczych, potwierdzonych na zasadach określonych w art. 35 i art. 36 ww. ustawy. Miasto Ciechocinek spełnia powyższe wymogi ustawowe.

6.1. WŁAŚCIWOŚCI LECZNICZE NATURALNYCH SUROWCÓW

Naturalnymi surowcami leczniczymi zlokalizowanymi i udokumentowanymi na terenie miasta Ciechocinka są wody lecznicze. Obecnie wydobywane są one z trzech ujęć: 11, 14, 16, oraz z ujęcia 19A naturalna woda mineralna. W celu wykazania leczniczych właściwości ww. wód należało przeprowadzić odpowiednie badania, których zakres dla oceny właściwości naturalnych surowców leczniczych - wód w uzdrowisku Ciechocinek jest oparty na Załączniku nr 1 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 r. w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości (...) leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz. U. z 2018 r., poz. 605 t.j.). Badania te przeprowadził zespół NIZP – Państwowy Zakład Higieny. Zakład Tworzyw Uzdrawiskowych w Poznaniu oraz Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Toruniu. Oceny właściwości naturalnych surowców leczniczych – wód w uzdrowisku Ciechocinek dokonano zgodnie z kryteriami zawartymi w Załączniku nr 4 do ww. rozporządzenia.

Rozdział stanowi materiał zawarty w: „**Wyniki analiz fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych wody stanowiących podstawę oceny i wydania świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze wody**”, NIZP – Państwowy Zakład Higieny. Zakład Tworzyw Uzdrawiskowych, Poznań 2018 r.

Są to wody:

Ujęcie 11

mineralna woda lecznicza swoista 4,5% chlorkowo-sodowa (solanka), jodkowa. Woda ta może być wykorzystywana do kąpiei leczniczych indywidualnych w wannach oraz zbiorowych w basenach, a także do inhalacji. Zastosowana do kąpiei spowoduje intensywne działanie osmotyczne na skórę i tkanki przyległe, w tym zakończenia nerwów, zmniejszając ich pobudliwość i wpływając w ten sposób na czynności wielu narządów. W efekcie dochodzi do normalizacji ciśnienia krwi i poprawy jej krążenia, zwiększenia odporności i hartowania organizmu oraz zmniejszenia odczucia bólu. Kąpiele w solance 3,6% zaleca się głównie w leczeniu chorób układu ruchu, w tym reumatycznych, w rehabilitacji, stanach pourazowych i chorobach neurologicznych. Inhalacja w stężeniu 0,9 – 1,5% spowoduje oczyszczenie dróg oddechowych i działanie p-zapalne.

Ujęcie 14

mineralna woda lecznicza swoista 4,38% chlorkowo-sodowa (solanka), jodkowa, termalna. Woda ta może być wykorzystywana do kąpiei leczniczych indywidualnych w wannach oraz zbiorowych w basenach, a także do inhalacji. Zastosowana do kąpiei spowoduje intensywne działanie osmotyczne na skórę i tkanki przyległe, w tym zakończenia nerwów, zmniejszając ich pobudliwość i wpływając w ten sposób na czynności wielu narządów. W efekcie dochodzi do normalizacji ciśnienia krwi i poprawy jej krążenia, zwiększenia odporności i hartowania organizmu oraz zmniejszenia odczucia bólu. Kąpiele w solance 3,6% zaleca się głównie w leczeniu chorób układu ruchu, w tym reumatycznych, w rehabilitacji, stanach pourazowych i chorobach neurologicznych. Inhalacja w stężeniu 0,9 – 1,5% spowoduje oczyszczenie dróg oddechowych i działanie p-zapalne.

Ujęcie 16

mineralna woda lecznicza swoista 5,2% chlorkowo-sodowa (solanka), jodkowa, termalna. Woda ta może być wykorzystywana do kąpeli leczniczych indywidualnych w wannach oraz zbiorowych w basenach, a także do inhalacji. Zastosowana do kąpeli spowoduje intensywne działanie osmotyczne na skórę i tkanki przyległe, w tym zakończenia nerwów, zmniejszając ich pobudliwość i wpływając w ten sposób na czynności wielu narządów. W efekcie dochodzi do normalizacji ciśnienia krwi i poprawy jej krążenia, zwiększenia odporności i hartowania organizmu oraz zmniejszenia odczucia bólu. Kąpiele w solance 3,6% zaleca się głównie w leczeniu chorób układu ruchu, w tym reumatycznych, w rehabilitacji, stanach pourazowych i chorobach neurologicznych. Inhalacja w stężeniu 0,9 – 1,5% spowoduje oczyszczenie dróg oddechowych i działanie p-zapalne.

Ujęcie 19A

naturalna woda mineralna 0,32% chlorkowo-sodowa. Woda ta jest przydatna do udostępniania w opakowaniach jednostkowych. Jej skład chemiczny nie wskazuje zawartości i stężenia składników mineralnych nadających jej właściwości lecznicze, a tym samym przydatności do kuracji uzdrowskiej.

Wyniki szczegółowych badań ww. wód zawarte są poniżej.

WYNIKI ANALIZY CHEMICZNO - FIZYCZNEJ WODY

Miejscowość.....Ciechocinek
Gmina.....Ciechocinek
Województwo.....kujawsko-pomorskie
Zlecniodawca:.....Gmina Miejska Ciechocinek
87-720 Ciechocinek
ul. Kopernika 19
Rodzaj ujęcia.....odwiert
Nazwa ujęcia.....„Nr 11”
Położenie ujęcia .....obszar górniczy „Ciechocinek”
Głębokość otworu..... 405,0 m p.p.t
Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne Q_e ..... 60,0 m³/h; S=8,3 m
Data otrzymania próby 23.4.2018r
Data pobrania próby do badań.....18.4.2018r
Przez.....Przedstawiciela UZG
Miejsce poboru wody.....bezpośrednio na wypływie

I. BADANIA OGÓLNE I SENSORYCZNE:

1. Barwa (mg Pt)	0
2. Zapach	bez obcego zapachu
3. Smak	słony
4. Temp. wody przy ujęciu (°C)	14,9
5. Odczyn wody (pH)	6,35
6. Przewodność elektryczna (mS/cm)	61,77

7. Potencjał redox (mV)	225,0
8. Absorbancja A_{254} (nm)	0,059
A_{436} (nm)	0,006

II. BADANIA SZCZEGÓŁOWE:

W 1 litrze wody oznaczono:

Kationy:	<u>mg/l</u>	<u>mwale</u>	<u>%mwali</u>
amon NH_4^+	24,0	1,33	0,17
lit Li^+	2,52	0,36	0,05
sód Na^+	14930,0	649,41	83,83
potas K^+	166,0	4,24	0,55
magnez Mg^{2+}	692,7	57,00	7,36
stront Sr^{2+}	54,9	1,25	0,16
wapń Ca^{2+}	1222,44	61,00	7,87
bar Ba^{2+}	0,106	0,00	0,00
mangan Mn^{2+}	0,025	0,00	0,00
żelazo $\text{Fe}^{2+/3+}$	3,00	0,11	0,01
kobalt Co^{2+}	< 0,004	-	-
glin Al^{3+}	< 0,01	-	-
ołów Pb^{2+}	< 0,010	-	-
arsen $\text{As}^{3+/5+}$	< 0,010	-	-
antymon $\text{Sb}^{3+/5+}$	< 0,010	-	-
selen Se^{2+}	< 0,01	-	-
chrom $\text{Cr}^{3+/6+}$	< 0,008	-	-
nikiel Ni^{2+}	< 0,004	-	-
miedź Cu^{2+}	< 0,015	-	-
cynk Zn^{2+}	0,0118	0,00	0,00

kadm Cd ²⁺	< 0,003	-	-
rtęć Hg ²⁺	< 0,001	-	-
ogółem:	<u>17095,7028</u>	<u>774,70</u>	<u>100,00</u>

Aniony:	<u>mg/l</u>	<u>mwale</u>	<u>%mwali</u>
fluorki F ⁻	0,56	0,03	0,00
chlorki Cl ⁻	26587,5	750,00	96,82
bromki Br ⁻	90,0	1,13	0,15
jodki J ⁻	2,7	0,02	0,00
wodorowęglany HCO ₃ ⁻	382,7	6,27	0,82
fosforany PO ₄ ³⁻	< 1,0	-	-
siarczany SO ₄ ²⁻	823,0	17,15	2,21
azotany (III) NO ₂ ⁻	< 0,02	-	-
azotany (V) NO ₃ ⁻	< 0,88	--	-
cyjanki CN ⁻	< 0,01	-	-
ogółem :	<u>27886,46</u>	<u>774,60</u>	<u>100,00</u>

III. INNE SKŁADNIKI :

Składniki stałe niezdysonowane	mg/l
kwas metaborowy HBO ₂	48,6
kwas metakrzemowy H ₂ SiO ₃	6,5
Składniki lotne	mg/l
dwutlenek węgla CO ₂ ⁻ pomiar przy ujęciu	< 10,0
siarkowodór H ₂ S + wodorosiarczki HS ⁻	< 1,0

IV. SUMA OZNACZONYCH SKŁADNIKÓW:	45037,2628 mg/l
---	------------------------

Błąd względny analizy:	0,01%
Dopuszczalny błąd względny analizy:	± 2,0%

V. BADANIA ZANIECZYSZCZEŃ ORGANICZNYCH:

<u>Węglowodory wielopierścieniowe:</u>	ng/l:
benzo(a)piren	< 2,5
benzo(b)fluoranten	< 2,5
benzo(k)fluoranten	< 2,5
benzo(ghi)perylene	< 2,5
indeno(1,2,3-cd)piren	< 2,5

Inne	mg/l
fenole	< 0,001
substancje powierzchniowo-czynne	< 0,01

CHARAKTERYSTYKA WODY:

4,5 % mineralna woda lecznicza, chlorkowo-sodowa (solanka), jodkowa

KIEROWNIK ZAKŁADU
Latour
Dr farm. Teresa Latour

Metody badawcze wg Polskich Norm, akredytacyjne lub zwalidowane własne:

- oznaczanie zapachu, smaku: PN-72/C-04557; oznaczanie barwy: PN-EN ISO 7887
- metody elektrometryczne:
potencjał redox (Eh), odczyn (pH): PN-90/C-04540/01; przewodność elektryczna: PN-90/C-04540/01;
fluorki: PN-75/C-04588/01,
- metody spektrometryczne (U -1800 f, Hitachi -spektrofotometr):
A₂₅₄, A₄₃₆, żelazo: PN-90/C-04586/04; rtęć: PN-74/C-04546/01; mangan: PN-92/C-04590/03;
azotany: PN-82/C-04576/08 + modyf.; azotyny: PN-73/C-04576/06 + modyf.;
kwas metakrzemowy: PN-71/C-04567/08; kwas metaborowy: PN-75/C-04563/01; amon
PN-76/C-04576/01; cyjanki: PN-80/C-04603/01; fosforany: PN-EN ISO 6878:2005; selen:
PN-76/C-04624/01, glin:PN-92/C-04605/02; detergenty anionowe: PN-85/C-04550/02
- grawimetryczne i miareczkowe:
siarczany: PN-74/C-04566/09; wodorowęglany: PN-90/C-04540/03; chlorki: PN-ISO 9297:1994;
wapń: PN-ISO 6058:1999; magnez: PN-ISO 6059:1999; bromki: PN-76/C-04625/01 + modyf.;
jodki: PN-75/C-04599/01 + modyf.; siarczki i siarkowodor: PN-81/C-04566/05; dwutlenek węgla:
PN-56/C-04547,
- fotometrii płomieniowej (BWB Technologies);
sód: PN-ISO 9964-1:1994; potas: PN-ISO 9964-1:1994,
- chromatografii cieczowej z detektorem fluorescencyjnym (Summit f. Dionex)
wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne
- chromatografii gazowej: fenole: PN-89/C-04602/05.
- spektrometrii emisyjnej ze wzbudzeniem w plazmie indukcyjnie sprzężonej
(ICP-OES IRIS Advantage/ER/S Duo - Thermo Jarrell Ash):
arsen, bar, kadm, chrom, miedź, nikiel, ołów, antymon, kobalt, cynk, lit, stront

---

Podane wyniki analizy chemiczno-fizycznej wody odnoszą się wyłącznie do badanej próbki.
Zleceniodawca ma prawo do złożenia reklamacji na piśmie w terminie 14 dni od daty otrzymania
niniejszych wyników analizy.

WYNIKI ANALIZY CHEMICZNO - FIZYCZNEJ WODY

Miejscowość.....Ciechocinek
Gmina.....Ciechocinek
Województwo.....kujawsko-pomorskie
Zleceniodawca:.....Gmina Miejska Ciechocinek
87-720 Ciechocinek
ul. Kopernika 19
Rodzaj ujęcia.....odwiert
Nazwa ujęcia.....„Nr 14”
Położenie ujęcia ..... obszar górniczy „Ciechocinek”
Głębokość otworu..... 757,0 m p.p.t
Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne Q_e ..... 40,0 m³/h; S=7,0 m
Data otrzymania próby 23.4.2018r
Data pobrania próby do badań.....18.4.2018r
Przez.....Przedstawiciela UZG
Miejsce poboru wody.....bezpośrednio na wypływie

I. BADANIA OGÓLNE I SENSORYCZNE:

1. Barwa (mg Pt)	0
2. Zapach	słabowyczuwalny siarkowodoru
3. Smak	słony
4. Temp. wody przy ujęciu (°C)	26,4
5. Odczyn wody (pH)	6,30

6. Przewodność elektryczna (mS/cm)	62,49
7. Potencjał redox (mV)	145,2
8. Absorbancja A_{254} (nm)	0,000
A_{436} (nm)	0,001

II. BADANIA SZCZEGÓŁOWE:

W 1 litrze wody oznaczono:

Kationy:	<u>mg/l</u>	<u>mwale</u>	<u>%mwali</u>
amon NH_4^+	20,8	1,16	0,15
lit Li^+	2,06	0,30	0,04
sód Na^+	14850,0	645,93	84,92
potas K^+	156,0	3,99	0,52
magnez Mg^{2+}	486,0	40,00	5,26
stront Sr^{2+}	49,9	1,14	0,15
wapń Ca^{2+}	1362,7	68,00	8,94
bar Ba^{2+}	3,22	0,05	0,01
mangan Mn^{2+}	< 0,02	-	-
żelazo $\text{Fe}^{2+/3+}$	1,50	0,05	0,01
kobalt Co^{2+}	< 0,004	-	-
glin Al^{3+}	< 0,01	-	-
ołów Pb^{2+}	< 0,010	-	-
arsen $\text{As}^{3+/5+}$	< 0,010	-	-
antymon $\text{Sb}^{3+/5+}$	< 0,010	-	-
selen Se^{2+}	< 0,01	-	-
chrom $\text{Cr}^{3+/6+}$	< 0,004	-	-
nikiel Ni^{2+}	< 0,004	-	-
miedź Cu^{2+}	< 0,004	-	-

cynk Zn ²⁺	0,0196	0,00	0,00
kadm Cd ²⁺	< 0,003	-	-
rtęć Hg ²⁺	< 0,001	-	-
ogółem:	<u>16932,1996</u>	<u>760,62</u>	<u>100,00</u>

Aniony:	<u>mg/l</u>	<u>mwale</u>	<u>%mwali</u>
fluorki F ⁻	0,19	0,01	0,00
chlorki Cl ⁻	26410,25	745,00	98,87
bromki Br ⁻	75,0	0,94	0,12
jodki J ⁻	1,32	0,01	0,00
wodorowęglany HCO ₃ ⁻	340,8	5,58	0,74
fosforany PO ₄ ³⁻	< 1,0	-	-
siarczany SO ₄ ²⁻	94,0	1,96	0,27
azotany (III) NO ₂ ⁻	< 0,02	-	-
azotany (V) NO ₃ ⁻	< 0,88	--	-
cyjanki CN ⁻	< 0,01	-	-
ogółem :	<u>26921,56</u>	<u>753,50</u>	<u>100,00</u>

III. INNE SKŁADNIKI :

Składniki stałe niezdysocjowane	mg/l
kwas metaborowy HBO ₂	31,6
kwas metakrzemowy H ₂ SiO ₃	8,68
Składniki lotne	mg/l
dwutlenek węgla CO ₂ ⁻ pomiar przy ujęciu	< 10,0
siarkowodór H ₂ S + wodorosiarczki HS ⁻	< 0,1

IV. SUMA OZNACZONYCH SKŁADNIKÓW: 43894,0396 mg/l

Błąd względny analizy:	0,47%
Dopuszczalny błąd względny analizy:	± 2,0%

V. BADANIA ZANIECZYSZCZEŃ ORGANICZNYCH:

<u>Węglowodory wielopierścieniowe:</u>	ng/l:
benzo(a)piren	< 2,5
benzo(b)fluoranten	< 2,5
benzo(k)fluoranten	< 2,5
benzo(ghi)perylene	< 2,5
indeno(1,2,3-cd)piren	< 2,5
Inne	mg/l
fenole	< 0,001
substancje powierzchniowo-czynne	< 0,01

CHARAKTERYSTYKA WODY:

**4,4 % mineralna woda lecznicza, chlorkowo-sodowa (solanka),
jodkowa, termalna**

KIEROWNIK ZAKŁADU
Lator
Dr farm. Teresa Lator

Metody badawcze wg Polskich Norm, akredytacyjne lub zwalidowane własne:

- oznaczanie zapachu, smaku: PN-72/C-04557; oznaczanie barwy: PN-EN ISO 7887
- metody elektrometryczne:
potencjał redox (Eh), odczyn (pH): PN-90/C-04540/01; przewodność elektryczna: PN-90/C-04540/01;
fluorki: PN-75/C-04588/01,
- metody spektrometryczne (U -1800 f. Hitachi -spektrofotometr):
A₂₅₄, A₄₃₆, żelazo: PN-90/C-04586/04; rtęć: PN-74/C-04546/01; mangan: PN-92/C-04590/03;
azotany: PN-82/C-04576/08 + modyf.; azoty: PN-73/C-04576/06 + modyf.;
kwas metakrzemowy: PN-71/C-04567/08; kwas metaborowy: PN-75/C-04563/01; amon
PN-76/C-04576/01; cyjanki: PN-80/C-04603/01; fosforany: PN-EN ISO 6878:2005; selen:
PN-76/C-04624/01, glin:PN-92/C-04605/02; detergenty anionowe: PN-85/C-04550/02
- grawimetryczne i miareczkowe:
siarczany: PN-74/C-04566/09; wodorowęglany: PN-90/C-04540/03; chlorki: PN-ISO 9297:1994;
wapń: PN-ISO 6058:1999; magnez: PN-ISO 6059:1999; bromki: PN-76/C-04625/01 + modyf.;
jodki: PN-75/C-04599/01 + modyf.; siarczki i siarkowodór: PN-81/C-04566/05; dwutlenek węgla:
PN-56/C-04547,
- fotometrii płomieniowej (BWB Technologies);
sód: PN-ISO 9964-1:1994; potas: PN-ISO 9964-1:1994,
- chromatografii cieczowej z detektorem fluorescencyjnym (Summit f. Dionex)
wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne
- chromatografii gazowej: fenole: PN-89/C-04602/05.
- spektrometrii emisyjnej ze wzbudzeniem w plazmie indukcyjnie sprzężonej
(ICP-OES IRIS Advantage/ER/S Duo - Thermo Jarrell Ash):
arsen, bar, kadm, chrom, miedź, nikiel, ołów, antymon, kobalt, cynk, lit, stront

WYNIKI ANALIZY CHEMICZNO - FIZYCZNEJ WODY

Miejscowość.....Ciechocinek
Gmina.....Ciechocinek
Województwo.....kujawsko-pomorskie
Zlecniodawca:.....Gmina Miejska Ciechocinek
87-720 Ciechocinek
ul. Kopernika 19
Rodzaj ujęcia.....odwiert
Nazwa ujęcia.....„Nr 16”
Położenie ujęcia .....obszar górniczy „Ciechocinek”
Głębokość otworu..... 1363,2 m p.p.t
Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne Q_e ..... 25,0 m³/h; S=13,0 m
Data otrzymania próby 23.4.2018r
Data pobrania próby do badań.....18.4.2018r
Przez.....Przedstawiciela UZG
Miejsce poboru wody.....bezpośrednio na wypływie

I. BADANIA OGÓLNE I SENSORYCZNE:

1. Barwa (mg Pt)	0
2. Zapach	bez obcego zapachu
3. Smak	słony
4. Temp. wody przy ujęciu (°C)	22,3
5. Odczyn wody (pH)	6,30
6. Przewodność elektryczna (mS/cm)	71,94

7. Potencjał redox (mV)	187,2
8. Absorbancja A_{254} (nm)	0,001
A_{436} (nm)	0,005

II. BADANIA SZCZEGÓŁOWE:

W 1 litrze wody oznaczono:

Kationy:	<u>mg/l</u>	<u>mwale</u>	<u>%mwali</u>
amon NH_4^+	24,0	1,33	0,15
lit Li^+	2,26	0,33	0,04
sód Na^+	17570,0	764,24	85,40
potas K^+	174,0	4,45	0,50
magnez Mg^{2+}	522,6	43,00	4,80
stront Sr^{2+}	62,1	1,42	0,16
wapń Ca^{2+}	1603,2	80,00	8,93
bar Ba^{2+}	0,438	0,01	0,00
mangan Mn^{2+}	0,21	0,01	0,00
żelazo $\text{Fe}^{2+/3+}$	4,00	0,14	0,02
kobalt Co^{2+}	< 0,004	-	-
glin Al^{3+}	< 0,01	-	-
olów Pb^{2+}	< 0,010	-	-
arsen $\text{As}^{3+/5+}$	< 0,010	-	-
antymon $\text{Sb}^{3+/5+}$	< 0,010	-	-
selen Se^{2+}	< 0,01	-	-
chrom $\text{Cr}^{3+/6+}$	< 0,025	-	-
nikiel Ni^{2+}	< 0,018	-	-
miedź Cu^{2+}	< 0,005	-	-
cynk Zn^{2+}	< 0,004	-	-

kadm Cd ²⁺	< 0,003	-	-
rtęć Hg ²⁺	< 0,001	-	-
ogółem:	<u>19962,808</u>	<u>894,93</u>	<u>100,00</u>

Aniony:	<u>mg/l</u>	<u>mwale</u>	<u>%mwali</u>
fluorki F ⁻	0,18	0,01	0,00
chlorki Cl ⁻	31018,75	875,00	98,28
bromki Br ⁻	78,0	0,98	0,11
jodki J ⁻	1,66	0,01	0,00
wodorowęglany HCO ₃ ⁻	334,8	5,49	0,62
fosforany PO ₄ ³⁻	< 1,0	-	-
siarczany SO ₄ ²⁻	424,0	8,83	0,99
azotany (III) NO ₂ ⁻	< 0,02	-	-
azotany (V) NO ₃ ⁻	< 0,88	-	-
cyjanki CN ⁻	< 0,01	-	-
ogółem :	<u>31857,39</u>	<u>890,32</u>	<u>100,00</u>

III. INNE SKŁADNIKI :

Składniki stałe niezdysonowane	mg/l
kwask metaborowy HBO ₂	34,8
kwask metakrzemowy H ₂ SiO ₃	8,68
Składniki lotne	mg/l
dwutlenek węgla CO ₂ ⁻ pomiar przy ujęciu	< 10,0
siarkowodór H ₂ S + wodorosiarczki HS ⁻	< 1,0

IV. SUMA OZNACZONYCH SKŁADNIKÓW:	51863,678 mg/l
---	-----------------------

Błąd względny analizy:	026%
Dopuszczalny błąd względny analizy:	± 2,0%

V. BADANIA ZANIECZYSZCZEŃ ORGANICZNYCH:

<u>Węglowodory wielopierścieniowe:</u>	ng/l:
benzo(a)piren	< 2,5
benzo(b)fluoranten	< 2,5
benzo(k)fluoranten	< 2,5
benzo(ghi)perylene	< 2,5
indeno(1,2,3-cd)piren	< 2,5
Inne	mg/l
fenole	< 0,001
substancje powierzchniowo-czynne	< 0,01

CHARAKTERYSTYKA WODY:

**5,2 % mineralna woda lecznicza, chlorkowo-sodowa (solanka),
jodkowa, termalna**

KLEROWNIK ZAKŁADU

Lataś
Dr farm. Teresa Latow

Metody badawcze wg Polskich Norm, akredytacyjne lub zwalidowane własne:

- oznaczanie zapachu, smaku: PN-72/C-04557; oznaczanie barwy: PN-EN ISO 7887
- metody elektrometryczne:
potencjał redox (Eh), odczyn (pH): PN-90/C-04540/01; przewodność elektryczna: PN-90/C-04540/01;
fluorki: PN-75/C-04588/01,
- metody spektrometryczne (U -1800 f. Hitachi -spektrofotometr):
A₂₅₄, A₄₃₆, żelazo: PN-90/C-04586/04; rtęć: PN-74/C-04546/01; mangan: PN-92/C-04590/03;
azotany: PN-82/C-04576/08 + modyf.; azotyny: PN-73/C-04576/06 + modyf.;
kwas metakrzemowy: PN-71/C-04587/08; kwas metaborowy: PN-75/C-04563/01; amon
PN-76/C-04576/01; cyjanki: PN-80/C-04603/01; fosforany: PN-EN ISO 6878:2005; selen:
PN-76/C-04624/01, glin: PN-92/C-04605/02; detergenty anionowe: PN-85/C-04550/02
- gravimetryczne i miareczkowe:
siarczany: PN-74/C-04566/09; wodorowęglany: PN-90/C-04540/03; chlorki: PN-ISO 9297:1994;
wapń: PN-ISO 6058:1999; magnez: PN-ISO 6059:1999; bromki: PN-76/C-04625/01 + modyf.;
jodki: PN-75/C-04599/01 + modyf.; siarczki i siarkowodór: PN-81/C-04566/05; dwutlenek węgla:
PN-56/C-04547,
- fotometrii płomieniowej (BWB Technologies);
sód: PN-ISO 9964-1:1994; potas: PN-ISO 9964-1:1994,
- chromatografii cieczowej z detektorem fluorescencyjnym (Summit f. Dionex)
wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne
- chromatografii gazowej: fenole: PN-89/C-04602/05.
- spektrometrii emisyjnej ze wzbudzeniem w plazmie indukcyjnie sprzężonej
(ICP-OES IRIS Adventage/ER/S Duo - Thermo Jarrell Ash):
arsen, bar, kadm, chrom, miedź, nikiel, ołów, antymon, kobalt, cynk, lit, stront

WYNIKI ANALIZY CHEMICZNO - FIZYCZNEJ WODY

Miejscowość.....Ciechocinek
Gmina.....Ciechocinek
Województwo.....kujawsko-pomorskie
Zlecniodawca:.....Gmina Miejska Ciechocinek
87-720 Ciechocinek
ul. Kopernika 19
Rodzaj ujęcia.....odwiert
Nazwa ujęcia.....„Nr 19a”
Położenie ujęcia ..... obszar górniczy „Ciechocinek”
Głębokość otworu..... 34,0 m p.p.t
Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne Q_e ..... 15,0 m³/h; S=4,6 m
Data otrzymania próby 23.4.2018r
Data pobrania próby do badań.....18.4.2018r
Przez.....Przedstawiciela UZG
Miejsce poboru wody.....bezpośrednio na wypływie

I. BADANIA OGÓLNE I SENSORYCZNE:

1. Barwa (mg Pt)	0
2. Zapach	bez obcego zapachu
3. Smak	słony
4. Temp. wody przy ujęciu (°C)	12,3
5. Odczyn wody (pH)	6,96
6. Przewodność elektryczna (mS/cm)	5,235

---

7. Potencjał redox (mV)	187,2
8. Absorbancja A_{254} (nm)	0,040
A_{436} (nm)	0,009

II. BADANIA SZCZEGÓŁOWE:

W 1 litrze wody oznaczono:

Kationy:	<u>mg/l</u>	<u>mwale</u>	<u>%mwali</u>
amon NH_4^+	3,0	0,17	0,33
lit Li^+	0,15	0,02	0,04
sód Na^+	886,0	38,54	74,75
potas K^+	13,1	0,34	0,65
magnez Mg^{2+}	52,26	4,30	8,34
stront Sr^{2+}	3,54	0,08	0,16
wapń Ca^{2+}	162,3	8,10	15,71
bar Ba^{2+}	0,127	0,00	0,00
mangan Mn^{2+}	< 0,02	-	-
żelazo $\text{Fe}^{2+/3+}$	0,4	0,01	0,02
kobalt Co^{2+}	< 0,004	-	-
glin Al^{3+}	< 0,01	-	-
ołów Pb^{2+}	< 0,010	-	-
arsen $\text{As}^{3+/5+}$	< 0,010	-	-
antymon $\text{Sb}^{3+/5+}$	< 0,010	-	-
selen Se^{2+}	< 0,01	-	-
chrom $\text{Cr}^{3+/6+}$	< 0,004	-	-
nikiel Ni^{2+}	< 0,004	-	-
miedź Cu^{2+}	< 0,004	-	-
cynk Zn^{2+}	0,0093	0,00	0,00

kadmi Cd ²⁺	< 0,003	-	-
rtęć Hg ²⁺	< 0,001	-	-
ogółem:	<u>1120,8863</u>	<u>51,56</u>	<u>100,00</u>

Aniony:	<u>mg/l</u>	<u>mwale</u>	<u>%mwali</u>
fluorki F ⁻	0,38	0,02	0,04
chlorki Cl ⁻	1560,0	44,00	83,92
bromki Br ⁻	3,0	0,04	0,08
jodki J ⁻	0,26	0,00	0,00
wodorowęglany HCO ₃ ⁻	430,5	7,06	13,46
fosforany PO ₄ ³⁻	< 1,0	-	-
siarczany SO ₄ ²⁻	63,0	1,31	2,50
azotany (III) NO ₂ ⁻	< 0,02	-	-
azotany (V) NO ₃ ⁻	< 0,88	-	-
cyjanki CN ⁻	< 0,01	-	-
ogółem :	<u>2057,14</u>	<u>52,43</u>	<u>100,00</u>

III. INNE SKŁADNIKI :

Składniki stałe niezdysonowane	mg/l
kwasi metaborowy HBO ₂	10,5
kwasi metakrzemowy H ₂ SiO ₃	10,5
Składniki lotne	mg/l
dwutlenek węgla CO ₂ ⁻ pomiar przy ujęciu	< 10,0
siarkowodor H ₂ S + wodorosiarczki HS ⁻	< 1,0

IV. SUMA OZNACZONYCH SKŁADNIKÓW:	3199,0263 mg/l
---	-----------------------

Błąd względny analizy:	0,84%
Dopuszczalny błąd względny analizy:	± 2,0%

V. BADANIA ZANIECZYSZCZEŃ ORGANICZNYCH:

<u>Węglowodory wielopierścieniowe:</u>	ng/l:
benzo(a)piren	< 2,5
benzo(b)fluoranten	< 2,5
benzo(k)fluoranten	< 2,5
benzo(ghi)perylene	< 2,5
indeno(1,2,3-cd)piren	< 2,5
Inne	mg/l
fenole	< 0,001
substancje powierzchniowo-czynne	< 0,01

CHARAKTERYSTYKA WODY:

0,32% mineralna woda chlorkowo-sodowa

KIEROWNIK ZAKŁADU

Latour
Dr farm. Teresa Latour

Metody badawcze wg Polskich Norm, akredytacyjne lub zwalidowane własne:

- oznaczanie zapachu, smaku: PN-72/C-04557; oznaczanie barwy: PN-EN ISO 7887
- metody elektrometryczne:
potencjał redox (Eh), odczyn (pH): PN-90/C-04540/01; przewodność elektryczna: PN-90/C-04540/01;
fluorki: PN-75/C-04588/01,
- metody spektrometryczne (U -1800 f. Hitachi -spektrofotometr):
A₂₅₄, A₄₃₅, żelazo: PN-90/C-04586/04; rtęć: PN-74/C-04546/01; mangan: PN-92/C-04590/03;
azotany: PN-82/C-04576/08 + modyf.; azotyny: PN-73/C-04576/06 + modyf.;
kwas metakrzemowy: PN-71/C-04567/08; kwas metaborowy: PN-75/C-04563/01; amon
PN-76/C-04576/01; cyjanki: PN-80/C-04603/01; fosforany: PN-EN ISO 6878:2005; selen:
PN-76/C-04624/01, glin:PN-92/C-04605/02; detergenty anionowe: PN-85/C-04550/02
- grawimetryczne i miareczkowe:
siarczany: PN-74/C-04566/09; wodorowęglany: PN-90/C-04540/03; chlorki: PN-ISO 9297:1994;
wapń: PN-ISO 6058:1999; magnez: PN-ISO 6059:1999; bromki: PN-76/C-04625/01 + modyf.;
jodki: PN-75/C-04599/01 + modyf.; siarczki i siarkowodór: PN-81/C-04566/05; dwutlenek węgla:
PN-56/C-04547,
- fotometrii płomieniowej (BWB Technologies);
sód: PN-ISO 9964-1:1994; potas: PN-ISO 9964-1:1994,
- chromatografii cieczowej z detektorem fluorescencyjnym (Summit f. Dionex)
wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne
- chromatografii gazowej: fenole: PN-89/C-04602/05.
- spektrometrii emisyjnej ze wzbudzeniem w plazmie indukcyjnie sprzężonej
(ICP-OES IRIS Advantage/ER/S Duo - Thermo Jarrell Ash):
arsen, bar, kadm, chrom, miedź, nikiel, ołów, antymon, kobalt, cynk, lit, stront

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA I A
w TORUNIU
 ul. Szosa Bydgoska 1, 87-100 Toruń
 tel. 56 622 50 29, 622 33 12, 658 62 56;
 e-mail psse.torun@pjs.gov.pl;

Przedsiębiorstwa Uzdrowisko Ciechocinek S.A.
 ul. Szosa Bydgoska 1, 87-100 Toruń
 tel. 56 622 50 29, 622 33 12, 658 62 56;
 www.torun.psse.gov.pl
 L. dz. Toruń, dnia 11.05.2018 r.

Sprawozdanie z badań Nr 768/S/HK/2018
 do zlecenia Nr 118/S/HK/2018 z dnia 23.04.2018 r.

Nazwa i adres klienta: **Przedsiębiorstwo Uzdrowisko Ciechocinek S.A., 87-720 Ciechocinek, ul. Kościuszki 10**
 Próbkiobiorca: Przedstawiciel Zleceniodawcy – mgr inż. Krzysztof Kalitka
 Próbkę leczniczej wody mineralnej: pobrana po przeszkoleniu z zapisów instrukcji I-01/PO-15 z 31.08.2013 r.
 Data pobrania/przyjęcia próbki do badań: 07.05.2018 r. / 07.05.2018 r.
 Miejsce pobrania próbki wody: Przedsiębiorstwo Uzdrowisko Ciechocinek, ujęcie wody leczniczej nr 16, zawór czerpalny na głowicy ujęcia
 Data rozpoczęcia/data zakończenia badania: 07.05.2018 r. / 10.05.2018 r.
 Stan próbki w chwili przyjęcia: bez zastrzeżeń

Lp.	parametr oznaczany	metoda badania	jed- nostka miary	wynik badania	niepewność rozszerzona metody	dopuszczalna wartość
1.	Ogólna liczba bakterii na agarze odżywczym po 74 godz. w temp. 22°C w 1 ml wody – posiew wgłębny	PN-EN ISO 6222:2004 ^{A)}	jtk	nie wykryto	-	100
2.	Ogólna liczba bakterii na agarze odżywczym po 24 godz. w temp. 37°C w 1 ml wody – posiew wgłębny	PN-EN ISO 6222:2004 + I-2/HK/PN-EN ISO 6222:2004 ^{A)}	jtk	1	-	20
3.	Obecność i liczba bakterii z grupy coli w 250 ml wody [metoda FM]	PN-EN ISO 9308-1: 2014-12 ^{A)}	NPL	0	-	0
4.	Obecność i liczba bakterii coli typu fekalnego (Escherichia coli) w 250 ml wody [metoda FM]	PN-EN ISO 9308-1: 2014-12 ^{A)}	NPL	0	-	0
5.	Obecność i liczba paciorkowców kałowych (w tym Streptococcus faecalis) w 250 ml wody [metoda FM]	PN-EN ISO 7899-2:2004 ^{A)}	NPL	0	-	0
6.	Obecność i liczba bakterii beztlenowych redukujących siarczynę (Clostridium) w 50 ml wody [metoda FM]	PN-EN 26461-2:2001 ^{A)}	jtk	0	-	0
7.	Obecność i liczba Pseudomonas aeruginosa w 250 ml wody [metoda FM]	PN-EN ISO 16266:2009 ^{A)}	NPL	0	-	0

jtk – jednostki tworzące kolonie; NPL – najwyższa prawdopodobna liczba dopuszczalna wartość – wg rozporządzenia Ministra Zdrowia z 13 kwietnia 2006 r. (DzU Nr 80, poz. 565)

Metody badań oznaczone [^{A)}] w tym sprawozdaniu są zamieszczone w zakresie akredytacji Nr AB 583 wydanym przez Polskie Centrum Akredytacji

Dodatkowe informacje:

koniec sprawozdania z badań

Sprawozdanie autoryzował: mł. asystent Iwona Zalejska

KIEROWNIK
 Sekcji Badania Środowiska Komunalnego
 mgr Anna Kucharska
 Egzaminata i akredytacji
 zatwierdzający sprawozdanie

Niniejsze sprawozdanie z badań odnosi się wyłącznie do badanej próbki.
 Sprawozdanie bez pisemnej zgody laboratorium nie może być powielane inaczej, jak tylko w całości.
 W przypadku dostarczenia próbek przez Zleceniodawcę Laboratorium nie ponosi odpowiedzialności za etap pobrania i transportu próbek

Oddział Laboratoryjny PSSE w Toruniu
Sekcja Badania Środowiska Komunalnego
 ul. Kopernika 9; 87-100 Toruń
 tel. 56 653 93 76 do 78, fax 56 653 93 78 e-mail: lab-hk@torun.psse.gov.pl
 Laboratorium posiada Certyfikat Akredytacji Nr AB 583 wydany przez Polskie Centrum Akredytacji potwierdzający spełnienie wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17025:2005

W-50/PO-15/HK/20.04.2015

POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA
w TORUNIU
 ul. Szosa Bydgoska 1, 87-100 Toruń
 tel. 56 622 50 29, 622 33 12, 658 62 56;
 e-mail psse.torun@pis.gov.pl;

KANCELARIA
 Powiatowe Przedsiębiorstwo Uzdrawisko Ciechocinek S.A.
 Toruń
 fax 56 62 222 47
 www.torun.pl
 Toruń, dnia 11.05.2018 r.

Sprawozdanie z badań Nr 769/S/HK/2018
 do zlecenia Nr 118/S/HK/2018 z dnia 23.04.2018 r.

dz. Skierowano do .....
 p. Kalitka

Nazwa i adres klienta: **Przedsiębiorstwo Uzdrawisko Ciechocinek S.A., 87-720 Ciechocinek, ul. Kościuszki 10**
 Próbkiobiorca: Przedstawiciel Zleceniodawcy – mgr inż. Krzysztof Kalitka
 Próbkę leczniczej wody mineralnej; pobrana po przeszkoleniu z zapisów instrukcji I-01/PO-15 z 31.08.2013 r.
 Data pobrania/przyjęcia próbki do badań: 07.05.2018 r. / 07.05.2018 r.
 Miejsce pobrania próbki wody: Przedsiębiorstwo Uzdrawisko Ciechocinek, ujęcie wody leczniczej nr 11 „Grzyb”, zawór czerpalny na głowicy ujęcia
 Data rozpoczęcia/data zakończenia badania: 07.05.2018 r. / 10.05.2018 r.
 Stan próbki w chwili przyjęcia: bez zastrzeżeń

Strona 1/1

Lp.	parametr oznaczany	metoda badania	jednostka miary	wynik badania	niepewność rozszerzona metody	dopuszczalna wartość
1.	Ogólna liczba bakterii na agarze odżywczym po 74 godz. w temp. 22°C w 1 ml wody – posiew wgłębnny	PN-EN ISO 6222:2004 ^{A)}	jtk	1	-	100
2.	Ogólna liczba bakterii na agarze odżywczym po 24 godz. w temp. 37°C w 1 ml wody – posiew wgłębnny	PN-EN ISO 6222:2004 + I-2/HK/PN-EN ISO 6222:2004 ^{A)}	jtk	nie wykryto	-	20
3.	Obecność i liczba bakterii z grupy coli w 250 ml wody [metoda FM]	PN-EN ISO 9308-1:2014-12 ^{A)}	NPL	0	-	0
4.	Obecność i liczba bakterii coli typu fekalnego (Escherichia coli) w 250 ml wody [metoda FM]	PN-EN ISO 9308-1:2014-12 ^{A)}	NPL	0	-	0
5.	Obecność i liczba paciorkowców kałowych (w tym Streptococcus faecalis) w 250 ml wody [metoda FM]	PN-EN ISO 7899-2:2004 ^{A)}	NPL	0	-	0
6.	Obecność i liczba bakterii beztlenowych redukujących siarczynę (Clostridium) w 50 ml wody [metoda FM]	PN-EN 26461-2:2001 ^{A)}	jtk	0	-	0
7.	Obecność i liczba Pseudomonas aeruginosa w 250 ml wody [metoda FM]	PN-EN ISO 16266:2009 ^{A)}	NPL	0	-	0

jtk – jednostki tworzące kolonie; NPL – najwyższa prawdopodobna liczba dopuszczalna wartość – wg rozporządzenia Ministra Zdrowia z 13 kwietnia 2006 r. (DzU Nr 80, poz. 565)
 Metody badań oznaczone [^{A)}] w tym sprawozdaniu są zamieszczone w zakresie akredytacji Nr AB 583 wydanym przez Polskie Centrum Akredytacji
 Dodatkowe informacje:

koniec sprawozdania z badań

Sprawozdanie autoryzował: ml. asystent Iwona Zaleska

KIEROWNIK
 Sekcji Badań Środowiska Komunalnego
 mgr inż. Krzysztof Kalitka
 zatwierdzający sprawozdanie

Niniejsze sprawozdanie z badań odnosi się wyłącznie do badanej próbki
 Sprawozdanie bez pisemnej zgody laboratorium nie może być powielane inaczej, jak tylko w całości.
 W przypadku dostarczenia próbek przez Zleceniodawcę Laboratorium nie ponosi odpowiedzialności za etap pobrania i transportu próbek

Oddział Laboratoryjny PSSE w Toruniu
 Sekcja Badań Środowiska Komunalnego
 ul. Kopernika 9; 87-100 Toruń

tel. 56 653 93 76 do 78, fax 56 653 93 78 e-mail: lab-hk@torun.psse.gov.pl
 Laboratorium posiada Certyfikat Akredytacji Nr AB 583 wydany przez Polskie Centrum Akredytacji potwierdzający spełnienie wymagań normy PN-EN ISO/IEC-17025:2005

W-50/PO-15/HK/20.04.2015

**POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA
w TORUNIU**

ul. Szosa Bydgoska 1, 87-100 Toruń
tel. 56 622 50 29, 622 33 12, 658 62 56;
e-mail psse.torun@pis.gov.pl;

REGISTRACJA
Przebieg choroby: 770/S/HK/2018
www.torun.psse.gov.pl

Sprawozdanie z badań Nr 770/S/HK/2018

do zlecenia Nr 118/S/HK/2018 z dnia 23.04.2018 r.

Wpł. 07.05.2018 r.

L. cz. 105.78.05.95

Skierowanie: Cichocinek, ul. Kosciuszki 10

Nazwa i adres klienta: **Przedsiębiorstwo Uzdrawisko Cichocinek S.A., 87-720 Cichocinek, ul. Kosciuszki 10**
Próbkobiorca: Przedstawiciel Zleceniodawcy – mgr inż. Krzysztof Kalitka
Próbka leczniczej wody mineralnej: pobrana po przeszkoleniu z zapisów instrukcji I-01/PO-15 z 31.08.2013 r.
Data pobrania/przyjęcia próbki do badań: 07.05.2018 r. / 07.05.2018 r.
Miejsce pobrania próbki wody: Przedsiębiorstwo Uzdrawisko Cichocinek, ujęcie wody leczniczej nr 19a „Krystynka”, zawór czerpalny na głowicy ujęcia
Data rozpoczęcia/data zakończenia badania: 07.05.2018 r. / 10.05.2018 r.
Stan próbki w chwili przyjęcia: bez zastrzeżeń

Strona 1/1

Lp.	parametr oznaczony	metoda badania	jednostka miary	wynik badania	niepewność rozszerzona metody	dopuszczalna wartość
1.	Ogólna liczba bakterii na agarze odżywczym po 74 godz. w temp. 22°C w 1 ml wody – posiew węglony	PN-EN ISO 6222:2004 ^{A)}	jt/k	2	-	100
2.	Ogólna liczba bakterii na agarze odżywczym po 24 godz. w temp. 37°C w 1 ml wody – posiew węglony	PN-EN ISO 6222:2004 + I-2/HK/PN-EN ISO 6222:2004 ^{A)}	jt/k	1	-	20
3.	Obecność i liczba bakterii z grupy coli w 250 ml wody [metoda FM]	PN-EN ISO 9308-1: 2014-12 ^{A)}	NPL	0	-	0
4.	Obecność i liczba bakterii coli typu fekalnego (Escherichia coli) w 250 ml wody [metoda FM]	PN-EN ISO 9308-1: 2014-12 ^{A)}	NPL	0	-	0
5.	Obecność i liczba paciorkowców kałowych (w tym Streptococcus faecalis) w 250 ml wody [metoda FM]	PN-EN ISO 7899-2:2004 ^{A)}	NPL	0	-	0
6.	Obecność i liczba bakterii beztlonowych redukujących siarczyn (Clostridium) w 50 ml wody [metoda FM]	PN-EN 26461-2:2001 ^{A)}	jt/k	0	-	0
7.	Obecność i liczba Pseudomonas aeruginosa w 250 ml wody [metoda FM]	PN-EN ISO 16266:2009 ^{A)}	NPL	0	-	0

jt/k – jednostki tworzące kolonie; NPL – najwyższa prawdopodobna liczba dopuszczalna wartość – wg rozporządzenia Ministra Zdrowia z 13 kwietnia 2006 r. (DzU Nr 80, poz. 565)

Metody badań oznaczone [^{A)}] w tym sprawozdaniu są zamieszczone w zakresie akredytacji Nr AB 583 wydanym przez Polskie Centrum Akredytacji

Dodatkowe informacje:

koniec sprawozdania z badań

Sprawozdanie autoryzował: ml. asystent Iwona Załęska

KIEROWNIK
Sekcji Badania Środowiska Komunalnego

...wzrost. Aneta...
zarządzająca sprawozdanie

Niniejsze sprawozdanie z badań odnosi się wyłącznie do badanej próbki.

Sprawozdanie bez pisemnej zgody laboratorium nie może być powielane inaczej, jak tylko w całości.

W przypadku dostarczenia próbek przez Zleceniodawcę Laboratorium nie ponosi odpowiedzialności za etap pobrania i transportu próbek

Oddział Laboratoryjny PSSE w Toruniu

Sekcja Badania Środowiska Komunalnego

ul. Kopernika 9; 87-100 Toruń

tel. 56 653 93 76 do 78, fax 56 653 93 78 e-mail: lab-hk@torun.psse.gov.pl

Laboratorium posiada Certyfikat Akredytacji Nr AB 583 wydany przez Polskie Centrum Akredytacji potwierdzający spełnienie wymagań normy PN-EN ISO/IEC-17025:2005

W-50/PO-15/HK/20.04.2015

**POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA
w TORUNIU**

ul. Szosa Bydgoska 1, 87-100 Toruń
tel. 56 622 50 29, 622 33 12, 658 62 56;
e-mail psse-torun@pis.gov.pl;

KANCELARIA
Przedsiębiorstwo Uzdrawisko Ciechocinek S.A.
www.torun.psse.gov.pl

Sprawozdanie z badań Nr 771/S/HK/2018

do zlecenia Nr 118/S/HK/2018 z dnia 23.04.2018 r.

Wpł. 2018-05-21
Przebieg dnia 11.05.2018 r.
ADG 18.05.95
L. GP
K. Kalitka

Nazwa i adres klienta: **Przedsiębiorstwo Uzdrawisko Ciechocinek S.A., 87-720 Ciechocinek, ul. Kościuszki 10**
Próbkobiorca: Przedstawiciel Zleceniodawcy – mgr inż. Krzysztof Kalitka
Próbka leczniczej wody mineralnej: pobrana po przeszkoleniu z zapisów instrukcji I-01/PO-15 z 31.08.2013 r.
Data pobrania/przyjęcia próbki do badań: 07.05.2018 r. / 07.05.2018 r.
Miejsce pobrania próbki wody: Przedsiębiorstwo Uzdrawisko Ciechocinek, ujęcie wody leczniczej nr 14, zawór czerpalny na głowicy ujęcia
Data rozpoczęcia/data zakończenia badania: 07.05.2018 r. / 10.05.2018 r.
Stan próbki w chwili przyjęcia: bez zastrzeżeń

Strona 1/1

Lp.	parametr oznaczony	metoda badania	jed- nostka miary	wynik badania	niepewność rozszerzona metody	dopuszczalna wartość
1.	Ogólna liczba bakterii na agarze odżywczym po 74 godz. w temp. 22°C w 1 ml wody – posiew wgłębny	PN-EN ISO 6222:2004 ^{A)}	jtł	nie wykryto	-	100
2.	Ogólna liczba bakterii na agarze odżywczym po 24 godz. w temp. 37°C w 1 ml wody – posiew wgłębny	PN-EN ISO 6222:2004 + I-2/HK/PN-EN ISO 6222:2004 ^{A)}	jtł	nie wykryto	-	20
3.	Obecność i liczba bakterii z grupy coli w 250 ml wody [metoda NPL]	PN-EN ISO 9308-1: 2014-12 ^{A)}	NPL	0	-	0
4.	Obecność i liczba bakterii coli typu fekalnego (Escherichia coli) w 250 ml wody [metoda NPL]	PN-EN ISO 9308-1: 2014-12 ^{A)}	NPL	0	-	0
5.	Obecność i liczba paciorkowców kałowych (w tym Streptococcus faecalis) w 250 ml wody [metoda FM]	PN-EN ISO 7899-2:2004 ^{A)}	NPL	0	-	0
6.	Obecność i liczba bakterii beztlenowych redukujących siarczynę (Clostridium) w 50 ml wody [metoda FM]	PN-EN 26461-2:2001 ^{A)}	jtł	0	-	0
7.	Obecność i liczba Pseudomonas aeruginosa w 250 ml wody [metoda FM]	PN-EN ISO 16266:2009 ^{A)}	NPL	0	-	0

jtł – jednostki tworzące kolonie, NPL – najwyższa prawdopodobna liczba

Dopuszczalna wartość – wg rozporządzenia Ministra Zdrowia z 13 kwietnia 2006 r. (DzU Nr 80, poz. 565)

Metody badań oznaczone [^{A)}] w tym sprawozdaniu są zamieszczone w zakresie akredytacji Nr AB 583 wydanym przez Polskie Centrum Akredytacji

Dodatkowe informacje:

koniec sprawozdania z badań

Sprawozdanie autoryzował: mł. asystent Iwona Zakęska

KIEROWNIK
Sektora Badania Środowiska Komunalnego
mgr inż. Krzysztof Kalitka
Kierownik i opiekun techniczny
zawierający sprawozdanie

Niniejsze sprawozdanie z badań odnosi się wyłącznie do badanej próbki.

Sprawozdanie bez pisemnej zgody laboratorium nie może być powielane inaczej, jak tylko w całości.

W przypadku dostarczenia próbek przez Zleceniodawcę Laboratorium nie ponosi odpowiedzialności za etap pobrania i transportu próbek

Oddział Laboratoryjny PSSE w Toruniu
Sekcja Badania Środowiska Komunalnego
ul. Kopernika 9; 87-100 Toruń

tel. 56 653 93 76 do 78, fax 56 653 93 78 e-mail: lab-bk@torun.psse.gov.pl

Laboratorium posiada Certyfikat Akredytacji Nr AB 583 wydany przez Polskie Centrum Akredytacji potwierdzający spełnienie wymagań normy PN-EN ISO/IEC-17025:2005

W-50/PO-15/HK/20.04.2015

6.2. WŁAŚCIWOŚCI LECZNICZE KLIMATU

Aby potwierdzić właściwości lecznicze klimatu w mieście Ciechocinku niezbędne było wykonanie kompleksowych badań, których zakres odpowiadał Załącznikowi nr 3 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 r. w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości (...) leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz. U. z 2018 r., poz. 605 t.j.). Oceny właściwości leczniczych klimatu uzdrowiska Ciechocinek dokonano zgodnie z kryteriami zawartymi w Załączniku nr 4 do ww. rozporządzenia. Badania zostały wykonane przez Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyckiego Polskiej Akademii Nauk z siedzibą w Warszawie. Badania przeprowadził zespół pracowników Instytutu w następującym składzie: dr Magdalena Kuchcik, dr Jarosław Baranowski, dr Jakub Szmyd, prof. dr hab. Krzysztof Błażejczyk (nadzór merytoryczny).

Niniejszy rozdział stanowi materiał zaczerpnięty z ww. badania „**Właściwości lecznicze klimatu Uzdrowiska Ciechocinek**”, IGiZP PAN, Warszawa 2018 r.

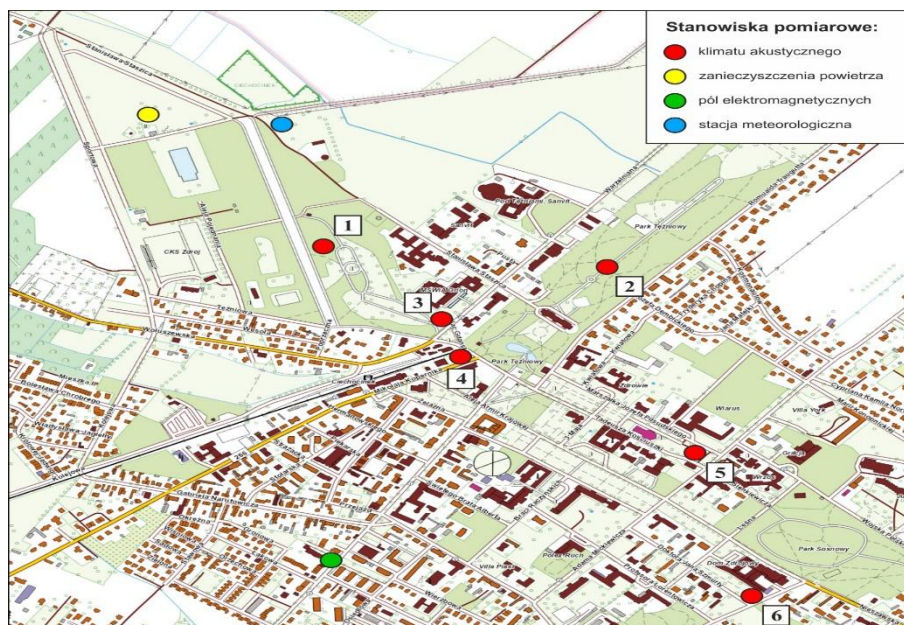
Do oceny **klimatu** Ciechocinka wykorzystano roczną serię danych ze stacji pomiarowej założonej przez IGiZP PAN na cele operatu klimatycznego w kwietniu 2017 r., a zlokalizowanej w strefie „A” ochrony uzdrowskiej, w pobliżu Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ul. S. Staszica, w terenie otwartym, prawie płaskim, na wysokości 42 m n.p.m., w odległości 80 m od Tężni nr 1. Analizą objęto 12 miesięcy: 1.05.2017 – 30.04.2018. Ze względu na brak odpowiednio długiej serii pomiarów meteorologicznych (według ww. Rozporządzenia okres 24 miesięcy), charakterystyki klimatu obliczone zostały także na podstawie danych ze stacji synoptycznej w Toruniu należącej do Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego, znajdującej się w odległości ok. 22 km na północny-zachód od Ciechocinka. A jako, że według Światowej Organizacji Meteorologicznej optymalnym okresem dla charakterystyki klimatu danego miejsca jest 30 lat, a minimalnym – 10 lat, analizą objęty został okres: 2008-2017.

W opracowaniu charakterystyk klimatycznych obok średnich dobowych wartości elementów meteorologicznych posługiwano się także danymi z kolejnych terminów obserwacyjnych: 06, 12 i 18 Uniwersalnego Czasu Koordynowanego (UTC), czyli odpowiednio godzina 7, 13 i 19 (czasu zimowego) lub 8, 14 i 20 (czasu letniego).

Do oceny **zanieczyszczenia powietrza** w uzdrowisku wykorzystano: 1) wyniki pomiarów NO₂, NO_x, O₃, benzenu, PM10 i B(a)P ze stacji w Ciechocinku zlokalizowanej w parku Tężniowym za lata 2015-2017, w tym dane oraz statystyki zbiorcze; 2) Roczne oceny jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za lata 2015-2017 Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (WIOŚ 2016, 2017, 2018).

Badania **natężenia hałasu** wykonano w Ciechocinku dwukrotnie: w dniach 22-23 maja 2017 r. oraz 24-25 kwietnia 2018 r., łącznie w 6 charakterystycznych miejscach badanego terenu: 1 – "Park Tężniowy" – w środkowej części parku, 2 – "Park Zdrojowy" - w pobliżu fontanny Jaś i Małgosia, 3 - "Orion" - na terenie Sanatorium Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji przy ul. Warzelnianej, 4 - "Plac Gdański" - skwer przy skrzyżowaniu ulic Mikołaja Kopernika i Tadeusza Kościuszki, 5 – skwer pomiędzy ulicami Tadeusza Kościuszki i Marszałka Józefa Piłsudskiego, 6 – "Szpital Uzdrowski" - na terenie Szpitala Uzdrowskiego przy skrzyżowaniu ulic Doktora Jana Szmurły i Juliusza Słowackiego. Na dwóch stanowiskach prowadzone były pomiary ciągłe, 24-godzinne, na pozostałych stanowiskach – pomiary okresowe. Oprócz pomiarów dziennych przeprowadzono nocne pomiary hałasu, ponadto na stanowiskach 4-6 notowano liczbę pojazdów z podziałem na kategorie.

Badanie **pól elektromagnetycznych** wykonywane jest co 3 lata, przy ul. Zdrojowej 46 przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska z siedzibą w Bydgoszczy w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a wyniki publikowane w „Informacji o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego”. W opracowaniu przedstawiono wyniki pomiarów z lat 2014 i 2017.

Rysunek 12. Lokalizacja punktów pomiarowych w Ciechocinku

Źródło: „Właściwości lecznicze klimatu uzdrowiska Ciechocinek”, IGiPZ PAN, Warszawa 2018

Opis właściwości leczniczych klimatu miasta Ciechocinka, w tym ocena stanu sanitarnego powietrza – opracowana na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu (...)²⁰:

Temperatura powietrza

Średnia roczna temperatura powietrza w roku pomiarów meteorologicznych wyniosła 8,6°C. Najwyższa temperatura powietrza w tym okresie wystąpiła 1.08.2017 r. o godzinie 14:40 i 15:20 UTC (33,8°C), natomiast najniższa 2.03.2018 r. o godzinie 5:20 i 5:40 UTC (-18,1°C). W Toruniu średnia roczna temperatura powietrza w ww. okresie była w niższa niż w Ciechocinku (9,2°C). Średnia ta w Toruniu w ostatniej dekadzie (2008-2017) wyniosła 8,9°C. W najchłodniejszym i najcieplejszym roku w tym okresie (odpowiednio 2010 i 2015 r.) średnia roczna temperatura powietrza wyniosła 7,2° i 9,8°C.

Dni gorące w Ciechocinku występują z umiarkowaną częstością. W roku pomiarów ich liczba wyniosła 37 (10,1% dni w roku) i była nieznacznie większa od normy zaproponowanej przez IGiPZ PAN (≤ 35 dni). Korzystne jest jednak to, że dni upalne w Ciechocinku występują bardzo rzadko. W roku pomiarów ich liczba wyniosła zaledwie 2 (0,5% dni w roku) i była ona mniejsza od normy zaproponowanej przez IGiPZ PAN (≤ 7 dni). Na podstawie danych z Torunia można stwierdzić, że rok pomiarów meteorologicznych w Ciechocinku charakteryzował się mniejszą liczbą dni gorących i upalnych niż średnia roczna liczba tych dni w ostatniej dekadzie (2008-2017).

Dni mroźne w Ciechocinku występują bardzo rzadko, a dni bardzo mroźne prawie nie występują. W roku pomiarów odnotowano ich odpowiednio 11 i 0, czyli wyraźnie mniej niż norma zaproponowana przez IGiPZ PAN (≤ 30 i ≤ 5 dni). Na podstawie danych z Torunia można stwierdzić, że rok pomiarów w Ciechocinku charakteryzował się mniejszą liczbą dni mroźnych i bardzo mroźnych niż średnia roczna liczba tych dni w ostatniej dekadzie (2008-2017).

²⁰ T.j. Dz.U. z 2018r., poz. 605

Uśłonecznienie

Liczba godzin ze słońcem w roku pomiarów wyniosła 1781 i była większa (korzystniejsza) od normy (≥ 1500 godzin). Dane z Torunia z ostatniej dekady (2008-2017) świadczą również o korzystnych warunkach solarnych w wieloletnim w otoczeniu Ciechocinka. Średnia roczna liczba godzin ze słońcem w tej dekadzie wyniosła 1786 godzin i we wszystkich latach była większa od normy.

Zachmurzenie

Obserwacji tego elementu meteorologicznego dokonano na stacji meteorologicznej w Toruniu, dlatego też informacje te mogą jedynie w przybliżony sposób charakteryzować warunki nefologiczne w uzdrowisku.

Średnia roczna liczba dni pogodnych i dni pochmurnych w otoczeniu Ciechocinka w ostatniej dekadzie (2008-2017) wyniosła odpowiednio 24 i 153 (6,6 i 41,9% dni w roku). Średnia roczna liczba dni z bezchmurnym niebem i dni z zachmurzeniem całkowitym w tym okresie wyniosła odpowiednio 13 i 102 (3,6 i 27,9% dni w roku).

Wilgotność względna powietrza

Dni parne w Ciechocinku występują z umiarkowaną częstością. W roku pomiarów odnotowano ich 30 (8,2% dni w roku), czyli nieco więcej niż norma zaproponowana przez IGiPZ PAN (≤ 25 dni). Pozytywne jest jednak to, że dni uciążliwe – ze stanem parności we wszystkich trzech terminach pomiarowych (6, 12, 18 UTC) – występują bardzo rzadko. W rozpatrywanym okresie zaledwie co piąty dzień parny był dniem uciążliwym (6 z 30 dni parnych). Liczba dni parnych w Toruniu zarówno w pierwszym roku pomiarów meteorologicznych w Ciechocinku, jak i średnia liczba tych dni w latach 2008-2017, była mniejsza niż w uzdrowisku (odpowiednio 23 i 22 dni). Częstsze występowanie dni parnych w Ciechocinku niż w Toruniu może wynikać z położenia stacji meteorologicznej w sąsiedztwie terenów podmokłych i tężni, które przyczyniają się do lokalnego wzrostu wilgotności powietrza. W związku z tym w centralnej części Ciechocinka, z dala od terenów podmokłych, częstość dni parnych może być mniejsza niż w pobliżu stacji meteorologicznej.

Ciśnienie atmosferyczne i ciśnienie pary wodnej

W rejonie uzdrowiska Ciechocinek dominują małe (≤ 4 hPa) zmiany ciśnienia atmosferycznego z dnia na dzień (między godziną 12 UTC kolejnych dni), które są odczuwane jako słabe bodźce mechaniczne. Średnio w roku stanowią one 53,5% przypadków. Występują one najczęściej w lipcu i sierpniu (około 67% przypadków), natomiast najrzadziej w lutym (około 40% przypadków). Średnia zmiana ciśnienia z dnia na dzień w latach 2008-2017 wyniosła 4,8 hPa. Duże (8-12 hPa) i bardzo duże (>12 hPa) międzydobowe zmiany ciśnienia, odczuwane odpowiednio jako silne i bardzo silne bodźce mechaniczne, stanowią w roku 11,8 i 6,1% przypadków. Bardzo duże międzydobowe zmiany ciśnienia najczęściej występują w grudniu (około 13% przypadków). W maju, lipcu i sierpniu zmiany te prawie nie występują.

Wiatry (kierunek i siła)

Średnia roczna prędkość wiatru w roku pomiarów meteorologicznych w Ciechocinku była mała i wyniosła $1,8 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$. Największa średnia dobową prędkość wiatru w tym okresie wyniosła $5,8 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$ (30.10.2017 r.). W Toruniu analogiczne wskaźniki prędkości wyniosły $2,4 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$ i $5,7 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$ (2.05.2017 r.).

Dni z małą prędkością wiatru (średnia dobową prędkość wiatru $<2 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$) w Ciechocinku występują często. W roku pomiarów meteorologicznych odnotowano ich aż 231 (63,3% dni w roku), czyli wyraźnie więcej od normy zaproponowanej przez IGiPZ PAN (≤ 150 dni). W Toruniu w ww. okresie dni tych wystąpiło 104 (28,5% dni w roku), a w latach 2008-2017 było ich średnio 87 w roku (23,8% dni w roku).

Dni z ciszą atmosferyczną w choć jednym z trzech terminów pomiarowych w ciągu doby (6, 12, 18 UTC) w Ciechocinku występują często. W roku pomiarów odnotowano ich 208 (57,0% dni w roku). Pozytywne

jest jednak to, że w ww. okresie dni uciążliwych – z ciszą we wszystkich trzech ww. terminach pomiarowych – było wyraźnie mniej. W Ciechocinku zaledwie co jedenasty dzień z ciszą był dniem uciążliwym (19 z 208). Ogólna częstość cisz o godzinie 6, 12 i 18 UTC w rozpatrywanym okresie wyniosła 28,1%.

Dni z dużą prędkością wiatru w pierwszym roku pomiarów meteorologicznych w Ciechocinku nie wystąpiły wcale. W Toruniu w tym okresie również nie wystąpił ani jeden taki dzień, zaś ich średnia roczna liczba w ostatniej dekadzie (2008-2017) wyniosła zaledwie 1.

Opady atmosferyczne

Średnia roczna liczba dni z opadem $\geq 0,1$ mm w roku pomiarów wyniosła 184 i była tylko nieznacznie większa od normy (≤ 183 dni). Dane z ostatniej dekady (2008-2017) z Torunia wskazują, że rok 2017 charakteryzował się największą liczbą dni z opadem na tle wielolecia (185 dni w 2017 r., średnia dekadowa wyniosła 162 dni). We wszystkich latach tej dekady, z wyjątkiem roku 2017, liczba dni z opadem w Toruniu była mniejsza od normy. Na tej podstawie można przypuszczać, że w Ciechocinku średnia roczna liczba dni z opadem w ostatniej dekadzie była mniejsza od normy.

Suma opadów atmosferycznych w roku pomiarów w Ciechocinku wyniosła 648 mm, a w Toruniu 740 mm. Suma opadów w kolejnych latach ostatniej dekady (2008-2017) charakteryzowała się dużą zmiennością. Największa suma opadów w Toruniu wystąpiła w 2010 r. (832 mm), zaś najmniejsza w 2015 r. (379 mm), co stanowi odpowiednio około 145 i 66% średniej sumy dla lat 2008-2017 (572 mm). Najmniejsza średnia suma opadów występuje w lutym (24 mm), zaś największa w lipcu (102 mm).

Zjawiska atmosferyczne (mgła, burze, pokrywa śnieżna)

Obserwacji zjawiska mgły dokonano na stacji meteorologicznej w Toruniu, dlatego też informacje te mogą jedynie w przybliżony sposób charakteryzować warunki w zakresie tego zjawiska. Liczba dni z mgłą (wg normy nie może przekraczać w uzdrowisku 50 w okresie od października do marca oraz 15 w okresie od kwietnia do września) w Toruniu w ciągu roku (1 V 2017-30 IV 2018) wynosiła średnio w tych okresach odpowiednio 23 i 12, zaś w latach 2008-2017 odpowiednio 31 i 10. Dane te mogą wskazywać, że w Ciechocinku norma liczby dni z mgłą zarówno w półroczu chłodnym, jak i ciepłym jest zachowana. Dni z burzą w rejonie Ciechocinka występują dość rzadko, natomiast dni z pokrywą śnieżną z umiarkowaną częstością. W Toruniu ich liczba w roku pomiarów wyniosła odpowiednio 21 i 23 (5,8 i 6,3% dni w roku). W obu przypadkach rok ten charakteryzował się, w porównaniu do lat 2008-2017, mniejszą liczbą dni z burzą i dni z pokrywą śnieżną. Dni z burzą w latach 2008-2017 było średnio w roku 23, a dni z pokrywą śnieżną 43 (odpowiednio 6,3 i 11,8% dni w roku).

Ocena właściwości leczniczych klimatu i stanu sanitarnego powietrza – opracowana na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu (...) ²¹.

---

²¹ T.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 605.

Tabela 3. Kryteria oceny właściwości leczniczych klimatu w Ciechocinku

Parametr	Norma lub wielkość zalecana		Ciechocinek	Toruń	
	Rozporządzenie Ministra Zdrowia ¹	IGiPZ PAN	01.05.2017-30.04.2018		2008-2017
Liczba godzin ze słońcem w roku	≥1500	≥1500	1781	1725	1786
Liczba dni w roku z opadem ≥0,1 mm	≤183	≤183	184	184	162
Liczba dni z mgłą w miesiącach I-III i X-XII	≤50	≤40	b. d.	23	31
Liczba dni z mgłą w miesiącach IV-IX	≤15	≤15 (reg. nizinne)	b. d.	12	10
Liczba dni parnych w roku ($e \geq 18,8$ hPa): stan parności o 6, 12 lub 18 UTC stan parności o 6, 12 i 18 UTC	rzadko	≤25 brak	30 6	23 8	22 5
Liczba dni w roku z wilg. względną (o 12 UTC): <55% >86%	mała	brak	101 66	115 73	128 72
Liczba dni gorących ($t_{\max} \geq 25^{\circ}\text{C}$) w roku	rzadko	≤35	37	37	48
Liczba dni upalnych ($t_{\max} \geq 30^{\circ}\text{C}$) w roku	rzadko	≤7	2	4	11
Liczba dni mroźnych ($t_{\min} \leq -10^{\circ}\text{C}$) w roku	rzadko	≤30	11	11	14
Liczba dni bardzo mroźnych ($t_{\max} \leq -10^{\circ}\text{C}$) w roku	rzadko	≤5	0	0	2
Liczba dni w roku z bezchmurnym niebem (o 12 UTC)	nie uwzględniono w Rozporządzeniu	brak	b. d.	12	13
Liczba dni pogodnych w roku (śr. dobowe zachmurzenie ≤20%)			b. d.	18	24
Liczba dni pochmurnych w roku (śr. dobowe zachmurzenie ≥80%)			b. d.	173	153
Liczba dni w roku z zachmurzeniem całkowitym (o 12 UTC)	mała	brak	b. d.	100	102
Liczba dni w roku ze średnią dobową prędkością wiatru <2 m·s ⁻¹	mała	≤150	231	104	87
Liczba dni w roku z ciszą atmosferyczną: o 6, 12 lub 18 UTC o 6, 12 i 18 UTC	mała	brak	208 19	27 0	38 0
Liczba dni w roku z prędkością wiatru (o 6, 12 lub 18 UTC) ≥8 m·s ⁻¹	rzadko	brak	0	0	1
Liczba dni w roku z burzą	rzadko	brak	b. d.	21	23
Liczba dni w roku z pokrywą śnieżną	nie uwzględniono w Rozporządzeniu	brak	b. d.	23	43

Źródło: „Właściwości lecznicze klimatu uzdrowiska Ciechocinek”, IGiPZ PAN, Warszawa 2018

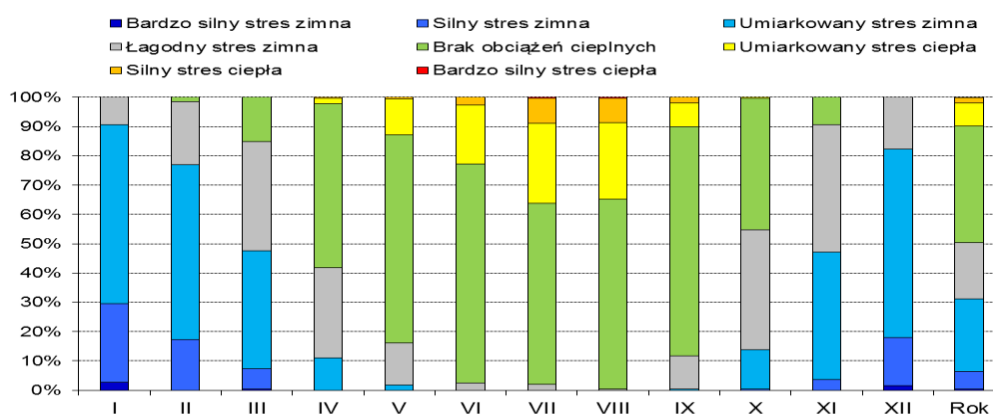

Wysokie i niskie wartości temperatury odczuwalnej - ocena warunków biotermicznych

Do oceny warunków bioklimatycznych wykorzystano dwa wskaźniki biotermiczne, będące wynikiem analizy bilansu cieplnego człowieka. Są to: Uniwersalny Wskaźnik Obciążeń Ciepłych (*UTCI*) oraz wskaźnik dopuszczalnego poziomu aktywności fizycznej (*MHR*).

Wskaźnik *UTCI*

Potencjalny okres występowania „silnego stresu ciepła” jest długi i trwa od końca maja do połowy września, ale dni takich jest w roku zaledwie 7, średnio po niespełna 3 w lipcu i sierpniu, i sporadycznie w czerwcu i wrześniu. „Bardzo silny stres ciepła” w rejonie Ciechocinka wystąpił zaledwie 2 razy, w połowie lipca i na początku sierpnia. Jest on niebezpieczny nawet dla zdrowych organizmów. W takie dni organizm nie jest w stanie sam zbilansować przychodów ciepła i wskazane jest unikanie przebywania w terenie otwartym. Osoby zdrowe i w sile wieku powinny ograniczyć wysiłek fizyczny, a osoby osłabione, starsze i dzieci powinny go unikać. Okres z „silnym stresem zimna” trwa od początku listopada do końca marca, a dni z „silnym stresem zimna” jest średnio ponad 22 w roku, z czego 9 w styczniu i po 5 w grudniu i lutym. Okres kiedy występują dni z „bardzo silnym stresem zimna” obejmuje jedynie grudzień i styczeń. „Bardzo silny stres zimna” pojawia się średnio 1,5 dnia w roku, najczęściej w styczniu. W takich warunkach kuracjusze powinni unikać przebywania w terenie otwartym, a osoby zdrowe ten czas powinni ograniczyć do niezbędnego minimum. W półroczu ciepłym, od kwietnia do października dominuje „brak obciążeń cieplnych”, sięgający 78% dni we wrześniu i 75% w czerwcu. Średnio w roku w rejonie Ciechocinka warunki termoneutralne notowane są przez 40% dni w roku, co jest bardzo sprzyjającą leczeniu cechą klimatu tego uzdrowiska.

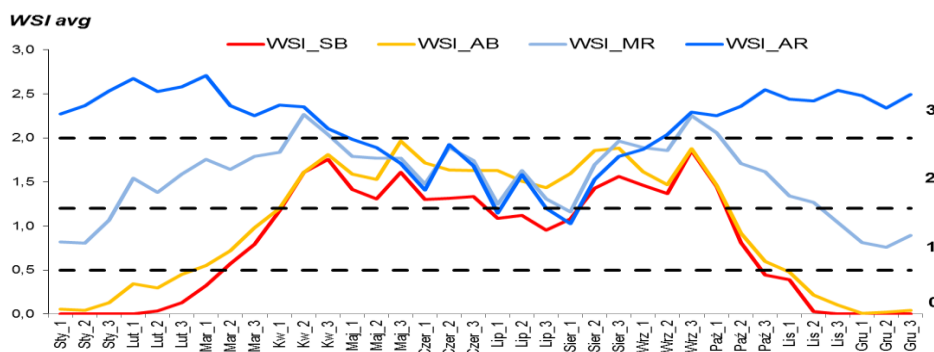
Rysunek 13. Częstość dni o różnym natężeniu stresu cieplnego (wg *UTCI*) w rejonie Ciechocinka (2008-2017)

Źródło: „Właściwości lecznicze klimatu uzdrowiska Ciechocinek”, IGiPZ PAN, Warszawa 2018

Częstotliwość tętna (*HR*) - określa liczbę uderzeń serca w ciągu jednej minuty. Na wartość *HR* wpływa zarówno aktywność fizyczna człowieka jak i niektóre parametry meteorologiczne (temperatura powietrza, ciśnienie pary wodnej). Warunki bioklimatyczne w rejonie Ciechocinka pozwalają na stosowanie zabiegów klimatoterapeutycznych o zróżnicowanej aktywności przez cały rok. W okresie od końca września do początku maja warunki termiczno-wilgotnościowe umożliwiają prowadzenie aktywnej terenoterapii (gimnastyka, intensywne spacerowanie, marsze, jazda rowerem, gry sportowe), która nie będzie nadmiernym obciążeniem dla układu krążenia. W półroczu ciepłym, od połowy czerwca do końca sierpnia intensywne sporty i gry mogą powodować nadmierne obciążenie dla rekonwalescentów, dzieci i osób starszych. Latem aeroterapię i helioterapię można stosować prawie bez ograniczeń, z wyjątkiem szczególnie gorących dni, kiedy przebywanie w terenie otwartym może prowadzić do zaostrzenia chorób układu krążenia i układu oddechowego.

Ocena pogody z punktu widzenia klimatoterapii - ocena warunków bioklimatycznych

Jednym ze sposobów opisu oraz oceny warunków bioklimatycznych jest analiza całego zespołu elementów meteorologicznych, składających się na aktualne warunki pogodowe. Dla scharakteryzowania warunków pogodowych z punktu widzenia ich oddziaływania na organizm człowieka i na możliwość długotrwałego przebywania na otwartym powietrzu wykorzystano cechy biotermiczne pogody oraz niektóre charakterystyki meteorologiczne. Poszczególne sytuacje pogodowe, w każdym dniu badanego okresu, oceniono z punktu widzenia ich przydatności dla głównych form klimatoterapii uzdrowskowej: helioterapii (kąpiele słonecznych, SB), aeroterapii (kąpiele powietrznych, AB), łagodnej terenoterapii (spacerów i spokojnych zajęć terenowych, MR), intensywnej terenoterapii (gier terenowych i intensywnych zajęć w terenie otwartym, AR).

0 – warunki niekorzystne, 1 – warunki mało korzystne, 2 – warunki korzystne, 3 – warunki bardzo korzystne.

Rysunek 14. Ocena przydatności pogody dla różnych form klimatoterapii (WSIavg) w rejonie Ciechocinka (2008-2017)

Źródło: „Właściwości lecznicze klimatu uzdrowiska Ciechocinek”, IGiPZ PAN, Warszawa 2018

W Ciechocinku z różnorodnych form leczenia klimatycznego można korzystać praktycznie bez ograniczeń przez cały rok. Okres najdogodniejszy dla klimatoterapii trwa od początku kwietnia do połowy października, kiedy to, zależnie od aktualnych warunków solarnych, termicznych, wietrznych i opadowych większość kuracjuszy może stosować wiele form leczenia klimatycznego. Praktycznie przez cały rok zalecać można łagodną i aktywną terenoterapię w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce zdrowotnej większości osób. Tylko w nieliczne dni lipca i sierpnia warunki pogodowe nie sprzyjają stosowaniu aktywnych form klimatoterapii, a nawet helioterapii, ponieważ z powodu podwyższonej temperatury powietrza, mogą stanowić nadmierne obciążenie dla układu termoregulacyjnego i układu krążenia. Uciążliwość warunków pogodowych mogą wtedy okresowo odczuwać osoby cierpiące na astmę oraz problemy kardiologiczne, zwłaszcza niskie ciśnienie tętnicze. Ponadto należy jednak pamiętać, że zimą z leczenia klimatycznego mogą bezpiecznie korzystać osoby w sile wieku, o sprawnie działającym układzie termoregulacyjnym i krwionośnym.

Stan sanitarny powietrza – ocena na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu²².

SO₂, NO₂, CO, pył zawieszony PM_{2,5}, pył zawieszony PM₁₀, benzen, ozon

Opisu i oceny stanu sanitarnego powietrza w Ciechocinku dokonano na podstawie badań prowadzonych na automatycznej stacji monitoringu powietrza WIOŚ mierzącej stężenie tlenków azotu, ozonu, benzenu, pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz wielu metali w pyłe oraz kilku węglowodorów aromatycznych w pyłe PM₁₀ zlokalizowanej na terenie Parku Tężniowego.

²² Dz.U. z 2018 r., poz. 1119.

Średnioroczne stężenia NO₂, pyłu zawieszonego PM₁₀ i benzenu spełniają normy. W latach 2016-2017 w normie jest także liczba dni z PM₁₀ > 50 µg·m⁻³, która była wyższa od dopuszczonych 35 dni jedynie w 2015 r. Maleje także liczba dni z maksymalnym 8-godzinnym stężeniem ozonu > 120 µg·m⁻³, która w 2017 r. wyniosła zaledwie 2 dni.

Tabela 4. Stan sanitarny powietrza w Ciechocinku oraz % normy według kryterium ochrony zdrowia

Substancja i charakterystyka	2015		2016		2017	
	stężenie/liczba dni	% normy	stężenie/liczba dni	% normy	stężenie/liczba dni	% normy
NO ₂ - średnie roczne (µg·m ⁻³)	13,7	34	14,5	36	11,3	28
O ₃ - liczba dni z S _{8max} >120 µg·m ⁻³	14	56	10	40	2	5
Pył PM ₁₀ - średnie roczne (µg·m ⁻³)	27,0	68	25,2	63	24,6	62
PM ₁₀ - liczba dni S ₂₄ >50 µg·m ⁻³	43	123	29	83	26	74
B(a)P - średnie roczne (ng·m ⁻³)	4,2	420	3,6	360	2,7	270
Benzen	0,8	16	0,8	16	0,6	12

Źródło: „Właściwości lecznicze klimatu uzdrowiska Ciechocinek”, IGiPZ PAN, Warszawa 2018

Co ważne z każdym rokiem maleje średnioroczne stężenie benzo(a)pirenu niemniej wciąż kilkakrotnie przekracza normę (choć jest jednym z niższych w województwie). Najwyższe stężenie zmierzono w grudniu 2016 r. i styczniu 2017 r., w czasie ogólnopolskiego epizodu smogu, kiedy to bardzo niskim wartościom temperatury powietrza towarzyszyło wysokie ciśnienie atmosferyczne. W Ciechocinku wartość dobową B(a)P sięgnęła wtedy 18,5 ng·m⁻³. Zazwyczaj w sezonie grzewczym stężenie B(a)P wynosi ok. 7-8 ng·m⁻³, zaś latem jest znikome, rzędu 0,1-0,2 ng·m⁻³.

Dobra sytuacja aerosanitarna w uzdrowisku wynika przede wszystkim z wykorzystywania gazu do opał, ale także z faktu, że blisko połowa domów zamieszkiwana jest jedynie latem, a ponadto tereny zieleni są tu bardzo zadbane, rokrocznie dosadzanych jest wiele drzew, które pochłaniają zanieczyszczenia powietrza i gleby.

Wyniki pomiarów w Ciechocinku wykazują niskie stężenie gazów, dopuszczalne średnioroczne stężenie pyłu PM₁₀ i dopuszczalną liczbę dni z przekroczeniem dobowej normy PM₁₀. Kilkukrotnie przekroczone jest średnioroczne stężenie benzo(a)pirenu.

Ogólnie można stwierdzić, że warunki aerosanitarnie w Ciechocinku są korzystne dla stosowania klimatoterapii. W półroczu chłodnym, w dniach szczególnie mroźnych, zabiegi klimatoterapeutyczne powinny być ograniczane, a pacjenci, szczególnie z chorobami dróg oddechowych, ostrzegani przed negatywnym oddziaływaniem zwiększonego stężenia pyłów i węglowodorów aromatycznych w powietrzu.

Uzupełniająco do opisu i oceny stanu sanitarnego powietrza w Ciechocinku wg badań ze stacji pomiarowej zlokalizowanej w Parku Teżniowym wykorzystano również dane Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, który każdego roku dokonuje oceny poziomu substancji zawartych w powietrzu w wyznaczonych strefach.

Obszar województwa kujawsko-pomorskiego podzielony jest na 4 strefy – aglomerację bydgoską, miasto Toruń, miasto Włocławek oraz strefę kujawsko-pomorską, w której położony jest Ciechocinek, obejmującą pozostały obszar województwa. Poziom zanieczyszczenia powietrza na terenie strefy kujawsko-

pomorskiej został określony w zależności od substancji na podstawie pomiarów z 1-8 stacji automatycznego i manualnego monitoringu zanieczyszczeń powietrza WIOŚ.

Tabela 5. Klasyfikacja strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na ochronę zdrowia ludzi w odniesieniu do poszczególnych zanieczyszczeń powietrza (WIOŚ 2016, 2017, 2018)

Wyszczególnienie	2015	2016	2017
Pył (PM10)	C	C	C
Pył (PM2,5)	C	C	C
Ozon	A (D2)	A (D2)	A (D2)
Dwutlenek siarki	A	A	A
Dwutlenek azotu	A	A	A
Tlenek węgla	A	A	A
Ołów	A	A	A
Arsen	A	A	A
Kadm	A	A	A
Nikiel	A	A	A
Benzen	A	A	A
Benzo(α)piren	C	C	C

Źródło: „Właściwości lecznicze klimatu uzdrowiska Ciechocinek”, IGiPZ PAN, Warszawa 2018

W latach 2015-2017 w strefie kujawsko-pomorskiej nie stwierdzano przekroczeń wartości dopuszczalnych i docelowych stężeń zanieczyszczeń określonych normą ze względu na ochronę zdrowia ludzi dla dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, tlenku węgla, benzenu oraz metali ciężkich.

Natomiast stężenie PM10, PM2,5, B(a)P w pyłe przekraczało dopuszczalne poziomy, a w przypadku ozonu przekroczony został poziom docelowy. Jednak średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM10 w strefie kujawsko-pomorskiej jest dotrzymane wszędzie.

Średnioroczne stężenie PM2,5 w strefie kujawsko-pomorskiej mierzone jest tylko na 2 stacjach, w Grudziądzu i Zielonce w Borach Tucholskich. W ostatnich latach średnioroczne stężenie PM2,5 stale malało i osiągnęło w ostatnim roku wartość niższą od obowiązującej obecnie, ale wyższą od mającej obowiązywać od 2020 r. – stąd klasa C1.

W latach 2015-2017 stężenie ozonu w strefie kujawsko-pomorskiej mierzono na 4 stacjach. Średnia z ostatnich 3 lat liczba dni z przekroczeniem normy sięgała 15. Było to mniej niż obecnie dopuszczone 25 dni (klasa A), ale oznaczało klasę D2, jako że po 2020 r. przekroczenia normy nie będą dopuszczalne.

Sporym problemem, podobnie jak na większości obszaru Polski, jest wysokie stężenie benzo(a)pirenu w pyłe PM10. W strefie kujawsko-pomorskiej jest ono mierzone na 7 stacjach. W ostatnich latach 2-8-krotnie przekraczało ono dopuszczalny poziom $1 \text{ ng} \cdot \text{m}^{-3}$ i jedynie w Zielonce, w centrum Borów Tucholskich dotrzymywało normę.

Opis i ocena właściwości leczniczych klimatu akustycznego

Pomiary hałasu na terenie uzdrowiska Ciechocinek przeprowadzono na obszarze strefy A ochrony uzdrowiskowej w 6 charakterystycznych miejscach badanego terenu:

- 1) "Park Tężniowy" - w środkowej części parku, po wschodniej stronie tężni, trawnik.
- 2) "Park Zdrojowy" - w pobliżu fontanny Jaś i Małgosia.
- 3) "Orion" - trawnik na terenie Sanatorium Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji przy ul. Warzelnianej.
- 4) "Plac Gdański" - skwer przy skrzyżowaniu ulic Mikołaja Kopernika i Tadeusza Kościuszki, trawnik.
- 5) Skwer pomiędzy ulicami Tadeusza Kościuszki i Marszałka Józefa Piłsudskiego, trawnik.
- 6) "Szpital Uzdrowiskowy" - na terenie Szpitala Uzdrowiskowego przy skrzyżowaniu ulic Doktora Jana Szmurły i Juliusza Słowackiego, trawnik.

Z uwagi na zróżnicowanie klimatu akustycznego na obszarze strefy A ochrony uzdrowiskowej można wyróżnić dwa obszary. Pierwszy - zabudowany i obciążony ruchem samochodowym - jest to wschodnia

i środkowa część strefy A, gdzie koncentruje się "życie" uzdrowiska, z luźną zabudową sanatoryjną oraz rekreacyjno-wypoczynkową, będąca pod wpływem hałasu komunikacyjnego pochodzącego z przyległych ulic oraz hałasu komunalnego. Drugi – zajmujący pozostałą część strefy A - z uwagi na niewielką liczbę lub brak emiterów hałasu (park, łąka, las) cechuje się korzystnymi warunkami klimatu akustycznego.

Tabela 6. Wartości równoważnego poziomu dźwięku L_{Aeq} oraz wartości max i min natężenia hałasu w różnych miejscach strefy A ochrony uzdrowiskowej w Ciechocinku: 22-23 maja 2017 r. i 24-25 kwietnia 2018 r., w ciągu dnia i w okresie nocy

Nr stan. / [norma]	dzień						noc					
	22-23 V 2017			24-25 IV 2018			22-23 V 2017			24-25 IV 2018		
	L_{Aeq}	L_{Amax}	L_{Amin}	L_{Aeq}	L_{Amax}	L_{Amin}	L_{Aeq}	L_{Amax}	L_{Amin}	L_{Aeq}	L_{Amax}	L_{Amin}
1/ [45/40 dB]	46,0	60,3	34,0	44,7	72,8	39,7	37,2	57,9	30,2	36,4	54,7	34,2
2/ [45/40 dB]	48,4	76,5	20,0	x	x	x	33,8	47,8	29,0	x	x	x
3/ [50/45 dB]	x	x	x	62,2	93,6	39,7	x	x	x	53,0	81,7	36,3
4/ [50/45 dB]	61,6	92,3	41,8	55,0	74,2	41,4	57,2	93,2	38,6	46,6	69,3	33,1
5/ [50/45 dB]	52,5	72,2	34,3	59,5	77,4	44,8	41,5	58,3	25,5	56,0	81,6	42,6
6/ [50/45 dB]	60,2	83,5	38,3	57,6	88,1	40,0	55,1	76,1	30,4	47,5	72,2	34,0

Źródło: „Właściwości lecznicze klimatu uzdrowiska Ciechocinek”, IGI PZ PAN, Warszawa 2018 x - brak pomiaru

Wyraźne przekroczenia w porze dnia i nocy dopuszczalnych norm hałasu obserwowano w punktach pomiarowych znajdujących się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych: przy ulicach Kopernika/Kościuszki (stan. 3, 4), przy ul. Słowackiego (stan. 6) oraz rejon ulic Kościuszki, Słowackiego i Piłsudskiego (stan. 5). Jest to efekt emisji hałasu przez pojazdy samochodowe poruszające się po nich. W punkcie pomiarowym znajdującym się w pobliżu Sanatorium "Orion" (stan. 3), w dniach 24-25 kwietnia 2018 r. średni poziom hałasu przekroczył dopuszczalne normy o 12,2 dB. Z uwagi na bardzo duże natężenie ruchu przez całą porę dnia, obserwowano niewielkie zmiany średniego natężenia hałasu. W porze nocy również zaobserwowano przekroczenia dopuszczalnych norm o 8 dB. Podobne warunki klimatu akustycznego obserwowano u zbiegu ulic Kopernika i Kościuszki (punkt 4). Podczas pomiarów prowadzonych w dniach 22-23 maja 2017 r. normy zostały przekroczone o 11,6 dB a w dniach 24-25 kwietnia 2018 r. równoważny poziom dźwięku osiągnął wartość 55 dB. W porze nocy przekroczenia wyniosły odpowiednio 12,2 dB i 6,6 dB. Mniejsze przekroczenia dopuszczalnych norm podczas drugiej serii pomiarowej (24-25 IV 2018 r.) mogą być efektem o połowę mniejszego natężeniem ruchu w tym czasie. W dniach 22-23 maja 2017 r. w godzinach południowych średnie natężenie ruchu wynosiło około 450 pojazdów na godzinę a 24-25 kwietnia 2018 r. - 280. Ponadnormatywne wartości równoważnego poziomu dźwięku zanotowano również na skwerze pomiędzy ulicami Kościuszki i Piłsudskiego (punkt 5). W miejscu tym, istotne przekroczenia dopuszczalnych norm zanotowano w dniach 24-25 kwietnia 2018 r. - 8,5 dB w porze dnia i 11 dB w porze nocy. W otoczeniu Szpitala Uzdrowiskowego (stan. 6) w dniach 22-23 maja 2017 r. dopuszczalny poziom hałasu dla pory dnia był przekroczony o 10,2 dB. W porze nocnej w tym punkcie poziom dopuszczalny został przekroczony o 10,1 dB. Podczas drugiej serii pomiarowej (24-25 kwietnia 2018 r.) zarejestrowano przekroczenia na poziomie 7,6 dB dniem i 2,5 dB nocą.

Znaczna część dźwięków o dużym natężeniu jest generowana przez bardzo głośną muzykę odtwarzaną zarówno z odtwarzaczy w samochodach, jak również w restauracjach i barach. Kuracjusze przebywający w restauracjach z głośną muzyką narażeni są na hałas przekraczający często 65-70 dB.

Korzystne warunki akustyczne obserwowano w części parkowej strefy A (stan. 1, 2). Co prawda w obu punktach obserwowano minimalne przekroczenia dopuszczalnych norm, ale wynikało to z aktywnego użytkowania tej części uzdrowiska przez kuracjuszy, oraz prowadzenia na terenie parków prac pielęgnacyjnych (koszenie trawników, pielenie, sprzątanie). Są to działania chwilowe, które nie obciążają na stałe klimatu akustycznego tych miejsc. Dla tej części uzdrowiska zastosowano też bardziej rygorystyczne normy właściwe dla pozostałych obiektów w środowisku będących źródłem hałasu (45 dB dniem i 40 dB - nocą). W nocy przekroczeń nie zaobserwowano.

W czasie pomiarów, z uwagi na korzystne warunki pogodowe, wielu kuracjuszy korzystało ze spacerów, co również znalazło odbicie w zwiększonym poziomie rejestrowanych dźwięków, szczególnie w rejonie tężni, fontanny i pijalni wód. Zwykła rozmowa może powodować wzrost ciśnienia akustycznego nawet do 50 - 60 dB, dlatego też nieco większe natężenie hałasu obserwowano w wymienionych częściach uzdrowiska aniżeli w odleglejszych częściach parku.

Powyższe wyniki wskazują na zagrożenie ponadnormatywnym poziomem hałasu ludności przebywającej, czy zamieszkującej tereny wzdłuż ulic, którymi odbywa się intensywny ruch pojazdów.

Ważnym elementem w ocenie klimatu akustycznego jest czas trwania dźwięków o określonym natężeniu. Podczas pomiarów hałas powyżej 50 dB dniem utrzymywał się istotnie długo jedynie na stanowisku 4 usytuowanym przy najbardziej ruchliwym ciągu komunikacyjnym na skrzyżowaniu ul. Kopernika i Kościuszki - 91-95% czasu pomiaru. Równie długo hałas o takim natężeniu notowany był w punkcie 3 przy Sanatorium "Orion" - 82% czasu pomiaru. Na stanowiskach 5 i 6 taki poziom hałasu notowano zazwyczaj nie dłużej niż 70% czasu pomiaru. Nocą czas przekroczeń przyjętych norm był znacznie krótszy, niż dniem. Na stan. 4 poziom hałasu przekraczający 45 dB trwał od 49 do 75 % czasu pomiaru w zależności od serii pomiarowej.

Podsumowując wyniki przeprowadzonych badań można stwierdzić, że w centralnej części uzdrowiska, przy głównych ciągach komunikacyjnych, występuje nadmierny hałas komunikacyjny w okresie całej doby. W pozostałej części strefy A ochrony uzdrowiskowej, a zwłaszcza na terenach parkowych, warunki klimatu akustycznego są dobre.

Zgodnie ze skalą ocen subiektywnego odczucia uciążliwości hałasu w odniesieniu do hałasu komunikacyjnego opracowaną przez Państwowy Zakład Higieny, znacząca część terenu strefy A ochrony uzdrowiskowej cechuje się małą uciążliwością hałasu ($L_{Aeq} \leq 52$) - stan. 1, 2. Jedynie wzdłuż pasa przylegającego do ul. Kopernika, Zdrojowej, Kościuszki, Słowackiego - wyznaczających główne ciągi komunikacyjne, (stan. 4, 5, 6) odnotowano średnią uciążliwość hałasu ($52 < L_{Aeq} \leq 62$). Zatem konieczne jest okresowe, systematyczne monitorowanie klimatu akustycznego, szczególnie w rejonie ulic obciążonych nadmiernym hałasem samochodowym.

Opis i ocena pola elektromagnetycznego

Na terenie uzdrowiska w Ciechocinku zamontowanych jest kilka stacji bazowych telefonii komórkowych różnych operatorów, ponadto w budynkach zdrojowych pracują urządzenia będące źródłem PEM, ale ich zasięg oddziaływania nie wykracza poza te budynki.

Badanie poziomu pól elektromagnetycznych w Ciechocinku wykonywane jest co 3 lata przez WIOŚ z siedzibą Bydgoszczy w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Warunki pomiaru były zgodne z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12.11.2007 r. (Dz. U. Nr 221, poz. 1645, 2007 r.). Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych zmierzone na ul. Zdrojowej 46 wyniosły: 0,35 V/m (5% normy) w 2014 r. i 0,2 V/m (3% normy) w 2017 r.

Zmierzony poziom natężenia pola elektromagnetycznego w środowisku w miejscach dostępnych dla ludności w paśmie 3MHz-3GHz w Ciechocinku był bardzo niski.

Można zatem stwierdzić, że w Ciechocinku na obszarze strefy A ochrony uzdrowiskowej spełnione są normy dotyczące poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku.

Wnioski

Po przeanalizowaniu danych meteorologicznych z Ciechocinka i Torunia, po analizie stanu sanitarnego powietrza oraz po przeprowadzeniu badań klimatu akustycznego i pól elektromagnetycznych można stwierdzić, że:

Norma usłonecznienia, wynosząca dla uzdrowisk środkowej Europy 1500 godzin ze słońcem w roku, jest w Ciechocinku zachowana.

Pod względem stosunków termicznych Ciechocinek spełnia warunki stawiane miejscowościom uzdrowiskowym; liczba dni upalnych oraz mroźnych i bardzo mroźnych jest niewielka. Nieco większa od pożądanej jest liczba dni gorących i parnych, ale za to liczba dni określanych jako uciążliwe jest bardzo mała (tylko 6 z 30 dni parnych).

Liczba dni z opadem w Ciechocinku jest niższa od dopuszczonej normy.

Zarówno w ciągu całego roku, jak i ciepłego półrocza, liczba dni z mgłą jest mniejsza niż przewiduje norma przyjęta dla uzdrowisk.

Warunki wietrzne w Ciechocinku są umiarkowanie korzystne. Mało jest dni z wiatrem silnym, natomiast dużo przypadków ciszy atmosferycznej i wiatrów słabych. Ale liczba dni określanych jako uciążliwe wynosi już tylko 19 z 208 dni ciszy.

Biorąc pod uwagę oddziaływanie warunków atmosferycznych na organizm człowieka najdogodniejszy dla klimatoterapii jest w Ciechocinku okres od początku kwietnia do połowy października, kiedy to, zależnie od aktualnych warunków solarnych, termicznych, wietrznych i opadowych można stosować jedną lub kilka form leczenia klimatycznego przez większość kuracjuszy. Praktycznie przez cały rok można korzystać z łagodnej i aktywnej terenoterapii. Tylko w nieliczne dni lipca i sierpnia warunki pogodowe nie sprzyjają stosowaniu aktywnych form klimatoterapii, a nawet helioterapii z uwagi na nadmierne obciążenie ciepłem układu termoregulacyjnego i układu krążenia. Uciążliwość warunków pogodowych mogą wtedy okresowo odczuwać osoby cierpiące na astmę oraz problemy kardiologiczne, zwłaszcza niskie ciśnienie tętnicze. Zimą z leczenia klimatycznego mogą bezpiecznie korzystać osoby w sile wieku, o sprawnie działającym układzie termoregulacyjnym i krwionośnym.

Stan sanitarny powietrza w Ciechocinku jest dobry i pozwala na bezpieczne prowadzenie klimatoterapii. Niskie jest stężenie gazów, dopuszczalne średnioroczne stężenie pyłu PM10 i liczba dni z przekroczeniem dobowej normy PM10. Kilkukrotnie przekroczone jest natomiast średnioroczne stężenie benzo(a)piranu w pyłe. Jest to problem krajowy i dotyczy większości miast, w tym gmin uzdrowiskowych. W związku z tym, w półroczu chłodnym, w dniach szczególnie mroźnych, zabiegi klimatoterapeutyczne powinny być ograniczane, a pacjenci, szczególnie z chorobami dróg oddechowych, ostrzegani przed negatywnym oddziaływaniem zwiększonego stężenia pyłów i benzo(a)pirenu w powietrzu. Jednak co istotne średnioroczne stężenie benzo(a)piranu w pyłe z roku na rok zmniejsza się.

Wyniki badań klimatu akustycznego wskazują, że w centralnej części uzdrowiska, przy głównych ciągach komunikacyjnych, występuje zagrożenie nadmiernym hałasem komunikacyjnym w okresie całej doby. W pozostałej części strefy A ochrony uzdrowiskowej, a zwłaszcza na terenach parkowych, warunki klimatu akustycznego są dobre.

Na obszarze strefy A ochrony uzdrowiskowej w Ciechocinku spełnione są normy dotyczące poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku.

Klimat Ciechocinka cechuje się umiarkowanie korzystnymi właściwościami leczniczymi i profilaktycznymi, które mogą być wykorzystywane w leczeniu chorób ortopedyczno-urazowych, chorób reumatologicznych, chorób kardiologicznych i nadciśnienia oraz chorób dróg oddechowych.

W związku z zdiagnozowanymi problemami mogącymi mieć znaczenie dla utrzymania właściwości leczniczych klimatu jakimi są:

- przekroczenie średnioroczne stężenia benzo(a)piranu,
- dużo przypadków ciszy atmosferycznej i wiatrów słabych,

- nieco większa od pożądaney liczba dni gorących i parnych,
- przekroczenie norm hałasu w centralnej części uzdrowiska,

władze miasta podejmują kroki aby ww. problemy rozwiązać lub znacząco ograniczyć, w tym aby zrealizować zawarte w świadectwie potwierdzającym właściwości lecznicze klimatu zalecenia:

- rozbudowywana jest sieć gazowa, podłączono kolejne budynki do ww. sieci (w latach²³ 2013-2017 liczba czynnych podłączeń budynków do sieci wzrosła o 5%), obecnie zgazyfikowane jest ok. 95% miasta,
- wymieniane są indywidualne opalane węglem źródła ciepła na proekologiczne – założono²⁴ do roku 2020 wymianę 50 szt. kotłów węglowych w budynkach mieszkalnych, z czego wymieniono już 38 kotłów,
- realizowana jest termomodernizacja budynków zarówno użyteczności publicznej jak i zabudowy mieszkaniowej - założono²⁵ do roku 2020 termomodernizację 50 budynków mieszkalnych i 4 budynków użyteczności publicznej, wykonano termomodernizację licznych budynków sanatoryjnych, w tym należących do podmiotu Uzdrowisko Ciechocinek S.A.,
- realizowana jest przestrzeń publiczna z kurtynami wodnymi (fontannami), oczkami wodnymi, itp., np. wybudowano wodny plac zabaw, wybudowano fontanny i ekrany wodne, w tym na Skwerze przy Teatrze, w Parku Tężniowym,
- rewitalizowane są parki, zieleńce i skwery - dosadzanie zieleni, tworzenie nowych terenów zieleni (w latach²⁶ 2014-2018 dokonano nasadzeń 914 drzew i 1818 krzewów),
- realizowane są nasadzenia zieleni wzdłuż ulic o największym natężeniu ruchu, w tym żywopłoty stanowiące „zielone ekrany akustyczne” (w latach ²⁷ 2014-2018 długość żywopłotów zlokalizowanych w mieście wzrosła o 9%),
- remontowana jest nawierzchnia dróg i ulic, w tym szczególnie ulic zlokalizowanych w centrum miasta, w strefie uzdrowiskowej „A”, np. wyremontowano nawierzchnię ulic: Sportowa, Tężniowa, Ogrodowa, Widok,
- wprowadzany jest nowy/przebudowie ulega istniejący układ komunikacyjny – zrealizowano ul. Jana Pawła II, która umożliwia dojazd bezpośrednio do nowozrealizowanego parkingu miejskiego (poza strefą uzdrowiskową A) bez konieczności przejazdu przez centrum miasta (i tereny miasta położone w strefie uzdrowiskowej A),
- wprowadzane są ograniczenia transportowo-komunikacyjne polegające na ograniczeniu prędkości i wprowadzeniu ruchu jednokierunkowego, zakazu ruchu w centrum miasta – wprowadzono zakaz ruchu na odcinku ulicy Zdrojowej od ul. Armii Krajowej do ul. T. Kościuszki, wprowadzono ruch jednokierunkowy m.in. na ul. T. Kościuszki, J. Piłsudskiego, Armii Krajowej, Żelazna,
- podjęto działania w celu zakazu wystawiania głośników i emitowania głośnej muzyki poza obrębem miejsca swojej działalności (restauracje, kawiarnie, itp.) – przygotowujący jest projekt uchwały rady miasta,
- prowadzone są działania edukacyjne, w tym organizacja akcji społecznych związanych z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii – prowadzone w szkołach, przedszkolach, na spotkaniach lokalnej społeczności,
- trwają starania Burmistrza Miasta o zlokalizowanie stałej stacji pomiarowej w strefie uzdrowiskowej A umożliwiającej stałe pomiary poziomu benzo(a)pirenu, co umożliwi

²³ GUS, BDL.

²⁴ Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy miejskiej Ciechocinek na lata 2016-2020.

²⁵ Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy miejskiej Ciechocinek na lata 2016-2020.

²⁶ GUS, BDL.

²⁷ GUS, BDL.

otrzymywanie aktualnych informacji na temat stanu powietrza atmosferycznego oraz pozwoleń na rozpoczęcie prac w kierunku stworzenia systemu ostrzegania kuracjuszy i personelu medycznego o sytuacjach atmosferycznych, które mogą ewentualnie stanowić zagrożenie dla zdrowia pacjenta – trwają rozmowy z WIOŚ w Bydgoszczy,

- opracowano SUIKZP miasta Ciechocinka (2017 r.), w którym określono działania niezbędne do zachowania statusu i podniesienia poziomu oferowanych usług przez Uzdrowisko Ciechocinek:
  - rewitalizacja zabytkowego historycznego centrum miasta,
  - realizacja przestrzeni publicznych wokół fontanny „Grzybek”,
  - renowacja i przebudowa fontanny „Grzybek”,
  - realizacja nowych terenów zieleni parkowej w sposób zapewniający utrzymanie warunków niezbędnych dla prawidłowego przewietrzania tężni – zaplanowano nowe tereny pod funkcje parku,
  - otwarcie miasta na rzekę Wisłę–realizacja bulwarów, przystani rzecznej, plaży miejskiej,
  - odbudowa basenu termalno-solankowego,
  - zagospodarowanie terenów pomiędzy tężniami zielenią urządzoną,
  - renowacja tężni,
  - wprowadzenie różnorodności ofert związanych z działalnością uzdrowską: spa i medycyną estetyczną,
  - realizacja systemu ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, w tym strategicznego ciągu pieszo-rowerowego,
  - realizacja parkingów zaporowych/strategicznym na obrzeżach miasta,
  - utrzymanie warunków niezbędnych dla prawidłowego przewietrzania tężni.

Wskazano również następujące zasady rozwoju systemu transportu:

- ograniczenie ruchu w zabytkowym Śródmieściu, w strefie koncentracji funkcji uzdrowskiej i zieleni urzędowej,
- wprowadzenie połączeń pomiędzy strategicznymi obszarami przestrzeni publicznej,
- stworzenie warunków dla rozwoju transportu zbiorowego,
- stworzenie warunków dla ruchu pieszego i rozwoju ruchu rowerowego,
- realizację parkingów systemu park&drive (p&d) w strefie ulic stanowiących „wloty” do miast,
- dostosowanie systemu transportu do osób niepełnosprawnych,
- modernizację nawierzchni ulic,
- wprowadzono tereny postulowane do zmiany organizacji ruchu, rejon ulic: Zdrojowej Piłsudskiego, Tężniowej, Plac Gdański, Wołuszewskiej, Kopernika i Żelaznej,
- wskazano miejsca lokalizacji parkingów strategicznych systemu Park and Drive (P&D): rejon ulicy Nieszawskiej w kierunku granicy z gminą Raciążek; rejon ulicy 700-lecia; rejon na północ za wałem przeciwpowodziowym; rejon drogi w kierunku Wołuszewa (północna strona drogi); rejon ul. Kolejowej.
- opracowywane są mpzp, ustalenia których zawierają obligatoryjne działania służące ochronie powietrza atmosferycznego i ochronie przed hałasem – obecnie obowiązuje 10 mpzp, 7 jest w opracowywaniu.

7. ŚWIADECTWA POTWIERDZAJĄCE WŁAŚCIWOŚCI LECZNICZE NATURALNYCH SUROWCÓW LECZNICZYCH I WŁAŚCIWOŚCI LECZNICZE KLIMATU

7.1. ŚWIADECTWO POTWIERDZAJĄCE WŁAŚCIWOŚCI LECZNICZE WÓD MINERALNYCH I TERMALNYCH

NARODOWY INSTYTUT ZDROWIA PUBLICZNEGO
- Państwowy Zakład Higieny

Zakład Tworzyw Uzdrawiskowych Poznań
ul. Słowackiego 8, 60-823 Poznań

ŚWIADECTWO

potwierdzające właściwości lecznicze wody
z odwiertu Nr 11 w miejscowości Ciechocinek

Nr BU-32/WL-1/2018

Na podstawie wyników badań właściwości fizyko-chemicznych i chemicznych oraz stanu mikrobiologicznego wody z odwiertu Nr 11 w miejscowości Ciechocinek, gmina Ciechocinek, województwo kujawsko-pomorskie potwierdza się, że spełnia ona wymagania określone dla:

MINERALNEJ WODY LECZNICZEJ, SWOISTEJ

4,50 % CHLORKOWO-SODOWEJ (SOLANKI), JODKOWEJ

Woda ta może być wykorzystywana do kąpieli leczniczych indywidualnych w wannach oraz zbiorowych w basenach a także do inhalacji, wg wskazań lekarskich i ustalonych procedur medycznych.

Świadectwo wydano na wniosek: **Gmina Miejska Ciechocinek**
ul. Kopernika 19
87-720 Ciechocinek

Świadectwo traci ważność w przypadku zmiany przepisów i unormowań prawnych, na podstawie których zostało wydane.

Data wydania: **11 czerwiec 2018r**

Z up. Dyrektora
Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego
Państwowego Zakładu Higieny
dr Teresa Latour
Kierownik Zakładu Tworzyw
Uzdrawiskowych

Charakterystyka i klasyfikacja fizyko-chemiczna wody oraz szczególne uwarunkowania jej stosowania do zabiegów leczniczych.

Wyniki analiz właściwości fizyko-chemicznych i chemicznych wody z odwiertu Nr 11 w Ciechocinku uzyskane w 2008r oraz 2017r i 2018r wskazują obniżenie ogólnego stężenia rozpuszczonych składników mineralnych z 4,69% do 4,5%. Jednocześnie zachowane zostały stosunki ilościowe pomiędzy składnikami dominującymi oraz zawartość jodków w stężeniu aktualnym 2,7mg/dm³. Nie stwierdzono również aktualnie w wodzie z odwiertu Nr 11 wskaźników zanieczyszczenia- chemicznych jak też mikrobiologicznych oraz składników potencjalnie toksycznych naturalnego pochodzenia w stężeniach uznanych za szkodliwe dla zdrowia. Woda z odwiertu Nr 11 jako 4,5% chlorkowo-sodowa (solanka) jodkowa zastosowana do kąpieli spowoduje intensywne działanie osmotyczne na skórę i tkanki przyległe w tym zakończenia nerwów, zmniejszając ich pobudliwość i wpływając w ten sposób na czynności wielu narządów. Efektem tego działania jest normalizacja ciśnienia krwi i poprawa jej krążenia, zwiększenie odporności i hartowanie organizmu oraz zmniejszenie odczucia bólu. Kąpiele w solance 3-6%owej zalecane są głównie w leczeniu chorób układu ruchu w tym reumatycznych w rehabilitacji, stanach pourazowych i chorobach neurologicznych. Solanka z odwiertu Nr 11 w rozcieńczeniu do stężeń 0,9-1,5% może być użyta do inhalacji w celu uzyskania efektów oczyszczających drogi oddechowe i działania p-zapalnego.

Z up. Dyrektora
Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego
Państwowego Zakładu Higieny
dr Teresa Latouf
Kierownik Zakładu Tworzyw
Uzdrowiskowych

Zal.

- 1). Wyniki analiz fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych wody stanowiących podstawę oceny i wydania niniejszego świadectwa.

Podstawa prawna:

- 1). Art. 35 i 36 ustawy z dnia 28 lipca 2005r o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. Nr 167 poz. 1399).
- 2). Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006r w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz. U. Nr 80 poz. 565).
- 3). Decyzja Ministra Zdrowia MZ – OZU-521-10591-3/OR/07 z dnia 9.07.2007r udzielająca Państwowemu Zakładowi Higieny Instytutowi Naukowo-Badawczemu, 00 – 791 Warszawa ul. Chocimska 24 prawa do wydawania gminom świadectw potwierdzających właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych na podstawie przeprowadzonych badań.

NARODOWY INSTYTUT ZDROWIA PUBLICZNEGO
- Państwowy Zakład Higieny

Zakład Tworzyw Uzdrawiskowych Poznań
ul. Słowackiego 8, 60-823 Poznań

ŚWIADECTWO

potwierdzające właściwości lecznicze wody
z odwiertu Nr 14 w miejscowości Ciechocinek

Nr BU-32/WL-2/2018

Na podstawie wyników badań właściwości fizyko-chemicznych i chemicznych oraz stanu mikrobiologicznego wody z odwiertu Nr 14 w miejscowości Ciechocinek, gmina Ciechocinek, województwo kujawsko-pomorskie potwierdza się, że spełnia ona wymagania określone dla:

MINERALNEJ WODY LECZNICZEJ, SWOISTEJ

4,38% CHLORKOWO-SODOWEJ (SOLANKI), JODKOWEJ, TERMALNEJ

Woda ta może być wykorzystywana do kąpieli leczniczych w wannach i w basenach oraz do inhalacji, wg wskazań lekarskich i ustalonych procedur medycznych.

Świadectwo wydano na wniosek: **Gmina Miejska Ciechocinek**
ul. Kopernika 19

87-720 Ciechocinek

Świadectwo traci ważność w przypadku zmiany przepisów i unormowań prawnych, na podstawie których zostało wydane.

Data wydania: 11 czerwiec 2018r

Z up. Dyrektora
Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego
Państwowego Zakładu Higieny
dr Teresa Latour
Kierownik Zakładu Tworzyw
Uzdrawiskowych

www.pzh.gov.pl

Charakterystyka i klasyfikacja fizyko-chemiczna wody oraz szczególne uwarunkowania jej stosowania do zabiegów leczniczych.

Wyniki analiz właściwości fizyko-chemicznych i chemicznych wody z odwiertu Nr 14 w Ciechocinku uzyskane w 2008r oraz 2016r i 2018r wskazują nieznaczne wahania ogólnej zawartości rozpuszczonych składników mineralnych i stabilność stosunków ilościowych pomiędzy składnikami podstawowymi. Spośród składników swoistych oznaczono w tej wodzie jodki (aktualnie w stężeniu 1,32mg/dm³) a spośród składników limitowanych (naturalnego pochodzenia) ze względu na potencjalną toksyczność- bar w stężeniu 3,22mg/dm³. Nie stwierdzono przy tym wskaźników zanieczyszczenia- chemicznych czy też mikrobiologicznych.

Oznaczony skład chemiczny wody z odwiertu nr 14 wskazuje jej przydatność i bezpieczeństwo pod względem zdrowotnym przy zastosowaniu wg. wskazań lekarskich do kąpieli oraz po rozcieńczeniu (wodą spełniającą wymagania dla wody do spożycia przez ludzi) do inhalacji.

Woda z odwiertu Nr 14 zastosowana do kąpieli spowoduje intensywne działanie osmotyczne na skórę i tkanki przyległe w tym zakończenia nerwów, zmniejszając ich pobudliwość i wpływając w ten sposób na czynności wielu narządów. Efektem tego działania jest normalizacja ciśnienia krwi i poprawa jej krążenia, zwiększenie odporności i hartowanie organizmu oraz zmniejszenie odczucia bólu.

Kąpiele w solance 3-6%owej zalecane są głównie w leczeniu chorób układu ruchu w tym reumatycznych w rehabilitacji, stanach pourazowych i chorobach neurologicznych.

Solanka z odwiertu Nr 14 w rozcieńczeniu do stężeń 0,9-1,5% może być użyta do inhalacji w celu uzyskania efektów oczyszczających drogi oddechowe i działania p-zapalnego

Z up. Dyrektora
Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego
Państwowego Zakładu Higieny
dr Teresa Latour
Kierownik Zakładu Tworzyw
Uzdrowiskowych

Załącznik

- 1). Wyniki analiz fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych wody stanowiących podstawę oceny i wydania niniejszego świadectwa.

Podstawa prawna:

- 1). Art. 35 i 36 ustawy z dnia 28 lipca 2005r o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. Nr 167 poz. 1399).
- 2). Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006r w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz. U. Nr 80 poz. 565).
- 3). Decyzja Ministra Zdrowia MZ – OZU-521-10591-3/OR/07 z dnia 9.07.2007r udzielająca Państwowemu Zakładowi Higieny Instytutowi Naukowo-Badawczemu, 00 – 791 Warszawa ul. Chocimska 24 prawa do wydawania gminom świadectw potwierdzających właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych na podstawie przeprowadzonych badań.

NARODOWY INSTYTUT ZDROWIA PUBLICZNEGO
- Państwowy Zakład Higieny

Zakład Tworzyw Uzdrawiskowych Poznań
ul. Słowackiego 8, 60-823 Poznań

ŚWIADECTWO

potwierdzające właściwości lecznicze wody
z odwiertu Nr 16 w miejscowości Ciechocinek

Nr BU-32/WL-3/2018

Na podstawie wyników badań właściwości fizyko-chemicznych i chemicznych oraz stanu mikrobiologicznego wody z odwiertu Nr 16 w miejscowości Ciechocinek, gmina Ciechocinek, województwo kujawsko-pomorskie potwierdza się, że spełnia ona wymagania określone dla:

MINERALNEJ WODY LECZNICZEJ, SWOISTEJ

5,2 % CHLORKOWO-SODOWEJ (SOLANKI), JODKOWEJ, TERMALNEJ

Woda ta może być wykorzystywana do kąpieli leczniczych w wannach i w basenach oraz do inhalacji, wg wskazań lekarskich i ustalonych procedur medycznych.

Świadectwo wydano na wniosek: **Gmina Miejska Ciechocinek**
ul. Kopernika 19
87-720 Ciechocinek

Świadectwo traci ważność w przypadku zmiany przepisów i unormowań prawnych, na podstawie których zostało wydane.

Data wydania: 11 czerwiec 2018r

Z up. Dyrektora
Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego
Państwowego Zakładu Higieny
[Signature]
dr Teresa Lalour
Kierownik Zakładu Tworzyw
Uzdrawiskowych

Charakterystyka i klasyfikacja fizyko-chemiczna wody oraz szczególne uwarunkowania jej stosowania do zabiegów leczniczych.

Porównanie wyników analiz właściwości fizyko-chemicznych i chemicznych wody z odwiertu Nr 16 w Ciechocinku z lat 2008r, 2016r, 2017r i 2018r wskazuje dopuszczalne wahania w ogólnej zawartości rozpuszczonych składników mineralnych w granicach 5,2-5,3% i temperaturze na wypływie: 22,3°C-32°C. Jednocześnie zachowane są stosunki ilościowe pomiędzy składnikami dominującymi oraz zawartość jodków w aktualnym stężeniu 1,66mg/dm³.

Nie stwierdzono w tej wodzie wskaźników zanieczyszczenia- chemicznych jak również mikrobiologicznych oraz składników naturalnego pochodzenia potencjalnie toksycznych, w stężeniach uznanych za szkodliwe dla zdrowia.

Uzyskane wyniki analiz wskazują przydatność wody z odwiertu Nr 16 do kuracji uzdrowskowych w formie kąpeli indywidualnych w wannach oraz zbiorowych basenach a także do inhalacji po rozcieńczeniu wodą spełniającą wymagania dla wody do spożycia przez ludzi, do stężenia zaleconego we wskazaniach lekarskich.

Woda z odwiertu Nr 16 zastosowana do kąpeli spowoduje intensywne działanie osmotyczne na skórę i tkanki przyległe w tym zakończenia nerwów, zmniejszając ich pobudliwość i wpływając w ten sposób na czynności wielu narządów. Efektem tego działania jest normalizacja ciśnienia krwi i poprawa jej krążenia, zwiększenie odporności i hartowanie organizmu oraz zmniejszenie odczucia bólu.

Kąpiele w solance 3-6%owej zalecane są głównie w leczeniu chorób układu ruchu w tym reumatycznych w rehabilitacji, stanach pourazowych i chorobach neurologicznych.

Solanka z odwiertu Nr 16 w rozcieńczeniu do stężeń 0,9-1,5% może być użyta do inhalacji w celu uzyskania efektów oczyszczających drogi oddechowe i działania p-zapalnego

Z up. Dyrektora
Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego
Państwowego Zakładu Higieny
dr Teresa Łatour
Kierownik Zakładu Tworzyw
Uzdrawiskowych

Załącznik

- 1). Wyniki analiz fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych wody stanowiących podstawę oceny i wydania niniejszego świadectwa.

Podstawa prawna:

- 1). Art. 36 i 36 ustawy z dnia 28 lipca 2005r o lecznictwie uzdrowskowym, uzdrowskich i zdrojowiskach i ochronie uzdrowskowej oraz o gminach uzdrowskowych (Dz. U. Nr 167 poz. 1399).
- 2). Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006r w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz. U. Nr 80 poz. 565).
- 3). Decyzja Ministra Zdrowia MZ – OZU-521-10591-3/OR/07 z dnia 9.07.2007r udzielająca Państwowemu Zakładowi Higieny Instytutowi Naukowo-Badawczemu, 00 – 791 Warszawa ul. Chocimska 24 prawa do wydawania gminom świadectw potwierdzających właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych na podstawie przeprowadzonych badań.

NARODOWY INSTYTUT ZDROWIA PUBLICZNEGO
- Państwowy Zakład Higieny

Zakład Tworzyw Uzdrawiskowych Poznań
ul. Słowackiego 8, 60-823 Poznań

OCENA

właściwości wody z odwiertu Nr 19A w miejscowości Ciechocinek
Nr BU-32/2018

Na podstawie wyników badań właściwości fizyko-chemicznych i chemicznych oraz stanu mikrobiologicznego wody z odwiertu Nr 19A w miejscowości Ciechocinek przy ul. Bema, gmina Ciechocinek, województwo kujawsko-pomorskie potwierdza się, że spełnia ona wymagania określone dla:

NATURALNEJ WODY MINERALNEJ

0,32 % CHLORKOWO-SODOWEJ

przydanej do udostępniania w opakowaniach jednostkowych, wg. przepisów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 31.03.2011 9Dz. U. Nr 85 poz.466).

Skład chemiczny tej wody nie wskazuje zawartości i stężenia składników mineralnych nadających jej właściwości lecznicze a tym samym przydatności do kuracji uzdrawiskowej.

Świadectwo wydano na wniosek: **Gmina Miejska Ciechocinek**

ul. Kopernika 19

87-720 Ciechocinek

Ocena traci ważność w przypadku zmiany przepisów i unormowań prawnych, na podstawie których została wydana.

Data wydania: 11 czerwiec 2018r

Z up. Dyrektora
Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego
Państwowego Zakładu Higieny
Teresa Latour
dr Teresa Latour
Kierownik Zakładu Tworzyw
Uzdrawiskowych

www.pzh.gov.pl

Charakterystyka i klasyfikacja fizyko-chemiczna wody

Wyniki analiz właściwości fizyko-chemicznych i chemicznych wody z odwiertu 19A w Ciechocinku uzyskane w latach: 2008, 2016, 2017 i 2018 potwierdzają stabilność jej składu chemicznego w tym zawartość podstawowych składników: chlorków, sodu, wapnia i magnezu. W wodzie tej oznaczono również jodki aktualnie w stężeniu 0,26mg/dm³. Nie stwierdzono składników niepożądanych ze względów zdrowotnych, wymagających limitowania, jak również wskaźników zanieczyszczenia- chemicznych czy też mikrobiologicznych.

Woda z odwiertu 19A ze względu na opisany wyżej skład chemiczny może być zalecana zwłaszcza osobom pracującym w uciążliwych warunkach termicznych oraz sportowcom w celu uzupełnienia elektrolitów, a także suplementacji jodu.

Z up. Dyrektora
Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego
Państwowego Zakładu Higieny
dr Teresa Latour
Kierownik Zakładu Tworzyw
Uzdrowiskowych

Załącznik

- 1). Wyniki analiz fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych wody stanowiących podstawę oceny.

Podstawa prawna:

- 1). Art. 35 i 36 ustawy z dnia 28 lipca 2005r o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. Nr 167 poz. 1399).
- 2). Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006r w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz. U. Nr 80 poz. 565).
- 3). Decyzja Ministra Zdrowia MZ – OZU-521-10591-3/OR/07 z dnia 9.07.2007r udzielająca Państwowemu Zakładowi Higieny Instytutowi Naukowo-Badawczemu, 00 – 791 Warszawa ul. Chocimska 24 prawa do wydawania gminom świadectw potwierdzających właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych na podstawie przeprowadzonych badań.

7.2. ŚWIADECTWO POTWIERDZAJĄCE WŁAŚCIWOŚCI LECZNICZE KLIMATU

Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyńskiego
Polska Akademia Nauk

Warszawa, 29 sierpnia 2018 r.

DI-070-56/2018

ŚWIADECTWO POTWIERDZAJĄCE WŁAŚCIWOŚCI LECZNICZE KLIMATU

Stwierdza się, że uzdrowisko **Ciechocinek**, położone w województwie kujawsko-pomorskim

charakteryzuje się:

Umiarkowanie korzystnymi dla stosowania klimatoterapii parametrami sanitarnymi powietrza. Niskie jest stężenie gazów, dopuszczalne średnioroczne stężenie pyłu PM10 i liczba dni z przekroczeniem dobowej normy PM10. Kilkukrotnie przekroczone jest natomiast średnioroczne stężenie benzo(a)pirenu. Dlatego zalecane jest stworzenie systemu ostrzegania kuracjuszy i personelu medycznego o sytuacjach atmosferycznych, które mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia pacjentów.

Umiarkowanie korzystnymi właściwościami leczniczymi i profilaktycznymi bioklimatu (określonymi na podstawie 1-roczonej serii pomiarów w strefie A uzdrowiska oraz 10-letniej serii pomiarów ze stacji w Toruniu; po zakończeniu drugiego roku obserwacji podane niżej informacje mogą ulec zmodyfikowaniu), które mogą być wykorzystywane w leczeniu klimatycznym:

- Norma usłonecznienia jest prawdopodobnie zachowana.
- Liczba dni upalnych, mroźnych i bardzo mroźnych jest niewielka. Nieco większa od pożądanej jest liczba dni gorących i parych.
- Liczba dni z opadem jest prawdopodobnie niższa od dopuszczonej normą.
- Liczba dni z mgłą jest prawdopodobnie mniejsza niż przewiduje norma.
- Warunki wietrzne cechują się małą liczbą dni z wiatrem silnym, natomiast dużo jest przypadków ciszy atmosferycznej i wiatrów słabych.
- Najdogodniejszy dla klimatoterapii jest okres od początku kwietnia do połowy października. Praktycznie przez cały rok można korzystać z łagodnej i aktywnej terenoterapii. Tylko w nieliczne dni lipca i sierpnia warunki pogodowe mogą powodować nadmierne obciążenie układu termoregulacyjnego i układu krążenia. Zimą z leczenia klimatycznego mogą bezpiecznie korzystać osoby o sprawnie działającym układzie termoregulacyjnym i krwionośnym.
- Natężenie pól elektromagnetycznych nie zagraża zdrowiu pacjentów.
- W centralnej części uzdrowiska, przy głównych ciągach komunikacyjnych, występuje zagrożenie nadmiernym hałasem. W pozostałej części strefy A warunki klimatu akustycznego są dobre.

W związku z tym klimat i bioklimat Ciechocinka może być wykorzystywany do leczenia:
chorób ortopedyczno-urazowych, chorób reumatologicznych, chorób kardiologicznych i nadciśnienia tętniczego oraz chorób dróg oddechowych.

DYREKTOR INSTYTUTU

prof. dr hab. Jerzy Bański

00-818 Warszawa
ul. Twarda 51/55
NIP: 5260012188

22 697 88 41
igipz@igipz.pan.pl
www.igipz.pan.pl

8. INFORMACJE NA TEMAT DZIAŁAJĄCYCH ZAKŁADÓW LECZNICTWA UZDROWISKOWEGO ORAZ URZĄDZEŃ LECZNICTWA UZDROWISKOWEGO

Zgodnie z art. 34 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych gmina, która występuje o nadanie obszarowi statusu uzdrowiska, winna posiadać na swym terytorium zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego przygotowane do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego. Miasto Ciechocinek spełnia powyższe wymogi ustawowe.

8.1. ISTNIEJĄCA BAZA ZAKŁADÓW LECZNICTWA UZDROWISKOWEGO ORAZ URZĄDZEŃ LECZNICTWA UZDROWISKOWEGO

Rozwój lecznictwa uzdrowiskowego w Ciechocinku następował sukcesywnie od początku XIX w. W miarę upowszechniania się, a w konsekwencji wzrostu zapotrzebowania na tego typu lecznictwo, miasto Ciechocinek powiększało swoją ofertę, aż w okresie powojennym stało się jednym z największych uzdrowisk w kraju. Oprócz opisanego już klimatu o właściwościach leczniczych oraz występowania złóż kopalin leczniczych, a także bazy infrastruktury uzdrowiskowej atrakcją przyciągającą kuracjuszy do Ciechocinka są wysokie walory zasobów dziedzictwa kulturowego, w tym architektury oraz wysokie walory zasobów przyrodniczych, w tym rzeka Wisła. Również ważnym czynnikiem wpływającym na atrakcyjność miasta jako uzdrowiska jest oferta kulturalna, w tym liczne koncerty i wydarzenia rangi międzynarodowej, liczne kawiarnie i restauracje, kino, teatr letni oraz działalność Miejskiego Centrum Kultury.

Wiodącym podmiotem prowadzącym lecznictwo uzdrowiskowe w Ciechocinku jest **Uzdrowisko Ciechocinek S.A.** (UC). Posiada ono w swojej gestii nie tylko zakłady lecznictwa uzdrowiskowego ale również urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, w tym tężnie, zakłady produkujące sól, ług i szlam leczniczy. Posiada koncesję na eksploatację wód leczniczych ze złoża „Ciechocinek” oraz jest właścicielem sklepu firmowego przy ul. Zdrojowej, gdzie sprzedawane są produkty i pamiątki związane z Uzdrowiskiem Ciechocinek. Podmiot posiada następujące obiekty: Szpital Uzdrowiskowy Nr IV „Dom Zdrojowy”; Szpital Uzdrowiskowy Nr I; Sanatorium Uzdrowiskowe „Grażyna”; Dziecięcy Szpital Uzdrowiskowy Nr III im. Dra Markiewicza; Przychodnia Uzdrowiskowa i Medycyny Pracy.

W Ciechocinku znajdują się następujące zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego²⁸ (szczegółowe informacje – arkusze poszczególnych zakładów i urządzeń zawarto w Załączniku 7):

Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego:

- 5 szpitali uzdrowiskowych,
- 1 szpital uzdrowiskowy dla dzieci,
- 21 sanatoriów uzdrowiskowych,
- 1 przychodnia uzdrowiskowa,
- zakłady przyrodolecznicze bądź wybranie działu zakładów przyrodoleczniczych zlokalizowane w poszczególnych sanatoriach i szpitalach.

Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego:

- 3 urządzone parki,
- 6 basenów rehabilitacyjnych (w poszczególnych sanatoriach, szpitalach),
- 12 basenów leczniczych (w poszczególnych sanatoriach, szpitalach),
- 3 tężnie solankowe z traktami spacerowymi,
- Fontanna „Grzybek” wytwarzająca aerozol solankowy,
- Ścieżki spacerowe, w tym Partery Hellwiga.

²⁸ Aktualizacja ewidencji na wniosek z dnia 20.04.2018 r., a następnie z dnia 25.07.2019 r.

Wszystkie zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego odpowiadają wymogom Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie określenia wymagań, jakimi powinny odpowiadać zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 496). Rodzaje wykorzystywanych tworzyw leczniczych to: CO₂, borowina, solanka.

Tabela 7. Wykaz zakładów lecznictwa uzdrowiskowego w Ciechocinku²⁹

1.	22 Wojskowy Szpital Uzdrowiskowo-Rehabilitacyjny Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej	
Nazwa zakładu lecznictwa	22 WOJSKOWY SZPITAL UZDROWISKOWO-REHABILITACYJNY SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ	
Adres zakładu	ul. Wojska Polskiego 5, Ciechocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	22 Wojskowy Szpital Uzdrowiskowo-Rehabilitacyjny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	
Rodzaj zakładu	Szpital uzdrowiskowy	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, naczyń obwodowych, górnych dróg oddechowych, cukrzyca, otyłość, osteoporoza.	
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrowiskowe, rehabilitacja lecznicza, turnusy rehabilitacyjne PFRON/PCPR/MOPS, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności.	
Ogólna charakterystyka zakładu	Obiekt szpitalny stanowi zespół budynków, położonych na działce o pow. 103 220 m ² . Posiada urządzenia rekreacyjne w postaci otwartej siłowni zewnętrznej wraz z placem zabaw. Obiekt 4- kondygnacyjny, przystosowany dla osób niepełnosprawnych: 8 wind, 15 pokoi dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich. 2 pomieszczenia sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich. Odpowiednia szerokość korytarzy i drzwi. Obiekt posiada wydzielony i ogrodzony teren do zajęć ruchowych.	
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	Liczba łóżek – 454. Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym –30, jednoosobowe bez węzła sanitarnego –0, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym –179, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego –0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym –20, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego –0. Posiada system przywoławczy – 213 pokoi. Gabinety lekarskie (1), zabiegowe (1) – wyposażenie, m.in.: kozetka, biurko. Pomieszczenia zabiegowe/zakład przyrodolecznicy (połączony łącznikiem z budynkiem głównym szpitala).	
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (330) miejsc.	
Urządzenia lecznicze	Rehabilitacyjny basen uzdrowiskowy, 11 250 m ³ kubatury i 1 653 m ² powierzchni użytkowej, głębokość 1,8m.	
Personel	Lekarze (11), w tym: specjaliści balneologii i medycyny fizykalnej (5), rehabilitacji medycznej (3), interniści (2), pediatra(1); pielęgniarki (31), w tym: z tyt. mgr (13), licencjat (2), technika (16); personel zabiegowy/fizjoterapeuci (48), w tym z tyt. mgr (19), z tyt. licencjata (8), technika (16), masażyści (5); pozostali personel (8), w tym dietetycy/specjaliści ds. żywienia (3), psycholog (3), farmaceuci (1), logopeda (1), inni (0).	

²⁹ Wszystkie zakłady lecznictwa uzdrowiskowego posiadają w swoich budynkach ZPL bądź wybrane działy ZPL (pomieszczenia zabiegowe),

2.		Kolejowy Szpital Uzdrawiskowy Sp. z o.o.
Nazwa zakładu lecznictwa	KOLEJOWY SZPITAL UZDROWISKOWY Sp. z o.o.	
Adres zakładu	ul. Zdrojowa 17, Ciechocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Kolejowy Szpital Uzdrawiskowy sp. z o.o. w Ciechocinku	
Rodzaj zakładu	Szpital uzdrawiskowy	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, naczyń obwodowych, górnych dróg oddechowych, otyłość, osteoporoza, cukrzyca.	
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrawiskowe, rehabilitacja w ramach prewencji ZUS, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności, turnusy rehabilitacyjne PFRON/PCPR/MOPS.	
Ogólna charakterystyka zakładu	<p>Obiekt składa się z czterech budynków: budynek A – 3 kondygnacje, budynek B – 2 kondygnacje, budynek C- 4 kondygnacje, budynek D – 3 kondygnacje.</p> <p>Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: windy – 2, pokoje dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim – 5; pomieszczenia sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim - 2. Odpowiedniej szerokości korytarze i drzwi.</p>	
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	<p>Liczba łóżek – 340, w tym 89 - oddział sanatoryjny TURKUS.</p> <p>Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym –26, jednoosobowe bez węzła sanitarnego –0, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym –93 i 28 typu studio, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego –0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym –24, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego –0.</p> <p>Posiada system przywoławczy – 131 pokoi.</p> <p>Gabinety lekarskie: 6; punkty pielęgniarskie: 5; gabinety zabiegowe: 4, pracownie diagnostyczne: 5, Sala intensywnego nadzoru lekarsko-pielęgniarskiego : 1-wyposażenie: łóżko antystatyczne, kardiomonитор, defibrylator, elektryczne urządzenie do ssania, zestaw do intubacji, zestaw do wentylacji, koncentrator tlenu.</p> <p>Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): kąpeli leczniczych wannowych (5), hydroterapii (12), kąpeli/zawiań peloidowych (7), wzięwań i zabiegów laryngologicznych (9), fizykoterapii (17), światłolecznictwa (4), masażu leczniczego (6), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (31 i 20), krioterapii (1), inne (22).</p>	
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (340 miejsc), sala konferencyjna, gabinet spa, biblioteka.	
Urządzenia lecznicze	Basen leczniczy solankowy o pow. 154,8m ² .	
Personel	Lekarze (9); pielęgniarki (22), w tym z tyt. mgr (4), dyplomowane (18); personel zabiegowy/fizjoterapeuci (23), w tym z tyt. mgr (9), z tyt. licencjata (3), z tyt. technika (3), masażyści (8); pozostały personel (12): specjaliści ds. żywienia (1), psychologzy (2), logopedzi (5), terapeuci zajęciowi (1), farmaceuci (1), pozostały personel (2).	

3.		Szpital Uzdrawiskowy nr IV „Dom Zdrojowy”
Nazwa zakładu lecznictwa	SZPITAL UZDROWISKOWY NR IV „DOM ZDROJOWY”	
Adres zakładu	ul. Leśna 3, Ciechocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Uzdrawisko Ciechocinek S.A.	
Rodzaj zakładu	Szpital uzdrawiskowy	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, górnych dróg oddechowych, cukrzyca, otyłość, osteoporoza.	
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrawiskowe, turnusy rehabilitacyjne PFRON/PCPR/MOPS, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności.	
Ogólna charakterystyka zakładu	<p>Obiekt szpitalny stanowi samodzielny budynek 5-kondygnacyjny, położony w ogrodzie.</p> <p>Przystosowany dla osób niepełnosprawnych: 3 windy, 28 pokoi dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich, 30 pomieszczeń sanitarnych dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich.</p> <p>Odpowiednia szerokość korytarzy i drzwi.</p>	

Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	Liczba łóżek – 337. Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym –55, jednoosobowe bez węzła sanitarnego –0, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym – 132 , pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego –0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym –6, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego –0. System przywoływawczy – 193 pokoje. Gabinety lekarskie: 5; punkty pielęgniarskie: 5; gabinety zabiegowe: 5-wyposażenie, m.in.: aparat EKG, do mierzenia ciśnienia, kozetka lekarska, zestaw do pierwszej pomocy; pracownice diagnostyczne 2; sala intensywnego nadzoru lekarsko-pielęgniarskiego: 1- wyposażenie, m.in. łóżko antystatyczne, kardiomonitor, defibrylator, elektryczne urządzenie do ssania, zestaw do intubacji, wentylacji, instalacje gazów medycznych. Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): kąpieli leczniczych wannowych (3), hydroterapii (6), fizykoterapii (15), światłolecznictwa (3), masażu leczniczego (6), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (5 i 38), krioterapii (1).
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (240 miejsc), gabinet spa, salon kosmetyczny, fryzjerski, kawiarnia, biblioteka, kiosk; pokoje dla personelu medycznego i administracyjnego – 4.
Urządzenia lecznicze	Basen leczniczy (solanka ciechocińska) o wymiarach (m) 13,5 x 6, głębokość 1,35m.
Personel	Lekarze (6), w tym w tym: specjaliści balneologii i medycyny fizykalnej (4), pozostali (2); pielęgniarki (18), w tym z tyt. mgr (3), z tyt. licenc. (4), dyplomowane (11); personel zabiegowy/fizjoterapeuci (28), w tym z tyt. mgr (5), z tyt. licencjata (10), z tyt. technika (13); pozostały personel: specjaliści ds. żywienia (2).

4.	Szpital Uzdrowski nr III im. dr. Markiewicza	
Nazwa zakładu lecznictwa	SZPITAL UZDROWISKOWY NR III IM. DRA MARKIEWICZA	
Adres zakładu	ul. Staszica 5, Ciechocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Uzdrowsko Ciechocinek S.A.	
Rodzaj zakładu	Szpital uzdrowski dla dzieci, sanatorium uzdrowskie dla dzieci	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, reumatologiczne, górnych dróg oddechowych, otyłość, osteoporoza.	
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrowskie, turnusy rehabilitacyjne PFRON/PCPR/MOPS, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności.	
Ogólna charakterystyka zakładu	Obiekt szpitalny stanowi samodzielny budynek 3-kondygnacyjny, położony w ogrodzie, połączony ze szkołą. Posiada plac zabaw, boiska. Przystosowany dla osób niepełnosprawnych: 1 winda, 11 pokoi dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich, 6 pomieszczeń sanitarnych dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich. Odpowiednia szerokość korytarzy i drzwi.	
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	Liczba łóżek – 188. Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym –1, jednoosobowe bez węzła sanitarnego –0, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym – 18 , pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego – 11, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym –10, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego –23. System przywoływawczy – 63 pokoje. Gabinety lekarskie: 3; punkty pielęgniarskie: 3; gabinety zabiegowe: 3-wyposażenie, m.in.: aparat EKG, do mierzenia ciśnienia, kozetka lekarska, zestaw do pierwszej pomocy, ssak, butla tlenowa. Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): kąpieli leczniczych wannowych (1), hydroterapii (4), kąpieli/zawiań peloidowych (4), wzięwań i zabiegów laryngologicznych (5), masażu leczniczego (1), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (1 i 25), fizykoterapii (3), światłolecznictwa (4), krioterapii (1), inne (12).	
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (188 miejsc), pomieszczenia dla personelu medycznego i administracyjnego – 21.	
Urządzenia lecznicze	Basen leczniczy (solanka ciechocińska) o wymiarach (m) 4,98 x 8,9.	
Personel	Lekarze (5); pielęgniarki (12), w tym z tyt. licenc. (4), dyplomowane (8); pozostały personel zabiegowy/fizjoterapeuci (9), w tym z tyt. mgr (1), z tyt. licencjata (3), z tyt. technika (4), masażyści (1); pozostały personel: specjaliści ds. żywienia (1), psycholog (1).	

5.	Szpital Uzdrawiskowy nr I	
Nazwa zakładu lecznictwa	SZPITAL UZDRAWISKOWY NR I	
Adres zakładu	ul. Armii Krajowej 6, Ciechocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Uzdrowisko Ciechocinek S.A.	
Rodzaj zakładu	Szpital uzdrawiskowy, sanatorium uzdrawiskowe	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, naczyń obwodowych, górnych dróg oddechowych, cukrzyca, otyłość, osteoporoza.	
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrawiskowe, turnusy rehabilitacyjne PFRON/PCPR/MOPS	
Ogólna charakterystyka zakładu	Obiekt szpitalny stanowi samodzielny budynek. Budynek szpitala składa się z budynku głównego i kinezyterapii, połączonego łącznikiem. Budynek główny 2-kondygnacyjny. Posiada ogród z fontanną i patio.	
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	Liczba łóżek – 240. Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym –6, jednoosobowe bez węzła sanitarnego –0, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym – 104 , pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego – 0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym –10, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego –0. System przywoływawczy – 120 pokoje. Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): kąpeli leczniczych wannowych (4), hydroterapii (3), kąpeli/zawijań peloidowych (7), wzięwań i zabiegów laryngologicznych (4), masażu leczniczego (2), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (6 i 16), fizykoterapii (12), światłolecznictwa (2), krioterapii (1).	
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia -1 (130 miejsc), kiosk, biblioteka, kawiarnia.	
Urządzenia lecznicze	Basen leczniczy (solanka ciechocińska) o wymiarach (m) 10 x 6, głębokość 2m; Basen leczniczy (solanka ciechocińska) o wymiarach (m) 5,7 x 12, głębokość 1,35m.	
Personel	Lekarze (6) w tym specjaliści balneologii i medycyny fizykalnej (2), pozostali (4); pielęgniarki (12), w tym z tyt. mgr (1), z tyt. licenc. (1), dyplomowane (10); personel zabiegowy/fizjoterapeuci (22), w tym z tyt. mgr (6), z tyt. licencjata (5), z tyt. technika (8), masażyści (3); pozostały personel: specjaliści ds. żywienia (1).	

6.	Uzdrawiskowy Szpital Kliniczny NZOZ Sp. z o.o.	
Nazwa zakładu lecznictwa	UZDRAWISKOWY SZPITAL KLINICZNY	
Adres zakładu	ul. Leśna 3, Ciechocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	NZOZ Uzdrawiskowy Szpital Kliniczny	
Rodzaj zakładu	Szpital uzdrawiskowy	
Kierunki lecznicze	Choroby reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, naczyń obwodowych, cukrzyca, otyłość.	
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrawiskowe. Szpital prowadzi badania naukowe i działalność edukacyjną w zakresie medycyny uzdrawiskowej.	
Ogólna charakterystyka zakładu	Zakład zajmuje jedno piętro (czwarte piętro) w budynku Szpitala uzdrawiskowego „Dom Zdrojowy”.	
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	Liczba łóżek – 32. Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym –6, jednoosobowe bez węzła sanitarnego –0, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym – 13 , pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego – 0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym – 0, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego –0. System przywoływawczy – 19 pokoi. Korzysta z bazy, w tym z Zakładu Przyrodoleczniczego Szpitala Uzdrawiskowego „Dom Zdrojowy”.	
Pomieszczenia ogólne	Korzysta z bazy Szpitala Uzdrawiskowego „Dom Zdrojowy”.	
Urządzenia lecznicze	Korzysta z bazy Szpitala Uzdrawiskowego „Dom Zdrojowy”.	
Personel	Lekarze (2); pielęgniarki (1), korzysta z personelu Szpitala Uzdrawiskowego „Dom Zdrojowy”.	

1.		Sanatorium „Gracja” Sp. z o.o.
Nazwa zakładu lecznictwa	SANATORIUM UZDROWISKOWO-REHABILITACYJNE „GRACJA” SP. Z O.O.	
Adres zakładu	ul. Wojska Polskiego 3, Ciecuchocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Sanatorium „Gracja” sp. z o.o.	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowiskowe	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, górnych dróg oddechowych, cukrzyca, otyłość.	
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrowiskowe, rehabilitacja w ramach prewencji ZUS, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności.	
Ogólna charakterystyka zakładu	<p>Obiekt stanowi samodzielny budynek 5-cio kondygnacyjny położony na działce o pow. 13 467 000 m². Posiada urządzenia rekreacyjne: teren zielony wokół budynku nasadzony roślinami, drzewami i krzewami, alejki asfaltowe do spacerów, miejsce do gier zespołowych. Stan dobry.</p> <p>Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: 2 windy osobowe, 1 winda towarowa, pokoje dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich-4, pomieszczenia sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich - 2. Odpowiednia szerokość korytarzy i drzwi.</p>	
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	<p>Liczba łóżek - 227.</p> <p>Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 5, jednoosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 103, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 5, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0.</p> <p>Pokoje z systemem sygnalizacji przywoławczej – 113, z umywalką i pojemnikami na odpady – 113.</p> <p>Gabinety lekarskie: 4; punkty pielęgniarskie: 1; gabinety zabiegowe: 1 – wyposażenie: aparat „AMBU”, defibrylator, zestaw przeciwwstrząsowy, butle tlenowe (2), glukometr, aparat do EKG, łóżko szpitalne, kozetka lekarska, szafa medyczna z lekami (4), lodówka do przechowywania leków, zestaw podstawowych lekarstw oraz środków opatrunkowych, ciśnieniomierz, waga lekarska, stojak do kroplówki.</p> <p>Pomieszczenia zabiegowe/działy (1. stanowisk): kąpieli leczniczych wannowych (7), hydroterapii (11), kąpieli/zawiań peloidowych (7), wzięwań i zabiegów laryngologicznych (5), masażu leczniczego (2), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (35 i 18), fizykoterapii (10), światłolecznictwa (4), krioterapii (2), masaż pneumatyczny BOA (1), masaż mechaniczny (1), kąpiele suche (CO₂, ozonowa) (3), parafina (2), sauna (1).</p>	
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (168 miejsc), pokoje pracowników medycznych i administracyjnych – 6.	
Urządzenia lecznicze	Basen leczniczy o wymiarach 6 x 4 m, wypełniony solanką na głębokość do 1,35 m, uchwyt do ćwiczeń, winda.	
Personel	Lekarze (9), w tym: specjaliści balneologii i medycyny fizykalnej (2), pozostali lekarze (7); pielęgniarki (7), w tym z tyt. mgr (1), dyplomowane (6); personel zabiegowy/fizjoterapeuci (24), w tym: z tyt. magistra (16), z tyt. licencjata (2), z tyt. technika (4), masażyści (2); pozostały personel (3), w tym: dietetycy/specjaliści ds. żywienia (2), psycholog (1), pozostali (0)	

2.		Sanatorium Uzdrowiskowe „Łączność” Sp. z o.o.
Nazwa zakładu lecznictwa	SANATORIUM UZDROWISKOWE „ŁĄCZNOŚĆ”	
Adres zakładu	ul. Warzelniana 4, Ciecuchocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Sanatorium Uzdrowiskowe „Łączność” sp. z o.o.	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowiskowe	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, górnych dróg oddechowych, osteoporoza.	
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrowiskowe, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności, turnusy rehabilitacyjne PFRON/PCPR/MOPS.	

Ogólna charakterystyka zakładu	<p>Obiekt położony na działce o pow. 6 491 m² składa się z dwóchsamodzielnych budynków 4-kondygnacyjnych, posiada ogród.</p> <p>Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: winda – 3, pokoje dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim – 9; pomieszczenia sanitarne ogólne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim - 3. Odpowiedniej szerokości korytarze i drzwi.</p>
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	<p>Liczba łóżek – 199.</p> <p>Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 14, jednoosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 79, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 9, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0.</p> <p>Pokoje z systemem przywoławczym – 29; pokoje z umywalką i pojemnikami na odpadki – 102.</p> <p>Gabinety lekarskie: 2; punkty pielęgniarskie: 1; gabinety zabiegowe: 2</p> <p>– wyposażenie: kozetka lekarska, parawan, umywalka, aparat do mierzenia ciśnienia, apteczka, butla z tlenem, stetoskop, glikometr, aparat EKG, zestaw przeciwwstrząsowy ABMBU, waga, termometry elektroniczne, apteczka, stolik, przenosny zestaw pierwszej pomocy.</p> <p>Pomieszczenia zabiegowe/ działy (l. stanowisk): kąpeli leczniczych wannowych (5), hydroterapii (5), kąpeli/zawiań peloidowych (4), wzięwań i zabiegów laryngologicznych (3), fizykoterapii (6), światłolecznictwa (3), masażu leczniczego (7), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (11 i 10), krioterapii (2).</p>
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (100 miejsc), pokoje pracowników medycznych i administracyjnych – 3.
Urządzenia lecznicze	Basen leczniczy wypełniony solanką o pow. 167m ² i głębokości 130 cm.
Personel	Lekarze (3), w tym: specjaliści balneologii i medycyny fizykalnej (3); pielęgniarki (6), w tym z tyt. mgr (1), z tyt. licencjata (1), dyplomowane (4); personel zabiegowy/ fizjoterapeuci (12), w tym: z tyt. mgr (5), z tyt. licencjata (1), technika (6); pozostały personel: dietetyk (1).

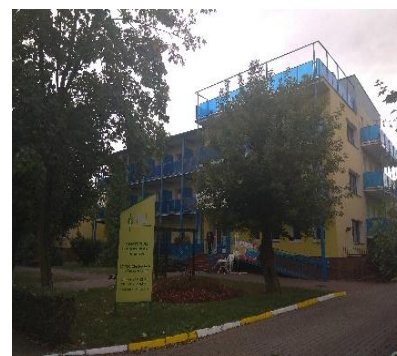
3.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Sanatorium Uzdrowskie MSW „ORION”	
Nazwa zakładu lecznictwa	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ SANATORIUM UZDROWISKOWE MSWiA „ORION” W CIECHOCINKU	
Adres zakładu	ul. Warzelniana 1, Ciechocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Sanatorium Uzdrowskie MSWiA „Orion” w Ciechocinku	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowskie	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, naczyń obwodowych, górnych dróg oddechowych, otyłość, osteoporoza.	
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrowskie, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności, programy zdrowotne z dofinansowaniem MSWiA.	
Ogólna charakterystyka zakładu	<p>Obiekt położony na działce o pow. 19 081 m², składa się z samodzielnego budynku 7-kondygnacyjnego, posiada ogród z alejkami spacerowymi, siłownię zewnętrzną.</p> <p>Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: pokoje dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim – 11; pomieszczenia sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim - 2. Odpowiedniej szerokości korytarze i drzwi.</p>	
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	<p>Liczba łóżek – 324.</p> <p>Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 57, jednoosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 87, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 30, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0.</p> <p>Posiada system przywoławczy – 119 pokoi.</p> <p>Gabinety lekarskie: 6; punkty pielęgniarskie: 2; gabinety zabiegowe: 2</p> <p>Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): kąpeli leczniczych wannowych (14), hydroterapii (7), kąpeli/zawiań peloidowych (1), wzięwań i zabiegów laryngologicznych (8), fizykoterapii (11), światłolecznictwa (4), masażu leczniczego (8), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (13 i 16), krioterapii (2), inne (16).</p>	

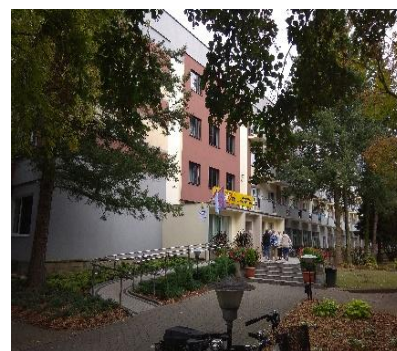
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (303 miejsca); pokoje pracowników medycznych i administracyjnych – 13; sala konferencyjna, salon kosmetyczny, fryzjerski, kaplica, kawiarnia.
Urządzenia lecznicze	Basen leczniczy o pow. 50 m ³ (solanka 3%) – w zakładzie przyrodolecznictwem, głębokość 1,6 m.
Personel	Lekarze (11), w tym specjaliści balneologii i medycyny fizykalnej (3), pediatra (1), pozostali lekarze (7); pielęgniarki (15), w tym z tyt. mgr (1), z tyt. licencjata (1), dyplomowane (13); personel zabiegowy/fizjoterapeuci (30), w tym z tyt. mgr (14), z tyt. licencjata (3), technika (7), masażyści (6); pozostały personel (5): specjaliści ds. żywienia (3), psychologzy (1), farmaceuci (1).

4.	Klinika Uzdrawiskowa „Pod Tężniami” im. Jana Pawła II Spółdzielnia Usług Medycznych	
Nazwa zakładu lecznictwa	KLINIKA UZDRAWISKOWA „POD TĘŻNIAMI” IM. JANA PAWŁA II	
Adres zakładu	ul. Warzelniana 7, Ciechocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Klinika Uzdrawiskowa „Pod Tężniami” im. Jana Pawła II, Spółdzielnia Usług Medycznych	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrawiskowe	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, naczyń obwodowych, górnych dróg oddechowych, otyłość, osteoporoza, cukrzyca, otyłość, osteoporoza.	
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrawiskowe, rehabilitacja lecznicza, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności, turnusy rehabilitacyjne PFRON/PCPR/MOPS.	
Ogólna charakterystyka zakładu	<p>Obiekt położony na działce o powierzchni 85 880 m², składa się z kilku budynków od 2 do 5 – kondygnacyjnych, otoczonych ogrodem z alejkami spacerowymi, komnata solna z mini tężnią, siłownia.</p> <p>Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: windy – 7, pokoje dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim – 9; pomieszczenia sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim - 5. Odpowiedniej szerokości korytarze i drzwi.</p>	
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	<p>Liczba łóżek – 437.</p> <p>Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym –163, jednoosobowe bez węzła sanitarnego –0, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym –127 i 7 typu apartament, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego –0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym –2, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego –0.</p> <p>Posiada system przywoławczy – 263 pokoi.</p> <p>Gabinety lekarskie: 8; punkty pielęgniarskie: 1; gabinety zabiegowe: 2; pracownie diagnostyczne: 3; Sala intensywnego nadzoru lekarsko-pielęgniarskiego: 1-wyposażenie: łóżko antystatyczne, kardiomonitor, defibrylator, elektryczne urządzenie do ssania, zestaw do intubacji, zestaw do wentylacji, instalacje gazów medycznych.</p> <p>Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): kąpieli leczniczych wannowych (6), hydroterapii (4), kąpieli/zawijań peloidowych (6), wzięwań i zabiegów laryngologicznych (6), fizykoterapii (20), światłolecznictwa (6), masażu leczniczego (13), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (21 i 45), krioterapii (3).</p>	
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (444 miejsca); pokoje pracowników medycznych i administracyjnych – 4; sala konferencyjna, fryzjer, kawiarnia, salon urody.	
Urządzenia lecznicze	Basen leczniczy wypełniony solanką, powierzchnia 72 m ² , głębokość 1,2 m. Basen rehabilitacyjny wypełniony wodą gospodarczą, powierzchnia 170 m ² , głębokość 1,3 m.	
Personel	Lekarze (12), w tym specjaliści balneologii i medycyny fizykalnej (3) specjaliści rehabilitacji medycznej (1), interniści (1), pozostali (7); pielęgniarki (12), w tym z tyt. mgr (2), z tyt. licencjata (3), dyplomowane (7); personel zabiegowy/ fizjoterapeuci (38), w tym z tyt. mgr (21) z tyt. licencjata (2), technika (10), masażyści (5); pozostały personel (5): specjaliści ds. żywienia (4), farmaceuci (1).	

5.	Sanatorium Uzdrawiskowe „Promień”	
Nazwa zakładu lecznictwa	SANATORIUM UZDRAWISKOWE „PROMIEN”	
Adres zakładu	ul. Nieszawska 22, Ciechocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Sanatorium Uzdrawiskowe “Promień”	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrawiskowe	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienia, górnych dróg oddechowych, cukrzyca.	
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrawiskowe, , turnusy rehabilitacyjne PFRON/MOPS/PCPR, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności.	
Ogólna charakterystyka zakładu	Samodzielne dwa budynki 3-kondygnacyjne z windą i ogrodem oraz miejscami do odpoczynku położone na działce o powierzchni 15 581 m ² . Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: windy –1, odpowiednia szerokość drzwi i korytarzy. Uchwyty w łazienkach i wc.	
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	Liczba łóżek – 170, w tym 160 w oddziale sanatoryjnym i 10 w oddziale rehabilitacji uzdrawiskowej. Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 25, jednoosobowe bez węzła sanitarnego – szt.0, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 51, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 12, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0. Gabinety lekarskie: 2; punkty pielęgniarские: 1; gabinety zabiegowe: 1 – wyposażenie: m.in. defibrylator, wziernik laryngologiczny, worek ambu, kozetka, zestaw p-wstrząsowy, ciśnieniomierz, glukometr, ekg. Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): kąpeli leczniczych wannowych (3), hydroterapii (4), kąpeli/zawiań peloidowych (1), wzięwań i zabiegów laryngologicznych (4), fizykoterapii (10), światłolecznictwa (2), masażu leczniczego (2), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (14 i 10), krioterapii (1), inne (3).	
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1(l. miejsc 140 – 2 zmiany); pokoje pracowników medycznych i administracyjnych – 7; biblioteka, kawiarnia.	
Urządzenia lecznicze	-	
Personel	Lekarze (3), w tym specjaliści balneologii i medycyny fizykalnej (1), interniści (1), pozostali (1); pielęgniarki (5), w tym z tyt. mgr (1), z tyt. licencjata (2), dyplomowane (2); personel zabiegowy/fizjoterapeuci (7), w tym z tyt. mgr (6) z tyt. technika (1); pozostały personel (1): specjaliści ds. żywienia (1).	

6.	Centrum Promocji Zdrowia Sanatorium „Sanvit” Sp. z o.o. Sanatorium Uzdrawiskowe NZOZ	
Nazwa zakładu lecznictwa	CPZ „SANVIT” SP. Z O.O. ODDZIAŁ CIECHOCINEK SANATORIUM UZDRAWISKOWE	
Adres zakładu	ul. Staszica 8, Ciechocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Centrum Promocji Zdrowia Sanvit sp. z o.o.	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrawiskowe	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, górnych dróg oddechowych, cukrzyca.	
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrawiskowe, turnusy rehabilitacyjne PFRON/MOPS/PCPR, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności.	

Ogólna charakterystyka zakładu	<p>Obiekt położony na działce o pow. 17 386 m², składa się z dwóch budynków: pierwszy 2-kondygnacyjny z pokojami 1-osobowymi i 2-osobowymi w studiu; drugi 4-kondygnacyjny z pokojami wyposażonymi w pełen węzeł sanitarny. Park sanatoryjny ze ścieżkami spacerowymi.</p> <p>Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: 2 windy, odpowiednia szerokość korytarzy, pokoje dla niepełnosprawnych – 10, pomieszczenia sanitarne dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich – 4 na terenie bazy zabiegowej.</p>
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	<p>Liczba łóżek - 191.</p> <p>Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 20, jednoosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 3, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 61, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 3, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 10, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 1. Pokoje łóżkowe oraz pomieszczenia sanitarne-higieniczne nie są wyposażone w system sygnalizacji przywoływawczej.</p> <p>Gabinety lekarskie: 3; punkty pielęgniarskie: 1; gabinety zabiegowe: 1 – wyposażenie: m.in. kozetka lekarska, aparat do mierzenia ciśnienia, EKG, AMBU, butla z tlenem, lodówko-chłodziarka na leki, szafka z lekami, termometry.</p> <p>Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): kąpieli leczniczych wannowych (3), hydroterapii (6), kąpieli/zawiań peloidowych (4), masażu leczniczego (2), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (4 i 12), fizykoterapii (8), światłolecznictwa (5), krioterapii (1), inne (35), pokoje pracowników medycznych (2).</p>
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 191 miejsc; pokoje pracowników medycznych i administracyjnych – 7; sala konferencyjna, gabinet kosmetyczno-fryzjerski, spa, sale wypoczynkowe(2), taras wypoczynkowy, kawiarnia z ogródkiem rekreacyjnym,
Urządzenia lecznicze	Basen leczniczy o wymiarach 12x6x1,5 m, wypełniony solanką . Niecka basenowa napełniona wodą na głębokość 1,5 m.
Personel	Lekarze (6), w tym: specjaliści balneologii i medycyny fizykalnej (3), interniści (1), pediatrzy (1), pozostali (1); pielęgniarki (5), w tym: z tyt. licencjata (2), dyplomowane (3); personel zabiegowy/fizjoterapeuci (13), w tym: z tyt. magistra (6), z tyt. licencjata (2), z tyt. technika (4), masażyści (3); pozostały personel, tj. dietetycy (1).

7.	Sanatorium Uzdrowskowie „Wrzos” Sp. z o.o.	
Nazwa zakładu lecznictwa	NZOZ SANATORIUM UZDROWSKOWE „WRZOS” SP. Z O.O.	
Adres zakładu	ul. Leśna 2, Ciechocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Sanatorium Uzdrowskowie „Wrzos” sp. z o.o.	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowskowie	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, naczyń obwodowych, górnych dróg oddechowych.	
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrowskowie, rehabilitacja lecznicza, turnusy rehabilitacyjne PFRON/MOPS/PCPR.	
Ogólna charakterystyka zakładu	<p>Obiekt składa się z samodzielnego 4-kondygnacyjnego budynku, położonego na działce o powierzchni 0,8 ha, posiada ogród z alejami spacerowymi.</p> <p>Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych – 2 windy. Wyposażony w park solankowy z alejkami do spacerów, trasy sanatoryjne.</p>	
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	<p>Liczba łóżek – 230, w tym oddział sanatoryjny – 170, oddział rehabilitacji uzdrowskowiej sanatoryjnej – 60.</p> <p>Pokoje łóżkowe: pokoje jednoosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 32, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 96, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 2, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0.</p> <p>Pokoje posiadają system przywoławczy – 138.</p> <p>Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): kąpieli leczniczych wannowych (6), hydroterapii (20), kąpieli/zawiań peloidowych (8), wzięwań i zabiegów laryngologicznych (4), fizykoterapii (8), światłolecznictwa (2), masażu leczniczego (4), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (17 i 18), krioterapii (1).</p>	
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (124 miejsc).	
Urządzenia lecznicze	Basen rehabilitacyjny o wymiarach 9 x 6 m, głębokość 1,3 m.	

Personel	Lekarze (5), w tym specjaliści balneologii i medycyny fizykalnej (3), spec. rehabilitacji medycznej (1), pozostali (1); pielęgniarki (7), w tym z tyt. mgr (0), z tyt. licencjata (2), dyplomowane (5); personel zabiegowy/fizjoterapeuci (20), w tym z tyt. mgr (10) z tyt. licencjata (3), technika (7); pozostały personel: specjaliści ds. żywienia (1)
----------	---

8. Sanatorium Uzdrawiskowe „Chemik” NZOZ Ciechocinek	
Nazwa zakładu lecznictwa	SANATORIUM UZDRAWISKOWE „CHEMIK” NZOZ CIECHOCINEK
Adres zakładu	ul. Widok 13, Ciechocinek
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Medical Tourist” sp. z o.o.
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrawiskowe
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, kardiologiczne i nadciśnienie, reumatologiczne, górnych dróg oddechowych, cukrzyca, otyłość, osteoporoza.
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrawiskowe, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności, turnusy rehabilitacyjne PFRON/PCPR/MOPS.
Ogólna charakterystyka zakładu	Obiekt składa się z samodzielnego budynku 4-kondygnacyjnego, położonego na działce o powierzchni 2,5 tys. m ² . Posiada park o pow. ok. 2 ha z estradą, boiskiem. Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: 1 winda, odpowiednia szerokość korytarzy, pokoje dla niepełnosprawnych –7, pomieszczenia sanitarne dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich – 6.
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	Liczba łóżek – 155. Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym –17, jednoosobowe bez węzła sanitarnego –3, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym – 49, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego –3, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym –11, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego –0. Gabinety lekarskie: 3; punkty pielęgniarskie: 1; gabinety zabiegowe: 1 – wyposażenie, m.in.: kozetka lekarska, aparat do mierzenia ciśnienia, EKG, AMBU, butla z tlenem, lodówko-chłodziarka na leki, szafka z lekami, termometry. Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): hydroterapii (6), fizykoterapii (17), masażu leczniczego (5), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej(12 i 30), krioterapii (1), balneoterapii (14).
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (160 miejsc), pokoje pracowników medycznych i administracyjnych – 13.
Urządzenia lecznicze	-
Personel	Lekarze (4), w tym lekarze specjaliści balneologii (3), interniści (1); pielęgniarki (7), w tym z tyt. mgr (3), dyplomowane (4); personel zabiegowy/ fizjoterapeuci (9), w tym z tyt. mgr (1), technika (6), masażyści (2); personel pozostały: specjaliści ds. żywienia (1).

9. Sanatorium Uzdrawiskowe „Zdrowie” Sp. z o.o.	
Nazwa zakładu lecznictwa	SANATORIUM UZDRAWISKOWE „ZDROWIE”
Adres zakładu	ul. Piłsudskiego 3, Ciechocinek
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Sanatorium uzdrawiskowe „Zdrowie”
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrawiskowe
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, kardiologiczne i nadciśnienie, naczyń obwodowych, reumatologiczne, górnych dróg oddechowych, cukrzyca, osteoporoza.
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrawiskowe, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności.
Ogólna charakterystyka zakładu	Obiekt składa się z samodzielnego budynku 5-kondygnacyjnego. Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: winda – 3, pokoje dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim – 4; pomieszczenia sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim - 6. Odpowiedniej szerokości korytarze i drzwi.

Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	Liczba łóżek – 150. Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 30, jednoosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 60, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 0, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0. Gabinety lekarskie: 2; punkty pielęgniarstwa: 1; gabinety zabiegowe: 1 – wyposażenie: m.in.ambu, laryngoskop, aparat do mierzenia cukru, ciśnienia, butla tlenowa, ekg, ssak nożny. Pomieszczenia zabiegowe/działy (1 stanowisk): kąpieli leczniczych wannowych (3), hydroterapii (4), kąpieli/zawiań peloidowych (7), wzięwań i zabiegów laryngologicznych (5), fizykoterapii (6), światłolecznictwa (2), masażu leczniczego (2), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (1 i 9), krioterapii (1), inne (10).
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (200 miejsc); pokoje pracowników medycznych i administracyjnych – 8; sala konferencyjna, kawiarnia, gabinet fryzjerski i kosmetyczny, biblioteka.
Urządzenia lecznicze	Basen leczniczy o wymiarach 12 x 6 m, wypełniony solanką (4%), przeciwprąd, głębokość 1,2 m.
Personel	Lekarze (4), w tym specjaliści balneologii i medycyny fizykalnej (3), interniści (1); pielęgniarki (8), w tym z tyt. mgr (3), z tyt. licencjata (2), dyplomowane (3); personel zabiegowy/fizjoterapeuci (11), w tym z tyt. mgr (3), technika (6), masażyści (2); pozostały personel: specjaliści ds. żywienia (2).

10.		Sanatorium Uzdrowskowie „Polex”	
Nazwa zakładu lecznictwa	SANATORIUM UZDROWISKOWE „POLEX”		
Adres zakładu	ul. Św. Brata Alberta 5, Ciecuchocinek		
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Polex sp. z o.o.		
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowskowie		
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, reumatologiczne, naczyń obwodowych, górnych dróg oddechowych, cukrzyca, otyłość, osteoporoza.		
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrowskowie, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności, turnusy rehabilitacyjne PFRON/PCPR/MOPS.		
Ogólna charakterystyka zakładu	Objekt składa się z samodzielnego budynku 3-kondygnacyjnego w ogrodzie. Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: winda – 1, pokoje dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim – 1; pomieszczenia sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim - 1. Odpowiedniej szerokości korytarze i drzwi.		
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	Liczba łóżek – 115. Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 3, jednoosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 23, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 22, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0. Gabinety lekarskie: 1; punkty pielęgniarstwa: 1; gabinety zabiegowe: 1 – wyposażenie, m.in.:ambu, zestaw do udzielania pierwszej pomocy, aparat do mierzenia cukru, ciśnienia, butla tlenowa, ekg, defibrylator, ssak. Pomieszczenia zabiegowe/działy (1 stanowisk): kąpieli leczniczych wannowych (4), hydroterapii (5), kąpieli/zawiań peloidowych (4), wzięwań i zabiegów laryngologicznych (4), fizykoterapii (4), światłolecznictwa (2), masażu leczniczego (5), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (1 i 2), krioterapii (1).		
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 140 miejsc; pokoje pracowników medycznych i administracyjnych – 3; spa, kawiarnia, gabinet kosmetyczny, sala konferencyjna.		
Urządzenia lecznicze	-		
Personel	Lekarze (3); pielęgniarki (7), w tym z tyt. mgr (0), z tyt. lic. (1), dyplomowane (6); personel zabiegowy/fizjoterapeuci (9) z tyt. lic. (3), technik (1), masażyści (5); pozostały personel (2): specjaliści ds. żywienia (1), psycholog (1).		

11.	Sanatorium Uzdrawiskowe Związku Nauczycielstwa Polskiego	
Nazwa zakładu lecznictwa	NZOZ SANATORIUM UZDRAWISKOWE ZNP Z.G. W CIECHOCINKU	
Adres zakładu	ul. Lorentowicza 6, Ciechocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	ZNP ZG.	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrawiskowe	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, naczyń obwodowych, górnych dróg oddechowych, cukrzyca, otyłość, osteoporoza	
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrawiskowe, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności, turnusy rehabilitacyjne PFRON/PCPR/MOPS, rehabilitacja lecznicza.	
Ogólna charakterystyka zakładu	<p>Obiekt położony na działce o pow. 23,5 m², składa się z samodzielnych trzech budynków połączonych ze sobą, budynek A i B 4-kondygnacyjne, budynek C – 5-kondygnacyjny. Posiada ogród, mini tętnię, tereny sportowe.</p> <p>Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: 2 windy, odpowiednia szerokość korytarzy, drzwi, sanitariaty dla osób niepełnosprawnych - 7, pokoje dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim - 5.</p>	
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	<p>Liczba łóżek – 406.</p> <p>Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 30, jednoosobowe bez węzła sanitarnego – szt.2, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 98, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 64, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0. Pokoje łóżkowe są wyposażone w system sygnalizacji przywoływawczej – szt. 194.</p> <p>Gabinety lekarskie: 6; punkty pielęgniarskie: 1; gabinety zabiegowe: 1 – wyposażenie, m.in. : EKG, defibrylator, butla z tlenem, aparat do mierzenia ciśnienia, kozetka; pokoje pracowników medycznych (10)</p> <p>Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): kąpeli leczniczych wannowych (11), hydroterapii (12), kąpeli/zawiań peloidowych (11), fzwiewań i zabiegów laryngologicznych (6), fizykoterapii (16), światłolecznictwa (3), masażu leczniczego (10), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (13 i 58), krioterapii (5).</p>	
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (256 miejsc), pokoje pracowników medycznych i administracyjnych – 19.	
Urządzenia lecznicze	Basen leczniczy o wymiarach (m) 9 x 5 wypełniony wodą leczniczą. Głębokość 1,2m.	
Personel	Lekarze, (8), w tym specjaliści balneologii (3), rehabilitacji medycznej (1), interniści (1), pozostali lekarze (3); pielęgniarki (14), w tym z tyt. licencjata (2), dyplomowane (12); personel zabiegowy/fizjoterapeuci (37), w tym z tyt. mgr (6), z tyt. licencjata (11), technika (12), masażyści (8); pozostały personel: specjaliści ds. żywienia (1).	

12.	Sanatorium Uzdrawiskowe „Krystynka” sp. z o.o.	
Nazwa zakładu lecznictwa	SANATORIUM „KRYSTYNKA”	
Adres zakładu	ul. Polna 16, Ciechocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Sanatorium Uzdrawiskowe „Krystynka” sp. z o.o.	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrawiskowe	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, naczyń obwodowych, górnych dróg oddechowych, cukrzyca, otyłość, osteoporoza.	
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrawiskowe, rehabilitacja lecznicza, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności, turnusy rehabilitacyjne PFRON/PCPR/MOPS.	
Ogólna charakterystyka zakładu	<p>Obiekt składa się z samodzielnego budynku 6-kondygnacyjnego w ogrodzie, mini tętnia, tereny spacerowe i sportowe. Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: winda – 1, pokoje dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim – 10; pomieszczenia sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim - 10. Odpowiedniej szerokości korytarze i drzwi.</p>	

Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	Liczba łóżek – 146. Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 10, jednoosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 60, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 2, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego – szt.0. Gabinety lekarskie: 2; punkty pielęgniarstwa: 1; gabinety zabiegowe: 1 – wyposażenie, m.in.: ambu, zestaw do udzielania pierwszej pomocy, aparat do mierzenia cukru, ciśnienia, ekg. Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): kąpieli leczniczych wannowych (2), hydroterapii (4), kąpieli/zawiań peloidowych (5), wzięwań i zabiegów laryngologicznych (4), fizykoterapii (8), światłolecznictwa (3), masażu leczniczego (2), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (5 i 10), krioterapii (1).
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (70 miejsc); pokoje pracowników medycznych i administracyjnych – 8; sala konferencyjna.
Urządzenia lecznicze	Rehabilitacyjny basen uzdrowskiowy, pow. 35m ² , głębokość 1,25 m.
Personel	Lekarze (5), w tym specjaliści balneologii (3), pozostali (2); pielęgniarki (7), w tym z tyt. mgr (2), dyplomowane (25); personel zabiegowy/fizjoterapeuci (16), w tym z tyt. mgr (9), z tyt. licencjata (3), technika (2), masażyści (2); pozostały personel: specjaliści ds. żywienia (1), psycholog (1).

13.	Polski Związek Niewidomych „EDEN” Sanatorium Uzdrowskiowe, Ośrodek Leczniczo-Rehabilitacyjny im. M. M. Kaczmarska	
Nazwa zakładu lecznictwa	POLSKI ZWIĄZEK NIEWIDOMYCH „EDEN” SANATORIUM UZDROWSKOWE OŚRODEK LECZNICZO-REHABILITACYJNY IM. MARIANA MIKOŁAJA KACZMARSKA	
Adres zakładu	ul. Słońska 15, Ciecuchocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Polski Związek Niewidomych	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowskiowe	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, cukrzyca, otyłość, choroby endokrynologiczne.	
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrowskiowe, turnusy rehabilitacyjne PFRON/PCPR/MOPS, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności.	
Ogólna charakterystyka zakładu	<p>Obiekt położony na działce o pow. 29 800 m². Budynek sanatoryjny 4-ro segmentowy, składający się: Segment1: funkcje hotel, socjalno-biurowy z kawiarnią; Segment 2: funkcje hotel, kuchnia, zaplecze, stołówka; Segment 3: funkcje hotel, gabinety lekarskie, pielęgniarstwa, sala do kinezyterapii; Segment 4: funkcje hotel, baza zabiegowa. Posiada urządzenia rekreacyjne: ogród, mini tężnia, urządzenia zewnętrzne do ćwiczeń i rehabilitacji.</p> <p>Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: 2 windy, 9 pokoi dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich. W każdym pokoju znajdują się pomieszczenia sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich. Odpowiednia szerokość drzwi i korytarzy, inne elementy to udźwignienie i oznakowanie Braille'a.</p>	
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	<p>Liczba łóżek – 96: oddział sanatoryjny 80 łóżek, oddział rehabilitacji uzdrowskiowej sanatoryjnej 16 łóżek.</p> <p>Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 9, jednoosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 3, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym – szt.38, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 2, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 1, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0. Pokoje z systemem przywoływaczym – 53 pokoi.</p> <p>Gabinety lekarskie: 3; punkty pielęgniarstwa: 1; gabinety zabiegowe: 1 – wyposażenie, m.in.: umywalka z bieżącą wodą, leżanka lekarska, aparat do mierzenia ciśnienia, waga, lodówka, szafka z lekami; sala intensywnego nadzoru lekarskiego: 1 – wyposażenie: łożko antystatyczne do intensywnej terapii, kardiomonitor, defibrylator, zestaw do wentylacji (worek samorozprężalny).</p> <p>Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): kąpieli leczniczych wannowych (4), hydroterapii (5), kąpieli/zawiań peloidowych (5), wzięwań i zabiegów laryngologicznych (3), masażu leczniczego (6), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (11 i 8), fizykoterapii (5), światłolecznictwa (1), krioterapii (2), grota solna (12), body space (1), aerodyn (1).</p>	

Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (100 miejsc); pokoje pracowników medycznych i administracyjnych – 6; kawiarnia, sala konferencyjna, sala TV.
Urządzenia lecznicze	-
Personel	Lekarze (4), w tym specjaliści balneologii i medycyny fizykalnej (2), interniści (1), pozostali (1); pielęgniarki (5), w tym z tyt. technika (5); personel zabiegowy/ fizjoterapeuci (6), w tym z tyt. licencjata (1), technika (4), masażyści (1); pozostały personel: specjaliści ds. żywienia (1).

14.		Sanatorium „Julianówka”	
Nazwa zakładu lecznictwa	SANATORIUM „JULIANÓWKA” H. SZULC, M. SZULC S.C.		
Adres zakładu	ul. Widok 10, Ciechocinek		
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Sanatorium Julianówka H. Szulc, M. Szulc s.c.		
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowiskowe		
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, naczyń obwodowych, górnych dróg oddechowych, cukrzyca, otyłość, osteoporoza.		
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrowiskowe, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności.		
Ogólna charakterystyka zakładu	<p>Obiekt o powierzchni 3305,60 m² położony na działce o pow. 5393 m², składa się z samodzielnego, 3-kondygnacyjnego budynku (2 piętra+parter) z ogrodzeniem.</p> <p>Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: pokoje dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim – szt. 1.</p>		
Pomieszczenia pielęgniacyjne i zabiegowe	<p>Liczba łóżek – 144.</p> <p>Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 0, jednoosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 37, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 23, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0.</p> <p>Gabinety lekarskie: 2; punkty pielęgniarskie: 1; Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): kąpieli leczniczych wannowych (4), hydroterapii (2), kąpieli/zawijań peloidowych (8), wziewań i zabiegów laryngologicznych (3), fizykoterapii (4), światłolecznictwa (3), masażu leczniczego (2), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (2 i 6), krioterapii (1), inne (1).</p>		
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (144 miejsca), biblioteka, prasownia, kawiarnia, sala TV.		
Urządzenia lecznicze	Basen rehabilitacyjny z wodą gospodarczą – rozmiar 11 x 6 m.		
Personel	Lekarze (4), w tym specjaliści balneologii i medycyny fizykalnej (1), rehabilitacji medycznej (1), pozostali lekarze (2); pielęgniarki (7), w tym z tyt. mgr (1), z tyt. licencjata (1), dyplomowane (5); personel zabiegowy/fizjoterapeuci (11), w tym z tyt. mgr (4), z tyt. licencjata (2), technika (1), masażyści (4); pozostały personel: specjaliści ds. żywienia (1), farmaceuta (1).		

15.		Sanatorium Uzdrowiskowe nr VI „Grażyna”	
Nazwa zakładu lecznictwa	SANATORIUM UZDROWISKOWE NR VI „GRAŻYNA”		
Adres zakładu	ul. Traugutta 6, Ciechocinek		
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Uzdrowisko Ciechocinek S.A.		
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowiskowe		
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, naczyń obwodowych, górnych dróg oddechowych, cukrzyca, otyłość.		
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrowiskowe, turnusy rehabilitacyjne PFRON//PCPR/MOPS, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności.		

Ogólna charakterystyka zakładu	Obiekt złożony z 6 budynków 2-kondygnacyjnych z ogrodem, położonych na działce o powierzchni 3401,76 m ² . Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: winda -1, pokoje dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim – szt. 1.
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	Liczba łóżek - 160. Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym -10, jednoosobowe bez węzła sanitarnego -5, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym -26, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego -20, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym -9, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego - 5. Gabinety lekarskie: 3; punkty pielęgniarskie: 2; gabinety zabiegowe: 2 – wyposażenie, m.in. : aparat do mierzenia ciśnienia, leżanka, glukometr, EKG, butla tlenowa. Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): kąpeli leczniczych wannowych (4), hydroterapii (5), fizykoterapii (6), masażu leczniczego (2), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (1 i 1), krioterapii (1), inne (1).
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (104 miejsca); pokoje pracowników medycznych i administracyjnych – 3; świetlica.
Urządzenia lecznicze	-
Personel	Lekarze (3) w tym specjaliści balneologii i medycyny fizykalnej (2), pozostali lekarze (1); pielęgniarki (11), w tym z tyt. mgr (2), z tyt. licencjata (3), średnie (6); personel zabiegowy/fizjoterapeuci (10), w tym z tyt. mgr (2), z tyt. licencjata (5), technika (2), masażyści (1); pozostały personel: specjaliści ds. żywienia (1).

16.	Ośrodek Sanatoryjno-Wypoczynkowy Spółdzielczości Pracy w Ciechocinku NZOZ Zakład Rehabilitacji Leczniczej	
Nazwa zakładu lecznictwa	OŚRODEK SANATORYJNO-WYPOCZYNKOWY SPÓŁDZIELCZOŚCI PRACY W CIECHOCINKU	
Adres zakładu	ul. Lorentowicza 8, Ciechocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Spółdzielcza Korporacja Spółnota Pracy Spółdzielnia Osób Prawnych	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowskowie	
Kierunki lecznicze	Choroby reumatologiczne, naczyń obwodowych, górnych dróg oddechowych, otyłość.	
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrowskowie, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności.	
Ogólna charakterystyka zakładu	Obiekt położony na działce o pow. 2,14 ha, składa się z samodzielnego budynku 4-kondygnacyjnego. Posiada park sanatoryjny ze ścieżkami spacerowymi, boisko do piłki siatkowej, teren na ognisko. Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: 1 winda, odpowiednia szerokość korytarzy, drzwi, sanitariaty dla osób niepełnosprawnych.	
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	Liczba łóżek - 146. Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym -18, jednoosobowe bez węzła sanitarnego -1, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym -59, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego -0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym -3, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego - 0. Pokoje łóżkowe są wyposażone w system sygnalizacji przywoływawczej -81 pokoi. Gabinety lekarskie: 1; punkty pielęgniarskie: 1; gabinety zabiegowe: 1 – wyposażenie, m.in. : kozetka lekarska, aparat do mierzenia ciśnienia, waga, zestaw antywstrząsowy, parawan. Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): kąpeli leczniczych wannowych (4), hydroterapii (3), kąpeli/zawijań peloidowych (4), światłolecznictwo (1), fizykoterapii (9), masażu leczniczego (2), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (3 i 10), krioterapii (1).	
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (150 miejsc), pokoje pracowników medycznych i administracyjnych – 4; sala konferencyjna, świetlica, hole wypoczynkowe (3), sala wypoczynkowa (1).	
Urządzenia lecznicze	-	
Personel	Lekarze (2), w tym specjaliści balneologii i medycyny fizykalnej (2); pielęgniarki (9), w tym z tyt. mgr (1), z tyt. licencjata (3), dyplomowane (5); położna (1), personel zabiegowy/fizjoterapeuci (5), w tym z tyt. mgr (2), z tyt. technika (2), masażyści (1); pozostały personel: dietetycy/specjaliści od żywienia (1).	

17.	Sanatorium „Willa York”	
Nazwa zakładu lecznictwa	NZOZ SANATORIUM „WILLA YORK”	
Adres zakładu	ul. Mickiewicza 20b, Ciechocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	FHU S.C. „York” S. Kraszewski, A. Kraszewska	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowskowe	
Kierunki lecznicze	Choroby reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, naczyń obwodowych, górnych dróg oddechowych, cukrzyca, osteoporoza, otyłość.	
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrowskowe, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności.	
Ogólna charakterystyka zakładu	<p>Obiekt położony na działce o pow. 1164 m², składa się z samodzielnego budynku 4-kondygnacyjnego.</p> <p>Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: winda – 1, odpowiedniej szerokości korytarze i drzwi.</p>	
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	<p>Liczba łóżek – 84.</p> <p>Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym –3, jednoosobowe bez węzła sanitarnego –0, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym –20, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego –0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym –11, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego –0.</p> <p>Pokoje posiadają system przywoławczy – 34.</p> <p>Gabinety lekarskie: 1; punkty pielęgniarskie: 1; gabinety zabiegowe: 1</p> <p>– wyposażenie, m.in. : kozetka lekarska,ambu, defibrylator, zestaw przeciwwstrząsowy, aparat do mierzenia cukru, ciśnienia, butla tlenowa.</p> <p>Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): kąpeli leczniczych wannowych (2), hydroterapii (3), kąpeli/zawiań peloidowych (2), wzięwań i zabiegów laryngologicznych (1), fizykoterapii (4), światłolecznictwa (2), masażu leczniczego (2), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (2 i 9), krioterapii (1), inne (2).</p>	
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (44 miejsca), pokoje pracowników medycznych i administracyjnych –4; świetlica, kawiarnia.	
Urządzenia lecznicze	-	
Personel	Lekarze (3), w tym specjaliści balneologii i medycyny fizykalnej (2), pozostali lekarze (1); pielęgniarki (6), w tym z tyt. licencjata (1), dyplomowane (5); personel zabiegowy/fizjoterapeuci (5), w tym z tyt. mgr (1), z tyt. licencjata (4); pozostały personel: specjaliści ds. żywienia (1).	

18.	Dom Zdrowia Lila - Sanatorium	
Nazwa zakładu lecznictwa	DOM ZDROWIA „LILA” SANATORIUM	
Adres zakładu	ul. Konopnickiej 37, Ciechocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Dom Zdrowia „Lila” Sanatorium Lila Medical SPA	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowskowe	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, reumatologiczne, górnych dróg oddechowych, cukrzyca, otyłość.	
Rodzaj udzielanych świadczeń	turnusy rehabilitacyjne PFRON/PCPR/MOPS, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności.	
Ogólna charakterystyka zakładu	<p>Obiekt położony na działce 3 734 m² składa się z samodzielnego budynku 4-kondygnacyjnego. Posiada ogród.</p> <p>Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: 1 winda, odpowiednia szerokość korytarzy, pokoje dla niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich –1, pomieszczenia sanitarne dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich –2.</p>	
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	<p>Liczba łóżek – 130.</p> <p>Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym –3, jednoosobowe bez węzła sanitarnego –0, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym –57, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego –0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym – 5, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego –0.</p> <p>Pokoje posiadają system przywoławczy – 1.</p>	

	Gabinety lekarskie: 1; punkty pielęgniarskie: 1; gabinety zabiegowe: 1 – wyposażenie: łóżko antystatyczne, kardiomonitor, defibrylator, ssak, zestaw do intubacji, zestaw do wentylacji, instalacje gazów medycznych. Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): kąpieli/zawijań peloidowych (3), wzięwań i zabiegów laryngologicznych (1), masażu leczniczego (3), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (1 i 72), fizykoterapii (2), światłolecznictwa (2), krioterapii (1).
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (45 miejsc), świetlica, biblioteczka, sala konferencyjna, spa, piwniczka.
Urządzenia lecznicze	-
Personel	Lekarze (2), w tym: specjaliści balneologii i medycyny fizykalnej (2); pielęgniarki (6), w tym: z tyt. mgr (2), z tyt. licencjata (2), dyplomowane (2); personel zabiegowy/fizjoterapeuci (8), w tym: z tyt. magistra (4), z tyt. licencjata (2), z tyt. technika (2); pozostały personel: specjaliści ds. żywienia (1), psycholog (1).

19.		Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej - St. George Ciechocinek - Sanatorium	
Nazwa zakładu lecznictwa	NZOZ „ST. GEORGE” CIECHOCINEK		
Adres zakładu	ul. Wojska Polskiego 2, Ciechocinek		
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Rutkowski LTD sp. z o.o.		
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowiskowe		
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, naczyń obwodowych, górnych dróg oddechowych, otyłość, cukrzyca, otyłość.		
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrowiskowe, rehabilitacja lecznicza, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności, turnusy rehabilitacyjne PFRON/PCPR/MOPS, rehabilitacja w ramach prewencji ZUS.		
Ogólna charakterystyka zakładu	Obiekt składa się z dwóch budynków 4 – kondygnacyjnych połączonych ze sobą, otoczonych ogrodem, na działce o powierzchni 3 700m ² . Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: windy – 1, pokoje dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim – 1; o odpowiedniej szerokości korytarze i drzwi.		
Pomieszczenia pielęgniacyjne i zabiegowe	Liczba łóżek – 100. Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym –1, jednoosobowe bez węzła sanitarnego –0, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym –31, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego –0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym –25, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego –0. Posiada system przywoławczy – 57 pokoi. Gabinety lekarskie: 2; punkty pielęgniarskie: 1; gabinety zabiegowe: 12.		
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (140 miejsc), sala konferencyjna, mini spa, kawiarnia.		
Urządzenia lecznicze	Basen rehabilitacyjny, pow. 50 m ² , głębokość 1,3 m.		
Personel	Lekarze (2) w tym: specjaliści balneologii i medycyny fizykalnej (1), pozostali (1); pielęgniarki (5), w tym dyplomowane (5); personel zabiegowy/fizjoterapeuci (3), w tym z tyt. mgr (2), masażyści (1); personel pozostały: specjaliści ds. żywienia (1).		

20.		Sanatorium Uzdrowiskowe MAX MARIAN SZULC	
Nazwa zakładu lecznictwa	SANATORIUM UZDROWISKOWE „MAX”		
Adres zakładu	ul. Lorentowicza 4, Ciechocinek		
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Sanatorium Uzdrowiskowe „MAX” Marian Szulc		
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowiskowe		
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, naczyń obwodowych, górnych dróg oddechowych, cukrzyca, otyłość, osteoporoza.		
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrowiskowe, świadczenia udzielane na zasadach pełnej odpłatności.		

Ogólna charakterystyka zakładu	Zakład zlokalizowany jest na działce o pow. 10 050 m ² i stanowi samodzielny budynek 3-kondygnacyjny powstały w 1963 r. (w roku 2016 przeszedł remont - bieżące remonty po dziś dzień, m.in. instalacja windy w 2019 r.). Otoczenie budynku stanowi urządzony ogród ze starodrzewiem wyposażony w małą architekturę (ławki, altanki), alejki, kort tenisowy, miejsce relaksu i organizowania spotkań integracyjnych. Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: 1 winda, pokoje dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich-2, pomieszczenia sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich - 2. Odpowiednia szerokość korytarzy i drzwi.
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	Liczba łóżek - 150. Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 0, jednoosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 55, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 12 + studio, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0. Pokoje z umywalką i pojemnikami na odpady – 68. Gabinety lekarskie: 2; punkty pielęgniarskie: 1; gabinety zabiegowe: 1 – wyposażenie, m.in.: kozetka, umywalka z zimną i ciepłą wodą, zestaw do EKG, elektryczne urządzenie do ssania, defibrylator, zestaw do udzielania pierwszej pomocy, zestaw do wentylacji (worek samorozprężalny), tlen medyczny. Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): kąpeli leczniczych wannowych (6), hydroterapii (5), kąpeli/zawiań peloidowych (4), wzięwań i zabiegów laryngologicznych (3), masażu leczniczego (3), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (3 i 10), fizykoterapii (4), światłolecznictwa (3), krioterapii (2).
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (150 miejsc), pokoje pracowników medycznych i administracyjnych – 3.
Urządzenia lecznicze	-
Personel	Lekarze (6), w tym: specjaliści balneologii i medycyny fizykalnej (3), pozostali lekarze (3); pielęgniarki (5), w tym z tyt. mgr (1), z tyt. licencjata (4); ; personel zabiegowy/fizjoterapeuci (9), w tym: z tyt. magistra (2), z tyt. licencjata (2), z tyt. technika (2), masażyści (3); pozostały personel (1), w tym: dietetycy/specjaliści ds. żywienia (1).

21.	Sanatorium Uzdrowskie „Akacja” - Magdalena Broda	
Nazwa zakładu lecznictwa	SANATORIUM UZDROWISKOWE „AKACJA”	
Adres zakładu	ul. Mickiewicza 6, Ciechocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Akacja - Magdalena Broda	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowskie	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, górnych dróg oddechowych, cukrzyca, otyłość, osteoporoza.	
Rodzaj udzielanych świadczeń	Lecznictwo uzdrowskie, rehabilitacja lecznicza.	
Ogólna charakterystyka zakładu	Zakład zlokalizowany jest na działce o pow. 4 500 m ² i stanowi samodzielny budynek 3-kondygnacyjny o powierzchni użytkowej 2 296,6 m ² , po generalnym remoncie w 2018 r., w tym instalacją windy. Otoczenie budynku stanowi urządzony ogród wyposażony w małą architekturę (ławki, altanki), alejki. Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: 1 winda osobowa, pokoje dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich-4, pomieszczenia sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich - 2. Odpowiednia szerokość korytarzy i drzwi.	
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe	Liczba łóżek - 68. Pokoje łóżkowe: jednoosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 4, jednoosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje dwuosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 29, pokoje dwuosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0, pokoje wieloosobowe z węzłem sanitarnym – szt. 2, pokoje wieloosobowe bez węzła sanitarnego – szt. 0. Pokoje z systemem sygnalizacji przywoławczej – 35, z pojemnikami na odpady – 35. Gabinety lekarskie: 1; punkty pielęgniarskie: 1; gabinety zabiegowe: 1 – wyposażenie, m.in.: kozetka, biurko, ciśnieniomierz, waga, zestaw przeciwwstrząsowy, defibrylator. Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): kąpeli leczniczych wannowych (1),	

	kąpeli/zawijań peloidowych (3), wzięwań i zabiegów laryngologicznych (2), masażu leczniczego (2), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (1 i 3), fizykoterapii (6), światłolecznictwa (1), krioterapii (1).
Pomieszczenia ogólne	Jadalnia – 1 (70 miejsc), pokoje pracowników medycznych i administracyjnych – 2.
Urządzenia lecznicze	-
Personel	Lekarze (1), w tym: specjaliści balneologii i medycyny fizykalnej (1); pielęgniarki (5), w tym z tyt. mgr (2), licencjata (1); dyplomowane (2); personel zabiegowy/fizjoterapeuci (3), w tym: z tyt. magistra (2), masażyści (1); pozostały personel (1), w tym: dietetycy/specjaliści ds. żywienia (1).

1.	Przychodnia Uzdrawiskowa	
Nazwa zakładu lecznictwa	Przychodnia Uzdrawiskowa	
Adres zakładu	ul. Armii Krajowej 6, Ciechocinek	
Nazwa podmiotu prowadzącego zakład	Uzdrowisko Ciechocinek S.A.	
Rodzaj zakładu	Przychodnia uzdrawiskowa	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego, reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, naczyń obwodowych, górnych dróg oddechowych, osteoporoza, otyłość, cukrzyca.	
Ogólna charakterystyka zakładu	Przychodnia zlokalizowana w budynku szpitala uzdrawiskowego Nr I stanowi jego integralną część, zajmuje wydzieloną część parteru budynku.	
Pomieszczenia pielęgnacyjne i zabiegowe, zakłady	Gabinety lekarskie: 2; gabinety zabiegowe: 1 –wyposażenie, m.in.: aparat EKG, do mierzenia ciśnienia, kozetka lekarska, glukometr, torba reanimacyjna; sala intensywnego nadzoru medycznego – 1, wyposażenie, m.in.: kozetka lekarska, aparat do badań EKG, defibrylator, butla z tlenem, zestaw przeciwwstrząsowy. Pomieszczenia zabiegowe/działy (l. stanowisk): kąpeli leczniczych wannowych (4), hydroterapii (8), kąpeli/zawijań peloidowych (7), wzięwań i zabiegów laryngologicznych (4), masażu leczniczego (2), kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej (3 i 16), fizykoterapii (12), światłolecznictwa (3), krioterapii (1), inne (19).	
Pomieszczenia ogólne	Recepcja.	
Personel	Lekarze (2), w tym spec. balneologii i medycyny fizykalnej (2); pielęgniarki (1), w tym z tyt. licencjata (1); personel zabiegowy – wszystkich zakładów Uzdrowiska Ciechocinek S.A.	

Źródło: Urząd Miejski w Ciechocinku, Naczelny lekarz Uzdrowiska Ciechocinek, Inowrocław, Wieniec Zdrój.

Uwaga: liczba personelu nie sumuje się – wynika to ze specyfiki zakładów, np. część personelu pracuje w kilku zakładach, odznacza się też kilkoma specjalnościami.

<p>Park Zdrojowy – powierzchnia 18,2 ha, na terenie którego znajdują się obiekty: korty tenisowe, pijalnia wód mineralnych (obecnie nie wykorzystywana jako pijalnia, znajduje się tu restauracja), muszla koncertowa, fontanny, w tym „Jaś i Małgosia”, palmiarnia - kawiarnia. Park jest bardzo dobrze utrzymany, wytyczone są aleje spacerowe wyposażone w małą architekturę.</p>	
---	---

Zdjęcie: www.uzdrawiskociechocinek.pl

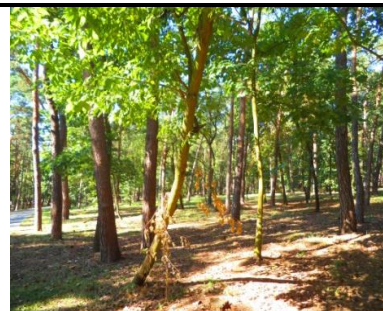

Park Tężniowy – powierzchnia 39 ha, na terenie którego znajduje się kawiarnia sezonowa, boisko sportowe, plac zabaw, zdegradowany basen zewnętrzny. Park jest bardzo dobrze utrzymany, wytyczone są aleje spacerowe wyposażone w małą architekturę i piękne dywany kwiatowe, w tym zegar słoneczny.

Zdjęcie: www.uzdrowiskociechocinek.pl

Park Sosnowy – powierzchnia 7,9 ha, na terenie którego znajduje się kawiarnia sezonowa. Park jest bardzo dobrze utrzymany, wytyczone są aleje spacerowe wyposażone w małą architekturę.

Zdjęcie: www.uzdrowiskociechocinek.pl

Fontanna „**Grzybek**” – obudowa źródła wody leczniczej, pełni również funkcję leczniczą - jest naturalnym inhalatorium, gdzie odpoczywający kuracjusze wdychają bogate w cząsteczki jodu powietrze.

Zdjęcie: www.ciechocinek.pl

Tężnie – trzy budowle drewniane o łącznej długości 3 199,34 m, średniej wysokości 15,8 m, średniej szerokości 10,1 m wytwarzające charakterystyczny mikroklimat. Wzdłuż tężni zorganizowane są aleje spacerowe z małą architekturą.

Zdjęcie: www.uzdrowiskociechocinek.pl

8.2. PLANY ROZWOJU BAZY ZAKŁADÓW I URZĄDZEŃ LECZNICZYCH

W ramach monitoringu zmieniających się potrzeb kuracjuszy przeprowadzono badanie ankietowe wśród osób przebywających na leczeniu uzdrowskim w Ciechocinku, które wskazało jednoznacznie wysokie zadowolenie z miasta uzdrowskiego Ciechocinek – aż 80% badanych stwierdziło, że poleciliby przyjazd do Ciechocinka swoim znajomym. Nikt z ankietowanych nie zaznaczył odpowiedzi NIE, jedynie 20% było niezdecydowanych. Najwyżej oceniono jakość zabiegów i zaangażowanie personelu w wykonywanie swoich obowiązków – blisko 60% pytanych przyznało najwyższą ocenę, tj. 3, jednocześnie nikt nie wskazał oceny najniższej, tj. 1. Najsłabiej oceniono jakość wizyt lekarskich – pojawiły się oceny najgorsze (blisko 14%), tj. 1, natomiast 41% badanych wskazało ocenę najwyższą, tj. 3. Wśród atrakcji miasta Ciechocinka najwyżej oceniono miejsca spacerowe – aż 50% badanych dało ocenę najwyższą, tj. 3, natomiast nikt nie przyznał oceny najniższej, tj. 1. Wysoko także oceniono miejsca kultury – blisko 42% badanych przyznało ocenę najwyższą, tj. 3, nie pojawiły się oceny najniższe, tj. 1. Najsłabiej oceniono miejsca rozrywki (kawiarnie, restauracje) – pojawiły się oceny najniższe, tj. 1 (blisko 17%), ale jednocześnie ocenę najwyższą, tj. 3 przyznało prawie 31% badanych. Zdecydowanie najsłabiej oceniono architekturę – oddano blisko 14% ocen najniższych, tj. 1 i tylko 31% ocen najwyższych, tj. 3. Wytłumaczeniem na powyższe jest zapewne odpowiedź na kolejne pytanie – wskazanie największych problemów wymagających pilnej interwencji. Aż 50% osób, które odpowiedziały na to pytanie za ww. problem uznały odbudowę fontanny „Grzybek”, 25% pobieranie opłaty „tężniowej”, 17% zbyt intensywny ruch samochodów w centrum, blisko 9% chaos „straganowy”, a 8% odbudowę basenu zewnętrznego, uznając go jednocześnie jako „wizytówkę miasta”.

Władze miasta Ciechocinka oraz podmioty prowadzące poszczególne zakłady, w tym UC S.A. mając na uwadze ciągłą potrzebę unowocześniania usług uzdrowskich, podejmują działania mające na celu odpowiedź na zmieniające się potrzeby kuracjuszy i medycyny uzdrowskiej.

Powstają pensjonaty i hotele, które zajmują się leczeniem balneologicznym i można przypuszczać, iż z czasem będą starały się o wpisanie na listę zakładów lecznictwa uzdrowskiego.

Istniejące zakłady rozszerzają swoją działalność, posiadają infrastrukturę i personel zabiegowy, które pozwalają leczyć w innych kierunkach niż dotychczas (wynikających z decyzji Ministra Zdrowia), np. chorób dolnych dróg oddechowych, układu trawienia, chorób endokrynologicznych (niedoczynność tarczycy), chorób skóry. Ewentualne rozszerzenie kierunków leczenia wymaga jednak dodatkowych badań i potwierdzenia uwarunkowań do leczenia ww. chorób przez konsultanta krajowego.

Modernizowana jest infrastruktura w zakładach leczniczych – zakłady planują głównie: remont i rozbudowę bazy zabiegowej, w tym gabinetów zabiegowych, terenów zieleni, sportowych, rekreacyjnych, budowę sal gimnastycznych, basenów; bazy hotelowej, w tym remont/ wymiana instalacji sanitarnych i wentylacyjnych, pokoi hotelowych; budowa przewodu solanki..

Działania mające na celu wzrost konkurencyjności Uzdrowska Ciechocinek opisano również w rozdziale 6.

9. WSKAZANIE KIERUNKÓW LECZNICZYCH I PRZECIWWSKAZAŃ DLA UZDROWISKA

9.1. WSKAZANIA DO LECZENIA

Na podstawie świadectw potwierdzających właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości lecznicze klimatu Minister Zdrowia swoją decyzją w 2008 roku (a następnie potwierdzoną decyzją Ministra Zdrowia w 2011 roku) ustalił następujące kierunki leczenia:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby kardiologiczne i nadciśnienie,
- choroby naczyń obwodowych,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- cukrzyca,
- otyłość,
- osteoporoza,
- choroby kobiece.

Wobec powyższego oraz na podstawie informacji i wniosków płynących/zawartych w:

- 1) Właściwości lecznicze klimatu Uzdrowiska Ciechocinek, IGiZP, PAN Warszawa 2018 r.,
- 2) Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu,
- 3) Właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych – wód mineralnych i termalnych,
- 4) Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze wody z odwiertu 11, 14, 16 i 19A,
- 5) Istniejąca baza zakładów i urzędzeń leczniczych,

gdzie nie wskazano żadnych przeciwwskazań ze względu na występujący w mieście klimat, surowce naturalne, należy wskazać, iż ww. kierunki lecznicze należy kontynuować. Należy przy tym stosować się do zapisów Rozporządzenia Ministra zdrowia z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie sposobu kierowania i kwalifikowania pacjentów do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego – Załącznik 1 i 2 tegoż rozporządzenia, a mianowicie:

wynikające z Załącznika 1 „Szczegółowe wskazania i przeciwwskazania do leczenia uzdrowiskowego w poszczególnych rodzajach zakładów lecznictwa uzdrowiskowego”:

I. Choroby ortopedyczno-urazowe (ortopedia)

Szczegółowe wskazania:

- 1) szpital:
  - a) S32, T92, T93 - stany po urazach kończyn, kręgosłupa lub miednicy ze znacznym ograniczeniem sprawności lub znacznymi zanikami mięśniowymi, po zakończeniu leczenia szpitalnego, w okresie do 12 miesięcy od wystąpienia urazu,
  - b) T02 - stany po licznych złamaniach kości z ograniczeniem sprawności, w okresie do 12 miesięcy od wystąpienia urazu,
  - c) T08, T09 - stany po urazach kręgosłupa z powikłaniami neurologicznymi,
  - d) T94 - następstwa urazów obejmujących mnogie okolice ciała, leczonych zachowawczo lub operacyjnie,
  - e) T95 - stany po oparzeniach termicznych lub chemicznych albo odmrożeniach z towarzyszącymi przykurczami i ograniczeniem ruchów, w okresie do 12 miesięcy od wystąpienia urazu,
  - f) Z89 - stany po amputacjach kończyn po tymczasowym zaprotezowaniu albo w okresie do 12 miesięcy od ostatecznego zaprotezowania,

- g) Z96, Z98 - wczesne stany po operacjach alloplastycznych stawów biodrowych lub stawów kolanowych oraz po operacjach dysku, w okresie do 12 miesięcy od przebytej operacji,
  - h) Z98 - stany po operacjach kości lub stawów ze znacznym ograniczeniem zakresu ruchów,
  - i) Z98 - stany po operacjach wad wrodzonych, najlepiej po wczesnej rehabilitacji,
  - j) Q65-Q68, Q74, Q76-Q79 - wrodzone wady rozwojowe ze zniekształceniami układu mięśniowo-szkieletowego i ograniczeniem sprawności;
  - k) M40 - M42 - wady postawy ograniczające sprawność w stopniu znacznym;
- 2) sanatorium:
- a) M23, M24, S33, T92, T93 - następstwa urazów lub chorób stawów lub aparatu więzadłowego z ograniczeniem sprawności lub z ograniczeniem zakresu ruchów w stawach,
  - b) Z89 - stany po amputacjach kończyn po ostatecznym zaprotezowaniu,
  - c) M40-M42 - nabyte wady postawy w stopniu nieznacznym (dotyczy dzieci),
  - d) Q74, Q76 - wrodzone wady rozwojowe z nieznacznym ograniczeniem sprawności,
  - e) rekonwalescencja w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego z powodu chorób ortopedyczno-urazowych;
- 3) przychodnia uzdrowskowa:
- a) S13, S23, S33, S39, S43, S46, S53, S56, S63, S66, S73, S76, S83, S86, S93, S96, S99 - stany po urazach tkanek miękkich mięśni, więzadeł lub torebek stawowych z nieznacznym ograniczeniem ruchów lub z utrzymującym się zespołem bólowym,
  - b) M40 - M42 - nabyte wady postawy w stopniu nieznacznym (dotyczy dzieci),
  - c) M93 - pourazowa martwica kości w okresie zdrowienia,
  - d) T91 - T93 - odległe następstwa urazów kończyn lub kręgosłupa z nieznacznym ograniczeniem sprawności,
  - e) rekonwalescencja po leczeniu szpitalnym z powodu chorób ortopedyczno-urazowych.

II. Choroby układu nerwowego (neurologia)

Szczegółowe wskazania:

1) szpital:

- a) D33 - następstwa neurologiczne po operacji niezłośliwych nowotworów mózgu lub innych części centralnego systemu nerwowego,
- b) G09 - następstwa neurologiczne chorób zapalnych ośrodkowego układu nerwowego lub opon mózgowych, po upływie 3 miesięcy od zakończenia leczenia farmakologicznego,
- c) G20, G21 - choroba Parkinsona lub parkinsonizm wtórny ze znacznym ograniczeniem chodu,
- d) G35 - stwardnienie rozsiane w okresie zaawansowanym lub po zakończeniu leczenia szpitalnego (bezpośrednio po incydencie zaostrzenia),
- e) G54 - zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych w następstwie urazów czaszkowo-mózgowych lub urazów kręgosłupa, bezpośrednio po zakończeniu leczenia szpitalnego lub przebyciu wczesnej rehabilitacji,
- f) G55 - ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej, w tym ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach krążka międzykręgowego (M50, M51) lub zmianach zwyrodnieniowych kręgow (M47),
- g) G61 - zespół Guillaina-Barrego bezpośrednio po zakończeniu leczenia w oddziale neurologicznym lub przebyciu wczesnej rehabilitacji neurologicznej,
- h) G80 - dziecięce porażenie mózgowe ze znaczną dysfunkcją ruchową (poruszanie się na wózku inwalidzkim) - dotyczy pacjentów do 18 roku życia,
- i) G81 - porażenie połowiczne, następstwa neurologiczne po udarach mózgowych, bezpośrednio po zakończeniu leczenia szpitalnego lub przebyciu wczesnej rehabilitacji,
- j) G82 - porażenie kończyn dolnych albo porażenie czterokończynowe, będące następstwem udarów mózgowych, bezpośrednio po zakończeniu leczenia szpitalnego lub przebyciu wczesnej rehabilitacji,
- k) I64 - udar nieokreślony jako krwotoczny lub zawałowy, bezpośrednio po zakończeniu leczenia szpitalnego lub przebyciu wczesnej rehabilitacji neurologicznej;

2) sanatorium:

- a) G09 - utrzymujące się następstwa neurologiczne chorób zapalnych ośrodkowego układu nerwowego,
  - b) G20, G21 - choroba Parkinsona lub parkinsonizm wtórny w początkowym stadium zaawansowania, z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej,
  - c) G35 - stwardnienie rozsiane w okresie remisji lub o przebiegu łagodnym,
  - d) G54 - zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych w następstwie urazów czaszkowo-mózgowych lub urazów kręgosłupa,
  - e) G55 - ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej, w tym ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach krążka międzykręgowego (M50, M51), oraz w zmianach zwyrodnieniowych kręgosłupa (M47),
  - f) G61, G62 - przewlekłe zapalenie nerwów obwodowych i splotów nerwowych (w tym następstwa przebytego zespołu Guillaina-Barrego), także okres bezobjawowy w nawracającej postaci zapalenia,
  - g) G64 - następstwa neurologiczne urazów nerwów obwodowych,
  - h) G81, G82 - porażenie połowicze, porażenie kończyn dolnych z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej, będące następstwem uszkodzenia mózgu lub rdzenia kręgowego,
  - i) G80 - dziecięce porażenie mózgowe z zachowaną zdolnością do samodzielnego poruszania się - dotyczy pacjentów do 18 roku życia,
  - j) G90 - nasilone zaburzenia układu wegetatywnego;
- 3) przychodnia uzdrowiskowa:
- a) G20 - choroba Parkinsona z nieznacznym ograniczeniem chodu, z zachowaną samoobsługą,
  - b) G54 - zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych w następstwie urazów czaszkowo-mózgowych lub urazów kręgosłupa - okres przewlekły,
  - c) G55 - ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej, w tym ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach krążka międzykręgowego (M50, M51), oraz w zmianach zwyrodnieniowych kręgosłupa (M47) - okres przewlekły,
  - d) G61, G62 - przewlekłe zapalenie nerwów obwodowych i splotów nerwowych (w tym następstwa przebytego zespołu Guillaina-Barrego, także okres bezobjawowy w nawracającej postaci zapalenia,
  - e) G64 - następstwa urazów nerwów obwodowych,
  - f) G90 - zaburzenia układu wegetatywnego.

III. Choroby reumatologiczne (reumatologia)

Szczegółowe wskazania:

1) szpital:

- a) M05, M06 - reumatoidalne zapalenie stawów - okres I, II, III albo IV, w szczególności bezpośrednio po incydencie zaostrzenia procesu chorobowego,
- b) M06 - reumatoidalne zapalenie stawów - okres I, II, III albo IV, po zabiegach operacyjnych, najlepiej bezpośrednio po zakończeniu leczenia szpitalnego lub przebyciu wczesnej rehabilitacji,
- c) M07 - artropatie towarzyszące łuszczycy lub chorobom jelit w okresie podoстрыm albo w okresie remisji,
- d) M08 - młodzieńcze przewlekłe zapalenie stawów, postać wielostawowa albo skąpostawowa,
- e) M15 - M17, M19 - choroba zwyrodnieniowa stawów obwodowych dużych lub małych ze znacznym ograniczeniem sprawności ruchowej,
- f) M32 - M35 - układowe choroby tkanki łącznej w okresie remisji, z zachowaną zdolnością do samoobsługi,
- g) M45, M46 - zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa, zespół Reitera ze znacznym ograniczeniem sprawności ruchowej, przy zachowanej zdolności do samoobsługi,
- h) M47 - choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa ze znacznym ograniczeniem sprawności ruchowej lub z towarzyszącymi powikłaniami neurologicznymi,
- i) stany po operacji z przyczyn reumatycznych, w okresie do 12 miesięcy od przebytej operacji, a w przypadku występowania powikłań neurologicznych lub zaników mięśniowych - także po upływie tego okresu;

2) sanatorium:

- a) M05, M06 - reumatoidalne zapalenie stawów - okres I, II albo III, w okresie remisji,
- b) M07 - artropatie towarzyszące łuszczycy lub chorobom jelit, w okresie remisji,
- c) M10, M11 - choroby metaboliczne z zajęciem stawów (dna moczanowa, chondrokalcynoza i inne), w okresie przewlekłym z niewielkimi zmianami stawowymi,
- d) M13 - zespół Reitera z zajęciem kręgosłupa,
- e) M15 - M17, M19 - choroba zwyrodnieniowa stawów obwodowych dużych lub małych, z częściowym ograniczeniem sprawności ruchowej,
- f) M45, M46, M49 - zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa lub inne zapalne choroby kręgosłupa, w okresie remisji, z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej i niewielką destrukcją stawów,
- g) M47 - choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej,
- h) M62 - polimialgia reumatyczna ze współistniejącymi zmianami zwyrodnieniowymi,
- i) M70 - M79 - fibromialgia lub inne choroby tkanek miękkich z częściowym ograniczeniem sprawności lub o przebiegu nawracającym,
- j) stany po zabiegach operacyjnych z przyczyn reumatycznych;

3) przychodnia uzdrowskowa:

- a) M05, M06 - reumatoidalne zapalenie stawów - okres I albo II, w okresie remisji,
- b) M07 - artropatie towarzyszące łuszczycy lub chorobom jelit, w okresie remisji,
- c) M10, M11 - choroby metaboliczne z zajęciem stawów (dna moczanowa, chondrokalcynoza i inne), w okresie przewlekłym z niewielkimi zmianami stawowymi,
- d) M13 - zespół Reitera z zajęciem kręgosłupa,
- e) M15 - M19 - choroba zwyrodnieniowa stawów obwodowych dużych lub małych z nieznacznym lub średnim ograniczeniem sprawności ruchowej,
- f) M45, M46, M49 - zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa oraz inne zapalne choroby kręgosłupa, w okresie remisji, z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej i niewielką destrukcją stawów,
- g) M47 - choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej,
- h) M62 - polimialgia reumatyczna ze współistniejącymi zmianami zwyrodnieniowymi,
- i) M70 - M79 - inne choroby tkanek miękkich

IV. Choroby kardiologiczne i nadciśnienie (kardiologia)

Szczegółowe wskazania:

1) szpital:

- a) I10 - I13 - nadciśnienie tętnicze, stopień II albo III bez dodatkowych czynników ryzyka,
- b) I21, I24 - stany po przebytych zawale serca, w okresie do 6 miesięcy od przebycia zawału serca,
- c) I25 - przewlekła choroba niedokrwienności serca wg klasyfikacji CCS - II okres,
- d) I50 - niewydolność serca w klasie niewydolności serca II według NYHA; w stanach z upośledzeniem frakcji wyrzutowej lewej komory (LVEF) < 35%, z zabezpieczeniem kardiowerterem-defibrylatorem (ICD),
- e) I30, I33, I40 - następstwa zapalenia mięśnia sercowego, wsierdzia lub osierdzia, w okresie do 6 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego; w stanach z upośledzeniem frakcji wyrzutowej lewej komory (LVEF) < 35%, z zabezpieczeniem kardiowerterem-defibrylatorem (ICD),
- f) I42, I43 - kardiomiopatie; w stanach z upośledzeniem frakcji wyrzutowej lewej komory (LVEF) < 35 %, z zabezpieczeniem kardiowerterem-defibrylatorem (ICD),
- g) I45 - stan w okresie do 6 miesięcy od wszczepienia układu stymulującego serca;

2) sanatorium:

- a) I10, I11 - nadciśnienie tętnicze I stopnia z jednym albo dwoma czynnikami ryzyka albo II stopnia bez czynników ryzyka,
- b) I21, I24 - stany po przebytych zawale serca bez powikłań, w okresie do 6 miesięcy od przebycia zawału serca; w stanach po upływie 40 dni od przebycia zawału serca i utrzymującym się upośledzeniu frakcji wyrzutowej lewej komory (LVEF) < 35%, z zabezpieczeniem kardiowerterem-defibrylatorem (ICD),
- c) I25 - przewlekła choroba niedokrwienności serca wg klasyfikacji CCS - I albo II okres,
- d) I41-I43 - zmiany zwyrodnieniowe i pozapalne mięśnia sercowego w klasie niewydolności serca II według NYHA; w stanach z upośledzeniem frakcji wyrzutowej lewej komory (LVEF) < 35%, z zabezpieczeniem kardiowerterem-defibrylatorem (ICD),

- e) Q22, Q23, Z98 - stany po operacji zastawek serca po upływie co najmniej 12 miesięcy od przebytego zabiegu w okresie pełnej wydolności krążenia,
  - f) Q22- Q25 - wady serca w klasie niewydolności serca I albo II według NYHA z zachowaną funkcją skurczową lewej komory;
- 3) przychodnia uzdrowiskowa:
- a) I10, I11 - nadciśnienie tętnicze I stopnia z jednym albo dwoma czynnikami ryzyka albo II stopnia bez czynników ryzyka, unormowane farmakologicznie,
  - b) I25 - przewlekła choroba niedokrwienia serca w okresie pełnej wydolności,
  - c) Q22, Q23, Z98 - stany po operacjach wad zastawkowych serca po upływie co najmniej 12 miesięcy od zabiegu w okresie pełnej wydolności krążenia.

V. Choroby naczyń obwodowych

Szczegółowe wskazania:

1) szpital:

- a) I70 - miażdżyca tętnic kończyn dolnych w IIb albo III stopniu niedokrwienia według Fontaine'a,
- b) I71, I97 - stany po operacjach tętniaka aorty brzusznej, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego,
- c) I73, I97 - stany po operacjach naczyń tętniczych kończyn dolnych, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego,
- d) I73 - zakrzepowo-zarostowe zapalenie naczyń (choroba Buergera), poza okresem zaostrzenia choroby, przy braku nadkażonych owrzodzeń, zgorzeli,
- e) I74 - stany po leczeniu szpitalnym zatoru lub zakrzepu tętnic kończyn dolnych,
- f) I80 - stany po przebyłym zakrzepowym zapaleniu żył kończyn dolnych bez innych powikłań, po upływie 6 miesięcy od zakończenia leczenia fazy ostrej;

2) sanatorium:

- a) I70 - miażdżyca tętnic kończyn dolnych w II stopniu niedokrwienia według Fontaine'a (bez owrzodzeń),
- b) I73 - zakrzepowo-zarostowe zapalenie naczyń (choroba Buergera) - stadium początkowe,
- c) I77 - nerwice naczynioruchowe (choroba Raynauda oraz inne zaburzenia czynności tętnic i tętniczek),
- d) I79 - zespół stopy cukrzycowej bez owrzodzenia,
- e) I83 - żylaki kończyn dolnych w stopniu V albo VI niewydolności żylniej, zgodnie z klasyfikacją CEAP (obrzęki, zagojone owrzodzenie lub nieduże przewlekłe owrzodzenie),
- f) I83 - stany po operacjach żyłaków kończyn dolnych bez powikłań, w okresie do 3 miesięcy od przebytej operacji,
- g) I89 - inne niezakaźne zaburzenia funkcji naczyń i węzłów chłonnych;

3) przychodnia uzdrowiskowa:

- a) I70 - miażdżyca tętnic kończyn dolnych w I albo IIa stopniu niedokrwienia według Fontaine'a,
- b) I77 - nerwice naczynioruchowe (choroba Raynauda oraz inne zaburzenia czynności tętnic i tętniczek),
- c) I83 - żylaki kończyn dolnych w 2 albo 3 stopniu niewydolności żylniej, zgodnie z klasyfikacją CEAP (bez dużych obrzęków i owrzodzeń),
- d) I89 - inne niezakaźne zaburzenia funkcji naczyń i węzłów chłonnych.

VI. Choroby górnych dróg oddechowych (laryngologia)

Szczegółowe wskazania:

1) szpital:

- a) G53 - stany porażenne (niedowłady) nerwów krtaniowych z ustalonych przyczyn, w tym stany porażenne nerwów krtaniowych w przebiegu zabiegów operacyjnych,
- b) J38, J39 - stany po operacjach, w szczególności strun głosowych, kieszonek krtaniowych, nagłośni, w okresie do 12 miesięcy od przebytej operacji,
- c) Z98 - stany po całkowitym albo częściowym usunięciu krtani z powodu zmian nowotworowych łagodnych lub po upływie 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego, radioterapii lub chemioterapii w przypadku nowotworów złośliwych;

2) sanatorium:

- a) J31 - przewlekłe zapalenie błony śluzowej jamy nosowej lub gardła o charakterze zanikowym, w różnym stopniu zaawansowania lub o charakterze przerostowym, niewymagające leczenia operacyjnego,
- b) J32 - przewlekłe zapalenie zatok przynosowych, niewymagające leczenia operacyjnego,
- c) J32, J35, Z98 - stany po operacjach w zakresie górnych dróg oddechowych lub zatok przynosowych, w okresie do 24 miesięcy od przebytej operacji,
- d) J35 - przewlekłe choroby migdałków podniebiennych lub migdałka gardłowego,
- e) J37, J38 - przewlekłe zapalenie krtani lub tchawicy;

3) przychodnia uzdrowiskowa:

- a) J31 - przewlekłe zapalenie błony śluzowej jamy nosowej lub gardła o charakterze zanikowym, w różnym stopniu zaawansowania lub o charakterze przerostowym, niewymagające leczenia operacyjnego,
- b) J32 - przewlekłe zapalenie zatok przynosowych niewymagające zabiegu operacyjnego,
- c) J35 - przewlekłe choroby migdałków podniebiennych lub migdałka gardłowego,
- d) J32, J35, Z98 - stany po operacjach w zakresie górnych dróg oddechowych lub zatok przynosowych, w okresie do 24 miesięcy od przebytej operacji,
- e) J37, J38 - przewlekłe zapalenie krtani lub tchawicy.

VII. Choroby dolnych dróg oddechowych (pulmonologia)

Szczegółowe wskazania:

1) szpital:

- a) J43, I27 - rozedma płuc ze współistniejącym zespołem serca płucnego,
- b) J44 - przewlekła obturacyjna choroba płuc w II albo III stopniu zaawansowania (FEVI $\geq$ 30%),
- c) J45, J43, I27 - dychawica oskrzelowa z rozedmą lub zespołem przewlekłego serca płucnego,
- d) J95 - stany po resekcji tkanki płucnej, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego;

2) sanatorium:

- a) I27, I64 - pylice płuc z rozpoczynającym się zespołem serca płucnego,
- b) J13 - J18, J94 - stany po zapaleniu płuc lub opłucnej, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego,
- c) J41 - przewlekłe zapalenie oskrzeli z częstymi zaostrzeniami,
- d) J43, I27 - rozedma płuc z rozpoczynającym się zespołem serca płucnego,
- e) J44 - przewlekła obturacyjna choroba płuc w I albo II stopniu zaawansowania (FEVI $\geq$ 50%),
- f) J45 - dychawica oskrzelowa;

3) przychodnia uzdrowiskowa:

- a) J41 - przewlekła obturacyjna choroba płuc w I stopniu zaawansowania,
- b) J13 - J18, J94 - stany po zapaleniu płuc lub opłucnej, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego.

VIII. Choroby układu trawienia (gastroenterologia, hepatologia)

Szczegółowe wskazania:

1) szpital:

- a) B15, B19 - stany po przebyłym ostrym wirusowym zapaleniu wątroby, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia fazy ostrej choroby,
- b) K25, Z98 - stany po resekcji żołądka z powodu choroby wrzodowej, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego,
- c) K50 - choroba Leśniowskiego-Crohna o lekkim przebiegu,
- d) K51 - wrzodziejące zapalenie jelita grubego o lekkim przebiegu,
- e) K74 - marskość wątroby w okresie wydolności (bez encefalopatii wątrobowej, wodobrzusza, żółtaczk, żylaków przełyku);

2) sanatorium:

- a) B15 - B19 - stany po przebytych ostrym wirusowym zapaleniu wątroby, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia fazy ostrej choroby,
- b) K20 - K23 - przewlekłe choroby przełyku (rozstrzeń, uchyłek, kurcz wpustu),
- c) K25, K26 - choroba wrzodowa żołądka, choroba wrzodowa dwunastnicy,
- d) K73 - przewlekłe zapalenie wątroby w okresie wydolności wątroby,
- e) K86 - przewlekłe zapalenie trzustki;
- 3) przychodnia uzdrowiskowa:
  - a) K20 - K23 - przewlekłe choroby przełyku (rozstrzeń, uchyłek, kurcz wpustu),
  - b) K21 - choroba refluksowa - I, II albo III stopień,
  - c) K25, K26 - choroba wrzodowa żołądka, choroba wrzodowa dwunastnicy w okresie remisji,
  - d) K30 - dyspepsja niewrzodowa,
  - e) K31, K82 - zaburzenia czynnościowe żołądka, jelit lub pęcherzyka żółciowego,
  - f) K86 - przewlekłe zapalenie trzustki.

IX. Cukrzyca (diabetologia)

Szczegółowe wskazania:

1) szpital:

- a) E10 - świeżo rozpoznana cukrzyca typu 1,
- b) E10, E11 - cukrzyca typu 1 albo typu 2 leczona insuliną o szczególnie chwiejnym przebiegu,
- c) E10, E11 - cukrzyca typu 1 albo typu 2 w okresie dekomensacji znacznego stopnia,
- d) E10, E11, I25, I68, I73 - cukrzyca typu 1 albo typu 2 z zaawansowaną makroangiopatią,
- e) E10, E11, N08, G63, H36 - cukrzyca typu 1 albo typu 2 z zaawansowaną mikroangiopatią (nefropatią lub neuropatią, lub retinopatią),
- f) E10, E11, H53 - cukrzyca typu 1 albo typu 2 ze znacznym upośledzeniem wzroku,
- g) E10, E11, N18 - cukrzyca z niewydolnością nerek (dializoterapia),
- h) E13 - cukrzyca po przeszczepie nerki lub trzustki;

2) sanatorium:

- a) E11 - świeżo rozpoznana cukrzyca typu 2,
- b) E11 - cukrzyca typu 2 z wtórną niewrażliwością na pochodne sulfonilomocznika (celem zastosowania insuliny),
- c) E10, E11, I25, I68, I73 - cukrzyca typu 1 albo typu 2 z makroangiopatią (z wyłączeniem przypadków o znacznym zaawansowaniu powikłań),
- d) E10, E11, N08, G63, H36 - cukrzyca typu 1 albo typu 2 z mikroangiopatią: nefropatią, neuropatią, retinopatią (z wyłączeniem przypadków o znacznym zaawansowaniu powikłań),
- e) E10, E11, I15 - wyrównana cukrzyca typu 1 albo typu 2 z nadciśnieniem tętniczym,
- f) E10, E11, E66 - cukrzyca typu 1 albo typu 2 z otyłością olbrzymią (BMI $\geq$ 40),
- g) E13 - cukrzyca z otyłością lub powikłaniami naczyniowymi;

3) przychodnia uzdrowiskowa:

- a) E10, E11, I25, I68, I73 - wyrównana cukrzyca typu 1 albo typu 2 z makroangiopatią (z wyłączeniem przypadków o znacznym zaawansowaniu powikłań),
- b) E10, E11, N08, G63, H36 - wyrównana cukrzyca typu 1 albo typu 2 z mikroangiopatią, nefropatią, neuropatią, retinopatią (z wyłączeniem przypadków o znacznym zaawansowaniu powikłań),
- c) E88 - zespół metaboliczny,
- d) E74 - zaburzenia tolerancji węglowodanowej (IGT).

X. Otyłość

Szczegółowe wskazania:

1) szpital:

- a) E66, I15, I25 - otyłość (BMI $>$ 30) z nadciśnieniem tętniczym lub przewlekłą chorobą niedokrwienną serca w I albo II okresie według CCS,
- b) E66, I50 - otyłość (BMI $>$ 30) z niewydolnością serca w klasie niewydolności serca I albo II według NYHA,

- c) E66, M15 - otyłość (BMI > 30) z zaawansowaną chorobą zwyrodnieniową dużych stawów, przy zachowanej zdolności do samoobsługi,
- d) E66, M16, M17 - otyłość (BMI > 30) z chorobą zwyrodnieniową z ustalonymi wskazaniami do zabiegu operacyjnego stawów biodrowych lub kolanowych,
- e) E66 - otyłość olbrzymia po operacji zmniejszenia żołądka;
- 2) sanatorium:
  - a) E68 - otyłość brzuszna (trzewna) z innymi metabolicznymi czynnikami ryzyka miażdżycy,
  - b) E66, E67, E88 - otyłość z zaburzeniami tolerancji węglowodanowej,
  - c) E66, R73 - otyłość z nieprawidłową glikemią na czczo,
  - d) E66, E73 - otyłość z cukrzycą postprandialną,
  - e) E66, I15 - otyłość z nadciśnieniem tętniczym I albo II stopnia,
  - f) E66, M15 - otyłość z chorobą zwyrodnieniową stawów,
  - g) E66, E00 - E03 - otyłość z endokrynopatiami (niedoczynność tarczycy);
- 3) przychodnia uzdrowskowa:
  - a) E68 - otyłość brzuszna (trzewna małego i średniego stopnia),
  - b) E66, E68 - otyłość z zaburzeniami tolerancji węglowodanowej,
  - c) E66, R73 - otyłość z nieprawidłową glikemią na czczo,
  - d) E66, E73 - otyłość z cukrzycą postprandialną,
  - e) E66, I15 - otyłość z nadciśnieniem I stopnia,
  - f) E66, E00 - E03 - otyłość z endokrynopatiami (niedoczynność tarczycy).

XI. Choroby endokrynologiczne

Szczegółowe wskazania:

1) szpital:

- a) E05 - nadczynność tarczycy pierwotna, w tym choroba Gravesa-Basedowa w okresie niepełnej eutyreozy,
- b) E05 - stany po operacjach przeprowadzonych z powodu chorób przebiegających pierwotnie z nadczynnością tarczycy, w okresie od 3 do 12 miesięcy od przebytego zabiegu,
- c) E22 - akromegalia w okresie nieaktywnym, po upływie 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego lub radioterapii z chorobami towarzyszącymi, takimi jak choroba zwyrodnieniowa stawów, nadciśnienie tętnicze,
- d) E24 - zespół Cushinga - po częściowym lub całkowitym usunięciu nadnercza lub nadnerczy lub choroba Cushinga - po operacyjnym wycięciu gruczolaka przysadki, z chorobami współistniejącymi - w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego,
- e) E27 - niedoczynność kory nadnerczy w okresie wyrównania z chorobami współistniejącymi;

2) sanatorium:

- a) E05 - nadczynność tarczycy pierwotna, w tym choroba Gravesa-Basedowa w stadium eutyreozy,
- b) E05 - stany po operacjach przeprowadzonych z powodu chorób przebiegających pierwotnie z nadczynnością tarczycy, w okresie od 3 do 12 miesięcy od przebytego zabiegu,
- c) E06 - stany po zapaleniu tarczycy w okresie do 6 miesięcy po ustąpieniu ostrego albo podostrego stanu zapalnego, także przewlekłe zapalenia tarczycy,
- d) E22 - akromegalia w okresie nieaktywnym, po upływie 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego lub radioterapii z chorobami towarzyszącymi w nieznacznym stopniu zaawansowania, takimi jak choroba zwyrodnieniowa stawów, nadciśnienie tętnicze,
- e) E24 - zespół Cushinga - po częściowym lub całkowitym wycięciu nadnercza lub choroba Cushinga - po operacyjnym wycięciu gruczolaka przysadki, z chorobami współistniejącymi w nieznacznym stopniu zaawansowania - w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego,
- f) E27 - niedoczynność kory nadnerczy w okresie wyrównania z chorobami współistniejącymi o nieznacznym stopniu zaawansowania,
- g) E20 - niedoczynność przytarczyc (poza ciężkimi postaciami, z tężyczką);

3) przychodnia uzdrowskowa:

- a) E05 - nadczynność tarczycy pierwotna, w tym choroba Gravesa-Basedowa w stadium eutyreozy,

b) E05 - stany po operacjach przeprowadzonych z powodu chorób przebiegających pierwotnie z nadczynnością tarczycy, w okresie do 12 miesięcy od przebytego zabiegu.

XII. Osteoporoza

Szczegółowe wskazania:

1) szpital:

a) M80, M81 - osteoporoza uogólniona, pomenopauzalna i starcza rozpoznana według kryteriów WHO (T-score poniżej -2,5 odchylenia standardowego) z przebytymi złamaniami lub bez złamań z więcej niż 2 czynnikami ryzyka,

b) M80 - stany po złamaniach z powodu osteoporozy, kompresyjne złamanie kręgosłupa, kości nadgarstka typu Collesa oraz żeber,

c) M82, M85 - osteoporoza i osteopenia z chorobami towarzyszącymi (reumatoidalne zapalenie stawów, zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa, cukrzyca, po sterydoterapii systemowej);

2) sanatorium:

a) M85 - osteopenia rozpoznana według kryteriów WHO (T-score do -2,5 odchylenia standardowego) z czynnikami ryzyka,

b) M82, M85 - osteoporoza albo osteopenia z chorobami towarzyszącymi (reumatoidalne zapalenie stawów, zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa, cukrzyca, po sterydoterapii systemowej);

3) przychodnia uzdrowskowa:

a) M85 - osteopenia rozpoznana według kryteriów WHO (T-score do -2,5 odchylenia standardowego) z czynnikami ryzyka,

b) M82, M85 - osteoporoza i osteopenia z chorobami towarzyszącymi (reumatoidalne zapalenie stawów, zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa, cukrzyca, po sterydoterapii systemowej).

XIII. Choroby skóry (dermatologia)

Szczegółowe wskazania:

1) sanatorium:

a) choroby alergiczne skóry:

- L20 - atopowe zapalenie skóry,

- L28 - świerzbiączka guzowata (prurigo nodularis Hyde),

- L24 - wyprysk przewlekły,

b) choroby naczyniowe w małym albo średnim stopniu zaawansowania:

- D77, I78 - plamica i zapalenie naczyń włosowatych,

- I77 - choroba Raynauda,

c) L40 - łuszczyca zwykła lub jej odmiany,

d) L41 - przyłuszczyca grudkowa,

e) M34, L94 - zmiany skórne w przebiegu kologenoz: twardzina uogólniona, twardzina ogniskowa,

f) L97 - żylaki podudzi z wypryskiem przewlekłym,

g) L43 - liszaj płaski - wszystkie odmiany,

h) L45 - liszaj zanikowy twardzinowy,

i) choroby zawodowe skóry o przebiegu przewlekłym:

- L24 - wyprysk zawodowy,

- L24 - trądzik zawodowy,

- L58 - zmiany skórne wywołane ekspozycją na promieniowanie jonizujące,

j) T 33 - powierzchowne odmrożenie,

k) L90 - zanikowe schorzenia choroby skóry: zanikowe zapalenie skóry, marskość sromu i żołądźci,

l) zaburzenia rogowacenia naskórka:

- Q80 - rybia łuska,

- L85 - rogowacenie dłoni i stóp,

m) schorzenia łojotokowe skóry:

- L21 - łojotokowe zapalenie skóry,

- L26 - złuszczone zapalenie skóry,

- n) L80 - bielactwo;
- 2) przychodnia uzdrowiskowa:
  - a) L40 - łuszczyca zwykła ze zmianami lokalnymi i jej odmiany,
  - b) L41 - przyłuszczyca grudkowa,
  - c) L97 - żylaki podudzi z wypryskiem przewlekłym,
  - d) T33 - powierzchowne odmrożenie,
  - e) zaburzenia rogowacenia naskórka o małym stopniu zaawansowania:
    - Q80 - rybia łuska,
    - L85 - rogowacenie dłoni i stóp,
  - f) schorzenia łojotokowe skóry o małym stopniu zaawansowania:
    - L21 - łojotokowe zapalenie skóry,
    - L26 - złuszczające zapalenie skóry,
  - g) L80 - bielactwo.

XIV. Choroby kobiece (ginekologia)

Szczegółowe wskazania:

- 1) szpital:
  - a) N99 - stany po operacjach w obrębie narządu rodnego w okresie do 12 miesięcy od przebytej operacji z wyłączeniem stanów po operacjach z powodu nowotworu złośliwego,
  - b) N83 - stany po operacjach jajnika w zespołach androgennych w okresie do 12 miesięcy od przebytej operacji;
- 2) sanatorium:
  - a) N70 - N73 - przewlekłe stany zapalne narządu rodnego, w tym przewlekłe zapalenie ulegające zaostrzeniom,
  - b) N70 - N76 - następstwa pozapalne w obrębie przydatków, przymacicz, pochwy i sromu, okres wczesny,
  - c) N95 - zaburzenia menopauzalne ze współistniejącymi chorobami: osteoporozą, chorobą zwyrodnieniową, nadciśnieniem,
  - d) N91, N97 - opóźnione dojrzewanie płciowe: opóźnione pokwitanie wskutek przyczyn ogólnoustrojowych, niedorozwój pierwotny jajników, niedoczynność wtórna jajników,
  - e) N91, N92, N97 - niepłodność u kobiet lub zaburzenia cyklu miesięczkowego:
    - zaburzenia miesiączkowania w wyniku zmian pozapalnych jajników, zwyrodnienia jajników, cyklu bezowulacyjnego,
    - brak miesiączki wtórny pochodzenia jajnikowego,
  - f) N99 - stany po operacjach w obrębie narządu rodnego, przebiegające bez powikłań pooperacyjnych, z wyłączeniem stanów po operacjach z powodu nowotworu złośliwego - w okresie do 12 miesięcy od przebytej operacji;
- 3) przychodnia uzdrowiskowa:
  - a) N70 - N73 - przewlekłe stany zapalne narządu rodnego,
  - b) N70 - N76 - następstwa pozapalne narządu rodnego w obrębie przydatków, przymacicz, pochwy i sromu, okres wczesny,
  - c) N95 - zaburzenia menopauzalne ze współistniejącymi chorobami: osteoporozą, chorobą zwyrodnieniową, nadciśnieniem,
  - d) N91, N97 - opóźnione dojrzewanie płciowe: opóźnione pokwitanie wskutek przyczyn ogólnoustrojowych, niedorozwój pierwotny jajników, niedoczynność jajników wtórna,
  - e) N91, N92, N97 - niepłodność u kobiet lub zaburzenia cyklu miesięczkowego:
    - zaburzenia miesiączkowania w wyniku zmian pozapalnych jajników, zwyrodnienia jajników, cyklu bezowulacyjnego,
    - brak miesiączki wtórny pochodzenia jajnikowego,
  - f) N99 - stany po operacjach w obrębie narządu rodnego, przebiegające bez powikłań pooperacyjnych, w okresie od 6 do 24 miesięcy od przebytej operacji.

XV. Choroby nerek i dróg moczowych (nefrologia i urologia)

Szczegółowe wskazania:

1) szpital:

- a) Q61-Q63 - stany po operacjach wad wrodzonych nerek oraz po usunięciu nerki, w okresie do 12 miesięcy od przebytej operacji,
- b) Z94 - stany po przeszczepie nerek, ze stabilną czynnością przeszczepu, bez powikłań ogólnoustrojowych,
- c) N30 - N34, N39 - stany po przebytych ostrych cewkowo-śródmiąższowych zapaleniach nerek leczonych szpitalnie, w okresie do 12 miesięcy od przebytego zapalenia,
- d) N11 - przewlekłe kłębuszkowe zapalenie nerek w okresie początkowym, mało zaawansowanym, w okresie remisji,
- e) Q61 - zwyrodnienie torbielowate nerek,
- f) T52 - T60 - stany po zatruciach z objawami uszkodzenia nerek,
- g) N04, N05 - zespół nerczycowy w początkowym okresie bez obrzęków, nadciśnienia,
- h) N18 - przewlekła niewydolność nerek,
- i) Z98 - stany po operacjach na drogach moczowych w okresie do 12 miesięcy od przebytej operacji;

2) sanatorium:

- a) N03 - przewlekłe nieswoiste zapalenie nerek i dróg moczowych,
- b) N20 - N22 - kamica nerkowa lub moczowodowa nawrotowa (niewymagająca interwencji chirurgicznej),
- c) Z98, N20 - stany po operacyjnym usunięciu złogów w drogach moczowych oraz po zabiegach rozkruszania kamieni, w okresie do 12 miesięcy od przebytego zabiegu,
- d) E79 - skaza moczanowa,
- e) T52 - T65 - stany po zatruciach z objawami uszkodzenia nerek,
- f) N32 - wysiłkowe nietrzymanie moczu,
- g) N41 - przewlekły nieswoisty stan zapalny gruczołu krokowego o charakterze nawrotowym,
- h) D29 - gruczolak stercza, początkowe stadium (bez zalegania moczu w pęcherzu),
- i) N33, F52 - nerwice płciowe, zaburzenia neurogenne pęcherza moczowego;

3) przychodnia uzdrowskowa:

- a) N03 - przewlekłe nieswoiste zapalenie nerek lub dróg moczowych (okres mało zaawansowany),
- b) N20-N22 - kamica nerki lub moczowodu (niewymagająca interwencji chirurgicznej),
- c) N20, N21 - stany po samoistnym wydaleniu kamienia,
- d) Z98, N20 - stany po operacyjnym usunięciu złogów w drogach moczowych,
- e) E79 - skaza moczanowa,
- f) N32 - wysiłkowe nietrzymanie moczu,
- g) D29 - gruczolak stercza, początkowe stadium (bez zalegania moczu w pęcherzu),
- h) N33, F52 - nerwice płciowe, zaburzenia neurogenne pęcherza moczowego.

XVI. Choroby krwi i układu krwiotwórczego (hematologia)

Szczegółowe wskazania:

1) sanatorium:

- a) D50 - D53 - niedokrwistości niedoborowe, po uzyskaniu leczeniem farmakologicznym normalizacji parametrów morfologii krwi obwodowej:
  - D50 - niedokrwistość z niedoboru żelaza,
  - D51 - niedokrwistość z niedoboru witaminy B12,
  - D52 - niedokrwistość z niedoboru kwasu foliowego,
  - D53 - inne niedokrwistości z niedoborów pokarmowych,
- b) D64 - przewlekłe niedokrwistości pokrwotoczne,
- c) D64 - niedokrwistości poinfekcyjne,
- d) D83 - pospolity zmienny niedobór odporności;

2) przychodnia uzdrowskowa:

- a) D50 - D53 niedokrwistości niedoborowe, po uzyskaniu leczeniem farmakologicznym normalizacji parametrów morfologii krwi obwodowej:

- D50 - niedokrwistość z niedoboru żelaza,
- D51 - niedokrwistość z niedoboru witaminy B12 (w okresie remisji),
- D52 - niedokrwistość z niedoboru kwasu foliowego,
- D53 - inne niedokrwistości z niedoborów pokarmowych,
- b) D83 - pospolity zmienny niedobór odporności.

VII. Choroby oka i przydatków oka

Szczegółowe wskazania:

Sanatorium:

- 1) H49 - zez porażenny, po urazach, bez innych powikłań pourazowych;**
- 2) H50 - stany po operacji korygującej zeza u dzieci.**

Wynikające z Załącznika Nr 2 „Szczegółowe wskazania i przeciwwskazania do rehabilitacji uzdrowiskowej w poszczególnych rodzajach zakładów lecznictwa uzdrowiskowego”

I. Choroby ortopedyczno-urazowe

Szczegółowe wskazania:

1) szpital:

- a) S12 - następstwa złamań w obrębie szyi,
- b) S14 - stany po urazach nerwów lub rdzenia kręgowego odcinka szyjnego kręgosłupa, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego lub w przypadku utrzymujących się deficytów neurologicznych,
- c) S22 - stany po załamaniu żeber, mostka lub odcinka piersiowego kręgosłupa, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia zachowawczego lub operacyjnego,
- d) S24 - stany po urazie nerwów i rdzenia kręgowego odcinka piersiowego kręgosłupa, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego lub w przypadku utrzymujących się deficytów neurologicznych,
- e) S32 - stany po złamaniu odcinka lędźwiowego kręgosłupa lub miednicy, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego lub w przypadku utrzymujących się deficytów neurologicznych,
- f) S72 - stany po złamaniu kości udowej, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego,
- g) S82 - stany po złamaniu podudzia łącznie ze stawem skokowym, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego,
- h) T02 - stany po przebytych złamaniach obejmujących liczne okolice ciała, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego,
- i) T08 - stany po złamaniu kręgosłupa, poziom nieokreślony, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego,
- j) T09 - następstwa innych urazów kręgosłupa lub tułowia, poziom nieokreślony, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego,
- k) T91 - następstwa urazów szyi lub tułowia, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego lub przy utrzymujących się deficytach neurologicznych ograniczających sprawność ruchową pacjenta,
- l) T93 - następstwa urazów kończyny dolnej (znacznie utrudniające poruszanie się);

2) sanatorium:

- a) S13 - stany po zwichnięciu, skręceniu lub naderwaniu stawów, więzadeł na poziomie szyi, z utrzymującymi się lub nawracającymi dolegliwościami bólowymi lub deficytami neurologicznymi,
- b) S23 - stany po zwichnięciu, skręceniu lub naderwaniu stawów i więzadeł klatki piersiowej,
- c) S33 - stany po zwichnięciu, skręceniu lub naderwaniu stawów i więzadeł odcinka lędźwiowego kręgosłupa lub miednicy,
- d) S42 - stany po złamaniu barku lub ramienia, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia lub w przypadku utrzymujących się dolegliwości bólowych lub deficytów neurologicznych,

- e) S43 - stany po zwichnięciu, skręceniu i naderwaniu stawów i więzadeł obręczy barkowej, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia lub w przypadku utrzymujących się dolegliwości bólowych lub deficytów neurologicznych,
- f) S44 - stany po urazie nerwów barku lub ramienia,
- g) S46 - stany po urazie mięśnia, ścięgna na poziomie barku lub ramienia,
- h) S52 - stany po złamaniu przedramienia,
- i) S53 - stany po zwichnięciu, skręceniu lub naderwaniu stawów i więzadeł stawu łokciowego,
- j) S54 - stany po urazie nerwów na poziomie przedramienia,
- k) S62 - stany po złamaniu na poziomie nadgarstka lub ręki,
- l) S63 - stany po zwichnięciu, skręceniu lub naderwaniu stawów i więzadeł na poziomie nadgarstka i ręki,
- m) S64 - stany po urazie nerwów na poziomie nadgarstka lub ręki,
- n) S73 - stany po zwichnięciu, skręceniu lub naderwaniu stawów i więzadeł biodra,
- o) S74 - stany po urazie nerwów na poziomie biodra lub uda,
- p) S83 - stany po zwichnięciu, skręceniu lub naderwaniu stawów i więzadeł kolana,
- q) S84 - stany po urazie nerwów na poziomie podudzia,
- r) S86 - stany po urazie mięśnia i ścięgna na poziomie podudzia,
- s) S92 - stany po złamaniu stopy bez stawu skokowego,
- t) S93 - stany po zwichnięciu, skręceniu i naderwaniu stawów i więzadeł stawu skokowego lub stopy,
- u) S94 - stany po urazie nerwów na poziomie kostki lub stopy,
- w) T92 - następstwa urazów kończyny górnej.

II. Choroby układu nerwowego (neurologia)

Szczegółowe wskazania:

Szpital:

- 1) G35 - stwardnienie rozsiane w okresie zaawansowanym, z zachowaną podstawową samoobsługą;
- 2) G37 - choroby demielinizacyjne ośrodkowego układu nerwowego, inne niż wskazana w pkt 1;
- 3) G54 - zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych;
- 4) G55 - ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej;
- 5) G70 - miastenia ciężka rzekomoporaźna i inne zaburzenia nerwowo-mięśniowe;
- 6) G81 - porażenie połowicze;
- 7) G82 - porażenie kończyn dolnych i porażenie czterokończynowe;
- 8) G83 - inne zespoły porażenne.

III. Choroby reumatologiczne (reumatologia)

Szczegółowe wskazania:

1) szpital:

- a) M05, M06 - reumatoidalne zapalenie stawów w stadium zaawansowanym,
- b) M07 - artropatie zaawansowane towarzyszące łuszczycy lub chorobom jelit,
- c) M08 - młodzieńcze zapalenie stawów,
- d) M16 - zaawansowana choroba zwyrodnieniowa stawów biodrowych,
- e) M17 - zaawansowana choroba zwyrodnieniowa stawów kolanowych,
- f) M45 - zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa;

2) sanatorium:

- a) M05, M06 - reumatoidalne zapalenie stawów,
- b) M08 - młodzieńcze zapalenie stawów,
- c) M15 - zwyrodnienia wielostanowe,
- d) M16 - choroba zwyrodnieniowa stawów biodrowych,
- e) M17 - choroba zwyrodnieniowa stawów kolanowych,
- f) M23 - wewnętrzne uszkodzenia stawu kolanowego,
- g) M32 - toczeń rumieniowaty układowy,
- h) M34 - twardzina układowa,
- i) M41 - boczne skrzywienie kręgosłupa, małego albo średniego stopnia (dotyczy dzieci do 18 roku życia),
- j) M50 - choroby kręgów szyjnych,

- k) M51 - inne choroby krążka międzykręgowego,
- l) M75 - uszkodzenia barku,
- m) M80 - osteoporoza ze złamaniem patologicznym,
- n) M81 - osteoporoza bez złamania patologicznego,
- o) M95 - inne nabyte zniekształcenia układu mięśniowo-kostnego niesklasyfikowane gdzie indziej.

IV. Choroby kardiologiczne i nadciśnienie (kardiologia)

Szczegółowe wskazania:

1) szpital:

- a) I21 - późna rehabilitacja po przebyłym ostrym zawale serca,
- b) I97 - późna rehabilitacja po operacjach naczyń wieńcowych, tętniaka aorty, wad zastawkowych serca,
- c) Z95 - późna rehabilitacja po przeszczepie serca;

2) sanatorium:

- a) I10 - samoistne nadciśnienie tętnicze,
- b) I11 - choroba nadciśnieniowa z zajęciem serca,
- c) I25 - przewlekła choroba niedokrwienna serca (wg klasyfikacji CCS I albo II okres).

V. Choroby dolnych dróg oddechowych (pulmonologia)

Szczegółowe wskazania:

Sanatorium:

- 1) J44 - inna przewlekła zaporowa choroba płucna;
- 2) J45 - dychawica oskrzelowa.

9.2. PRZECIWWSKAZANIA DO LECZENIA

Przeciwwskazanie, zgodnie z ww. rozporządzeniem, do leczenia uzdrowiskowego albo rehabilitacji uzdrowiskowej stanowią:

- 1) stan chorobowy, w którym leczenie uzdrowiskowe albo rehabilitacja uzdrowiskowa przy wykorzystaniu właściwości naturalnych surowców leczniczych mogłyby spowodować pogorszenie stanu zdrowia pacjenta;
- 2) choroba zakaźna w fazie ostrej;
- 3) ciąża i połóg;
- 4) czynna choroba nowotworowa oraz okres przed upływem:
  - a) 5 lat w przypadku: czerniaka złośliwego, białaczki, ziarnicy złośliwej, chłoniaków złośliwych, nowotworów nerki,
  - b) 12 miesięcy w przypadku innych nowotworów złośliwych
 - od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii, z wyłączeniem leczenia hormonalnego.

Ponadto przeciwwskazania szczegółowe wynikające z Załącznika 1 „Szczegółowe wskazania i przeciwwskazania do leczenia uzdrowiskowego w poszczególnych rodzajach zakładów lecznictwa uzdrowiskowego”, a mianowicie:

I. Choroby ortopedyczno-urazowe (ortopedia)

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) C40, C41 - nowotwory złośliwe kości lub chrząstki stawowej w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii;
- 2) M84, T10, T12 - stany po złamaniach kości kończyn z opóźnionym zrostem, stawem rzekomym lub powikłane zapaleniem kości lub szpiku kostnego;
- 3) M86 - zapalenie kości lub szpiku kostnego z odczynem ogólnym lub czynnymi przetokami;
- 4) M99 - stany po zabiegach operacyjnych ortopedycznych z niezdolnością do samoobsługi;
- 5) T09 - stany po urazach kręgosłupa z objawami tetraplegii, z odleżynami lub z niezdolnością do samoobsługi.

II. Choroby układu nerwowego (neurologia)

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) I64 - stany po udarach mózgowych z utrwalonymi niedowładami, z afazją sensoryczną lub motoryczną lub zespołem psychoorganicznym oraz z całkowitą niepełnosprawnością;
- 2) G40 - padaczka z częstymi napadami (co najmniej raz w miesiącu);
- 3) G35 - stwardnienie rozsiane w okresie zaostrzenia;
- 4) G55 - całkowite wypadnięcie jądra galaretowatego lub inne stany chorobowe ze wskazaniem do operacji;
- 5) T09 - stany po urazach kręgosłupa z objawami tetraplegii, z odleżynami lub z niezdolnością do samoobsługi;
- 6) G09, T81, T90 - stany pourazowe, stany pozapalne lub stany pooperacyjne mózgu lub rdzenia kręgowego, inne choroby neurologiczne z dysfunkcją ruchową uniemożliwiającą podstawową samoobsługę.

III. Choroby reumatologiczne (reumatologia)

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) M05, M06 - reumatoidalne zapalenie stawów w IV stopniu sprawności czynnościowej (unieruchomienie w łóżku);
- 2) M05, M06 - zaostrzenie stanu zapalnego w reumatoidalnym zapaleniu stawów z odczynem ogólnym (stany gorączkowe, świeże wysięki, duże obrzęki stawowe);
- 3) M05, M06, M14, M45 - ograniczenie funkcji ruchowych w przebiegu reumatoidalnego zapalenia stawów, zeszywniającego zapalenia stawów kręgosłupa i innych artropatii, z całkowitą niepełnosprawnością;
- 4) M05, M06, M14 - zaawansowane zmiany narządowe w przebiegu schorzeń reumatoidalnych;
- 5) M30 - M36 - układowe choroby tkanki łącznej w fazie ostrej;
- 6) M13, M89 - infekcyjne zapalenie kości lub stawów w fazie ostrej;
- 7) M96 - stany w przebiegu chorób reumatycznych wymagające pilnej interwencji chirurgicznej lub ortopedycznej.

IV. Choroby kardiologiczne i nadciśnienie (kardiologia)

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) I11 - nadciśnienie tętnicze III stopnia nieunormowane farmakologicznie z chwiejnym przebiegiem oraz z co najmniej dwoma czynnikami ryzyka powikłań sercowo-naczyniowych;
- 2) I11 - nadciśnienie tętnicze złośliwe;
- 3) I21 - ostry zawał serca, w tym stany po upływie 40 dni od przebycia zawału serca z upośledzoną frakcją wyrzutową lewej komory (LVEF) < 35%, bez zabezpieczenia kardiowerterem-defibrylatorem (ICD);
- 4) I24 - niestabilna choroba wieńcowa;
- 5) I25 - przewlekła choroba niedokrwienna serca wg klasyfikacji CCS - III albo IV okres;
- 6) I27 - nadciśnienie płucne dużego stopnia;
- 7) I38, I30 - ostre zapalenie wsierdzia lub osierdzia;
- 8) I42 - kardiomiopatia przerostowa albo rozrzeniowa w klasie niewydolności serca III albo IV według NYHA;
- 9) I44 - zespół chorego węzła zatokowego, blok przedsionkowo-komorowy III stopnia, blok trójwiązkowy, blok przedsionkowo-komorowy II stopnia typu Mobitz, blok przedsionkowo-komorowy II stopnia 2:1 - w przypadku braku usuwalnej przyczyny bloku i bez zabezpieczenia układem stymulującym serca;
- 10) I47 - częstoskurcze utrwalone lub częste napady częstoskurczu w wywiadzie;
- 11) I48 - napadowe migotanie albo trzepotanie przedsionków z towarzyszącym zespołem WPW lub obecnością dodatkowej drogi przewodzącej (przy braku skutecznego leczenia ablacją);
- 12) I48 - napadowe migotanie albo trzepotanie przedsionków (u chorych bez dodatkowej drogi przewodzenia) z nawrotami arytmii w ciągu ostatnich 6 miesięcy;

13) I49 - złośliwe, komorowe zaburzenia rytmu serca w wywiadzie, przy braku usuwalnej ich przyczyny (zaburzenia elektrolitowe, tyreotoksykoza i inne), bez zabezpieczenia kardiowerterem-defibrylatorem (ICD);

14) I50 - niewydolność serca w klasie niewydolności serca III albo IV według NYHA;

15) I71 - tętniak rozwarstwiający aorty;

16) I72 - tętniak serca;

17) I82 - ostre powikłania zatorowo-zakrzepowe;

18) Q24 - wady serca w klasie niewydolności serca III albo IV według NYHA lub ze złośliwymi zaburzeniami rytmu serca.

V. Choroby naczyń obwodowych

Szczegółowe przeciwwskazania:

1) I70 - miażdżyca naczyń kończyn dolnych w III albo IV stopniu niedokrwienia według Fontaine'a;

2) I74 - zakrzepowo-zarostowe zapalenie tętnic kończyn dolnych w okresie ostrym oraz w III albo IV stadium według Fontaine'a;

3) I83 - rozległe owrzodzenia żyłakowe podudzia, w 6 stopniu niewydolności żyłnej, zgodnie z klasyfikacją CEAP;

4) I97 - stany po operacjach naczyniowych z powikłaniami pooperacyjnymi;

5) L97, L88 - zespół stopy cukrzycowej z rozległymi, nadkażonymi owrzodzeniami, zgorzel;

6) I80 - zapalenie żył lub zakrzepowe zapalenie żył w ostrej fazie choroby

VI. Choroby górnych dróg oddechowych (laryngologia)

Szczegółowe przeciwwskazania:

1) C09 - C14 - nowotwory złośliwe górnych dróg oddechowych przed upływem 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii;

2) J00 - J06 - ostre infekcje górnych dróg oddechowych, wymagające intensywnej farmakoterapii;

3) J39 - choroby górnych dróg oddechowych z upośledzoną drożnością w wyniku znacznego przerostu adenoidalnego lub skrzywienia przegrody nosa, wymagające zabiegu operacyjnego;

4) H81, H82 - Zespół Meniera lub zespoły pseudomenierowskie.

VII. Choroby dolnych dróg oddechowych (pulmonologia)

Szczegółowe przeciwwskazania:

1) A15 - gruźlica płuc lub opłucnej w okresie aktywnym;

2) C34 - C39 - nowotwory złośliwe dolnych dróg oddechowych przed upływem 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii;

3) I27 - pełnoobjawowa niewydolność oddechowa lub oddechowo-krażeniowa;

4) J12 - J18, J20 - J22 - ostre zapalenie oskrzeli, płuc lub opłucnej;

5) J45 - dychawica oskrzelowa o ciężkim przebiegu, ze stanami astmatycznymi w wywiadzie;

6) J47, A15 - rozstrzenie oskrzeli na tle gruźliczym;

7) R04 - krwawienie lub krwotoki z górnych dróg oddechowych oraz stany po krwotokach płucnych.

VIII. Choroby układu trawienia (gastroenterologia, hepatologia)

Szczegółowe przeciwwskazania:

1) C15 - C26 - nowotwory złośliwe układu trawienia przed upływem 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii;

2) B15-B17 - ostre wirusowe zapalenia wątroby;

3) K74 - pełnoobjawowa marskość wątroby;

4) K72 - niewydolność wątroby niesklasyfikowana gdzie indziej;

5) K22 - zwężenie odźwiernika z owrzodzeniem i krwawieniem;

6) K31, K63 - choroby żołądka lub jelit przebiegające z krwawieniem z przewodu pokarmowego;

7) K28, K81, K82 - choroby żołądka, jelit, pęcherzyka żółciowego wymagające leczenia operacyjnego;

8) K50 - choroba Leśniowskiego-Crohna o ciężkim przebiegu;

9) K51 - wrzodzące zapalenie jelita grubego o ciężkim przebiegu;

10) K85 - ostre zapalenie trzustki;

11) K92 - nawracające, niezdiagnozowane zaburzenia żołądkowo-jelitowe (biegunki, zaparcia, bóle brzucha, krwawienia z przewodu pokarmowego).

IX. Cukrzyca (diabetologia)

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) E10, E11 - cukrzyca typu 1 albo typu 2 w okresie kwasicy, stan przedśpiączkowy;
- 2) R02 - zespół stopy cukrzycowej ze zgorzelą wymagający interwencji chirurgicznej;
- 3) Z89 - stany po amputacji kończyn z niezagojoną raną operacyjną;
- 4) E10, E11, N18 - cukrzyca z nefropatią w okresie mocznicy;
- 5) I79, I70 - cukrzyca z makroangiopatią kończyn dolnych w okresie III albo IV choroby naczyniowej;
- 6) E10, E11, I50 - cukrzyca z niewydolnością krążenia w klasie niewydolności serca III albo IV według NYHA;
- 7) E10, E11, Z74 - pełna niezdolność do samoobsługi z powodu powikłań cukrzycy lub chorób towarzyszących.

X. Otyłość

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) E66, I73 - otyłość z cukrzycą powikłaną zmianami naczyniowymi;
- 2) I98, E66 - otyłość z pełnoobjawową niewydolnością krążenia;
- 3) E66, F72, F73 - otyłość u osób ze znacznym ograniczeniem umysłowym.

XI. Choroby endokrynologiczne

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) C73 - nowotwory złośliwe tarczycy przed upływem 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii;
- 2) E05 - nadczynność tarczycy w okresie całkowitego niewyrównania;
- 3) E06 - ostry stan zapalny tarczycy;
- 4) E04 - wole z bezwzględny wskazaniami do operacji;
- 5) E22 - akromegalia w okresie:
  - a) czynnego procesu chorobowego,
  - b) z guzem zlokalizowanym w siodle tureckim znacznych rozmiarów oraz z objawami ocznymi, które wymagają stałej kontroli neurochirurgicznej;
- 6) E23, I95 - niedoczynność przysadki - niewyrównana z niskim ciśnieniem tętniczym;
- 7) E24 - zespół Cushinga:
  - a) z czynną chorobą,
  - b) po leczeniu operacyjnym nadnerczy lub przysadki, z utrzymującym się nadal czynnym procesem,
  - c) z niewydolnością krążenia, skazą krwotoczną, wysokim ciśnieniem tętniczym krwi opornym na leczenie farmakologiczne;
- 8) E27 - niedoczynność kory nadnerczy w okresie niewyrównania;
- 9) E20 - niedoczynność przytarczyc:
  - a) ciężkie postacię tężyczki,
  - b) postacię tężyczki wymagające częstego dożylnego podawania preparatów wapnia.

XII. Osteoporoza

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) M82 - osteoporozy wtórne w przebiegu przewlekłej niewydolności nerek, szpiczaka mnogiego, nadczynności tarczycy, nadczynności przytarczyc, nadczynności kory nadnerczy;
- 2) M80 - osteoporoza ze świeżym złamaniem;
- 3) M80, Z74 - osteoporoza późna z ograniczeniem zdolności podstawowej samoobsługi lub powikłana niewydolnością układu krążenia i oddechowego.

XIII. Choroby skóry (dermatologia)

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) C43, C44 - nowotwory złośliwe skóry, w przypadku czerniaka - w okresie do 5 lat, a w pozostałych przypadkach nowotworów złośliwych skóry - w okresie do 12 miesięcy, od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii;
- 2) M34, L93 - kolagenozy - twardzina uogólniona i liszaj rumieniowaty z zaawansowanymi zmianami narządowymi;
- 3) L56, L57 - fotodermatozy;

- 4) L40 - łuszczyca uogólniona w okresie zaostrzenia wymagająca leczenia szpitalnego;
- 5) L23 - ostre alergiczne choroby skóry;
- 6) L97 - rozległe owrzodzenia żyłakowe podudzi z cechami zakażenia bakteryjnego, grzybiczego;
- 7) L08, L99 - ropne zapalenie skóry oraz choroby grzybicze, pasożytnicze i wirusowe;
- 8) L30 - erythrodermia;
- 9) L98 - dermatozy zawodowe w okresie ostrym.

XIV. Choroby kobiece (ginekologia)

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) C51-C58 - nowotwory złośliwe narządu rodniego przed upływem 12 miesięcy od zakończonej terapii chirurgicznej, radioterapii lub chemioterapii, z wyłączeniem terapii hormonalnej;
- 2) N70-N76 - ostre stany zapalne w obrębie narządów rodnych, ostre zakażenia na tle gruźlicy, rzeżączka, rzęsistkowica, grzybice;
- 3) D25, D26 - mięśniaki macicy dużego stopnia, kwalifikujące się do zabiegu operacyjnego;
- 4) N93 - niewyjaśnione krwawienia z dróg rodnych;
- 5) N82 - przetoki pochwowo-pęcherzowe lub pochwowo-odbytnicze.

XV. Choroby nerek i dróg moczowych (nefrologia i urologia)

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) C64, C65 - nowotwór złośliwy nerki przed upływem 5 lat od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii, radioterapii;
- 2) C66 - C68 - nowotwór złośliwy moczowodu, pęcherza moczowego, nieokreślonych narządów moczowych przed upływem 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii;
- 3) N00, N01, N10, N30, N34 - ostre stany zapalne nerek i dróg moczowych;
- 4) I12, I15 - choroby nerek z utrwalonym wysokim nadciśnieniem tętniczym;
- 5) N18 - schyłkowa niewydolność nerek w stadium V - z objawami mocznicy; dotyczy pacjentów, którzy nie rozpoczęli leczenia nerkozastępczego;
- 6) N20 - N22 - kamica nerkowa zagrażająca powstaniem wodonercza lub roponercza, wymagająca leczenia operacyjnego;
- 7) N00, N01, N03 - ostre kłębuszkowe zapalenie nerek lub zaostrzenie przewlekłego zapalenia nerek;
- 8) K60 - przetoki pochwowo-pęcherzowe lub pochwowo-odbytnicze;
- 9) N04, N17 - N19 - zespół nerczycowy z niewydolnością nerek;
- 10) N02 - krwimocz nawracający o nieustalonej etiologii.

XVI. Choroby krwi i układu krwiotwórczego (hematologia)

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) C81 - C96 - nowotwory złośliwe tkanki limfatycznej, krwiotwórczej i tkanek pokrewnych przed upływem 5 lat od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii;
- 2) D45 - czerwienica prawdziwa;
- 3) D46 - inne zespoły mielodysplastyczne;
- 4) D62 - ostra niedokrwistość pokrwotoczna;
- 5) D63 - niedokrwistości w przebiegu chorób nowotworowych;
- 6) D65 - rozsiane wykrzepianie wewnątrznaczyniowe (zespół odwłóknienia);
- 7) inne zaburzenia krzepnięcia:
  - a) D66* - dziedziczny niedobór czynnika VIII,
  - b) D68.1* - dziedziczny niedobór czynnika IX,
  - c) D68.2* - dziedziczny niedobór innych czynników krzepnięcia,
  - d) D68.3 - skazy krwotoczne zależne od obecności krążących antykoagulantów,
  - e) D68.4* - nabyty niedobór czynników krzepnięcia (w przebiegu chorób wątroby lub niedoboru witaminy K);
- 8) D70 - agranulocytoza (neutropenia) poniżej 1,5 G/l (1500/μl);
- 9) D72.8 - limfopenia poniżej 1,0 G/l (1000/μl);
- 10) ciężkie niedokrwistości z objawami ogólnoustrojowymi (tachykardią, bólami zamostkowymi, niskim ciśnieniem tętniczym krwi).

XVII. Choroby oka i przydatków oka

Przeciwwskazaniem do leczenia uzdrowiskowego są wymienione choroby do czasu opanowania zaburzeń krzepnięcia i ustalenia leczenia zapewniającego homeostazę.

Wynikające z Załącznika 2 „Szczegółowe wskazania i przeciwwskazania do rehabilitacji uzdrowiskowej w poszczególnych rodzajach zakładów lecznictwa uzdrowiskowego”:

I. Choroby ortopedyczno-urazowe

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) C40, C41 - nowotwory złośliwe kości i chrząstki stawowej, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii wymienionych nowotworów;
- 2) M84, T10, T12 - stany po złamaniach kości kończyn z opóźnionym zrostem, stawem rzekomym lub powikłane zapaleniem kości i szpiku;
- 3) M86 - zapalenie kości i szpiku kostnego z odczynem ogólnym i czynnymi przetokami;
- 4) M99 - stany po zabiegach operacyjnych ortopedycznych z całkowicie upośledzoną zdolnością do samoobsługi;
- 5) T09 - stany po urazach kręgosłupa z objawami tetraplegii lub powikłane z odleżynami lub niezdolnością do samoobsługi.

II. Choroby układu nerwowego (neurologia)

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) I64 - stany po udarach mózgowych z utrwalonymi niedowładami, z afazją sensoryczną lub motoryczną, zespołem psychoorganicznym oraz z pełną niepełnosprawnością;
- 2) G40 - padaczka z często powtarzającymi się napadami (jeden raz w miesiącu lub częściej);
- 3) G35 - stwardnienie rozsiane w okresie ostrego rzutu lub z często powtarzającymi się rzutami;
- 4) G55 - całkowite wypadnięcie jądra galaretowatego i inne stany chorobowe ze wskazaniem do operacji;
- 5) I64 - stany po udarach mózgowych z utrwalonymi niedowładami, z afazją sensoryczną lub motoryczną, zespołem psychoorganicznym oraz z pełną niepełnosprawnością;
- 6) T09 - stany po urazach kręgosłupa z objawami tetraplegii, powikłane z odleżynami lub niezdolnością do samoobsługi;
- 7) T90, G09, T81 - stany pourazowe, pozapalne lub pooperacyjne mózgu, rdzenia i inne choroby neurologiczne z dysfunkcją ruchową uniemożliwiającą podstawową samoobsługę.

III. Choroby reumatologiczne (reumatologia)

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) M06, M05 - reumatoidalne zapalenie stawów w IV stopniu sprawności czynnościowej (unieruchomienie w łóżku);
- 2) M06, M05 - zaostrzenie stanu zapalnego w reumatoidalnym zapaleniu stawów z odczynem ogólnym (stany gorączkowe, świeże wysięki, duże obrzęki stawowe);
- 3) M06, M05, M14, M45 - ograniczenie funkcji ruchowych w przebiegu reumatoidalnego zapalenia stawów, zeszywniającego zapalenia stawów kręgosłupa i innych artropatii uniemożliwiającej podstawową samoobsługę;
- 4) M06, M05, M14 - zaawansowane zmiany narządowe w przebiegu schorzeń reumatoidalnych;
- 5) M30 - M36 - układowe choroby tkanki łącznej w fazie ostrej choroby;
- 6) M13, M89 - infekcyjne zapalenie kości lub stawów w fazie ostrej choroby;
- 7) M96 - stany w przebiegu chorób reumatycznych wymagające pilnej interwencji chirurgicznej lub ortopedycznej.

IV. Choroby kardiologiczne i nadciśnienie (kardiologia)

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) I11 - nadciśnienie tętnicze III stopnia nienormowane farmakologicznie z chwiejnym przebiegiem oraz co najmniej dwoma czynnikami ryzyka powikłań sercowo-naczyniowych;
- 2) I11 - nadciśnienie tętnicze złośliwe;
- 3) I21 - ostry zawał serca, w tym stany po upływie 40 dni od przebycia zawału z upośledzoną frakcją wyrzutową lewej komory (LVEF) < 35%, bez zabezpieczenia kardiowerterem-defibrylatorem (ICD);
- 4) I24 - niestabilna choroba wieńcowa;

- 5) I25 - przewlekła choroba niedokrwienna serca wg klasyfikacji CCS III albo IV okres;
- 6) I27 - nadciśnienie płucne dużego stopnia;
- 7) I38, I30 - ostre zapalenie wsierdzia lub osierdzia;
- 8) I42 - kardiomiopatia przerostowa albo rozrzeniowa w klasie niewydolności serca III albo IV według NYHA;
- 9) I44 - zespół chorego węzła zatokowego, blok przedsionkowo-komorowy III stopnia, blok trójwiązkowy, blok przedsionkowo-komorowy II stopnia typu Mobitz, blok przedsionkowo-komorowy II stopnia 2:1 - w przypadku braku usuwalnej przyczyny bloku i bez zabezpieczenia układem stymulującym serca;
- 10) I47 - częstoskurcze utrwalone lub częste napady częstoskurczu w wywiadzie;
- 11) I48 - napadowe migotanie przedsionków z towarzyszącym zespołem WPW lub obecnością dodatkowej drogi przewodzącej (przy braku skutecznego leczenia ablacją);
- 12) I48 - napadowe migotanie przedsionków (u chorych bez dodatkowej drogi przewodzenia) z nawrotami arytmii w ciągu ostatnich 6 miesięcy;
- 13) I49 - złośliwe, komorowe zaburzenia rytmu serca w wywiadzie, przy braku usuwalnej ich przyczyny (zaburzenia elektrolitowe, tyreotoksykoza i inne), bez zabezpieczenia kardiowerterem-defibrylatorem (ICD);
- 14) I50 - niewydolność serca w klasie niewydolności serca III albo IV według NYHA;
- 15) I71 - tętniak rozwarstwiający aorty;
- 16) I72 - tętniak serca;
- 17) I82 - ostre powikłania zatorowo-zakrzepowe;
- 18) Q24 - wady serca w klasie niewydolności serca III albo IV według NYHA lub ze złośliwymi zaburzeniami rytmu serca.

V. Choroby dolnych dróg oddechowych (pulmonologia)

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) A15 - gruźlica płuc lub opłucnej w okresie aktywnym;
- 2) C34 - C39 - nowotwory złośliwe w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii;
- 3) I27 - pełnoobjawowa niewydolność oddechowa lub oddechowo-krążeniowa;
- 4) J12 - J18, J20 - J22 - ostre zapalenie oskrzeli, płuc lub opłucnej;
- 5) J45 - dychawica oskrzelowa o ciężkim przebiegu, ze stanami astmatycznymi w wywiadzie;
- 6) J47, A15 - rozstrzenie oskrzeli na tle gruźliczym;
- 7) R04 - krwawienie lub krwotoki z górnych dróg oddechowych oraz stany po krwotokach płucnych.

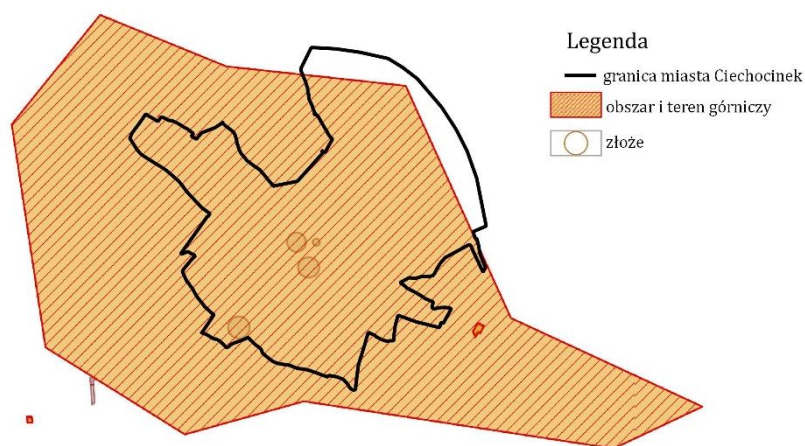
Ponadto należy rozważyć możliwość rozszerzenia katalogu kierunków leczniczych o następujące: chorób dolnych dróg oddechowych, układu trawienia, chorób endokrynologicznych (niedoczynność tarczycy), chorób skóry. Wynika to z bazy zabiegowej istniejących i planowanych zakładów leczniczych w Uzdrowisku. Ewentualne rozszerzenie kierunków leczenia wymaga jednak dodatkowych badań i potwierdzenia uwarunkowań do leczenia ww. chorób przez konsultanta krajowego. Opis bazy zawarto w rozdziale 8.

10. OPIS ISTNIEJĄCYCH OBSZARÓW I TERENÓW GÓRNICZYCH ZE WSKAZANIEM ICH WYZNACZONYCH GRANIC, NAZWY KOPALINY GŁÓWNEJ ORAZ TOWARZYSZĄCEJ

Miasto Ciechocinek znajduje się w zasięgu obszaru górniczego "Ciechocinek" (nr w rejestrze 5/1/3) o powierzchni 38 903 500 m². Organem nadzoru jest Okręgowy Urząd Górniczy – Gdańsk. Miasto Ciechocinek znajduje się w zasięgu terenu górniczego "Ciechocinek" (Id geometrii 2757) o powierzchni 38 903 500 m². Kopalina główną są wody lecznicze, brak kopaliny towarzyszącej.

Minister Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa decyzją z dnia 10.11.1992 r. udzielił koncesji dla Uzdrowiska Ciechocinek na eksploatację wód leczniczych ze złóż w miejscowości Ciechocinek. Następnie Minister Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa decyzją z dnia 06.03.1996 r. zatwierdził projekt zagospodarowania złoża wód leczniczych. Ww. koncesja była zmieniana decyzjami Ministra Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 24.09.1998 r. oraz z dnia 17.07.1999 r., a także obecnie decyzją Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25.10.2012r. Koncesja ta jest ważna do 09.11.2042 r.

Rysunek 15. Obszar i teren górniczy "Ciechocinek" wraz ze złożami wód leczniczych

Źródło: www.geoportal.pgi.gov.pl/midas, wejście w dniu 25.09.2018

Na terenie miasta Ciechocinka występuje złoże wód leczniczych - nr złoża 7933. Wody te występują w obrębie prowincji B - platformy paleozoicznej, region II – antyklinorium środkowopolskie. Zasoby geologiczne eksploatacyjne w Ciechocinku stanowią³⁰ 48,5% zasobów województwa kujawsko-pomorskiego, 32,7% zasobów ww. prowincji B i 5,8% zasobów krajowych. Pobór wód w Ciechocinku sięga 73% poboru województwa kujawsko-pomorskiego, 12,1% poboru z ww. platformy B i 0,5% poboru krajowego.

Tabela 8. Wykaz solanek, wód leczniczych i termalnych

Nazwa złoża lub odwiertu w obrębie złoża nieudostępnionego	Typ wody	Zasoby geologiczne bilansowe		Pobór (m ³ /rok)	Powiat
		dyspozycyjne (m ³ /h) statyczne** (tys. m ³)	eksploatacyjne (m ³ /h)		
Ciechocinek*	LzT	-	345.00	64 778.00	aleksandrowski

Lz - wody lecznicze zmineralizowane (mineralizacja >1 g/dm³); T - wody termalne; * - złoża objęte koncesją na wydobywanie kopaliny ze złoża; **zasoby statyczne.

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2017 r., PIG, PIB, Warszawa 2018 r.

W Ciechocinku istnieje³¹ 8 otworów eksploatacyjnych ujmujących wody lecznicze, w tym termalne. Lecznicze wody termalne występujące w warstwach jurajskiego piętra wodonośnego udostępniono za pomocą trzech ujęć (Terma I, Terma II, Terma III) wykonanych w latach 1932-1964, o głębokości 757–1450 m. Ujęte wody należą do typu Cl-Na, (I), (S), (Fe) i charakteryzują się mineralizacją rzędu 43-70 g/dm³ i temperaturą na wypływie 28-37°C (przy ograniczonej eksploatacji). Ujęcia Terma I i II dostarczają wód do celów balneoterapeutycznych, natomiast Terma III jest nieczynna. Pozostałe 5 ujęć dostarcza wód leczniczych o temperaturze znacznie niższej niż 20°C. Otwór nr 11 (Grzybek) z 1911 r. o głębokości 415 m

³⁰ Na podstawie: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2017 r., PIG, PIB, Warszawa 2018 r.

³¹ Na podstawie: www.geoportal.pig.gov.pl/midas

ujmuje z jury środkowej wody typu Cl-Na, I, Fe, o mineralizacji 46,9 g/dm³ i służy do zaopatrzenia warzelni soli oraz tężni. Otwór nr 19a odwiercony w 1978 r. do głębokości 34 m na potrzeby produkcji wody mineralnej Krystynka ujmuje z jury górnej wodę chlorkową o mineralizacji 3,2 g/dm³. Trzy płytkie otwory (22-24 m) wykonane w 1976 r. zafiltrowane w warstwach czwartorzędu ujmujące wody o mineralizacji 2-8 g/dm³ były wykorzystane okresowo w sezonach letnich w celu zaopatrzenia w wodę nieczynnego odkrytego basenu solankowego. Właścicielem otworów eksploatacyjnych zlokalizowanych w obrębie obszaru górniczego Ciechocinek jest Podmiot Uzdrowiskowe Ciechocinek SA. Cel użytkowania: balneoterapia, butelkowanie, warzelnictwo.

Województwo Kujawsko-Pomorskie
nr 2012-10-31

Woj. 2012-10-31
L. 101
Świerczowski

Toruń, dnia 25.10.2012 r.

ŚG-V.7422.54.2012

DECYZJA

Na podstawie art. 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981), po rozpatrzeniu wniosku Przedsiębiorstwa Uzdrowisko Ciechocinek S.A. z siedzibą przy ul. Kościuszki 10, 87-720 Ciechocinek o zmianę decyzji **Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa** z dnia 10.11.1992 r., dot. udzielenia koncesji Nr 95/92 na eksploatację wody leczniczej ze złoża „CIECHOCINEK”, w części dotyczącej terminu ważności koncesji

o r z e k a m

zmienić za zgodą stron decyzję Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 10.11.1992 r., dot. udzielenia koncesji Nr 95/92 na eksploatację wody leczniczej ze złoża „CIECHOCINEK”, gmina Ciechocinek, pow. aleksandrowski, woj. kujawsko-pomorskie, zmienianą decyzjami Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 24.09.1998 r. znak: DG/hg/JW/487-3962/98 oraz z dnia 17.07.1999 r. znak: GK/hg/JW/487-845/99, w części dot. terminu ważności koncesji, w następujący sposób:

1. Punkt 5 ww. decyzji otrzymuje brzmienie:
„Koncesja zostaje udzielona do dnia 09.11.2042 r.”

UZASADNIENIE

Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa decyzją z dnia 10.11.1992 r. udzielił Uzdrowisku Ciechocinek koncesji Nr 95/92 na eksploatację wody leczniczej ze złoża „CIECHOCINEK”, położonego na terenie miejscowości Ciechocinek, gmina Ciechocinek, pow. aleksandrowski, woj. kujawsko-pomorskie. Koncesja została udzielona do dnia 10 listopada 2012 r. Pismem z dnia 21.09.2012 r., Przedsiębiorstwo Uzdrowisko Ciechocinek S.A. zwróciło się z wnioskiem do organu koncesyjnego o przedłużenie terminu obowiązywania koncesji **Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów naturalnych i Leśnictwa** z dnia 10.11.1992 r., do dnia 09.11.2042 r. Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Ministra Środowiska, złożone za pośrednictwem tut. organu, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

z up. Marszałka Województwa
Dariusz Kozłowski (2)
Wiceprezesa Zarządu

UMOWA

o ustanowienie użytkowania górniczego w celu wydobywania wód leczniczych ze złóż w miejscowości Ciechocinek, gm. Ciechocinek, pow. Aleksandrów Kujawski województwo kujawsko-pomorskie

zawarta w Toruniu, dnia 30.09 2013 r. pomiędzy:

Skarbem Państwa – Marszałkiem Województwa Kujawsko-Pomorskiego, reprezentowanym przez pana Piotra Celbeckiego, zwanym dalej „Skarbem Państwa”

oraz

Przedsiębiorstwem Uzdrowisko Ciechocinek S.A., ul. Tadeusza Kościuszki 10, 87-720 Ciechocinek, zarejestrowaną przez Sąd Rejonowy w Toruniu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dnia 24.07.2012 r. pod numerem KRS 0000062945, posiadającą numer NIP: 8910003034 oraz numer REGON: 910869972, w imieniu której działają Pan Marcin Zajęczkowski – Prezes Zarządu oraz Pan Mariusz Krupa - Członek Zarządu, zwaną dalej „Użytkownikiem Górniczym” o następującej treści:

§ 1.

Umowa niniejsza zawarta została na podstawie art. 12 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 oraz art. 13 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górniczne* (Dz. U. Nr 163, poz. 981).

§ 2.

Strony zgodnie stwierdzają, że:

- 1) Użytkownik Górniczy uzyskał od Ministra „Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w dniu 10.11.1992 r. koncesję nr 95/92 na eksploatację wód leczniczych ze złóż w miejscowości Ciechocinek objętych obszarem górnicznym „Ciechocinek”. Koncesja wydana została na okres 20 lat.
- 2) przedmiotowa koncesja została zmieniona decyzją Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25.10.2012 r., znak:ŚG-V.7422.54.2012 w części dotyczącej przedłużenia do dnia 9.11.2042 r.
- 3) wydanie koncesji do dnia 9.11.2042 r. wiąże się z potrzebą ustalenia wynagrodzenia za użytkowanie górniczne polegające na wydobywaniu wód leczniczych.

§ 3.

Skarbowi Państwa przysługuje prawo własności górnicznej i rozporządzanie tym prawem.

§ 4.

1. Skarb Państwa ustanawia na rzecz Użytkownika Górniczego użytkowanie górniczne przestrzeni obejmującej złoża wód leczniczych w miejscowości Ciechocinek, gmina Ciechocinek, pow. Aleksandrów Kujawski, województwo kujawsko-pomorskie w granicach ustalonych w: „Dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby eksploatacyjne ujęć wód leczniczych 11, 14, 18, 19a z utworów jurajskich w Ciechocinku” przyjętej bez zastrzeżeń przez Ministra Środowiska przy piśmie z dnia 13.09.2012 r., znak: DGKhg-4731-36/6921/36201/11/KM.
2. Użytkowanie górniczne obejmuje przestrzeń położoną w miejscowości Ciechocinek, gmina Ciechocinek, w województwie kujawsko-pomorskim, wraz ze znajdującym się tam złożem wód leczniczych „Ciechocinek”, którego granice wyznaczają linie łączące punkty (1-10) o następujących współrzędnych:

Nr pkt.	Współrzędne układ „2000”	
	Y	X
1	483 006,764	560 744,260

2	484 966,178	559 949,864
3	487 708,181	559 686,586
4	489 222,245	556 147,303
5	492 208,396	554 779,500
6	490 850,888	554 137,488
7	486 182,674	554 878,086
8	484 270,124	554 410,606
9	482 187,029	555 718,279
10	481 681,809	559 118,536
1	483 006,764	560 744,260

- ograniczonych od góry dolną granicą nieruchomości gruntowych a od dołu spągiem złoża.
3. W przestrzeni górotworu określonej w ust. 2 Użytkownik Górniczy jest upoważniony do wykonywania wszelkich czynności związanych z wydobywaniem wód leczniczych oraz prowadzenia wszelkich niezbędnych robót i czynności związanych z udostępnianiem złóż.
  4. Powierzchnia rzutu pionowego opisanej w ust.1 przestrzeni wynosi: 38,903,500 m².

§ 5.

Użytkowanie górnicze zostaje ustanowione do dnia 9.11.2042 r., z zastrzeżeniem § 11 umowy.

§ 6.

1. Użytkowanie górnicze upoważnia Użytkownika Górniczego do wyłącznego wykorzystywania przestrzeni określonej w § 4, w celu eksploatacji wód leczniczych ze złóż w miejscowości Ciechocinek, w województwie kujawsko-pomorskim, a także do wykonywania w jej obrębie wszelkich niezbędnych w tym celu robót i czynności w sposób określony obowiązującymi przepisami, zwłaszcza ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze* (Dz. U. Nr 163, poz. 981 z 2011 r.), zwana dalej "ustawą - *Prawo geologiczne i górnicze*" oraz podejmowania na ich podstawie decyzjami.
2. Użytkownik Górniczy zobowiązuje się niezwłocznie powiadamiać na piśmie Skarb Państwa o wszelkich przekształceniach powodujących zmianę nazwy, formy organizacyjnej, podwyższenia, bądź obniżenia kapitału zakładowego, złożenia wniosku o upadłość, ogłoszenie upadłości, wszczęcia postępowania układowego oraz wszczęcia postępowania likwidacyjnego. Skarb Państwa może żądać niezbędnych wyjaśnień w tych sprawach.

§ 7.

Niniejsza umowa nie narusza praw osób trzecich, a zwłaszcza właścicieli nieruchomości gruntowych ani nie zwalnia od konieczności spełnienia przez Użytkownika Górniczego wymagań przewidzianych przepisami prawa, zwłaszcza dotyczących wydobywania kopalin oraz ochrony i wykorzystywania zasobów łożyskowych.

§ 8.

Skarb Państwa zastrzega sobie możliwość ustanowienia w obrębie opisanej wyżej przestrzeni użytkowania górniczego w celu wykonywania innej działalności niż określona niniejszą umową, w sposób nienaruszający określonych praw Użytkownika Górniczego.

§ 9.

1. Tytułem wynagrodzenia za użytkowanie górnicze w przestrzeni opisanej wyżej Użytkownik Górniczy zapłaci za każdy rok obowiązywania użytkowania górniczego, począwszy od dnia zawarcia niniejszej umowy, na rzecz Skarbu Państwa wynagrodzenie w wysokości 1497,00 zł (słownie: jeden tysiąc czterysta dziewięćdziesiąt siedem złotych).
2. W każdym roku wydobywania kopaliny Użytkownik Górniczy dodatkowo zapłaci wynagrodzenia uzupełniające na rzecz Skarbu Państwa w wysokości równoważności 10% sumy należnej opłaty eksploatacyjnej za rok poprzedni.
3. Zapłata wynagrodzenia, o którym mowa jest w ust. 1 i 2, nastąpi w terminie do końca lutego każdego roku za użytkowanie górnicze w roku poprzednim. Użytkownik Górniczy zobowiązany jest przedłożyć Skarbowi Państwa kopie dowodów dokonanych wpłat, o których mowa w ust. 1 i 2 w terminie do 15 marca każdego roku obowiązywania użytkowania górniczego.

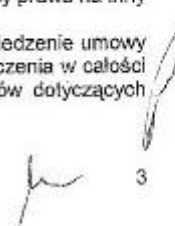
4. Jeżeli użytkowanie górnictwa nie obejmie całego roku kalendarzowego Użytkownik Górniczy uiszcza opłatę, o której mowa w ust. 1 liczoną dla całego roku, w którym ono obowiązuje. Zapisy ust. 3 stosuje się odpowiednio.
5. Waloryzacja corocznego wynagrodzenia określonego w ust. 1 będzie dokonana z uwzględnieniem średnich wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych, ustalonych dla okresu od podpisania niniejszej umowy do roku poprzedzającego termin płatności wynagrodzenia ogłoszonych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".
6. W wypadku, gdy Użytkownik Górniczy utraci koncesję, o której mowa w § 2 pkt 1 przed upływem terminu obowiązywania użytkowania górnictwa określonego w § 5, będzie obowiązany do zapłaty za rok poprzedzający utratę koncesji wynagrodzenia określonego w ust. 1 z uwzględnieniem waloryzacji i wynagrodzenia określonego w ust. 2, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania Skarbu Państwa.
7. Zapłata wynagrodzenia z tytułu użytkowania górnictwa będzie dokonana przez Użytkownika Górniczego na rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, prowadzony w banku PKO BP IIO Toruń o numerze 20 1020 5011 0000 9502 0128 2227 tytułem ustanowienia użytkowania górnictwa w związku z wydobywaniem wód leczniczych ze złóż w Ciechocinku. Datą zapłaty będzie data uznania tego rachunku.
8. Skarb Państwa pisemnie powiadomi Użytkownika Górniczego o zmianie numeru rachunku, o którym mowa w ust. 7.

§ 10.

Użytkownik Górniczy nie może rozporządzać użytkowaniem górnictwem ustanowionym w § 4 niniejszej umowy bez uzyskania pisemnej zgody Skarbu Państwa.

§ 11.

1. Naruszenie przez Użytkownika Górniczego obowiązków określonych niniejszą umową upoważnia Skarb Państwa do rozwiązania umowy ze skutkiem natychmiastowym bez prawa do jakichkolwiek roszczeń majątkowych ze strony Użytkownika Górniczego. Rozwiązanie umowy nie jest jednak możliwe, jeżeli Użytkownik Górniczy naruszył obowiązki określone w niniejszej umowie z powodu siły wyższej. Przez siłę wyższą rozumie się zdarzenie nagłe, nie dające się przewidzieć i którego nie można uniknąć.
2. Jeżeli Użytkownik Górniczy opóźnia się z zapłatą wynagrodzenia, o którym mowa w § 9 ust. 1 lub 2 umowy ponad 1 miesiąc, Skarb Państwa może rozwiązać umowę bez zachowania terminu wypowiedzenia, z zastrzeżeniem obowiązku wezwania przez Skarb Państwa Użytkownika Górniczego do zapłaty zaległego wynagrodzenia w terminie 14 dni pod rygorem rozwiązania umowy.
3. Wypowiedzenie, o którym mowa w ust. 1 lub 2, wymaga formy pisemnej, pod rygorem nieważności.
4. W razie rozwiązania przez Skarb Państwa niniejszej umowy z przyczyn określonych w ust. 1, Skarbowi Państwa przysługuje kara umowna od Użytkownika Górniczego w wysokości 25% wynagrodzenia określonego w § 9 ust. 1 z uwzględnieniem waloryzacji i 25% wynagrodzenia określonego w ust. 2, za rok poprzedzający rozwiązanie umowy.
5. Użytkownik Górniczy może wypowiedzieć umowę w całości lub w części z zachowaniem 6-miesięcznego okresu, ze skutkiem na koniec miesiąca. Pod rygorem nieważności wypowiedzenie musi być dokonane na piśmie. Wypowiedzenie umowy nie zwalnia Użytkownika Górniczego z obowiązku uiszczenia w całości wynagrodzenia za użytkowanie górnictwa oraz ciążących na nim obowiązków dotyczących ochrony środowiska, związanych z przedmiotem użytkowania górnictwa, w szczególności dotyczących likwidacji zakładu górnictwa.
6. Skarb Państwa może wypowiedzieć umowę w całości lub części, z zachowaniem 6-miesięcznego okresu wypowiedzenia, ze skutkiem na koniec miesiąca, jeżeli Użytkownik Górniczy nie poinformuje organu koncesyjnego o przeniesieniu koncesji z mocy prawa na inny podmiot oraz ograniczeniu jego zakresu w terminie określonym w ustawie.
7. Pod rygorem nieważności wypowiedzenia należy dokonać na piśmie. Wypowiedzenie umowy przez Skarb Państwa nie zwalnia Użytkownika Górniczego z obowiązku uiszczenia w całości wynagrodzenia za użytkowanie górnictwa oraz ciążących na nim obowiązków dotyczących

K O N C E S J A   NR 95   /92

na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej (Dz.U. Nr. 41, poz. 324 z późn. zm.), art. 12 b ust. 2 dekretu z dnia 6 maja 1953 roku. Prawo górnicze (Dz.U. z 1978 r. Nr. 4, poz. 42, z 1984 r. Nr. 35, poz. 186, z 1987 r. Nr. 33 poz. 180, z 1988 r. Nr. 41, poz. 324, z 1989 r. Nr. 35 poz. 192, z 1990 r. Nr. 14, poz. 89 i z 1991 r. Nr. 31, poz. 128) i art. 104 KPA, po rozpatrzeniu wniosku Przedsiębiorstwa Państwowego Uzdrawisko Ciechocinek z siedzibą w miejscowości Ciechocinek.

p o s t a n a w i a m

1. Udzielić koncesji dla Uzdrawiska Ciechocinek na eksploatację wód leczniczych ze złóż w miejscowości Ciechocinek woj. wrocławskie objętych obszarem górniczym "Ciechocinek" o powierzchni 36903500 m kw utworzonym decyzją Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 28.02.1969. z przeznaczeniem do zabiegów leczniczych oraz produkcji rynkowej.
2. Stawkę opłaty eksploatacyjnej określają przepisy o opłacie eksploatacyjnej.
3. Zobowiązują się Uzdrawisko do prowadzenia wydobycia kopaliny zgodnie z obowiązującymi przepisami w szczególności o:
  - gospodarce zasobami złóż kopalno,
  - ochronie środowiska.
4. Szczegółowe warunki, jakie powinny być spełnione przy

korzystaniu z koncesji określa umowa z dnia 11.08.1992r. zawarta pomiędzy Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa a Przedsiębiorstwem Państwowym Uzdrowisko Ciechocinek

5. Koncesja zostaje wydana na okres 20 lat.
6. Odstąpiono od uzasadnienia decyzji, zgodnie z art. 107 § 4 KPA, z uwagi na to, że uwzględnia ona żądanie strony w całości.
7. Niniejsza decyzja może być zaskarżona do Naczelnego Sądu Administracyjnego za pośrednictwem, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia.

Otrzymuje   Przedsiębiorstwo   Państwowe   Uzdrowisko
Ciechocinek
87-720 Ciechocinek
ul. BM Raczyńskich 3

Do wiadomości:

1. Ministerstwo Przemysłu i Handlu
ul. Wspólna 4
Warszawa
2. Urząd Miasta w Nieszawie
87-730 Nieszawa
3. Urząd Gminy Aleksandrów Kujawski
87-700 Aleksandrów Kujawski
4. Urząd Gminy w Raciążkach
87-721 Raciążek
5. Urząd Miasta Ciechocinka
87-720 Ciechocinek
6. Wyższy Urząd Górniczy
ul. J. Poniatowskiego 31
40-956 Katowice
7. Departament Geologii
w miejscu

Z UP. MINISTRA

dr Michał Wileczyński
Podsekretarz Stanu
Główny Geolog Kraju

11. INFORMACJE O UJĘCIACH WODY, SIECI WODNO-KANALIZACYJNEJ, OCZYSZCZALNIACH ŚCIEKÓW, GOSPODARCE ODPADAMI ORAZ O MOGĄCYCH WYSTĄPIĆ ZAGROŻENIACH EKOLOGICZNYCH

Ujęcia wody

Na terenie miasta Ciechocinka nie znajdują się ujęcia wody pitnej. Miasto w wodę zaopatrywane jest z trzech ujęć wody zlokalizowanych poza jego granicami – w miejscowości Podole w gminie Raciążek – ujęcie „Siarzewo”, w miejscowości Kuczek w gminie Aleksandrów Kujawski- ujęcie „Kuczek” oraz w Toruniu – ujęcie „Czerniewice”.

Ujęcie wody Siarzewo - parametry ujęcia według pozwolenia wodnoprawnego wynoszą:

Wydajność stacji wodociągowej (m³/doba) – 3024,

Liczba studni (szt.) – 10,

Zbiorniki wody w obrębie ujęcia wody (szt.) -2 (100m³, 200m³).

Kolejny zbiornik wody o pojemności 400m³ znajduje się w Ciechocinku w wieży ciśnień.

Dla ujęcia wyznaczono i ustanowiono strefy ochronne.

Ze stacji wodociągowej woda dostarczana jest za pomocą sieci wodociągowej dla mieszkańców miejscowości: miasto Ciechocinek, część wsi Raciążek.

Ujęcie wody Kuczek - parametry ujęcia według pozwolenia wodnoprawnego wynoszą:

Wydajność stacji wodociągowej (m³/doba) – 2838,

Liczba studni (szt.) – 9,

Średnia roczna produkcja wody (m³/doba) – 1394,4.

Dla ujęcia wyznaczono i ustanowiono strefy ochronne.

Ze stacji wodociągowej woda dostarczana jest za pomocą sieci wodociągowej dla mieszkańców miejscowości: Kuczek, Odolion, Nowy Ciechocinek, Wygoda, Wołuszewo, Otłoczyn, Słońsk Dolny, Białe Błota, miasto Ciechocinek.

Ujęcie wody Czerniewice - parametry ujęcia:

Wydatki jednostkowe ustalone na podstawie próbnych pompowań kształtują się na poziomie 4-13 m³/h/1mS,

Dla ujęcia wyznaczono i ustanowiono strefy ochronne.

Ze stacji wodociągowej woda dostarczana jest za pomocą sieci wodociągowej dla mieszkańców miejscowości: osiedle mieszkaniowe Czerniewice w Toruniu, miasto Ciechocinek.

Informacje nt. niniejszej infrastruktury technicznej zawarto również w rozdziale 4.

Sieć wodno-kanalizacyjna

Sieć wodociągowa na terenie miasta jest bardzo dobrze rozwinięta. Wodę dostarcza Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, a dostarczana woda spełnia parametry zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie wymagań wody przeznaczonej do spożycia.

Miasto Ciechocinek objęte jest aglomeracją kanalizacyjną Ciechocinek-Raciążek na podstawie rozporządzenia Nr 30/2006 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 4 kwietnia 2006 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Ciechocinek-Raciążek (Dz. Urz. WK-P Nr 48, poz. 813). Parametry aglomeracji:

Id aglomeracji: PLKP0170

RLM aglomeracji zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem/uchwałą: 16 000

RLMrz: 16 666

liczba rzeczywistych mieszkańców w aglomeracji: 12 166

liczba mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego: 10 470

Ścieki komunalne powstające na terenie miasta Ciechocinka odprowadzane są głównym kolektorem sanitarnym (w okresie opadów z dużą ilością deszczówki) do przepompowni (przy ul. Staszica), skąd przetłaczane są do miejskiej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w północno-zachodniej części miasta (ulica Sportowa). Parametry oczyszczalni³²:

Id oczyszczalni: PLKP0170

Rodzaj oczyszczalni: PUB 2

Projektowana przepustowość oczyszczalni m³/d: średnia – 6500; maksymalna – 7200

Projektowana maksymalna wydajność: (RLM) 17 760

Osady ściekowe – stan istniejący:

Sucha masa osadów powstających na oczyszczalni: (Mgs.m./rok) – 405,2

Metoda przeróbki osadu na oczyszczalni poprzedzające zagospodarowanie: stabilizacja tlenowa

Forma zagospodarowania osadu: rekultywacja terenów na cele rolne i nierolne.

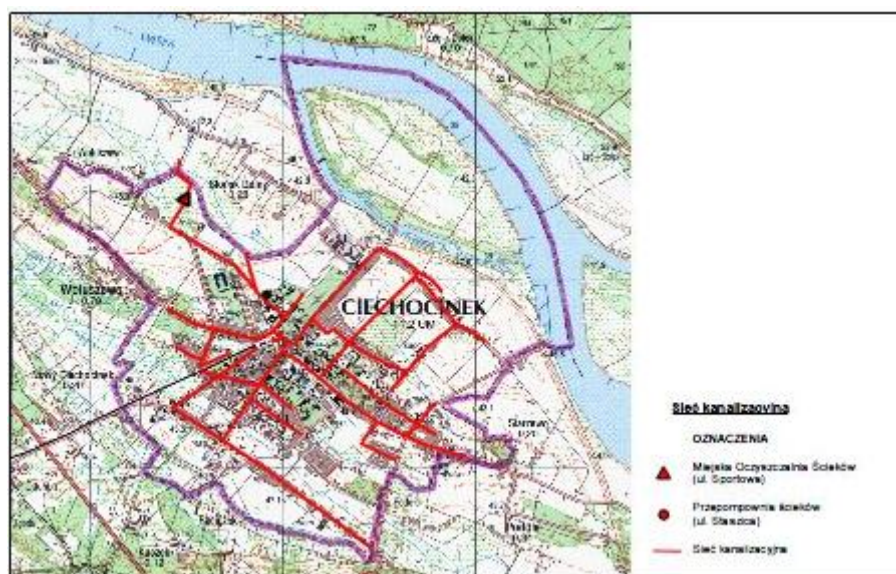
Osady ściekowe - stan projektowany:

Sucha masa osadów powstających na oczyszczalni: (Mgs.m./rok) – 500

Metoda przeróbki osadu na oczyszczalni poprzedzające zagospodarowanie: stabilizacja tlenowa

Forma zagospodarowania osadu: rekultywacja terenów na cele rolne i nierolne.

Oczyszczalnia posiada własne laboratorium, w którym systematycznie badane są wszystkie przewidziane pozwoleniem wodnoprawnym parametry ścieków surowych i oczyszczonych, następnie następuje ich ścisła rejestracja; za każdy miesiąc wykonywane są zbiorcze zestawienia. Ogólny stan techniczny całego obiektu należy określić jako dobry.

Rysunek 16. Schemat sieci kanalizacyjnej w mieście Ciechocinku

Źródło: Suikzp miasta Ciechocinka, 2017 r.

³² Na podstawie V Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2017, Załącznik 2. Wykaz aglomeracji oraz przedsięwzięć ujętych w AKPOŚK 2017.

Ścieki solankowe, produkowane w obiektach uzdrowiskowych, odprowadzane są poprzez układ kanalizacji ciśnieniowej do miejskiej oczyszczalni ścieków, gdzie w odrębnym ciągu technologicznym poddawane są oczyszczeniu. Przepustowość ciągu wynosi około 700 m³/dobę. W wyniku procesu oczyszczania powstały osady, wywożony jest na rekultywację wyrobisk poźwirowych koło miejscowości Gniewkowo, eksploatowanych przez firmę „Ekoskład” w miejscowości Służewo.

Wody opadowe z terenu miasta odprowadzane są poprzez układ kanalizacji deszczowej i ogólnospławnej oraz powierzchniowo do rowów melioracyjnych. Informacje nt. niniejszej infrastruktury technicznej zawarto również w rozdziale 4.

Gospodarka odpadami

Na terenie miasta Ciechocinka nie jest zlokalizowane składowisko odpadów. Odpady są gromadzone i wywożone na składowisko w miejscowości Służewo w gminie Aleksandrów Kujawski. Parametry składowiska odpadów w Służewie³³:

Rodzaj instalacji: mały RIPOK

MBP mechaniczna(Mg/rok): 25 000

MBP biologiczna (Mg/rok): 12 000

Przetwarzanie odpadów zielonych (Mg/rok): 1 000.

W mieście działa system segregacji odpadów komunalnych w gospodarstwach domowych, tj. bezpośrednio u źródła. Przy ul. Wojska Polskiego na terenie Komunalnego Przedsiębiorstwa Użyteczności Publicznej „EKOCIECH” Sp. z o.o. zlokalizowany jest punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych PSZOK, który przyjmuje bez limitu odpady pochodzące z gospodarstw domowych miasta Ciechocinka. Odpady od pozostałych podmiotów, w tym zakładów lecznictwa uzdrowiskowego, hoteli, itp. zabierane są bezpośrednio i wywożone na ww. składowisko odpadów. Zakłady uzdrowiskowe funkcjonujące w Ciechocinku nie produkują odpadów medycznych, a używana do zabiegów borowina jest zabezpieczana w sposób uniemożliwiający jej powtórne wykorzystanie. Informacje nt. niniejszej infrastruktury technicznej zawarto również w rozdziale 4.

Mogące wystąpić zagrożenia ekologiczne

Na terenie miasta Ciechocinka nie ma istotnych przesłanek wskazujących na możliwości wystąpienia zagrożeń ekologicznych. Jednak do takich można zaliczyć zagrożenie powodzią – część północna miasta do wału przeciwpowodziowego znajduje się w strefie zagrożenia powodzią Q 1%, wobec czego może dojść w sytuacjach ekstremalnych (powódź i przerwanie lub przelanie się przez koronę wału) do przerwania np. sieci kanalizacji sanitarnej, co wywołać może zagrożenie ekologiczne. W części południowo-zachodniej znajduje się stacja benzynowa, która w ekstremalnych przypadkach może być źródłem wybuchu, a to z kolei może wywołać zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, ale mało prawdopodobne jest aby wywołało zagrożenie ekologiczne.

12. INFORMACJE O STANIE CZYSTOŚCI POWIETRZA ORAZ NATĘŻENIU HAŁASU

Zgodnie z art. 34 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (t.j. Dz.U. z 2017r., poz. 1056 ze zm.), gmina, która występuje o nadanie obszarowi statusu uzdrowiska winna spełniać określone w przepisach o ochronie środowiska wymagania w stosunku do środowiska. Miasto Ciechocinek spełnia określone w ww. rozporządzeniu wymogi środowiskowe, co zostało szczegółowo przedstawione w poniższych punktach niniejszego rozdziału oraz w Załączniku 4 i Załączniku 6.

Stan sanitarny powietrza

³³ Plan gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028.

Do uzyskania przez klimat miasta Ciechocinka świadectwa potwierdzającego jego właściwości lecznicze niezbędne było określenie zanieczyszczenia powietrza poprzez ocenę poziomów stężeń składników szkodliwych, z uwzględnieniem dopuszczalnych poziomów tych składników w powietrzu, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. z 2018 r. poz. 1119) oraz z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2006 r. w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 605).

Oceny stanu sanitarnego powietrza dokonanej zgodnie z obowiązującym prawem, w tym z ww. rozporządzeniami Ministra Środowiskadokonał zespół pracowników Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyckiego Polskiej Akademii Nauk pod kierunkiem prof. Dr hab. K. Błażejczyka. Szczegółowy opis stanu sanitarnego powietrza znajduje się w rozdziale „5. Stan sanitarny powietrza” ww. badania, tj. opracowania pn. **„Właściwości lecznicze klimatu Uzdrowiska Ciechocinek”**, IGiZP PAN, Warszawa 2018 r.

Stan sanitarny powietrza w Ciechocinku pozwala na jego lecznicze wykorzystywanie - poziom podstawowych zanieczyszczeń powietrza jest znacznie poniżej obowiązujących norm sanitarnych. Niemniej problem występuje w przypadku średniorocznego stężenia benzo(a)piranu w pyłe zawieszonym. Jest on kilkukrotnie przekroczony, co jest wynikiem emisji niskiej, tj. komunikacji samochodowej oraz indywidualnych źródeł ciepła. Duży pozytywny wpływ na stan sanitarny powietrza w mieście mają lasy sosnowe, tzw. „las ciechociński” będący fragmentem puszczy Bydgoskiej oraz duży udział terenów zieleni w mieście (parki, skwery, zieleńce, nieużytki). Co ważne na przestrzeni kilku lat obserwuje się spadek średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu, niemniej wciąż kilkakrotnie przekracza normę (choć jest jednym z niższych w województwie). Bardziej szczegółowy opis stanu sanitarnego powietrza wraz z najnowszymi badaniami zawarto również w rozdziale 6.

Natężenie hałasu

Do uzyskania przez klimat miasta Ciechocinka świadectwa potwierdzającego jego właściwości lecznicze niezbędne było określenie poziomu hałasu zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007r., poz. 826).

Oceny stanu klimatu akustycznego dokonanej zgodnie z obowiązującym prawem, w tym z ww. Rozporządzeniem Ministra Środowiska dokonał zespół pracowników Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyckiego Polskiej Akademii Nauk pod kierunkiem prof. Dr hab. K. Błażejczyka. Szczegółowy opis stanu klimatu akustycznego znajduje się w rozdziale „6. Klimat akustyczny” ww. badania, tj. opracowania pn. **„Właściwości lecznicze klimatu Uzdrowiska Ciechocinek”**, IGiZP PAN, Warszawa 2018 r.

Klimat akustyczny miasta Ciechocinka jest zróżnicowany przestrzennie. Normy dopuszczalnego poziomu hałasu są zachowane na większości terenu miasta za wyjątkiem obszarów sąsiadujących bezpośrednio z ulicami o dużym natężeniu ruchu, w tym, w szczególności w bliskim sąsiedztwie ulicy Kościuszki, ul. Kopernika i ul. Zdrojowej. Tutaj przekroczone zostały normy hałasu dla uzdrowiska, a źródłem ponadnormatywnego hałasu jest ruch samochodowy, muzyka z okolicznych restauracji i barów oraz intensywny ruch pieszy (rozmowy spacerujących kuracjuszy). Bardziej szczegółowy opis natężenia hałasu wraz z najnowszymi badaniami zawarto w rozdziale 6.

Mając na uwadze problem przekroczenia norm w zakresie średniorocznego stężenia benzo(a)piranu w pyłe zawieszonym oraz hałasu w centrum strefy A uzdrowiskowej władze miasta realizują działania mające na celu ograniczenie bądź wyeliminowanie ww. zagrożeń. Opis działań rozwiązujących ww. problemy ochrony powietrza i klimatu akustycznego zawarto w rozdziale 6

W związku z zdiagnozowanymi problemami mogącymi mieć znaczenie dla utrzymania właściwości leczniczych klimatu jakimi są:

- przekroczenie średnioroczne stężenia benzo(a)piranu,
- przekroczenie norm hałasu w centralnej części uzdrowiska,

władze miasta podejmują kroki aby ww. problemy rozwiązać lub znacząco ograniczyć, w tym aby zrealizować zawarte w świadectwie potwierdzającym właściwości lecznicze klimatu zalecenia:

- rozbudowywana jest sieć gazowa, podłączono kolejne budynki do ww. sieci (w latach³⁴ 2013-2017 liczba czynnych podłączeń budynków do sieci wzrosła o 5%), obecnie zgazyfikowane jest ok. 95% miasta,
- wymieniane są indywidualne opalane węglem źródła ciepła na proekologiczne – założono³⁵ do roku 2020 wymianę 50 szt. kotłów węglowych w budynkach mieszkalnych, z czego wymieniono już 38 kotłów,
- realizowana jest termomodernizacja budynków zarówno użyteczności publicznej jak i zabudowy mieszkaniowej - założono³⁶ do roku 2020 termomodernizację 50 budynków mieszkalnych i 4 budynków użyteczności publicznej, wykonano termomodernizację licznych budynków sanatoryjnych, w tym należących do podmiotu Uzdrowisko Ciechocinek S.A.,
- rewitalizowane są parki, zieleńce i skwery - dosadzanie zieleni, tworzenie nowych terenów zieleni (w latach³⁷ 2014-2018 dokonano nasadzeń 914 drzew i 1818 krzewów),
- realizowane są nasadzenia zieleni wzdłuż ulic o największym natężeniu ruchu, w tym żywopłoty stanowiące „zielone ekrany akustyczne” (w latach ³⁸ 2014-2018 długość żywopłotów zlokalizowanych w mieście wzrosła o 9%),
- remontowana jest nawierzchnia dróg i ulic, w tym szczególnie ulic zlokalizowanych w centrum miasta, w strefie uzdrowskiej „A”, np. wyremontowano nawierzchnię ulic: Sportowa, Tężniowa, Ogrodowa, Widok,
- wprowadzany jest nowy/przebudowie ulega istniejący układ komunikacyjny – zrealizowano ul. Jana Pawła II, która umożliwia dojazd bezpośrednio do nowozrealizowanego parkingu miejskiego (poza strefą uzdrowską A) bez konieczności przejazdu przez centrum miasta (i tereny miasta położone w strefie uzdrowskiej A),
- wprowadzane są ograniczenia transportowo-komunikacyjne polegające na ograniczeniu prędkości i wprowadzeniu ruchu jednokierunkowego, zakazu ruchu w centrum miasta – wprowadzono zakaz ruchu na odcinku ulicy Zdrojowej od ul. Armii Krajowej do ul. T. Kościuszki, wprowadzono ruch jednokierunkowy m.in. na ul. T. Kościuszki, J. Piłsudskiego, Armii Krajowej, Żelazna,
- podjęto działania w celu zakazu wystawiania głośników i emitowania głośnej muzyki poza obrębem miejsca swojej działalności (restauracje, kawiarnie, itp.) – przygotowany jest projekt uchwały rady miasta,
- prowadzone są działania edukacyjne, w tym organizacja akcji społecznych związanych z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii – prowadzone w szkołach, przedszkolach, na spotkaniach lokalnej społeczności,
- trwają starania Burmistrza Miasta o zlokalizowanie stałej stacji pomiarowej w strefie uzdrowskiej A umożliwiającej stałe pomiary poziomu benzo(a)pirenu, co umożliwi otrzymywanie aktualnych informacji na temat stanu powietrza atmosferycznego oraz pozwoli na rozpoczęcie prac w kierunku stworzenia systemu ostrzegania kuracjuszy i personelu medycznego

³⁴ GUS, BDL.

³⁵ Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy miejskiej Ciechocinek na lata 2016-2020.

³⁶ Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy miejskiej Ciechocinek na lata 2016-2020.

³⁷ GUS, BDL.

³⁸ GUS, BDL.

o sytuacjach atmosferycznych, które mogą ewentualnie stanowić zagrożenie dla zdrowia pacjenta – trwają rozmowy z WIOŚ w Bydgoszczy,

- opracowano SUIKZP miasta Ciechocinka (2017 r.), w którym określono działania niezbędne do zachowania statusu i podniesienia poziomu oferowanych usług przez Uzdrawisko Ciechocinek:
  - rewitalizacja zabytkowego historycznego centrum miasta,
  - realizacja przestrzeni publicznych wokół fontanny „Grzybek”,
  - renowacja i przebudowa fontanny „Grzybek”,
  - realizacja nowych terenów zieleni parkowej w sposób zapewniający utrzymanie warunków niezbędnych dla prawidłowego przewietrzania tężni – zaplanowano nowe tereny pod funkcje parku,
  - otwarcie miasta na rzekę Wisłę-realizacja bulwarów, przystani rzecznej, plaży miejskiej,
  - odbudowa basenu termalno-solankowego,
  - zagospodarowanie terenów pomiędzy tężniami zielenią urządzoną,
  - renowacja tężni,
  - wprowadzenie różnorodności ofert związanych z działalnością uzdrowską: spa i medycyną estetyczną,
  - realizacja systemu ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, w tym strategicznego ciągu pieszo-rowerowego,
  - realizacja parkingów zaporowych/strategicznym na obrzeżach miasta,
  - utrzymanie warunków niezbędnych dla prawidłowego przewietrzania tężni.

Wskazano również następujące zasady rozwoju systemu transportu:

- ograniczenie ruchu w zabytkowym Śródmieściu, w strefie koncentracji funkcji uzdrowskiej i zieleni urządzonej,
  - wprowadzenie połączeń pomiędzy strategicznymi obszarami przestrzeni publicznej,
  - stworzenie warunków dla rozwoju transportu zbiorowego,
  - stworzenie warunków dla ruchu pieszego i rozwoju ruchu rowerowego,
  - realizację parkingów systemu park&drive (p&d) w strefie ulic stanowiących „wloty” do miast,
  - dostosowanie systemu transportu do osób niepełnosprawnych,
  - modernizację nawierzchni ulic,
  - wprowadzono tereny postulowane do zmiany organizacji ruchu, rejon ulic: Zdrojowej Piłsudskiego, Tężniowej, Plac Gdański, Wołuszewskiej, Kopernika i Żelaznej,
  - wskazano miejsca lokalizacji parkingów strategicznych systemu Park and Drive (P&D): rejon ulicy Nieszawskiej w kierunku granicy z gminą Raciążek; rejon ulicy 700-lecia; rejon na północ za wałem przeciwpowodziowym; rejon drogi w kierunku Wołuszewa (północna strona drogi); rejon ul. Kolejowej.
- opracowywane są mpzp, ustalenia których zawierają obligatoryjne działania służące ochronie powietrza atmosferycznego i ochronie przed hałasem – obecnie obowiązuje 10 mpzp, 7 jest w opracowywaniu.

13. PODSUMOWANIE

W niniejszym dokumencie opisano charakterystykę gminy uzdrowskiej Ciechocinek w zakresie najważniejszych sfer decydujących o rozwoju społeczno-gospodarczym miasta, w tym szczególnie o rozwoju działalności uzdrowskiej. Dokonano analizy zagospodarowania przestrzennego miasta w podziale na strefy ochrony uzdrowskiej A-C uwzględniającej infrastrukturę techniczną, w tym komunikacyjną. Opisano właściwości lecznicze klimatu oraz naturalnych surowców leczniczych. Zawarto

charakterystykę zakładów i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego oraz ogólne informacje o atrakcyjności miasta Ciechocinka jako uzdrowiska (dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe).

Na podstawie powyższych informacji, zgodnie z ustawą o lecznictwie uzdrowiskowym (...) należy stwierdzić, iż gmina uzdrowiskowa Ciechocinek spełnia warunki zawarte w art. 34 ww. ustawy:

1) posiada złoża naturalnych surowców leczniczych o potwierdzonych właściwościach leczniczych – są to złoża wód leczniczych wydobywane obecnie z czterech odwiertów³⁹: nr 11 – mineralna woda lecznicza, swoista 4,5% chlorkowo-sodowa (solanka), jodkowa (świadcstwo nr BU-32/WL-1/2018); nr 14 – mineralna woda lecznicza, swoista 4,38% chlorkowo-sodowa (solanka), jodkowa, termalna (świadcstwo nr BU-32/WL-2/2018); nr 16 – mineralna woda lecznicza, swoista 5,2% chlorkowo-sodowa (solanka), jodkowa, termalna (świadcstwo nr BU-32/WL-3/2018); nr 19A – naturalna woda mineralna 0,32% chlorkowo-sodowa (ocena nr BU-32/2018). Szczegółowe informacje zawarto w Rozdziale 5, 6 i 10.

2) posiada klimat o potwierdzonych właściwościach leczniczych – klimat i bioklimat Ciechocinka odznacza się właściwościami leczniczymi i profilaktycznymi, które mogą być wykorzystywane w leczeniu klimatycznym chorób ortopedyczno-urazowych, reumatologicznych, kardiologicznych i nadciśnienia, dróg oddechowych, cukrzycy, osteoporozy, otyłości, chorób kobiecych. Klimat Ciechocinka uzyskał świadectwo potwierdzające jego właściwości lecznicze, wydane przez organ do tego upoważniony – Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyckiego Polskiej Akademii Nauk z siedzibą w Warszawie, nr DI-070-56/2018. Szczegółowe informacje zawarto w Rozdziale 5 i 6.

3) na jego obszarze znajdują się zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, przygotowane do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego – w granicach miasta znajdują się:

Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego:

- 5 szpitali uzdrowiskowych,
- 1 szpital uzdrowiskowy dla dzieci,
- 21 sanatoriów uzdrowiskowych,
- 1 przychodnia uzdrowiskowa,
- zakłady przyrodolecznicze bądź wybranie działu zakładów przyrodoleczniczych zlokalizowane w poszczególnych sanatoriach i szpitalach.

Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego:

- 3 urządzone parki,
- 6 basenów rehabilitacyjnych (w poszczególnych sanatoriach, szpitalach),
- 12 basenów leczniczych (w poszczególnych sanatoriach, szpitalach),
- 3 tętnie solankowe z traktami spacerowymi,
- Fontanna „Grzybek” wytwarzająca aerozol solankowy,
- Ścieżki spacerowe, w tym Partery Hellwiga.

Obok ww. zakładów i urządzeń leczniczych miasto posiada wiele atrakcji turystycznych wynikających z bogatego dziedzictwa przyrody i kultury, które wpływają na wzrost konkurencyjności miasta jako uzdrowiska. Szczegółowe informacje zawarto w Rozdziale 3 i 8.

4) spełnia określone w przepisach o ochronie środowiska wymagania w stosunku do środowiska – stan sanitarny powietrza atmosferycznego oraz stan klimatu akustycznego Ciechocinka pozwala na prowadzenie działalności uzdrowiskowej. Oceny stanu sanitarnego powietrza na podstawie danych ze stałej stacji pomiarowej zanieczyszczenia powietrza zlokalizowanej w strefie A w Parku Tężniowym, dokonał zespół pracowników Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyckiego Polskiej Akademii Nauk z siedzibą w Warszawie. Stwierdzono, iż stan sanitarny powietrza w Ciechocinku spełnia normy sanitarne przewidziane dla uzdrowisk. Oceny klimatu akustycznego, na

---

³⁹ Trzy odwierty dotyczą wód leczniczych, czwarty odwiert wody mineralnej.

podstawie badania natężenia hałasu przeprowadzonego w 6 stacjach badawczych zlokalizowanych w strefie A dokonał ten sam zespół. Stwierdzono, że warunki akustyczne w Ciechocinku są korzystne dla leczenia klimatycznego, bowiem w punktach pomiarowych usytuowanych na terenie uzdrowiska, z dala od ruchliwych ulic, nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych norm wartości poziomu hałasu. Ponadto miasto odznacza się walorami przyrodniczymi, które wpływają na wzrost atrakcyjności miasta jako uzdrowiska. Szczegółowe informacje zawarto w Rozdziale 3, 4, 6 i 11.

5) **posiada infrastrukturę techniczną w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej, w zakresie transportu zbiorowego, oraz prowadzi gospodarkę odpadami** – infrastruktura techniczna działająca na terenie miasta Ciechocinka gwarantuje sprawne zaopatrzenie mieszkańców miasta i kuracjuszy w wodę, energię, gaz, a prowadzona gospodarka ściekowa i odpadami zabezpiecza przed szkodliwym działaniem na środowisko. Realizacja transportu i infrastruktury transportowej gwarantuje zewnętrzną dostępność i wewnętrzną spójność Uzdrowiska. Szczegółowe informacje zawarto w Rozdziale 4 i 11.

14. DATA SPORZĄDZENIA I PODPIS BURMISTRZA

Data sporządzenia	
Podpis Burmistrza Miasta Ciechocinka	

ZAWARTOŚĆ

1. Wprowadzenie.....	2
2. Nazwa gminy.....	3
3. Określenie obszaru, który jest objęty wystąpieniem o utrzymanie statusu uzdrowiska	3
4. Opis zagospodarowania przestrzennego obszaru	11
5. Określenie stref ochrony uzdrowskiej wraz z określeniem koniecznych do zachowania terenów zieleni i terenów biologicznie czynnych	27
6. Opis właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu	31
6.1. Właściwości lecznicze naturalnych surowców	31
6.2. Właściwości lecznicze klimatu	52
7. Świadczenia potwierdzające właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych i właściwości lecznicze klimatu.....	66
7.1. Świadczenie potwierdzające właściwości lecznicze wód mineralnych i termalnych	66
7.2. Świadczenie potwierdzające właściwości lecznicze klimatu.....	74
8. Informacje na temat działających zakładów lecznictwa uzdrowskiego oraz urządzeń lecznictwa uzdrowskiego.....	75
8.1. Istniejąca baza zakładów lecznictwa uzdrowskiego oraz urządzeń lecznictwa uzdrowskiego	75
8.2. Plany rozwoju bazy zakładów i urządzeń leczniczych.....	96
9. Wskazanie kierunków leczniczych i przeciwwskazań dla uzdrowska	97
9.1. Wskazania do leczenia.....	97
9.2. Przeciwwskazania do leczenia	110
10. Opis istniejących obszarów i terenów górniczych ze wskazaniem ich wyznaczonych granic, nazwy kopaliny głównej oraz towarzyszącej.....	116
11. Informacje o ujęciach wody, sieci wodno-kanalizacyjnej, oczyszczalniach ścieków, gospodarce odpadami oraz o mogących wystąpić zagrożeniach ekologicznych.....	125
12. Informacje o stanie czystości powietrza oraz natężeniu hałasu.....	127
13. podsumowanie	130
14. Data sporządzenia i podpis burmistrza	132
Spis rysunków i tabel.....	134
Załączniki:	134

SPIS RYSUNKÓW I TABEL

- Rysunek 1. Położenie miasta Ciechocinka na tle województwa kujawsko-pomorskiego i kraju
- Rysunek 2. Struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku w roku 2016 i prognozowanym 2030
- Rysunek 3. Plan ochrony dla rezerwatu "Ciechocinek"- proponowane działania ochronne
- Rysunek 4. pomnik przyrody w Ciechocinku
- Rysunek 5. Położenie najważniejszych przestrzeni i obiektów w Ciechocinku
- Rysunek 6. Użytkowanie gruntów w mieście Ciechocinek w 2016 r.
- Rysunek 7. SUIKZP miasta Ciechocinka - struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta
- Rysunek 8. Polityka planistyczna miasta Ciechocinka w strefie uzdrowiskowej A
- Rysunek 9. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące oraz w trakcie procedowania w Ciechocinku - stan na wrzesień 2018 r.
- Rysunek 10. Średnie natężenie ruchu pojazdów w ciągu godziny w dniach 22-23 maja 2017 r. przy skrzyżowaniu ul. Kopernika i Kościuszki
- Rysunek 11. Średnie natężenie ruchu pojazdów na wybranych stanowiskach w Uzdrowisku Ciechocinek w dniach 22-23 maja 2017 r. i 24-25 kwietnia 2018 r.
- Rysunek 12. Lokalizacja punktów pomiarowych w Ciechocinku
- Rysunek 13. Częstość dni o różnym natężeniu stresu cieplnego (wg *UTCI*) w rejonie Ciechocinka (2008-2017)
- Rysunek 14. Ocena przydatności pogody dla różnych form klimatoterapii (*WSIavg*) w rejonie Ciechocinka (2008-2017)
- Rysunek 15. Obszar i teren górniczy "Ciechocinek" wraz ze złożami wód leczniczych
- Rysunek 16. Schemat sieci kanalizacyjnej w mieście Ciechocinku
- Tabela 1. Tereny funkcjonalne miasta Ciechocinka ustalone w suikzp
- Tabela 2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w Ciechocinku - stan na wrzesień 2018 r.
- Tabela 3. Kryteria oceny właściwości leczniczych klimatu w Ciechocinku
- Tabela 4. Stan sanitarny powietrza w Ciechocinku oraz % normy według kryterium ochrony zdrowia
- Tabela 5. Klasyfikacja strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na ochronę zdrowia ludzi w odniesieniu do poszczególnych zanieczyszczeń powietrza (WIOŚ 2016, 2017, 2018)
- Tabela 6. Wartości równoważnego poziomu dźwięku L_{Aeq} oraz wartości max i min natężenia hałasu w różnych miejscach strefy A ochrony uzdrowiskowej w Ciechocinku: 22-23 maja 2017 r. i 24-25 kwietnia 2018 r., w ciągu dnia i w okresie nocy
- Tabela 7. Wykaz zakładów lecznictwa uzdrowiskowego w Ciechocinku
- Tabela 8. Wykaz solanek, wód leczniczych i termalnych

ZAŁĄCZNIKI:

- Załącznik 1. Mapa strefy ochrony uzdrowiskowej „A”, skala 1:5000.
- Załącznik 2. Mapa stref ochrony uzdrowiskowej „A”, „B”, skala 1:10 000.
- Załącznik 3. Mapa stref ochrony uzdrowiskowej „A”, „B”, „C” skala 1:25 000.
- Załącznik 4. „Właściwości lecznicze klimatu Uzdrowiska Ciechocinek”, IGIzP, PAN Warszawa 2018 r.
- Załącznik 5. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze wód mineralnych i termalnych – oryginał.
- Załącznik 6. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu – oryginał.
- Załącznik 7. Ewidencja zakładów i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego - arkusze.

Ww. trzy załączniki graficzne (Zał. 1-3) stanowią część graficzną niniejszego operatu uzdrowiskowego. Podkład mapowy opracowano na bazie OpenStreetMap oraz usługi wms Geoportal Powiatu Aleksandrowskiego. Pozyskane dane mają charakter poglądowy. Służą one jedynie określeniu przybliżonej lokalizacji i identyfikacji przestrzennej obiektów. Wykorzystano dane geoprzestrzenne GDOŚ, PIG-PIB.

Opracowanie:

Katarzyna Podlaska-Krzywiec

Małgorzata Grzelak

Współpraca:

Magdalena Zwierzchowska-Drożdża – kierownik Referatu Gospodarki Terenami i Ochrony Środowiska

Izabela Kowacka – Naczelny Lekarz Uzdrowiska dla uzdrowiska Ciechocinek, Inowrocław, Wieniec Zdrój